

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ОБЩИНА ДОЛНИ ЧИФЛИК 2024-2030Г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ	11
II. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНА ДОЛНИ ЧИФЛИК ПРИРОДНО-ГЕОГРАФСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ.....	13
1 Географско местоположение.....	13
2 Съседни общини	13
3 Релеф	14
4 Климат.....	15
5 Подземни богатства.....	21
6 Кметства и населени места в общината по кметства	23
III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА.....	24
1. АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ.....	24
1.1. Общи положения. Задължения и правомощия на общините в сектора	24
1.2. Качество на атмосферния въздух в община Долни чифлик.....	27
2. ВОДИ	33
2.1. Общи положения. Задължения и правомощия на общините в сектора	33
2.2. Състояние на повърхностни води	34
2.3. Състояние на подземни и минерални води	42
2.4. Зони за защита на водите, съгласно чл. 119 а, ал. 1 от ЗВ	46
2.5. Територии със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН)	53
2.6. Водоснабдителна мрежа.....	56
2.7. Канализационна мрежа. Пречистване на отпадъчните води.....	59
2.8. Идентифицирани източници на замърсяване	61
3. ПОЧВИ И НАРУШЕНИ ТЕРЕНИ.....	65
3.1. Общи положения. Задължения и правомощия на общините	65
3.2. Почвена покривка и разпределение на почвени ресурси	65
3.3. Състояние на почвите	69
4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ЗОНИ, ГОРИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ.....	78
4.1. Общи положения. Задължения и правомощия на общините	78
4.2. Национална екологична мрежа (НЕМ)	80
4.3. Защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии	81
4.4. Защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие.....	89
4.5. Вековни дървета	96

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

4.6. Гори и горско стопанство	98
4.7. Биологично разнообразие.....	99
5. ЗЕЛЕНА СИСТЕМА	102
7. ОТПАДЪЦИ	102
7.1. Ключови разпоредби на Закона за управление на отпадъците (ЗУО). Задължения на органите на местната администрация по реда на ЗУО	102
7.2. Данни за отпадъците, генерирани на територията на общината	109
7.2.1. Битови отпадъци.....	109
7.2.2. Строителни отпадъци.....	113
7.2.3. Производствени неопасни отпадъци и опасни отпадъци	116
7.2.4. Съществуващи практики за събиране и третиране на отпадъци	118
7.2.4.1. Събиране и транспортиране на отпадъци.....	118
7.2.4.2. Третиране на битовите отпадъци и предаване за рециклиране, в т.ч. оползотворяване	123
7.2.5. Стари замърсявания с битови и други отпадъци на територията на общината	128
7.2.6. Рискове за замърсяване от депонирането на отпадъците	129
7.2.7. Регионални депа.....	129
8. АКУСТИЧНА СРЕДА (ШУМОВО ЗАМЪРСЯВАНЕ).....	131
9. РАДИАЦИОННА ОБСТАНОВКА, ЙОНИЗИРАЩИ И НЕЙОНИЗИРАЩИ ЛЪЧЕНИЯ	131
IV. СОЦИАЛНО – ИКОНОМИЧЕСКА СРЕДА.....	132
1. Демографска характеристика.....	132
1.1. Брой на населението.....	132
1.2. Възрастова структура	132
1.3. Раждаемост и смъртност.....	133
1.4. Механично движение на населението.....	135
1.5. Заболеваемост и болести	136
2. Социално-икономическа характеристика	139
2.1. Средно-годишен доход на човек от населението, сравнение със средното за страната.....	139
2.2. Размер на средната работна заплата.....	140
2.3. Заетост и безработица.....	141
2.4. Състояние и очаквано развитие на отделните отрасли в общината	142

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

2.5. Състояние на инфраструктурата – пътища.....	147
V. УПРАВЛЕНСКИ ФАКТОРИ.....	150
1. Административна структура на община Долни чифлик.....	150
2. Нормативна уредба на национално ниво	155
2.1. Закони	155
2.2. Наредби.....	163
2.2.1. Атмосферен въздух.....	163
2.2.2. Води	165
2.2.3. Почви.....	166
2.2.4. Отпадъци	167
2.2.5. Шум.....	168
2.2.6.Превантивна дейност	168
3. Нормативна уредба на местно ниво	169
4. Сътрудничество с други общини и организации	176
4.1. Регионално сдружение за управление на отпадъците	176
4.2. Взаимодействие с държавни институции и техните регионални структури ..	179
5. Предлагани дейности и услуги от община Долни чифлик.....	180
5.1. Дейности и услуги в областта на управлението на отпадъците	180
5.2. Дейности и услуги по водоснабдяване, канализация и пречистване на отпадъчни води	183
5.3. Дейности по осигуряване качеството на въздуха.....	184
5.4. Административни услуги "Зелена система":.....	185
5.5. Други дейности, определени със закон.	186
Изводи и препоръки	187
VI. ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ	188
1. Бюджет	188
1.1 Разходи на общината, свързани с опазване на околната среда	198
1.2 Приходи в т ч. свързани с околната среда.....	190
2. Ниво на такси за услуги в областта на управление на отпадъците и водите, сравнение със средното за страната; доколко приходите от такси покриват разходите за дейността.....	192
2.1 Такси за услуги в областта на управление на отпадъците	192
2.2 Такси за услуги в областта на управление на водите.....	195
Изводи и препоръки	196

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

VII. АНАЛИЗ НА СИЛНИ И СЛАБИ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗАПЛАХИ (SWOT АНАЛИЗ)	197
VIII. ВИЗИЯ, ПРИОРИТЕТИ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА	198
IX. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ	201
X. МОНИТОРИНГ И КОНТРОЛ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	218
Приложение №1 – Раздел „Лечебни растения“	219

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-S01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица 1 Автомобилна достъпност до центъра на общината	23
Таблица 2 Осреднени концентрации по измерваните показатели в АИС „Старо Оряхово“ за 2022г.....	29
Таблица 3 Пунктове за мониторинг на крайбрежни ВТ, попадащи на територията на община Долни чифлик	37
Таблица 4 Средногодишни обобщени данни за 2016 г., р. Камчия при с. Гроздъво	37
Таблица 5 Средногодишни стойности на р. Камчия при местността „Пода“	38
Таблица 6 Обобщената информация за състоянието на повърхностните води през 2020 и 2021г.	38
Таблица 7 Действащи разрешителни за водовземане от повърхностни води	38
Таблица 8 Програма за количествен мониторинг на повърхностни води, изпълнявана от НИМХ на територията на Черноморския район през 2023 г.	39
Таблица 9 Обекти, формиращи отпадъчни води, зауствани в повърхностни водни тела	39
Таблица 10 Списък на язовирите в Община Долни чифлик.....	41
Таблица 11 Пунктове за мониторинг на подземни ВТ, попадащи на територията на община Долни чифлик	42
Таблица 12 Химично състояние през 2021г.....	45
Таблица 13 Мерки насочени към опазване на зоните за защита за питейно-битово водоснабдяване	47
Таблица 14 Води за къпане на територията на община Долни чифлик	50
Таблица 15 Регистър на повърхностни стоящи води - осигуряващи условия за обитаване от рибни видове на територията на община Долни чифлик	52
Таблица 16 Мерки насочени към опазване на защитени територии и зони, определени или обявени за опазване на местообитания и биологични видове, съгласно ПУРБ БДЧР.....	53
Таблица 17 РЗПРН, претърпели изменение спрямо първия цикъл на Директивата за наводненията	54
Таблица 18 Данни за определените РЗПРН на територията на община Долни чифлик - Приложение към Заповед № РД 803/10.08.2021 г.	55
Таблица 19 Издадени заповеди за СОЗ по чл. 119, ал. 4, т. 2 от ЗВ на територията на общината	57
Таблица 20 Водопроводна мрежа на територията на общината в км.....	57
Таблица 21 Реконструирани водопроводи в км	58
Таблица 22 Обекти за изграждане и/или реконструкция на ВиК инфраструктура..	58
Таблица 23 Канализационна мрежа на територията на общината в км	59
Таблица 24 Списък на обектите за контрол по Закона за водите на територията на община Долни чифлик	63

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Таблица 25 Мрежа за мониторинг на почви I ниво на територията на община Долни чифлик	74
Таблица 26 Списък на действащите концесии за добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1 от Закона за подземните богатства на територията на община Долни чифлик	76
Таблица 27 Списък на защитени територии на територията на община Долни Чифлик.....	82
Таблица 28 Вековни дървета на територията на община Долини чифлик	96
Таблица 29 Количества на общо образуваните битови отпадъци	111
Таблица 30 Лица притежаващи разрешение за дейности с отпадъци на територията на	118
Таблица 31 Налични съдове за събиране на битови и строителни отпадъци.....	120
Таблица 32 Техника и технически характеристики на транспортни средства за събиране и транспортиране на отпадъци на община Долни чифлик	120
Таблица 33 Производствен капацитет на инсталациите на „Екоинвест Асетс“ АД	127
Таблица 34 Количества разделно събрани, предадени за оползотворяване в т. ч. рециклиране битови отпадъци в община Долни чифлик по години в тонове	128
Таблица 35 Постигнати резултати за изпълнение на целите по чл. 31, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците за община Долни чифлик	128
Таблица 36 Население по населени места по възраст към 30.12.2020 г.	134
Таблица 37 Естествен прираст по населени места (брой) към 31.12.2020г.	136
Таблица 38 Умирания по причини за смъртта през 2020 г.	138
Таблица 39 Регистрирани заболявания от заразни болести, подлежащи на задължително съобщаване, през 2020 г. по области.....	139
Таблица 40 Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия в община Долни чифлик по икономически дейности	144
Таблица 41 Размер на териториите за земеделски нужди по НТП - Баланс на площите към 21.12.2020г.....	147
Таблица 42 Приходи от такса битови отпадъци по години в лева	193
Таблица 43 Покритие на разходите за управление на отпадъците с приходи от такса битови отпадъци по години в лева и %	195
Таблица 44 Разходи за управление на отпадъците в абсолютна сума и на 1 жител, на тон отпадъци	195
Таблица 45 Цени на ВиК услуги, предоставяни от „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Варна	196
Таблица 46 Приоритети и цели на програмата за опазване на околната среда	200
Таблица 47 План за действие	203

СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ

Фигура 1 Географска карта на община Долни чифлик	13
Фигура 2 Карта на общините от област Варна	14
Фигура 3 Сателитна карта на община Долни чифлик	15
Фигура 4 Средномесечна и годишна температура на въздуха	16
Фигура 5 Средномесечна максимална и минимална температура на въздуха на територията на Горен чифлик	16
Фигура 6 Годишна промяна на температурата - Долни чифлик	17
Фигура 7 Годишна промяна на валежите Долни чифлик	17
Фигура 8 Годишно количество валеж за периода 1930-2021 г. Р. България, в сравнение с климатичната норма (хоризонтална линия).	18
Фигура 9 Средномесечна и годишна облачност	19
Фигура 10 Средна годишна температура през 1961 -1990 г. (А); Песимистичен климатичен сценарий за средна годишна температура за 2080 (Б)	20
Фигура 11 Средна годишна сума на валежите за периода 1961 – 1990 г. (А); Очаквана сума към 2080 г., съгласно песимистичния сценарий	20
Фигура 12 Райони за оценка и управление на КАВ	28
Фигура 13 Средногодишни концентрации на $FPCH_{10}$ в АИС „Старо Оряхово“ за периода 2009-2022г.	29
Фигура 14 Средногодишни концентрации на озон в АИС „Старо Оряхово“ за периода 2009-2022г.	30
Фигура 15 Средногодишни концентрации на серен диоксид в АИС „Старо Оряхово“ за периода 2009-2022г.	31
Фигура 16 Средногодишни концентрации на азотен диоксид в АИС „Старо Оряхово“ за периода 2009-2022г.	31
Фигура 17 Карта на Повърхностни водни тела в Черноморски район за басейново управление	35
Фигура 18 Подземни водни тела I слой - кватернер водоносен хоризонт	43
Фигура 19 Подземни водни тела II слой - неоген водоносен хоризонт	44
Фигура 20 Подземни водни тела III слой - палеоген водоносен хоризонт	45
Фигура 21 Част от карта Подземни водни тела използвани за питейни нужди в ЧРБУ, включваща териториалния обхват на Община Долни чифлик	47
Фигура 22 Част от карта зони за къпане в ЧРБУ, включваща териториалния обхват на Община Долни чифлик	49
Фигура 23 Част от карта чувствителни зони в ЧРБУ, включваща териториалния обхват на Община Долни чифлик	51
Фигура 24 Почвена карта на РБългария	66
Фигура 25 Действителен риск от плоскостна водна ерозия на почвата за 2020 г. (Източник: ИАОС)	71

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Фигура 26 Действителен риск от ветрова ерозия на почвата за 2020 г. на територията на България (Източник: ИАОС)	71
Фигура 27 Карта на запасеността на почвите с органично вещество в слой 0-100 см	73
Фигура 28.Увеличаване площта на почвено запечатване за периода 2012-2018 г.	76
Фигура 29 Карта на Защитените зони (НАТУРА 2000 места) на територията на община Долни чифлик	81
Фигура 30 Снимка на бял оман.....	86
Фигура 31 Снимка Водопад Орлов камък – Горни Чифлик, общ. Долни чифлик.....	88
Фигура 32 - Йерархия за управление на отпадъците	104
Фигура 33 Количества събрани смесени битови отпадъци по години в тона	112
Фигура 34 Норма на натрупване на смесените битови отпадъци по години в кг./ж/г.	112
Фигура 35 Количества разделно събрани отпадъци от опаковки на територията на община Долни чифлик по години в тона	113
Фигура 36 Обобщени данни за страната за морфологията на строителните отпадъци	114
Фигура 37 Количества събрани строителни отпадъци по години в тона	116
Фигура 38 Карта на разположените цветни контейнери на територията на Община Долни чифлик	123
Фигура 39 Население в община Долни чифлик през периода 2000 - 2021 г. (брой)	133
Фигура 40 Раждаемост и смъртност общо (брой) на територията на община Долни чифлик 2010-2021г.....	135
Фигура 41 Естествен прираст (брой) община Долни чифлик 2010-2021г.....	135
Фигура 42 Механичен прираст на населението (брой)	137
Фигура 43 Население по самооценка на здравето, община Долни чифлик към 07.09.2021 г.	139
Фигура 44 Средногодишен доход на лице от домакинството лв.	141
Фигура 45 Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение (лв.)	142
Фигура 46 Равнище на безработицата	143
Фигура 47 Структура на администрацията на Община Долни чифлик.....	152
Фигура 48 Бюджет на община Долни чифлик по години в лева (изпълнение).....	189
Фигура 49 Разходи за дейности по опазване на околната среда по години в лева	190
Фигура 50 Дял на разходите по години в %.....	191
Фигура 51 Сравнителен анализ на разходите свързани с опазване на околната среда на един жител в лева	191
Фигура 52 Приходи в общинския бюджет свързани с околната среда по години в лева	192
Фигура 53 Разходи за управление на отпадъците по години в лева.....	194

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Фигура 54 Структура на разходите за управление на отпадъците по дейности по години в %..... 194

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

АЗ – Агенция по заетостта
АИС – автоматична измервателна станция
БАН – Българска академия на науките
БДЧР – Басейнова Дирекция „Черноморски район“
ВиК – водоснабдяване и канализация
ЕС – Европейски съюз
ЕО - екологична оценка
ИП - инвестиционното предложение
ЗБР – Закон за биологичното разнообразие
ЗВ -- Закон за водите
ЗЗТ - Закон за защитените територии
ЗМ – защитена местност
ЗМДТ – Закон за местни данъци и такси
ЗНЕ – зона с ниски емисии
ЗООС – Закон за опазване на околната среда
ЗУО – Закон за управление на отпадъците
ЗЧАВ - Закон за чистотата на атмосферния въздух
ИУЕЕО - излязло от употреба електрическо и електронно оборудване
ИУМПС - излезли от употреба моторни превозни средства
КАВ – качество на атмосферния въздух
КОРИНЕ/Corine – програма „Координация на информация за околната среда“
МАС – мобилна автоматична станция
МБТ – механично-биологично третиране
МОСВ – Министерство на околната среда и водите
МС – Министерски съвет
НАСККАВ – Националната автоматизирана система за контрол качеството на атмосферния въздух
НАТУРА 2000 - общоевропейска мрежа, съставена от защитени зони
НДНТНПР -- Най-добрите налични техники, неизискващи прекомерни разходи
НЕМ - Националната екологична мрежа
НИМХ – Национален институт по метеорология и хидрология
НИСО - Националната информационна система за отпадъци
НПВУ - Национален план за възстановяване и устойчивост
НУБА - негодни за употреба батерии и акумулатори
ОСР - отпадъците от строителство и разрушаване
ОЧЦМ - отпадъци от черни и цветни метали
ПДК – пределно допустимо количество
ПИН – пределно измерено ниво
ПКАВ – Програма за качество на атмосферния въздух
ПУРБ – План за управление на водите в речния басейн
ПУСО - План за управление на строителните отпадъци
РИОСВ – Регионална инспекция по околна среда и води
РОП -- Разширена отговорност на производителя
РОУКАВ - Район за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух
СГН – средногодишна норма
СДН – среднодневна норма
СМВТ – силно модифицирани водни тела
СМР – строително-монтажни работи
СО - Строителни отпадъци
СОФ – стабилизирана органична фракция
УПИ – урегулиран поземлен имот
ФПЧ – фини прахови частици
ЧРБУ – Черноморски район за басейново управление

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за опазване на околната среда на община Долни чифлик за периода 2024 – 2030г. е изготвена на основание чл. 79, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), съгласно който:

(1) Кметовете на общините разработват програми за опазване на околната среда за съответната община в съответствие с указания на министъра на околната среда и водите;

(2) Програмите обхващат период на изпълнение не по-малък от 3 години.

Програмата се разработва за периода 2024-2030г., обхващайки всички дейности, които произтичат като задължение на общините по опазване на околната среда.

Основните задачи, които се поставят с Програмата са свързани с настоящи проблеми по опазването на околната среда в община Долни чифлик, бъдещи мероприятия за намаляване на вредните последици от човешката дейност, както и изготвяне на план за действие, съдържащ схеми за организация на изпълнение, източници на финансиране и др., което следва да доведе до дългосрочно планиране.

Програмата отговаря на изискванията за продължителност, минимум три години, съгласно чл. 79, ал. 2 от ЗООС. По смисъла на същия закон, както Националната стратегия за околна среда, така и общинските програми за околна среда, са средство за постигане целите за опазване на околната среда и се разработват в съответствие с принципите за опазване на околната среда по чл. 3 от ЗООС, а именно:

1. Устойчиво развитие;
2. Предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве;
3. Предимство на предотвратяването на замърсяване пред последващо отстраняване на вредите, причинени от него;
4. Участие на обществеността и прозрачност в процеса на вземане на решения в областта на околната среда;
5. Информираност на гражданите за състоянието на околната среда;
6. Замърсителят плаща за причинените вреди;
7. Съхраняване, развитие и опазване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие;
8. Възстановяване и подобряване на качеството на околната среда в замърсените и увредените райони;
9. Предотвратяване замърсяването и увреждането на чистите райони и на други неблагоприятни въздействия върху тях;
10. Интегриране на политиката по опазване на околната среда в секторните и регионалните политики за развитие на икономиката и обществените отношения;
11. Достъп до правосъдие по въпроси, отнасящи се до околната среда.

Основната цел на Програмата за опазване на околната среда на община Долни чифлик е да се постигне устойчиво решаване на екологичните проблеми и подобряване на общото състояние на околната среда в общината, чрез което да се осигури добро качество на живот за жителите на общината и намаляване до минимум на риска за човешкото здраве.

Програмата е изготвена с цел да се открият приоритетите на общината в областта на околната среда в т.ч. за да се набележат ефективни мерки за решаване на

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

съществуващите екологични проблеми, да се насърчи прехода към кръговата икономика, да се подобри използването на природните ресурси на територията на общината, да се аргументират проектите, които ще бъдат предложени за финансиране от фондовете на Европейския съюз (ЕС).

Стратегически и планови документи, приети на национално ниво

- Националната програма за развитие „България 2030“;
- Национален план за възстановяване и устойчивост;
- Национална стратегия за околна среда до 2030 г. (проект);
- Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие до 2030 г.;
- Дългосрочна стратегия за смекчаване на изменението на климата до 2050 г. на Република България;
- Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България-2030 г.
- Национална програма за контрол на замърсяването на въздуха (2020 - 2030 г.);
- Национална програма за подобряване качеството на атмосферния въздух (2018 – 2024 г.);
- Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор;
- Национална програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите (2020 – 2030 г.);
- Национален план за управление на отпадъците за периода 2021 - 2028 г.;
- Стратегия за преход към кръгова икономика на Република България за периода 2022 – 2027 г. и План за действие към нея;
- Стратегически план за действие за опазване на околната среда и възстановяване на Черно море;
- Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие;
- Стратегия за биологичното разнообразие в Република България (проект);
- Стратегически план за развитие на горския сектор 2014-2023 г.

Планове и програми, действащи на регионално ниво

- План за управление на речните басейни в Черноморски район за басейново управление на водите (2016-2021г.)
- План за управление на риска от наводнения в Черноморски район за басейново управление на водите 2016-2021г.
- Интегрираната териториална стратегия за развитие на Североизточен регион за планиране 2021–2027 г.
- План за управление на риска от наводнения в Черноморски район за басейново управление на водите 2022-2027г. /ПРОЕКТ/

Планове и програми, приети от Общински съвет – Долни чифлик

- План за интегрирано развитие на община Долни чифлик за периода 2021-2027г.
- Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик 2019 -2023г.
- Програма за енергийна ефективност на община Долни чифлик 2021-2030г.
- Дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива на община Долни чифлик 2021-2030г.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- Краткосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива на община Долни чифлик 2021 -2023г.
- Програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива 2012-2022 г.

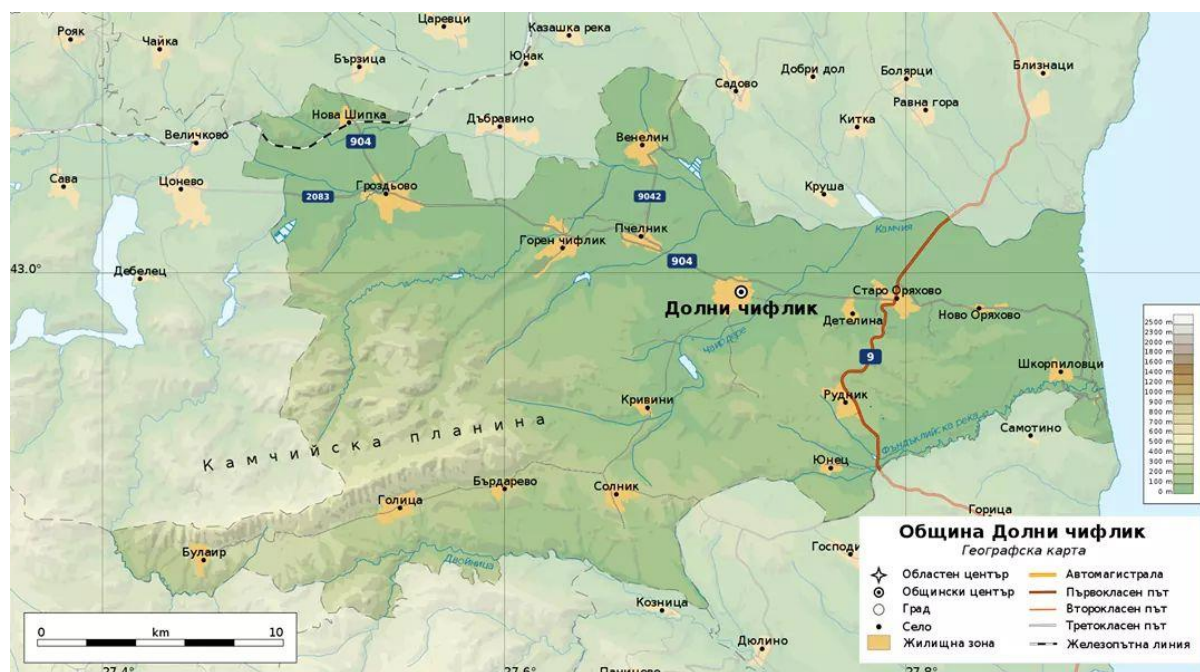
II. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНА ДОЛНИ ЧИФЛИК ПРИРОДНО-ГЕОГРАФСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ

1 Географско местоположение

Община Долни чифлик е разположена в Североизточна България, в подножието на Източна Стара планина, а част от територията ѝ покрива поречието на р. Камчия.

Общината е разположена в югоизточната част на област Варна и обхваща част от централната част на Българското Черноморско крайбрежие. С площ от 484,75¹ km² заема 2-ро място сред 12-те общини на областта. Територията включва Камчийската долина, Лонгоза, северните склонове на Камчийския балкан и черноморската брегова линия с прилежащия ѝ шелф.

Благоприятното географско месторазположение предопределя в значителна степен възможностите за социално-икономическо развитие.

Фигура 1 Географска карта на община Долни чифлик

2 Съседни общини

Община Долни чифлик граничи с общините Аврен, Дългопол, Бяла, Провадия, Поморие, Несебър и Руен. Административен център на общината е град Долни чифлик.

¹ Източник: НСИ - Баланс на територията на РБ - общо за страната, по статистически зони и райони, области и общини към 31.12.2021г.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Границите на общината са както следва:

- на изток – Черно море;
- на запад – община Дългопол;
- на северозапад – община Провадия;
- на север – община Аврен;
- на югоизток – община Бяла;
- на юг – община Несебър, община Поморие и община Руен от област Бургас.

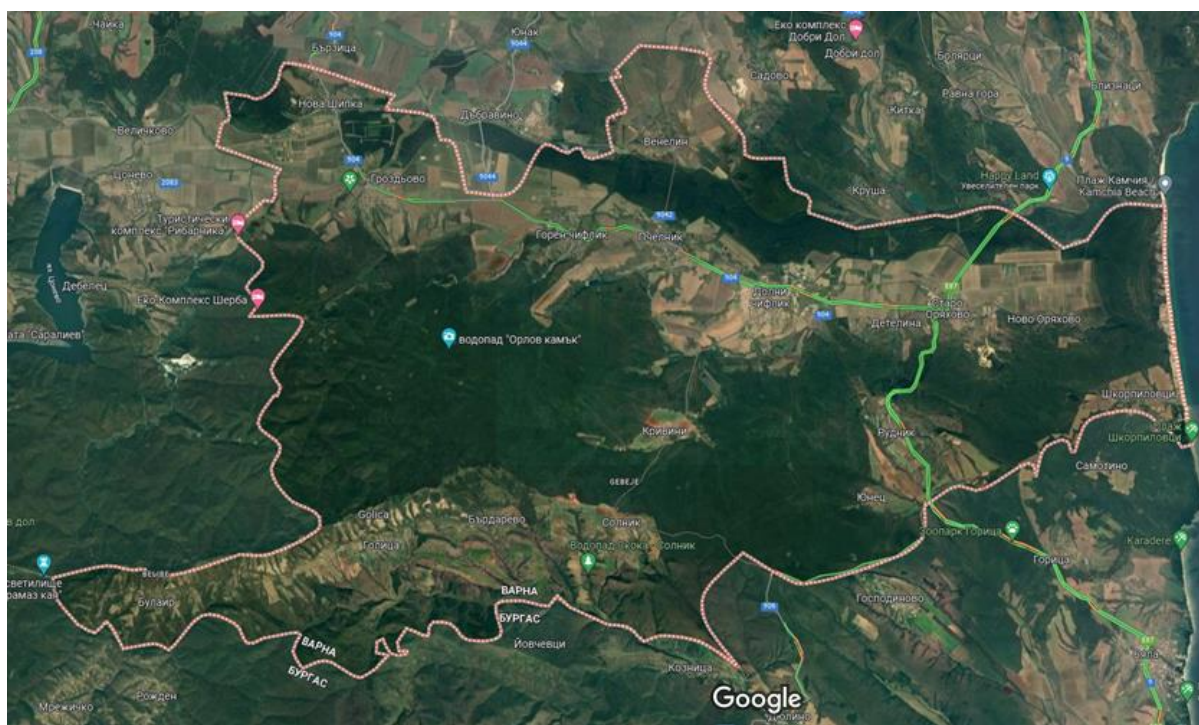
Фигура 2 Карта на общините от област Варна

3 Релеф

Крайбрежието на община Долни чифлик попада в "Камчийският участък" на българското черноморско крайбрежие, който включва крайбрежието между нос Иланджик и устието на р. Фъндъклийска. Тук е развита обширната лиманна низина на р. Камчия, голяма част от която е заета от лонгозна гора. Брегът е предимно нисък - лиманно-акумулативен, с най-обширната плажна ивица по нашето крайбрежие - Камчийско-Шкорпиловската (11км.). Ширината ѝ се изменя от 30 до 650 м. Тя започва на 1,5 км. северно от р.Камчия и завършва на 2,5 км. южно от устието на р.Фъндъклийска.

Релефът на общината с преобладаващо невисоки наклони е благоприятен за развитието на земеделска дейност, гражданско и промишлено строителство. Пясъчната ивица при устието на р. Камчия и Фъндаклийска е най-дългата на Българското черноморско крайбрежие.

Микроклиматичните особености на бреговата зона разрешават продължителен курортен сезон. Надморска височина на общината е в диапазона от 0-561 м. Надморската височина на гр. Долни чифлик е 14 м.

Фигура 3 Сателитна карта на община Долни чифлик

4 Климат

Климатът в Община Долни чифлик е умереноконтинентален с изразено черноморско влияние. Направена е оценка за микроклиматичните особености на крайбрежната територия с оглед рекреационните й качества. Анализът² въз основа на данни от климатични станции по северното черноморско крайбрежие и по-вътрешно разположените показва, че съществуват разлики в климатичните условия между крайбрежния район и вътрешността на района и общината – в крайбрежната зона климатът е по-мек, а във вътрешността на общината е относително по-континентален. Климатът в планинските райони се различава рязко от този в низините.

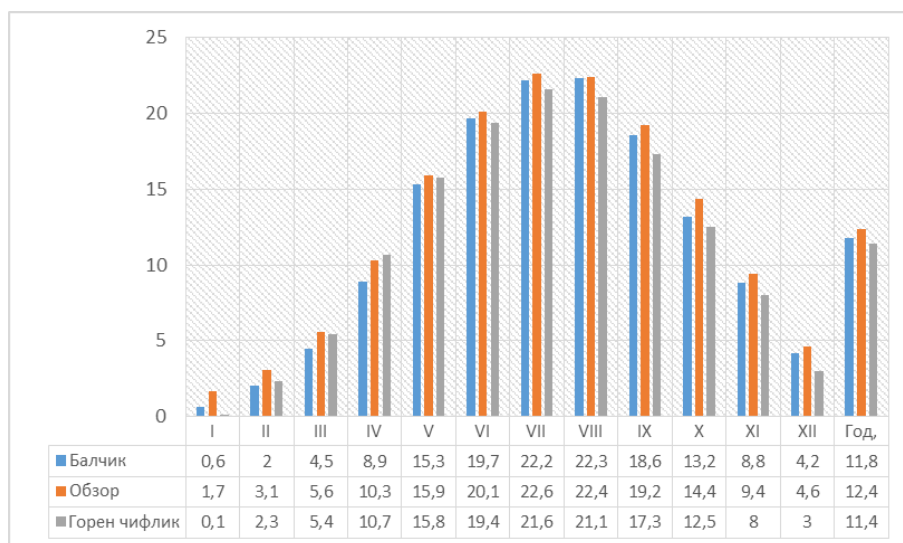
Основни елементи на климата

Температура на въздуха

Продължителността на периодите със средни денонощни температури над 5, 10 и 15 °C и продължителността на безмразовия период са високи, което дава възможност за отглеждането на много селскостопански култури и развитието на голям брой стопански дейности на открито. Периодът с устойчиво задържане на температурите над 5 °C (когато започва вегетацията) е от началото на март до края на ноември, като по-дълъг е той за крайбрежната ивица. Продължителността му варира от 266 до 278 дни, а набраните температурни суми са между 4260 °C и 3965 °C. В сравнение с територията на страната продължителността на периода е сравнително дълга, а набраните температурни суми са около средните.

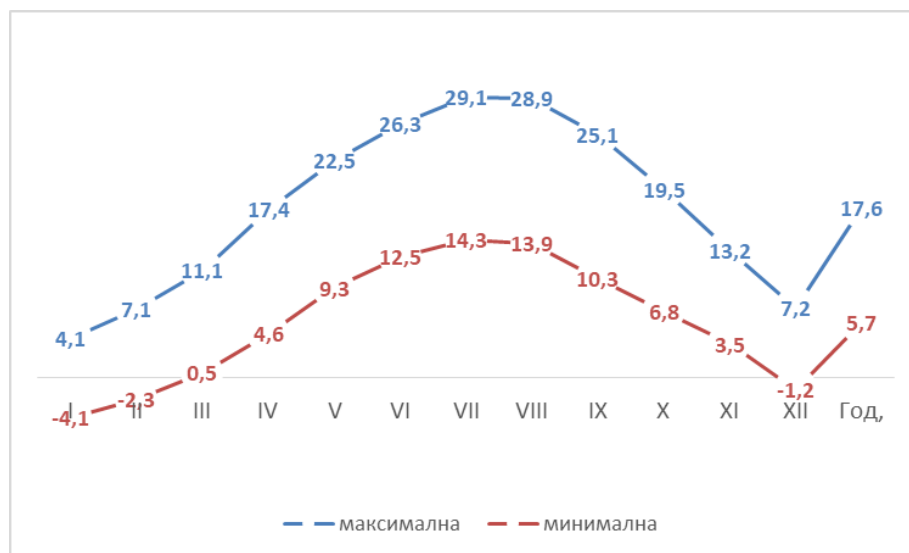
² Източник: Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик 2019-2023г.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

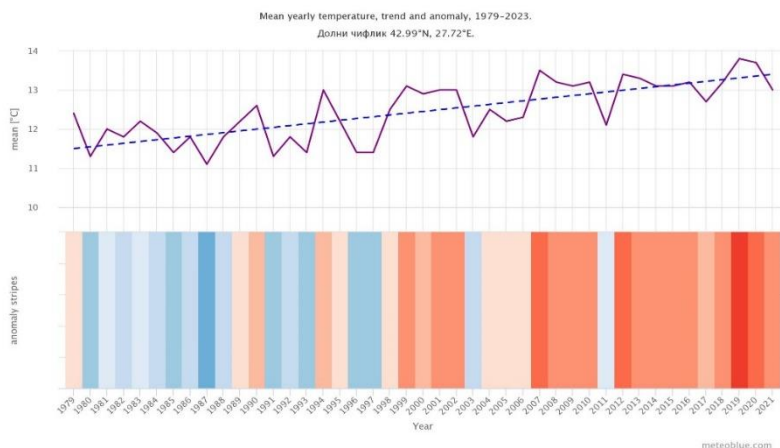

Фигура 4 Средномесечна и годишна температура на въздуха

Периодът със средни температури над 10 °C започва по-късно в общината в сравнение с териториите извън крайбрежието и завършва по-късно. Набраните температурни суми не са сред най-високите в страната. Периодът с устойчиво задържане на температурите над 15 °C се доближава до периода с благоприятни условия за рекреация, като настъпва началото на май и привършва в края на септември и началото на октомври. Това съставлява около 4-5 месеца в годината. Периодите със средни денонощни температури 5, 10 и 15 °C са по-дълги в крайбрежната част на общината, като и набраните температурни суми там са с по-големи стойности.

Фигура 5 Средномесечна максимална и минимална температура на въздуха на територията на Горен чифлик

Фигура 6 Годишна промяна на температурата - Долни чифлик

На фигурата по-горе е показана приблизителна оценка на средната годишна температура за региона на Долни чифлик. Прекъснатата синя линия показва положителна тенденция на увеличаване на температурата в Долни чифлик, поради изменението на климата. В долната част на графиката са показани т.нар. ивици на затопляне. Всяка цветна ивица представлява средната температура за една година - синята е за по-студени, а червената - за по-топли години.

Валежи

Годишните валежи за общината през 2021г. са над средните за страната (766 mm³). Слабо се увеличават от крайбрежните части към вътрешността. Годишната сума на валежите, както и тяхното сезонно и месечно разпределение очертават като по-благоприятни за вегетацията на растенията условията в западните части на общината. За общината е характерен малък брой на дните с мъгла и снежна покривка. Най-дъждовният месец за страната през 2021 г. е януари, най-влажният за последните 92 години, със средни валежи около три пъти над месечната норма. Относително валежни са и месеците октомври (4-ти най-влажнен от 1930 г.) със средна аномалия от 274 % и декември – със средна аномалия от 181%. Относително най-сухи месеци са септември, ноември и юли, съответно с 43%, 47% и 50% от нормата. Малките валежи през

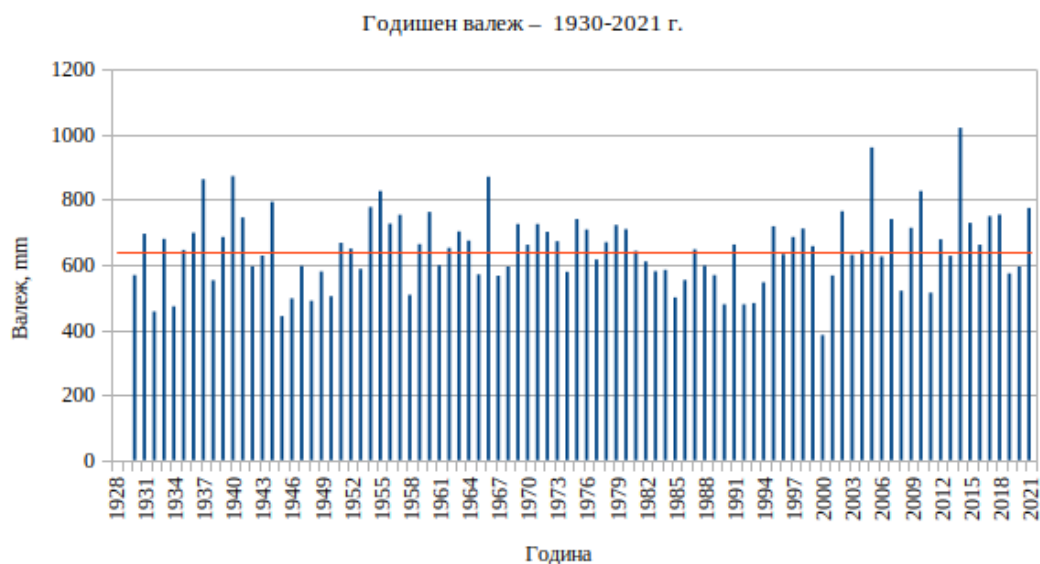
септември задълбочават валежния дефицит, натрупан през юли и август.

Фигура 7 Годишна промяна на валежите Долни чифлик

³ Източник: Годишен хидрометеорологичен бюлетин за 2021 година. НИМХ, септември 2022 г., София, ISSN 2738-781X, <https://bulletins.cfd.meteo.bg/>

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

На фигурата по-горе е показана оценка на средното общо количество валежи за по-големия регион на Долни чифлик⁴. Прекъснатата синя линия показва, че не се вижда ясна тенденция на изменението на климата по отношение на валежите. В долната част на графиката са показани т.нар. ивици на валежите. Всяка цветна ивица представлява общата сума на валежите за дадена година - зелена за по-влажни и кафява за по-сухи години.

Фигура 8 Годишно количество валеж за периода 1930-2021 г. Р. България⁵, в сравнение с климатичната норма (хоризонтална линия).

Ветрове

Ветровият режим показва преобладаване на западните на първо място и източните ветрове на второ място. Западните ветрове са с най-голяма честота през зимните месеци, а източните ветрове са с най-голям дял през топлото полугодие, поради бризовата атмосферна циркулация.

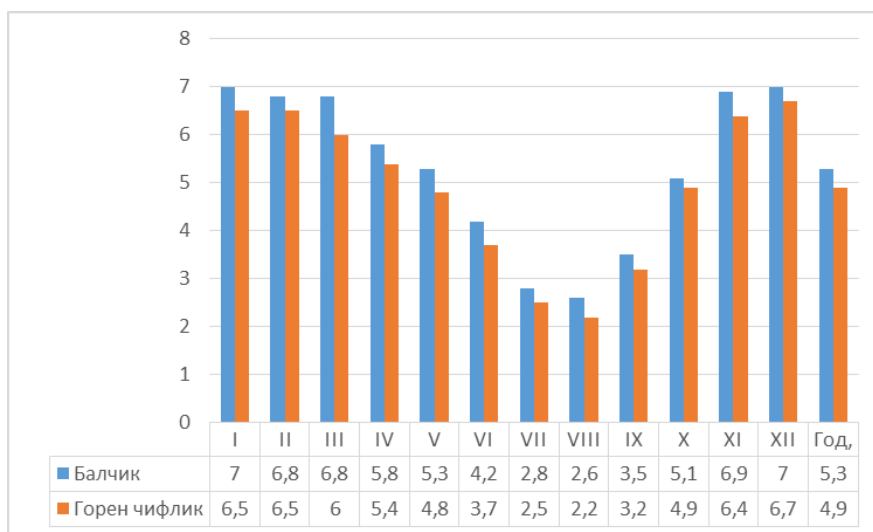
Облачността има ясно изразен годишен ход - най-голяма е през зимните месеци и най-малка през летните и особено през месеците юли и август, когато е и пикът на активния курортен сезон. За приморската част на общината средната годишна облачност е по-малка⁶. Общината попада в тази част от страната, която е с най-висока относителна влажност. Годишният ход на относителната влажност показва повишаване през зимните месеци и понижаване през летните.

⁴ Източник: <https://www.meteoblue.com/> - ERA5, петото поколение атмосферен повторен анализ на ЕСМWF на глобалния климат, обхващащ времевия диапазон от 1979 г. до 2021г., с пространствена разделителна способност от 30 km.

⁵ Източник: Годишен хидрометеорологичен бюлетин за 2021 година. НИМХ, септември 2022 г., София, ISSN 2738-781X, <https://bulletins.cfd.meteo.bg/>

⁶ Източник: ПООС 2019-2023г.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Фигура 9 Средномесечна и годишна облачност

Климатичните условия на територията на община Долни чифлик са благоприятни за развитие на рекреационна дейност и земеделие.

Парижкото споразумение от 2015 г. определя глобална рамка за ограничаване на глобалното затопляне до значително под 2°C, за предпочитане до 1,5°C (градуса по Целзий) в сравнение с прединдустриалните нива. За да постигнат тази цел за глобалната температура, държавите се стремят да намалят ръста на емисиите на парникови газове възможно най-скоро, а след това - бързо да ги намалят, въз основа на най-добрите налични научни данни, икономическа и социална осъществимост.

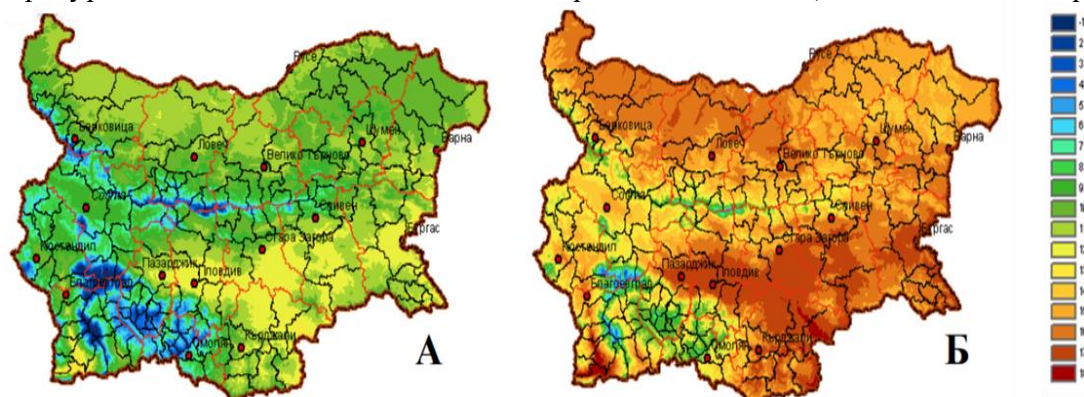
Ефектите от изменението на климата вече са добре видими чрез повишаване на температурата на въздуха, повишаване на морското равнище, засилване на опустиняването, както и чрез по-чести екстремни метеорологични явления като горещи вълни, суши, наводнения и бури. Изменението на климата не е равномерно в световен мащаб и засяга някои региони повече от други.

В България по отношение на промените на климата се наблюдава следното:

- налице е тенденция към затопляне – последното десетилетие е по-топло от предходното, което от своя страна е по-топло от десет годишния период преди него.
- увеличават се случаите на проливни валежи;
- увеличава се броят на дните с гръмотевични бури и градушки в по-хладните десетдневия през април и септември;
- намалява годишната амплитуда между максималната и минималната температура на въздуха, като минималната температура се повишава по-бързо от максималната;
- намалява дебелината на снежната покривка;

Научните прогнози сочат, че средната температура в България ще се повиши между 1,8°C и 4°C до 2100 г., като покачването в Европа се очаква да бъде по-високо от прогнозната глобална средна стойност. Изследванията, проведени от департамента по метеорология на Националния институт по метеорология и хидрология към Българска академия на науките (НИМХ), предвиждат повишение на годишната температура на

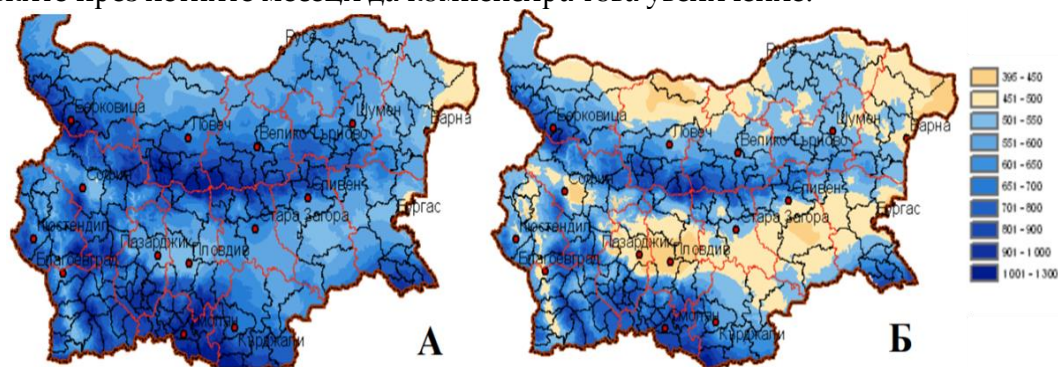
въздуха в България, като прогнозираните повишения са съответно от 1.6°C до 3.1°C до 2050 г. и от 2.9 °C до 4.1 °C до 2080 г. (фигура № 10)⁷. Като цяло, повишаването на температурата се очаква да бъде по-голямо през летния сезон (от юли до септември).

Фигура 10 Средна годишна температура през 1961 -1990 г. (А); Песимистичен климатичен сценарий за средна годишна температура за 2080 (Б)

В периода 1988-2018 г. средната годишна температура на въздуха за ниската част от страната (за районите с н. в. до 800 m) е нараснала средно с 0.87 °C (при прогнозирано от БАН повишение от 0,7 до 1,8 °C до 2020 г.) спрямо нормата за референтния климатичен период 1961-1990 г., като се изменя в границите от 10.6 °C до 13.0°C (фигура № 10). Запазва се нарастващата тенденция на колебанията на средната годишна температура на въздуха, а температурните аномалии за всички години след 2007 г. (с изключение на 2011г.) са над +1°C.

От гледна точка на очакваните промени в режима на валежите, вероятно е да има намаляване на валежите, което ще доведе до значително намаляване на общите водни запаси в страната. В това отношение прогнозите сочат намаляване на валежите с приблизително 10% до 2020 г., 15 % до 2050 г. и от 30 % до 40 % до 2080 г. (фигура⁸ № 11). При повечето сценарии за изменението на климата валежите през зимните месеци вероятно ще се увеличат до края на века, но се очаква значителното намаляване на валежите през летните месеци да компенсират това увеличение.

Фигура 11 Средна годишна сума на валежите за периода 1961 – 1990 г. (А); Очаквана сума към 2080 г., съгласно песимистичния сценарий

⁷ Източник: НИХМ

⁸ Източник: НИХМ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Съгласно общата тенденция наблюдавана в страната по отношение на температури, статистическа значимост и устойчивост, могат да бъдат изведени следните изводи в очакваните промени в климата за района на община Долни чифлик:

- *Повишаване на средната годишна температура на въздуха, повишаване на броя дни в годината с високи температури, над зоната на „топлинен комфорт“ от 15-25 °C и над границата на прегряване от 30°C със съответните негативни ефекти върху човешкото здраве;*
- *Намаляване на средното годишно количество на валежите с особено силен негативен ефект върху растителността през втората половина от вегетационния сезон; Ефектите могат да се изразяват в заболявания и изсъхване на по-влаголюбиви дървесни и храстови видове, повишени нужди от вода за напояване, загуба на биоразнообразие и др.;*
- *Увреждане на пътната инфраструктура (улична мрежа и пътищата с асфалтобетонена настилка) поради по-дълготрайни периоди на екстремно високи летни температури;*
- *Влошено количествено и качествено състояние на водните тела, използвани като източници на питейни води и води за напояване;*
- *Повишен риск от наводнения поради екстремно висок повърхностен отток при интензивен валеж;*
- *Повишен стрес и възможни повреди върху ВиК мрежите поради ниски водни нива във водоизточниците при суша и екстремно повърхностен отток при интензивни валежи;*
- *Негативни въздействия върху биологичното разнообразие на видовете и местообитанията от Националната екологична мрежа, на територията на общината;*

5 Подземни богатства

Подземните богатства са природни твърди, течни и газообразни минерални и органични образувания в земните недра и минните отпадъци от проучването, добива и първичната им преработка, които е възможно да бъдат използвани в материалното производство. Долнокамчийската газонефтена област се оценява като перспективна по отношение на запаси от нефт и газ.

През последните години са правени изследвания в акваторията на шелфа за разкриване на нефт и газ от български и чуждестранни фирми. На места на сушата около с. Ново Оряхово и с. Шкорпиловци са установени газопроявления. Няма наличие на рудни изкопаеми, освен мангановите руди при с. Рудник, които не се експлоатират поради ниското съдържание на манган.

Геоложките особености са обусловили наличието на находища на строителни материали на територията и: пясъци, чакъли за бетон, глини и мергели за тухли. С промишлено значение са находищата на:

- глини за тухли и керемиди при с. Гроздьово;
- мергели за тухли и керемиди в землището на с. Гроздьово;
- пясъци при с. Старо Оряхово.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Край много от населените места има разработени малки кариери за пясък, чакъл и глина, предимно за задоволяване строителните нужди на населението. Кариери за баластрени материали има разкрити по коритото на р. Елешница, р. Армера, р. Луда Камчия, над с. Горен чифлик. Кариери за камък има в селата Голица, Булаир, Бърдарево, южно от гр. Долни чифлик. Кариери за глини има по терасата на р. Камчия, до с. Горен чифлик в участък "Лонгоза", край с. Гроздьово и в с. Пчелник – местността "Балтата". По-малки находища на пясък има край селата Нова шипка по долината на р. Камчия, с. Шкорпиловци и с. Детелина.

На територията на община Долни чифлик са предоставени на концесия за добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1 от Закона за подземните богатства пет находища, като действащи следните концесии за добив:

- **Находище "Старо Оряхово" 3**, област Варна, община Долни чифлик, населено място Старо Оряхово с орган, предоставена на "Ескана" АД - Варна за срок от 35 години. Концесията е за добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 от Закона за подземните богатства – строителни материали – пясъци, представляващи изключителна държавна собственост, от находище "Старо Оряхово", област Варна. Концесионната площ е с размер 182,5 дка, която съвпада с площта на находище "Старо Оряхово 3".

- **Находище „Ново Оряхово“**, област Варна, община Долни чифлик, населено място Ново Оряхово с орган, представляващ концедента - министъра на икономиката, енергетиката и туризма, предоставена на "КАМЧИЯ - АГРО" ЕООД за срок от 25 години. Концесията е за добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 от Закона за подземните богатства (ЗПБ) - строителни материали - пясъци, представляващи изключителна държавна собственост, от находище "Ново Оряхово", разположено в землището на с. Ново Оряхово, община Долни чифлик, област Варна. Концесионна площ с размер 17 281 (седемнадесет хиляди двеста осемдесет и един)

- **Находище "Старо Оряхово 2"**, област Варна, община Долни чифлик, населено място Старо Оряхово, предоставена на "ЕСКАНА" АД за срок от 25 години от 16.01.2012г. Концесия за добив с предмет експлоатация на подземни богатства по чл.2, ал.1, т.5 от Закона за подземните богатства (ЗПБ) - строителни материали - пясъци, годни за производство на бетон и варови разтвори, представляващи изключителна държавна собственост, от находище "Старо Оряхово 2", разположено в землището на с. Старо Оряхово, община Долни чифлик, област Варна, който се извършва със средства, осигурени от концесионера и на негов риск. Площта, покриваща находище "Старо Оряхово 2" е с размер 367 959 кв.м. Концесионна площ с размер 402 917 кв. м, включваща площта на утвърдените запаси от находище "Старо Оряхово 2" и площите, необходими за осъществяване на дейността по концесията, извън добива.

- **Находище "Нова Шипка"**, участък "Южен", област Варна, община Долни Чифлик, населено място Нова Шипка с орган, предоставена на "ЗСК - Девня" АД за срок от 25 години. Концесията е за добив на строителни материали - пясъци и чакъли. Концесионната площ в размер 130 777 кв. м, включваща площта на находище "Нова Шипка", участък "Южен", област Варна, и необходимите площи за осъществяване на дейността по концесията.

- **Находище "Старо Оряхово"**, област Варна, община Долни чифлик, населено

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

място Старо Оряхово, предоставена на "Ескана" АД - Варна за срок от 35 години. Концесията е за добив на подземни богатства по чл. 2, т. 5 от Закона за подземните богатства - строителни материали - пясъци, представляващи изключителна държавна собственост, от находище "Старо Оряхово", област Варна. Концесионната площ в размер 174 000 кв.м.

След приключване срока на съответната концесия, следва да бъдат предприети дейности по рекултивация и възстановяване на нарушените терени.

6 Кметства и населени места в общината по кметства

Община Долни чифлик се състои от 17 населени места - 1 град и 16 села:

- град Долни чифлик – център на общината;
- населени места с кметства: Шкорпиловци, Рудник, Старо Оряхово, Детелина, Голица, Пчелник, Венелин, Горен чифлик, Гроздьово;
- населени места с кметски наместници: Солник, Нова Шипка, Ново Оряхово, Кривини, Бърдарево, Юнец, Булаир.

На крайморската територия на Долни чифлик са формирани 4 курортни комплекса: „Камчия – Лонгоза“, „Шкорпиловци – север“, „Шкорпиловци – юг“ и „Шкорпиловци – село“.

От населените места до общинския център може да се достигне в рамките на около 25 минути и по този начин неговата достъпност е благоприятно условие за навременното обслужване, осведомяване и снабдяване на населението.

Таблица 1 Автомобилна достъпност до центъра на общината

До 10 минути	От 11 до 15 минути	От 15 до 20 минути	Над 20 минути
8 населени места	5 населени места	2 населени места	1 населено място
С. Пчелник	С. Гроздьово	С. Нова Шипка	С. Булаир
С. Венелин	С. Шкорпиловци	С. Голица	
С. Горен чифлик	С. Бърдарево		
С. Детелина	С. Рудник		
С. Старо Оряхово	С. Юнец		
С. Кривини	С. Ново Оряхово		
С. Солник			

Интерактивна карта⁹ на населените места в община Долни чифлик е публично достъпна на интернет страницата на Национален статистически институт - Национален регистър на населените места.

⁹ <https://www.nsi.bg/nrm/spatial-data?year=2019&level=5&name=%D0%94%D0%BE%D0%BB%D0%BD%D0%B8+%D1%87%D0%B8%D1%84%D0%BB%D0%B8%D0%BA&ncode=>

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА

1. АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ

1.1. Общи положения. Задължения и правомощия на общините в сектора

В България двата основополагащи закона в областта на качеството на атмосферния въздух са:

- **Закон за опазване на околната среда (ЗООС)**
- **Закон за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ)**

1.) Закон за опазване на околната среда (ЗООС)

Правомощията и задълженията на Кметовете на общини по отношение опазване и подобряване на КАВ, съгласно ЗООС са разписани към чл. 15, ал. 1 и се свеждат до:

- Да информират населението за състоянието на околната среда, съгласно изискванията на закона ;
- Да разработват и контролират заедно с другите органи планове за ликвидиране последствията от аварийни и залпови замърсявания на територията на общината ;
- Да организират управлението на отпадъци на територията на общината ;
- Да контролират изграждането, поддържането и правилната експлоатация на пречиствателните станции за отпадъчни води в урбанизираните територии ;
- Да организират и контролират чистотата, поддържането, опазването и разширяването на селищните зелени системи в населените места и крайселищните територии, както и опазването на биологичното разнообразие, на ландшафта и на природното и културното наследство в тях ;
- Да определят и оповестяват публично лицата, отговорни за поддържането на чистотата на улиците, тротоарите и други места за обществено ползване на територията на населените места, и контролират изпълнението на техните задължения ;
- Да организират дейността на създадени с решение на общинския съвет екоинспекции, включително на обществени начала, които имат право да съставят актове за установяване на административни нарушения ;
- Да определят длъжностните лица, които могат да съставят актове за установяване на административните нарушения по този закон ;
- Да осъществяват правомощията си по специалните закони в областта на околната среда ;
- Да определят лицата в общинската администрация, притежаващи необходимата професионална квалификация за осъществяване на дейностите по управление на околната среда.

Член 4 от ЗООС дефинира атмосферния въздух като компонент на околната среда, заедно с атмосферата, водите, почвата, земните недра, ландшафта, природните обекти, минералното разнообразие, биологичното разнообразие и неговите елементи.

2.) Закон за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ)

Законът за чистотата на атмосферния въздух определя специфичните разпоредби за управление и планиране на качеството на атмосферния въздух както на национално, така и на местно/общинско ниво. Съгласно последните изменения и

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

разпоредби на ЗЧАВ (ДВ, бр. 18 от 2 Март 2021 г.), основните делегирани права и отговорности на кметовете на общината и общинските съвети по отношение подобрене и опазване на КАВ са:

- *Да разработват, прилагат и изпълняват Програма за качество на атмосферния въздух (ПКАВ) (когато е приложимо), съгласно чл. 27 от ЗЧАВ*

Програмите за качеството на атмосферния въздух се разработват в случаите, когато общата маса на емисиите довежда до превишаване на нормите за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух.

В съответствие с чл. 37, ал. 4 от Наредба 12/2010 г. в районите, в които е налице превишаване на установените норми за повече от един замърсител, се изготвят комплексни програми за достигане на установените норми за всеки отделен замърсител. Програмите включват цели, мерки, етапи и срокове за тяхното постигане; организации и институции, отговорни за тяхното изпълнение; средствата за обезпечаване на програмите; система за отчет и контрол; и система за оценка на резултатите.

Общинската програма за подобряване и управление на КАВ е един от най-важните инструменти за управление на дейности на територията на общината и прилагане на законодателството на местно ниво за общините с проблемно КАВ. Наличието на този стратегически документ, помага на общините да структурират и планират своите намерения за подобрене в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен период, като ги обвържат с конкретни мерки, срокове за изпълнение, източници на финансиране, отговорни лица и показатели за наблюдение на изпълнението на заложените цели и мерки.

Програмите се приемат от общинските съвети.

- *Да създават „зони с ниски“ емисии (по преценка и необходимост), съгласно чл. 28а от ЗЧАВ*

Изменения в Закона за чистотата на атмосферния въздух от месец март 2021г., предоставят на кметовете на общини и общински съвети по-големи правомощия за справяне с наднорменото атмосферно замърсяване. В случаите, когато видът и степента на замърсяване на атмосферния въздух увеличават значително риска за човешкото здраве и/или за околната среда или при непостигане на нормите за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и норми за отлагания на вредни вещества (замърсители) **общинските съвети** могат да приемат следните мерки:

- Да създават и въвеждат зони с ниски емисии на вредни вещества а територията на цялата община или на част от нея. Възможността за въвеждане на зоните с „ниски емисии“ влиза в сила от 2022 г.,
- да ограничават употребата на определени видове горива или уреди за отопление;
- да ограничават движението на моторни превозни средства или на определени категории моторни превозни средства и/или на определени екологични групи моторни превозни средства на територията на съответната община и/или в създадени и въведени зони с ниски емисии на вредни вещества

Зоните с ниски емисии на вредни вещества могат да се въвеждат чрез налагане на мерки, забрани, такси и ограничения, включително на мерките за ограничаване на

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

употребата на определени видове горива или уреди за отопление и ограничаване движението на моторни превозни средства.

Изброените мерки могат да бъдат включени в програмите за намаляване нивата на замърсителите и за достигане на утвърдените норми за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и норми за отлагания на вредни вещества (замърсители), в оперативните планове за действие, определящ мерките, които трябва да бъдат предприети с цел намаляване на риска от превишаване на установените норми или алармени прагове и увреждане на здравето на населението и/или в наредба на общинския съвет при спазване на разпоредбите на ЗЧАВ и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане.

С тази наредбата общинските съвети определят условията и реда за прилагане на мерките горепосочените мерки, както и за:

1. създаване на зони с ниски емисии на вредни вещества, обхват, граници, времева рамка и условия за въвеждане;
2. навлизане и движение на моторни превозни средства в зоните с ниски емисии на вредни вещества;
3. ограничаване употребата на определени видове горива или уреди за отопление, включително в границите на създадени и въведени зони с ниски емисии на вредни вещества;
4. осъществяване на контрол относно спазване на приети и/или наложени мерки, забрани и ограничения, включително чрез използване на автоматизирани технически средства или системи, и за налагане на глоби и имуществени санкции при установяване на нарушения.

С измененията на ЗЧАВ се цели да бъде въведен децентрализиран подход, с който ще се предостави възможност на всяка община да извършва самостоятелен анализ, съобразно местните условия, посредством които да определи дали е налице необходимост от създаване на „зони с ниски емисии“, какъв да е обхватът на зоните, какви да са границите на създадените зони, както и за какво време ще се прилагат мерките и ограниченията в ЗНЕ за постигането на резултати във връзка с качеството на въздуха.

Правомощията и задълженията на общините по отношение осигуряване чистотата на атмосферния въздух (с изключение на изготвянето ПКАВ и създаването на ЗНЕ), обхващат и дейности по:

1. Управление и поддържане на елементите на техническата инфраструктура вкл. общински дейности с цел осигуряване на чистотата на атмосферния въздух (чл. 19, ал. 5);
2. За ограничаване на уврежданията върху здравето на населението, когато съществува риск от превишаване на установените норми или алармени прагове, при неблагоприятни метеорологични условия и други фактори общинските органи съгласувано със съответната регионална инспекция по околната среда и водите могат да разработят оперативен план за действие, определящ мерките, които трябва да бъдат предприети с цел намаляване на посочения риск и ограничаване продължителността на подобни явления. (чл. 30, ал. 1). Оперативният план за действие се разработва въз основа на проучвания в района и на утвърдените алармени прагове, които се обсъждат

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

със заинтересуваните лица и с екологичните организации и движения. (чл. 30, ал.2). Оперативният план за действие се привежда в изпълнение при необходимост по нареждане на кмета на общината (чл.30, ал.3);

3. Общинските органи съгласувано с органите на Министерството на вътрешните работи организират и регулират движението на автомобилния транспорт в населените места с оглед осигуряване качество на атмосферния въздух, отговарящо на установените норми за вредни вещества (замърсители) (чл. 29).

4. За отделни райони, в зависимост от характера на източниците на емисии и характерния здравен риск, по предложение на кмета на общината и/или министъра на здравеопазването, министърът на околната среда и водите може да определя допълнителни показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух, извън тези към чл. 4, ал. 1 от ЗЧАВ.

5. Общинските органи могат да предлагат за утвърждаване от министъра на околната среда и водите, по-строги норми за вредни вещества в определени селища, цялата община или райони в зависимост от нивото и характера на замърсяване на атмосферния въздух над тях. (чл. 6, ал. 5);

6. Общинските органи съгласувано с министъра на околната среда и водите могат да изграждат местни системи за наблюдение и контрол на качеството на атмосферния въздух в райони на тяхната територия.

7. В съответствие с Наредба № 6 от 7 октомври 2019 г. за изискванията и контрола върху дървесината, която се използва за битово отопление и в рамките на своите правомощия общината може да осигури/изисква за определени райони да бъдат доставяни и предлагани дърва с определено влагосъдържание. Общините, за които се прилага Наредбата, ще имат ангажимент да обявяват на интернет страниците си и на видно място в сградата на общината и кметствата изискванията към дървесината за битово отопление и начините и сроковете за нейното съхранение.

1.2. Качество на атмосферния въздух в община Долни чифлик

Качеството на атмосферния въздух (КАВ) се оценява, чрез норми за концентрациите на основните замърсители в атмосферния въздух, регистрирани за определен период от време (1 час, 8 часа, 24 часа, 1 година), установени с цел избягване, предотвратяване или ограничаване на вредни въздействия върху здравето на населението и/или околната среда, като тези нива следва да бъдат постигнати в определен за целта срок, след което да не бъдат превишавани. Под качество на атмосферния въздух се разбира състоянието на приземния слой на атмосферата, определено от състава и съотношението на естествените й съставки и добавените вещества от естествен или антропогенен произход.

Съгласно изискванията на националното и европейско законодателство, територията на България е разделена на шест Района за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ) – Агломерация Столична, Агломерация Пловдив, Агломерация Варна, Северен/Дунавски район, Югозападен район и Югоизточен район. Анализът на данните за качеството на атмосферния въздух (КАВ) се

извършва по райони, като се отчита спецификата на всяко населено място, в което се извършва контрол.

Фигура 12 Райони за оценка и управление на КАВ

Община Долни чифлик попада в район за оценка и управление на КАВ (РУОКАВ) – "Северен/Дунавски район". Съгласно Заповед № РД-257/25.03.2022г. на Министъра на ОСВ за утвърждаване на списък на районите (агломерациите) за оценка и управление качеството на атмосферния въздух, в Община Долни чифлик за периода 2016-2020г. при измервания с мобилна автоматична станция (МАС) са превишени нормите по показател ФПЧ_{10} .

Регистрираните превишения показател ФПЧ_{10} са през 2016 г. и не са актуални към настоящия момент. В периода 2017 – 2023 г., контрол на качеството на атмосферния въздух на територията на община Долни чифлик с МАС не е извършван.

В общината липсват големи промишлени предприятия с източници на замърсяване на атмосферния въздух.

На територията на община Долни чифлик има един постоянен пункт за мониторинг на качеството на атмосферния въздух, разположен в землището на с. Старо Оряхово. Пунктът е позициониран в горска територия, далеч от урбанизирани територии, за мониторинг на „Горски екосистеми“. Данните от АИС „Старо Оряхово“, с. Старо Оряхово постъпват в Националната автоматизирана система за контрол качеството на атмосферния въздух (НАСККАВ). Контролираните замърсители от автоматичната станция са както следва: ФПЧ_{10} , SO_2 , NO_2/NO , CO и O_3 .

Съгласно публикуваните на сайта на РИОСВ-Варна, Годишни доклади за състоянието на околната среда за периода от 2016 – 2022 г. в АИС „Старо Оряхово“, с. Старо Оряхово, община Долни чифлик, няма регистрирани превишения на средногодишните концентрации по показател ФПЧ_{10} .

Анализът ¹⁰ за състоянието на атмосферния въздух по контролираните 4 показателя за 2022г. са представени в таблицата по-долу:

Таблица 2 Осреднени концентрации по измерваните показатели в АИС „Старо Оряхово“ за 2022г.

Показател за КАВ	ФПЧ ₁₀	О ₃	NO ₂	SO ₂
Норма (ПДК)	40 µg/m ³ ср.год.	180 µg/m ³ ПИН	40 µg/m ³ ср.год	125 µg/m ³ ср.дн.
АИС „Старо Оряхово“	9,72	61,74	2,63	11,99

ФПЧ₁₀ - През 2022 г. са регистрирани 305 средноденонощни концентрации, като не са регистрирани превишения на ПС за СДН от 50 µg/m³. През месец август е регистрирана най – високата средноденонощна стойност от 15,14 µg/m³.

Средногодишната концентрация от 9,72 µg/m³ не превишава СГН от 40 µg/m³.

В сравнение с 2021 г. (средногодишна концентрация от 7,26 µg/m³) се запазват нивата на концентрациите под СГН.

Фигура 13 Средногодишни концентрации на ФПЧ₁₀ в АИС „Старо Оряхово“ за периода 2009-2022г.

По данни от доклада за състоянието на околната среда през 2017 г. на РИОСВ Варна в АИС „Старо Оряхово“, с. Старо Оряхово по показател ФПЧ₁₀ са регистрирани 329 средноденонощни концентрации, от тях 1 стойност превишава ПС за СДН. Регистрираната наднорменна стойност от 53,54 µg/m³ е през месец февруари, 2017г. Средногодишната концентрация от 7,98 µg/m³ не превишава СГН от 40 µg/m³.

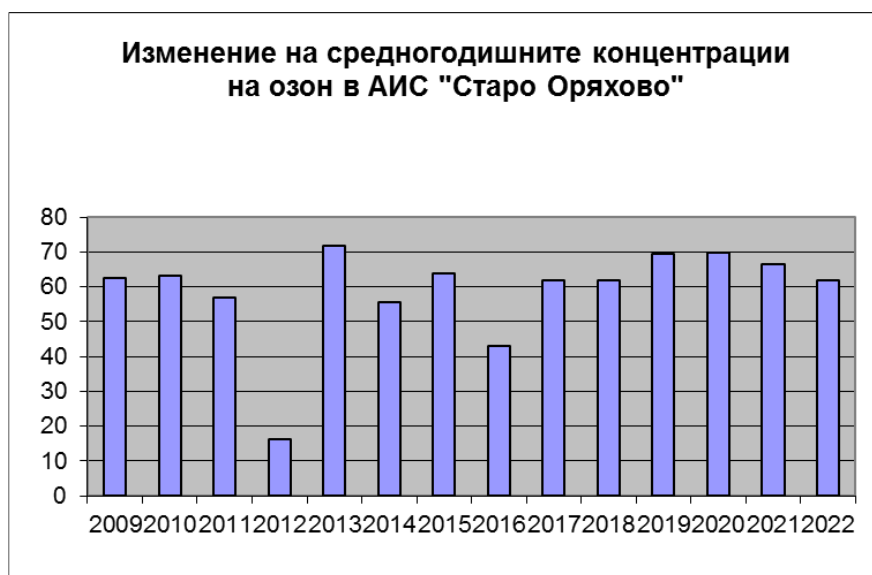
¹⁰ Източник: Годишен доклад за състоянието на околната среда на РИОСВ – гр. Варна за 2022г.

Озон - През 2022 г. няма регистрирани стойности за озон, превишаващи прага за информиране на населението от 180 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Не са регистрирани стойности превишаващи прага за предупреждение на населението от 240 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

През годината са регистрирани 2 бр. средни стойности над 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, като максималните осемчасови средни стойности в рамките на денонощието са:

Дата	Час	Стойност $\mu\text{g}/\text{m}^3$
17.08.2022	18:00	121,3367767
17.08.2022	19:00	121,8221359

В сравнение с периода 2010-2021г., се наблюдава спад в броя на осемчасовите средни стойности в рамките на денонощието от нулиране.

Фигура 14 Средногодишни концентрации на озон в АИС „Старо Оряхово“ за периода 2009-2022г.

Серен диоксид – През 2022 г. няма регистрирани превишения над ПС за СЧН от 350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, както и на алармения праг за серен диоксид от 500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

В периода 2022 г. - 2010 г. (няма регистрирани превишения на ПС за СЧН от 350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Наблюдава се тенденция на поддържане на нивата на концентрациите на серен диоксид от 4,09 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ за 2010 г., 4,03 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ за 2011 г., 4,53 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ за 2012 г., 6,81 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ за 2013 г., 5,96 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ за 2014 г., 5,29 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ за 2015 г., 5,22 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ за 2016 г., 4,46 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ за 2017 г., 4,49 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ за 2018 г., но през 2019 г., 2020 г., 2021 г. и 2022 г. се завишава, съответно на 8,28 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, 10,46 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, 10,77 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ и 11,99 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Среднодневната норма от 125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ не е превишавана.

Фигура 15 Средногодишни концентрации на серен диоксид в АИС „Старо Оряхово“ за периода 2009-2022г.

Азотен диоксид – През годината не са регистрирани превишения за азотен диоксид над ПС за СЧН от $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ и на алармения праг от $400 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

В периода 2022 г. - 2010 г. (няма регистрирани превишения на ПС за СЧН от $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Наблюдава се тенденция на поддържане на концентрациите на азотен диоксид от $6,18 \mu\text{g}/\text{m}^3$ за 2010 г., $5,46 \mu\text{g}/\text{m}^3$ за 2011 г., $3,86 \mu\text{g}/\text{m}^3$ за 2012 г., $6,47 \mu\text{g}/\text{m}^3$ за 2013 г., $4,92 \mu\text{g}/\text{m}^3$ за 2014 г., $4,51 \mu\text{g}/\text{m}^3$ за 2015 г., $2,92 \mu\text{g}/\text{m}^3$ за 2016 г., $2,73 \mu\text{g}/\text{m}^3$ за 2017 г., $2,16 \mu\text{g}/\text{m}^3$ за 2018 г., $2,81 \mu\text{g}/\text{m}^3$ за 2019 г., $3,04 \mu\text{g}/\text{m}^3$ за 2020 г., $3,38 \mu\text{g}/\text{m}^3$ за 2021 г. и $2,63 \mu\text{g}/\text{m}^3$ за 2022 г. Средногодишната норма от $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ не е превишавана.

Фигура 16 Средногодишни концентрации на азотен диоксид в АИС „Старо Оряхово“ за периода 2009-2022г.

Територията на общината попада в район с минимален брой случаи с тихо време, което спомага за разсейването на евентуално замърсяване в района. Атмосферният въздух е с най-добри показатели в приморската и западната планинска част на

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

общината. Изключение правят западните части на долините на р. Камчия и р. Фъндъклийска, където има условия за образуването на температурни инверсии и задържане на атмосферните замърсители.

Основните замърсители на въздуха в общината са следните промишлени обекти:

- Асфалтова база на "Пътища и мостове" ЕООД, с. Старо Оряхово;
- Бетонов възел на „Примабилд“ ООД, с. Старо Оряхово.

Към 2023 г. на територията на общината се експлоатират 12 бензиностанции - обекти по Наредба №16/1999 г. за ограничаване емисиите на ЛОС (летливи органични съединения) при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини, както следва:

- Агроеколес ООД, с. Голица;
- Булвекс ЕООД, с. Саро Оряхово;
- Винитекс ЕООД, с. Рудник;
- ВКС Варна ЕООД, с. Гроздьово;
- ДЗЗД Искра – 2004, с. Пчелник и с. Горен чифлик;
- Каритрейд ООД, с. Солник;
- Логус 2004 ЕООД, с. Пчелник;
- Лукойл – България ЕООД, с. Саро Оряхово;
- Оникс Ойл ООД, гр. Долни чифлик;
- Снап – 7 ООД, гр. Долни Чифлик;
- Стандарт ойл ООД, гр. Долни Чифлик.

Инсталациите на цитираните бензиностанции са приведени в съответствие с техническите изисквания, посочени в Наредба №16/1999 г. за ограничаване емисиите на ЛОС и се приема, че емисиите изпускани от тях са нулеви.

С влизли в сила от 01.01.2012 г. изменения на Закона за чистотата на атмосферния въздух за забрана на производството на дървени въглища по открит способ и спирането им от страна на РИОСВ-Варна, към момента на територията на общината няма действащи такива производства. Превантивен контрол върху производството на дървени въглища се осъществява от една страна на общинската администрация по реда на ЗУТ, от друга от РИОСВ-Варна, чрез процедурите по реда на глава шеста от ЗООС.

Автотранспортът е източник на замърсяване на въздуха в прилежащите ивици до пътните артерии. Замърсяването е със серни и азотни оксиди, въглероден оксид, олово, полиароматни въглеводороди. Изложени на такова замърсяване са жилищните територии на с. Старо Оряхово, с. Рудник, гр. Долни чифлик и с. Гроздьово, през чиито територии минават оживените пътища Варна – Бургас и Старо Оряхово – Провадия.

За намаляване на замърсяването на въздуха от автотранспорта е необходимо да се реабилитира и доизгради зелената система, особено в областта на транспортното озеленяване. Наличието на дървесна и храстова растителност около пътните артерии предотвратява разсейването на вредните газове и праха и блокира миграцията на тежки метали в почвата и околната среда.

За намаляване на замърсяването на въздуха от комунално-битовото отопление през студения период на годината следва да бъдат предприети мероприятия за повишаване на енергийната ефективност на сградите. С поощряване на инвестициите за електропроизводство във възобновяеми източници на енергия на територията на

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

общината ще бъде ограничено прогресиращото замърсяване на природата и напредващото глобално затопляне.

Изводи: Резултатите от анализа на данните за концентрациите на основните показатели характеризиращи КАВ за 2022г. не показват превишение на пределно допустимите норми. Замърсяването на въздуха с ФПЧ₁₀ е проблем за качеството на атмосферния въздух през зимния сезон. Съществен принос за това имат широкото използване на твърди горива за битово отопление и транспортът.

2. ВОДИ

2.1. Общи положения. Задължения и правомощия на общините в сектора

Основополагащият закон, уреждащ собствеността и управлението на водите на територията на Р. България е **Закона за водите (ЗВ)**. Целта на закона е да осигури интегрирано управление на водите в интерес на обществото в т.ч. да защити здравето на населението, като създаде условия за:

- осигуряване на достатъчно количество и добро качество на повърхностните и подземните води за устойчиво, балансирано и справедливо водоползване;
- намаляване на замърсяването на водите;
- опазване на повърхностните и подземните води и водите на Черно море;
- прекратяване на замърсяването на морската среда с естествени или синтетични вещества;
- намаляване на заустванията, емисиите и изпусканията на приоритетни вещества;
- прекратяване на заустванията, емисиите и изпусканията на приоритетно опасни вещества;
- предотвратяване или намаляване на вредните последици за човешкия живот и здраве, околната среда, културното наследство и стопанската дейност, свързани с вредното въздействие на водите.

Управлението на водите и на водностопанските системи и съоръжения се осъществява от голям брой институции на *централно, басейново, регионално и местно ниво*, поради което координацията и взаимодействието между тях е от изключително значение за провеждане на успешна политика в разглеждания сектор.

На местно ниво общините, чрез общинските съвети и кметовете на общини, са със следните функции, съгласно Закона за водите (ЗВ):

Кметът на общината:

- разработва и предлага за одобрение от общинския съвет програмата за развитие на ВиК системите;
- осъществява координацията по подготовката и реализацията на проектите за ВиК инфраструктура, които се реализират с безвъзмездна помощ чрез оперативните програми, финансирани от Кохезионния и Структурните фондове на Европейския съюз;
- предвижда в общите и подробните устройствени планове мероприятията, необходими за развитието на водоснабдяването и канализацията в общината;

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

- сключва договорите за възлагане на управлението на търговските дружества - ВиК оператори, в които общината е едноличен собственик, или когато е собственик на над 50 на сто от капитала, ако е оправомощен от общото им събрание;
- определя основните показатели за дейността на ВиК операторите по предходната точка и за развитието им в съответствие с одобрените от КЕВР бизнес планове, контролира изпълнението им и го отчита пред общинския съвет;
- участва като представител на общината в съответната асоциация по ВиК;
- упражнява правата и задълженията на собственик на общински води и водни обекти;
- издава разрешителни и осъществява контрол в предвидените от закона случаи.

Общинският съвет:

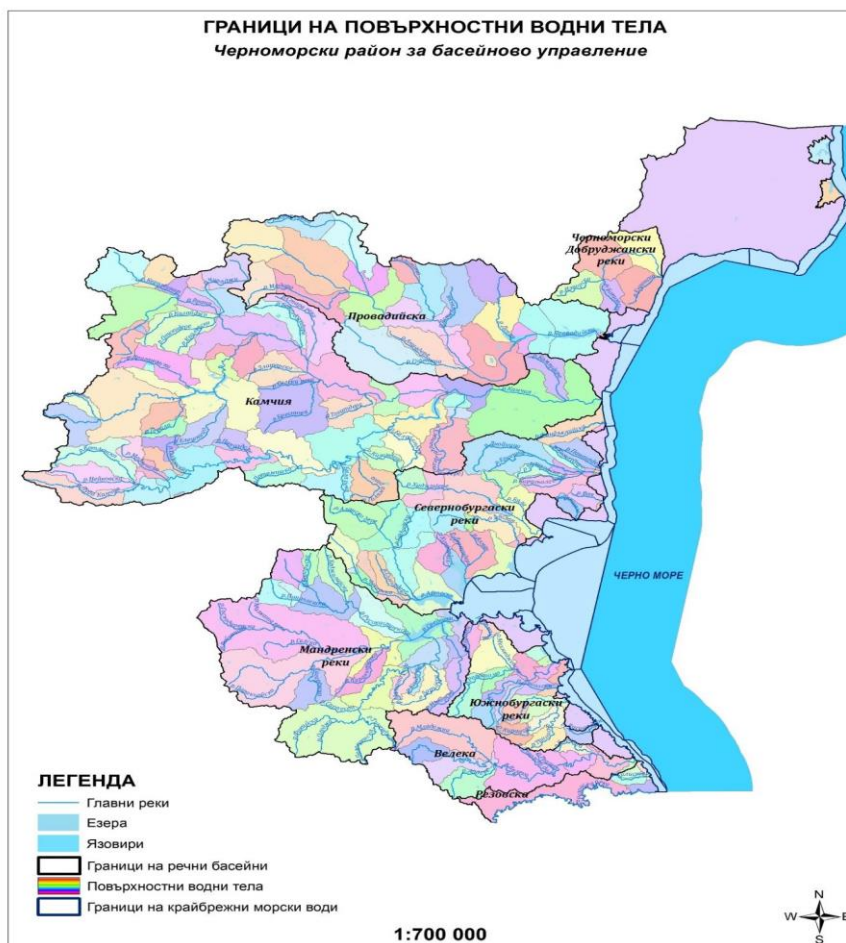
- приема програма за развитието на водоснабдяването и канализацията на територията на общината в съответствие с Плановите за управление на речните басейни, Стратегията за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията, общинския план за развитие и програмата за реализация на общинския план за развитие, с регионалния генерален план на ВиК системите и съоръженията на обособената територия и генералните планове на агломерации над 10 000 е. ж. на ВиК системите и съоръженията;
- приема програма за реструктуриране на търговските дружества - ВиК оператори, в които общината е едноличен собственик на капитала;
- приема и предлага за одобряване от съответните общи събрания на търговските дружества - ВиК оператори, с общинско участие в капитала, програми за реструктурирането им;
- одобрява договорите за възлагане и за контрол на управлението на търговските дружества - ВиК оператори, в които общината е едноличен собственик на капитала;
- изразява становище по разработените от ВиК операторите бизнес планове;
- определя представители на общината в органите за управление на търговските дружества - ВиК оператори, с общинско участие в капитала;
- определя представител на общината в съответната асоциация по ВиК и съгласува мандата му;
- отговаря за координирането на управлението на ВиК системите и съоръженията на обособената територия в предвидените в закона случаи.

2.2. Състояние на повърхностни води

Управлението на водите на територията на Република България се осъществява на национално и басейново ниво със закона за водите и в съответствие с Директива 2000/60/ЕО. У нас са определени 4 района за басейново управление. Управлението на водите на територията на община Долни чифлик се извършва от Басейнова Дирекция „Черноморски район“ (БДЧР) с административен център гр. Варна. По отношение на повърхностните води, водният потенциал на Република България се формира от оттока на вътрешните реки, подземните води и част от водите на река Дунав. Повърхностните

води обхващат речните, езерните и блатните води, като речните са основната част от водните ресурси на България.

Черноморски РБУ включва поречия от 9 основни речни басейна - Черноморски - Добруджански реки, Южнобургазки реки, река Камчия, Мандренски реки, река Провадийска, Резовска река, Севернобургазки реки, река Велека и реки-дерета Приселци-Черноморец.

Фигура 17 Карта на Повърхностни водни тела в Черноморски район за басейново управление

Управлението на водите се извършва съгласно действащата в страната законодателна и нормативна уредба, като конкретните дейности в близък и дългосрочен аспект са на основата на разработен План за управление на водите в речния басейн (ПУРБ). С Решение № 1107/29.12.2016 г. на Министерски съвет е приет План за управление на речните басейни в Черноморския район за басейново управление за периода 2016-2021 г. и национална програма за изпълнението му. Планът е съгласуван с МОСВ със Становище по Екологична оценка №6-2/2016 г. В тази връзка, при характеризиранието на водните обекти – повърхностни и подземни са взети предвид основно изложените в ПУРБ - информация и изисквания към управлението на водите.

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

В процес на изготвяне е актуализация на ПУРБ с нов програмен период 2022-2027г., който се очаква да бъде приет от Министерски съвет през 2023 г.

Програмният период на ПООС на Община Долни чифлик за периода 2024-2030г. съвпада с периода на актуализирането, изготвянето и прилагането на ПУРБ 2022-2027г. и ПУРН 2022-2027г.

Реки и езера на територията на общината

Цялата територия на общината се отнася към границите на Черноморския водосборен басейн. През цялата северна част на общината - от запад на изток, преминава почти цялото течение на река Камчия с дължина от 48 км, с малко изключение в Община Аврен. От юг в нея се вливат реките Дебелец, Сарпдере, Чаирдере и други по-малки, водещи началото си от Камчийска планина. В югоизточната част преминава цялото течение на Фъндъклийска река, а в най-южната част, в землищата на селата Голица и Бърдарево – горното течение на река Двойница.

На територията на общината реките Двойница и Елешница са застъпени в горните си течения, а р. Камчия - в долното си течение. На територията на общината се намират почти всички десни притоци на р. Камчия – р. Доделен, р. Армира, р. Кованлъшка и р. Чаирдере, както и р. Фъндъклийска с малки изключения. В териториалния обхват на община Долни чифлик попадат и крайбрежни морски води.

Крайбрежни водни тела, попадащи в по-голямата си част в териториалния обхват на община Долни чифлик са следните:

- BG2BS000C1006 – „от к. к. Камчия до Шкорпиловци“;
- BG2BS000C1007 – „от Шкорпиловци до н. Емине“;

За състоянието на морските води пред общината определящо е трансграничното постъпване на замърсени водни маси. Местните източници на замърсяване на морската акватория имат незначително участие в общото замърсяване. Част от тях замърсяват директно морските води. Това са част от курортните обекти около с. Шкорпиловци, животновъдните стопанства в района на селото и застрояването на морския бряг.

Крайбрежните морски води обхващат акваторията от Черно море, която попада в границите на една морска миля от брега. Мониторингът на крайбрежните морски тела се извършва от Института по океанология на БАН в сътрудничество с МОСВ и БДЧР. Има определени 37 пункта за физико-химичен и химичен мониторинг към програмата за контролен мониторинг, от които в 23 пункта се провежда и оперативен мониторинг. На територията на община Долни чифлик попадат:

- Крайбрежно водно тяло „от к.к. Камчия до Шкорпиловци“ с код BG2BS000C1006 – определено в лошо екологично състояние и неизвестно химично състояние с ПУРБ 2016- 2021г. с изменение на екологичното състояние на ВТ от 2019г. в добро. Оценката на химичното състояние на водното тяло по изследваните приоритетни вещества във води е непостигащо добро – отчетени превишения на СГС-СКОС за PFOA+PFOS. В биота е констатирано превишение на СКОС по показател Hg. Крайната оценка на химичното състояние на водното тяло е “непостигащо добро”.

- Крайбрежно водно тяло „от Шкорпиловци до н. Емине“ с код BG2BS000C1007 - определено в умерено екологично състояние и неизвестно химично състояние с ПУРБ 2016-2021г., с изменение на екологичното състояние на ВТ в добро. Оценката на химичното състояние на водното тяло по изследваните приоритетни вещества във води

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

е непостигащо добро – отчетени превишения на СГС-СКОС за PFOA+PFOS. Крайната оценка на химичното състояние на водното тяло е „непостигащо добро“.

Таблица 3 Пунктове за мониторинг на крайбрежни ВТ, попадащи на територията на община Долни чифлик

ВТ	Наименование	Пункт за мониторинг
BG2BS000C1007	от Шкорпиловци до н. Емине	BG2BS00000MS008
		BG2BS00000MS129
BG2BS000C1006	от к.к. Камчия до Шкорпиловци	BG2BS00000MS007

Повърхности водни тела¹¹

Повърхностните водни тела, попадащи в голяма част на територията на общината са:

- BG2KA130R1102 – „р. Камчия – от с. Дъбравино (шосеен мост) до устие;
- BG2KA130R1002 – „р. Камчия от вливане на р. Луда Камчия до с. Дъбравино (шосеен мост);
- BG2SE400R004 – „I участък – р. Двойница – от извора до след с. Дюлино; II участък – р. Еркешка – от извора до вливане в р. Двойница“.
- BG2KA200L006 – „яз. „Елешница“
- BG2KA200R005 – „р. Елешница – от яз. „Елешница“ до вливане в р. Камчия“;
- BG2KA200R007 – „р. Елешница от извор до вливане в яз. Елешница“;
- BG2SE200R1001 – „р. Фъндъклийска – от извора до граница на преходни води“;
- BG2SE200R1101 – „р. Фъндъклийска“ – от граница на преходни води до вливане в Черно море при с. Шкорпиловци“;

Две от посочените водни тела са силно модифицирани водни тела (СМВТ), а именно: ВТ BG2KA130R1002 – „р. Камчия от вливане на р. Луда Камчия до с. Дъбравино (шосеен мост) и BG2KA200L006 – „яз. „Елешница“. Останалите ВТ попадат в категорията „естествени“ по хидро- морфологични характеристики.

Екологичното състояние на река Камчия се следи в два постоянни пункта за наблюдение: пункт BG2KA00119MS002 при с. Гроздьово (за водно тяло BG2KA130R1002) и пункт BG2KA00119MS001 при м. Пода, при устието на река Камчия (водно тяло BG2KA130R1102).

По данни на БДЧР- Варна за 2016 г., р. Камчия при с. Гроздьово се характеризира със следното състояние по основни физико- химични показатели.

Таблица 4 Средногодишни обобщени данни за 2016 г., р. Камчия при с. Гроздьово

пункт	BG2KA00119MS002 – р. Камчия с. Гроздьово							
показател	O2	БПК5	NH4	NO2	NO3	N-общ	PO4	P- общ
състояние	отлично	отлично	отлично	добро	добро	добро	добро	отлично

р. Камчия при местността „Пода“ (водно тяло BG2KA130R1102) по основни физико- химични показатели, през 2016г., се характеризира със следното състояние:

¹¹ Източник: Писмо изх. № 05-09-784/A5/21.10.2022г. на БДЧР Варна

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Таблица 5 Средногодишни стойности на р. Камчия при местността „Пода“

Пункт	BG2KA00119MS001 – р. Камчия м. Пода							
Показател	O2	БПК5	NH4	NO2	NO3	N-общ	PO4	P- общ
Състояние	отлично	отлично	отлично	добро	добро	добро	добро	отлично

По данни на РИОСВ-Варна през 2021г. е установена промяна в пункт BG2KA00119MS002 – р. Камчия при с. Гроздьово, като състоянието се влошава по **O2, NO3 -N и N общ**. Обобщената информация за състоянието на повърхностните води през 2020 и 2021г. е представена в таблиците по-долу:

Таблица 6 Обобщената информация за състоянието на повърхностните води през 2020 и 2021г.¹².

Име на пункт	O2	БПК5	NH4	NO2 -N	NO3-N	N-общ	PO4	P- общ
р. Камчия с. Гроздьово	8,88	1,81	0,031	0,027	1,405	1,435	0,1945	0,288*
р. Камчия -м. „Пода“	7,23	3,25	0,0 82	0,0 19	1,12	1,14	0,334	0,402

Име на пункт	O2	БПК5	NH4	NO2-N	NO3-N	N-общ	PO4	P- общ
р. Камчия с. Гроздьово	9,16	2,59	0,05	0,05	2,51	2,94	н.д	0,180

Легенда/Състояние

много добро
добро
умерено

* показатели на база еднократно пробонабиране

Информация за действащите разрешителни за водовземане от повърхностни води на територията на община Долни чифлик е представена в таблицата по-долу:

Таблица 7 Действащи разрешителни за водовземане от повърхностни води

Титуляр	Водоизточник	Поречието	Местоположение на водоизточника	Цел	Год. лимит и цели на водоползване:	Животновъдство	Напоиване
	Код на водното тяло		Населено място		Общ год. лимит/м³/		
"Напоителни системи" ЕАД	BG2KA130 R002	Р. Камчия	с. Венелин	напоиване	100000	0	100000

¹² Източник: Годишен доклад за 2021г на РИОСВ -Варна

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Титуляр	Водоизточник	Поречие	Местоположение на водоизточника	Цел	Год. лимит и цели на водоползване:	Животновъдство	Напояване
	Код на водното тяло		Населено място		Общ год. лимит/м³/		
ЕТ "Десислава Тошева"	BG2KA130 R002	р. Камчия	с. Старо Оряхово	напояване	540000	0	540000
ЕТ "Даниела Сърбакова"	BG2KA130 R002	р. Камчия	с. Старо Оряхово с. Ново Оряхово	напояване	611000	0	611000
"Елсед Варна" АД	BG2KA200 L006	р. Камчия	с. Гроздъво	аквакултури	300000	300000	0
"Бул верде" ЕООД	BG2KA578 R1202	р. Камчия	с. Старо Оряхово	напояване	611000	0	611000

На територията на община Долни чифлик се намира една хидрометрична станция (ХМС) – оперативен пункт за мониторинг, в която се определят средна, минимална и максимална годишна стойност на оттока. Станцията е при водно тяло BG2KA130R002 р. Камчия - с. Гроздъво и се стопанисва от НИМХ– БАН.

Таблица 8 Програма за количествен мониторинг на повърхностни води, изпълнявана от НИМХ на територията на Черноморския район през 2023 г.

Но по ре д	Ном ер на ХМС	Наименова ние на реката	Хидрометр ична станция	Координати		Вид на станции ята	Често та	Код на ВТ	Код на пункт	Коректни Координати	
				Х	У					Х	У
9	43800	Камчия	с. Гроздъво	27,54 09	43,03 16	операти вна	всеки ден	BG2KA130R 1002	BG2KA00195 MS002	27,54 41	43,03 45

Обекти, формиращи отпадъчни води, зауствани в повърхностни водни тела, попадащи в териториалния обхват на общината, са изброени в следващата таблица.

Таблица 9 Обекти, формиращи отпадъчни води, зауствани в повърхностни водни тела

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Наименование на обекта	№ на разрешително за заустване/ № на комплексно разрешително (КР)	Определени ИЕО за приоритетни и приоритетно опасни вещества по приложения № 1 и 2 от Наредбата за стандартите за качество на околната среда за приоритетните вещества и някои други замърсители (да-1; не-0)	Определени ИЕО за специфични замърсители, химични елементи и други вещества по Приложение № 7 на Наредба Н-4/ 14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води (да-1; не-0)	Определени ИЕО за други вещества и показатели, различни от посочените в колони 9 и 10, чието въздействие може да промени общите условия на водното тяло, в което се зауства (да-1; не-0)
Община Долни чифлик- Канализационна система гр. Долни чифлик	23140037/12.01.2015г.	1	1	1
Водоснабдяване и канализация Варна ООД - Канализационна система гр. Варна	23740047/31.03.2014г.	1	1	1
Консорциум по ЗЗД, Канализационна система с. Шкорпиловци	23710055/30.09.2009г.	0	0	1
Макс 79 ЕООД, Канализационна система на вилно селище с. Шкорпиловци	23710105/28.05.2019 г.	0	0	1

Естественият воден баланс и хидродинамика на р. Камчия е нарушен от построените диги по цялото долно течение (от местността "Пода" до водослива на реките Луда и Голяма Камчия), от построените язовири ("Елешница", "Горен чифлик", "Долни чифлик" и "Пчелник") и направените корекции по речното дере.

Извършени са немалко корекции и по речните дерета на притоците на р. Камчия. Това се прави с цел регулиране на водния отток, предотвратяване на наводнения и придобиване на работни площи.

Деретата на територията на Община Долни чифлик се характеризират с недостатъчна проводимост и се нуждаят от ремонтно-възстановителни работи. За да не се допусне заливането на къщи и имоти в общината при евентуално повишаване на нивото на водите е необходимо системно почистване на деретата от наноси, храстовидна растителност и натрупани битови отпадъци.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Хидротехническото строителство и корекциите на речните дерета във водосбора на р. Камчия са довели до унищожаване на естествените разливни територии на реката и нарушаване на естествения воден баланс, което се е отразило негативно върху екологичният ѝ статус и състоянието на биосферния резерват "Камчия". Като резултат от отводняването се просмукват морски води, които предизвикват засоляване на почвите и подпочвените води.

Естествените езера и блата по поречието на р. Камчия са пресушени и превърнати в обработваема земя. Част от тях са се съхранили единствено на територията на резервата "Камчия". Това са типични крайморски езера и блата, предимно мигриращи с изкуствено регулирано водно ниво - колебанията във водното ниво зависят от подпочвените води и работата на напоително - отводнителната система под с. Старо Оряхово. При пълно или частично възстановяване на естествените влажни зони и езера около реките се предоставят възможности за развитие на алтернативен туризъм.

Водоползване от повърхностни води

На територията на общината има изградени пет язовира - „Рудник“, „Долни чифлик“, „Горен чифлик“, „Юнец“ и „Пчелник“, водите на които се използват предимно за напояване на земеделските земи в Долнокамчийската долина. На територията на общината има и два рибарника:

- рибарник с. Гроздьово (частна собственост);
- рибарник с. Венелин (частна собственост).

Информация за язовирите в общината е представена в таблицата по-долу.

Таблица 10 Списък на язовирите в Община Долни чифлик

ИМЕ НА ЯЗОВИР	РЕКА	ПОРЕЧИЕ	РЕЧЕН БАСЕЙН	НАСЕЛЕН О МЯСТО	Максимален Обем /мл.м3/	ЗАЛЯТА ПЛОЩ; ПЛОЩ НА ОГЛЕДАЛОТО ПРИ МАКСИМАЛЕН ОБЕМ /км2/ЗАЛЯТА ПЛОЩ; ПЛОЩ НА ОГЛЕДАЛОТО ПРИ МАКСИМАЛЕН ОБЕМ /км2/	СОБСТВЕНОСТ
Горен чифлик	Доделен дере	Камчия	Река Камчия	Горен Чифлик	1,6	0,297	общинска
Долни чифлик	Чаирдере	Камчия	Река Камчия	Долни Чифлик	2,52	0,291	общински
Пчелник	Пчелнишка река	Камчия	Река Камчия	Пчелник	1,2	0,266	частен
Рудник	Селския дол	дере	Северно Бургаски реки	Рудник	0,015	0,025929	частна

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Юнец	Фандъклийска	Фандъклийска	Северно Бургаски реки	Юнец	0,33	0,082	частна
------	--------------	--------------	-----------------------	------	------	-------	--------

2.3. Състояние на подземни и минерални води

Община Долни чифлик попада изцяло във Варненския хидроложки район. Изключение правят югозападните ѝ части, които се намират в Източнобалканския район. Във Варненския хидроложки район в хидроложко отношение най-добре проучена е Долнокамчийската падина. Натрупаните статични запаси от подземни води са значителни - възлизат на 160-170 млн. m³. Водата е прясна с обща минерализация между 0,4 и 0,6 g/dm³ и е от средно до много твърда. По минерален състав е хидрокарбонатно-калциево-магнезиева. В най-източната част на падината се смесват сладки води със солени от морето, при което се получават засолени води с хидрокарбонатно-хлоридно-натриево-калциев състав.

Напорни води (извори) с малък дебит (3 dm³/s) има в с. Ново оряхово. Ненапорни води с обща минерализация 2,6 g/dm³, средно твърди и съдържащи сероводород има в района на с. Венелин.

В Източнобалканския хидроложки район преобладават пукнатинно карстови и пукнатинни непластови води. По химичен състав на подземните води са хидрокарбонатни, хлоридни, сулфатни, а по отношение на катионите - главно калциеви и натриеви. Характерна за района е слаба водоносност и извори с малък дебит.

На територията на Черноморски район за басейново управление са идентифицирани 40 подземни водни тела в 7 водоносни хоризонта¹³.

На територията на Община Долен чифлик¹⁴ се намират части от следните подземни водни тела:

- BG2G000000Q005 – Порови води в кватернера на р. Камчия
- BG2G000000N019 – Порови води в неоген – миоцен Галата-Долни чифлик;
- BG2G000000PG026 – Порови води в палеоген –еоцен Варна-Шабла;
- BG2G000000PG027 – Порови води в палеоген – еоцен, олигоцен Провадия;
- BG2G000000PG028 – Порови води в палеоген, палеоцен, еоцен Руен-Бяла;
- BG2G000000K2032 – „Карстови води в K2t-m – Горна креда турон-мастрихт-Провадийска синклинал

Мрежата за мониторинг на подземните води се състои от пунктове за мониторинг за оценка на химичното състояние на подземните води, в т.ч. мониторингови пунктове в зоните за защита на питейните води, както и пунктове за оценка на количественото състояние. Пробонабирането и химичния анализ на водата от пунктовете за мониторинг на химичното състояние се извършват от ИАОС.

Таблица 11 Пунктове за мониторинг на подземни ВТ, попадащи на територията на община Долни чифлик

¹³ Източник: БДЧР- Варна

¹⁴ Източник: писмо изх. № 05- 09-784/A5 от 21.10.2022 г. на БДЧР Варна:

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ”, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ПВТ	Наименование	Пункт за мониторинг	Наименование на пункта
BG2G000000Q005	Порови води на р. Камчия	BG2G000000QMP017	1605001 Тръбен кладенец с. Горен Чифлик, обл. Варна
		BG2G000000QMP080*	Тръбен кладенец 2 с. Ст. Оряхово, общ. Долни Чифлик, обл. Варна
		BG2G000000QMP178	С-4а "Гъбката" при ПС "Червеният мост с. Близнаци
BG2G000000N019	Порови води в неоген-миоцен Галата-Долни чифлик	BG2G000000NMP142*	Сондажен кладенец-2 с. Венелин, общ. Долни Чифлик, обл. Варна
BG2G000000PG027	Порови води в палеоген - еоцен, олигоцен Провадия	BG2G000000PGMP212*	Гроздъово, Извор "Раковец" - В и К ООД Варна

В кватернерните водоносни хоризонти на територията на община Долни чифлик определено едно подземно водно тяло с код **G2G000000Q005**- Порови води в кватернера на р. Камчия е в поречието на р. Камчия, Дерета Приселци –Черноморец и е с колектор от чакъли, пясъци, гравий и глини и местоположение, съгласно фигурата по-долу

Фигура 18 Подземни водни тела I слой - кватернер водоносен хоризонт

ПВТ с код BG2G000000Q005 - Порови води в кватернера на р. Камчия

По програма за мониторинг е предвидено наблюдение в два пункта на територията на община Долни чифлик:

- Пункт: BG2G000000QMP017 Горен Чифлик, ТК. В МП не са установени СГС над ПС и СК. ПВТ в района на МП е определено в „добро“ състояние.
- Пункт: BG2G000000QMP080 Старо Оряхово, ТК. Установено е превишение по показател: - манган над ПС и СК. ПВТ в района на МП е определено в „лошо“ състояние.

В неогенските водоносни хоризонти на територията на общината е определено едно подземно водно тяло с код **BG2G000000N019** - Порови води в неоген-миоцен Галата-Долен чифлик с местоположение в поречието на р. Провадийска, р. Камчия, Дерета- Приселци с колектор от пясъци, варовици, пясъчници и местоположение, съгласно фигурата по-долу:

Фигура 19 Подземни водни тела II слой - неоген водоносен хоризонт

ПВТ с код BG2G000000N019 - Порови води в неоген - миоцен Галата - Долен чифлик

По програма за мониторинг е предвидено наблюдение в 1 пункт на територията на община Долни чифлик.

- Пункт: BG2G000000NMP142 Венелин, СК. В МП през 2021г. не са установени СГС над СК. ПВТ в района на МП е определено в „добро“ състояние.

Палеогенските водоносни хоризонти се формират предимно в долно и средноеоценските отложения с порово-пукнатинен колектор. На територията на община Долни Чифлик в палеогенските водоносни хоризонти е определено едно подземно водно тяло с код **BG2G000000PG027** - Порови води в палеоген-еоцен, олигоцен Провадия с местоположение в поречия р. Провадийска и р. Камчия и с колектор от пясъци, пясъчници, варовици, глини, мергели и конгломерати и местоположение, съгласно фигурата по-долу:

Фигура 20 Подземни водни тела III слой - палеоген водоносен хоризонт

ПВТ с код BG2G00000PG027 - Порови води в палеоген - еоцен, олигоцен Провадия
По програма за мониторинг е предвидено наблюдение в 1 пункт на територията на общината.

- Пункт: BG2G00000PGMP212 Гроздъово, извор. В МП не са установени СГС над ПС и СК. ПВТ в района на МП е определено в „добро“ състояние.

Таблица 12 Химично състояние ¹⁵ през 2021г.

ВОДОНОСЕН ХОРИЗОНТ	КОД НА ПВТ	ИМЕ НА ПВТ	ХИМИЧНО СЪСТОЯНИЕ ПУРБ 2016-2021 г.		МЕЖДИННО ХИМИЧНО СЪСТОЯНИЕ 2021	
			ВИЗУАЛИЗАЦИЯ	Параметри с концентрации на РС и Средна стойност за периода (2010-2014 год.) над Стандарта за качество	ВИЗУАЛИЗАЦИЯ	Показатели с отклонение от СК/ПС през 2021 г.
КВАТЕРНЕРЕН	BG2G00000Q005	Порови води в кватернера на р. Камчия	лошо	NO3	лошо	манган, желязо, калций, нипрати, обща твърдост
НЕОГЕНСКИ	BG2G00000N019	Порови води в неоген - миоцен Галата-Долен чифлик	добро	няма установени	добро	няма установени
ПАЛЕОГЕНСКИ	BG2G00000PG027	Порови води в палеоген - еоцен, олигоцен Провадия	лошо	NO3	добро	нипрати

Повишеното съдържание на замърсители в подземните води се дължи предимно на: • дифузни източници: инфраструктура без канализации, земеделски земи, обработваеми, смесени земеделски площи, животновъдни ферми • точкови източници: зауствания на отпадъчни води (ГПСОВ, ферми и селскостопански обекти).

Минерални води

Термални минерални води са разкрити в източната част на общината в района на с. Шкорпиловци в район „Долна Камчия“. Водата съдържа минерали с промишлено и балнеоложко значение. Те са с характеристики, които позволяват прилагането им за лечение и профилактика на широк набор от заболявания – сърдечносъдови, опорно -

¹⁵ Годишен доклад за 2021г. на ДБЧР -Варна

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

двигателни, неврологични, гинекологични, дихателни, кожни и обменно-ендокринни. Въпреки добрите предпоставки, към момента водите не се използват за балнеолечение. Минералните извори са с нисък дебит, богати на желязо, йод и бор.

С Решение №39/04.02.2019г. на Министъра на околната среда и водите, е предоставено на община Долни чифлик за срок до 01.01.2036г., безвъзмездно за управление и ползване участък „Шкорпиловци - Ново Оряхово - Долни чифлик - Старо Оряхово - област Варна, община Долни чифлик“ от находище № 99 район „Долна Камчия“ - йодо - бромни води“ - изключителна държавна собственост, включително съоръженията разкриващи минералната вода в участъка.

На 01.03.2019г., е извършено предаване на участък „Шкорпиловци - Ново Оряхово - Долни чифлик - Старо Оряхово - област Варна, община Долни чифлик“ от Находище № 99 Район "Долна Камчия" - йодо-бромни води, от Приложение № 2 към чл. 14, т. 2 от Закона за водите от служители на БДЧР-Варна на определени от кмета на общината длъжностни лица, представляващи Община Долни чифлик.

Община Долни чифлик е възложила чрез договор хидрогеоложки проучвания за определяне на експлоатационните ресурси на минералната вода в участъка и техническия възможния дебит на водоземните съоръжения в съответствие с § 133, ал.2, т. 2 от ПЗР на Закона за изменение и допълнение на ЗВ.

2.4. Зони за защита на водите, съгласно чл. 119 а, ал. 1 от ЗВ

Зоните за защита на водите, съгласно чл. 119а, ал. 1 от Закона за водите, са регламентирани по следния начин:

1. територията на водосбора на повърхностните водни тела и земната повърхност над подземните водни тела по чл. 119, ал. 1, т. 1 и 2;
2. водните тела, определени като води за отдих и водни спортове, включително определените зони с води за къпане, съгласно наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 7;
3. зоните, в които водите са чувствителни към биогенни елементи, включително:
 - а) уязвими зони;
 - б) чувствителни зони;
4. зоните за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми;
5. защитените територии и зони, определени или обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване.

Зони за питейно-битово водоснабдяване

Повърхностни води

Съгласно чл. 7 от Рамковата директива за водите (РДВ), зоните за защита на водите са територии определени за водочерпене за човешка консумация, предназначени за питейно-битово водоснабдяване.

В ЧРБУ са определени 3 броя самостоятелни питейни повърхностни водни тела - три язовира за питейно-битово водоснабдяване: „Камчия“, „Ясна поляна“ и „Тича“.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

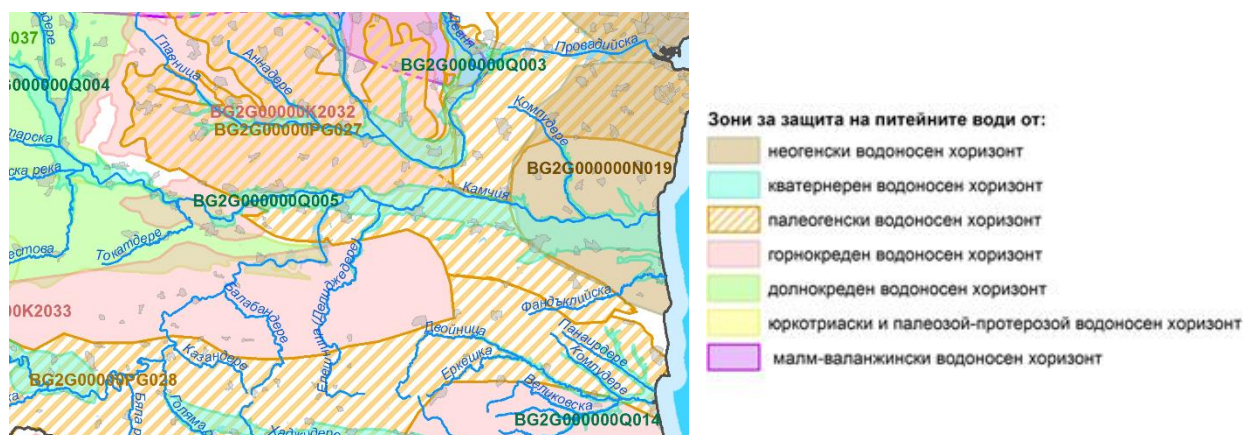
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Съгласно действащият към момента ПУРБ 2016 – 2021 г., на територията на община Долни чифлик няма определени повърхностни водни тела, които да попадат в зони за питейно-битово водоснабдяване.

Подземни води

В регистъра на зоните за защита на подземни води, предназначени за ПБВ, са идентифицирани 28 бр. подземни тела в ЧРБУ, които отговарят на критериите, съгласно Закона за водите и са определени като води, предназначени за човешка консумация.

На следващата фигура е представена информацията за зоните за защита на питейните води в обхвата на община Долни чифлик. (Фигура 21).

Фигура 21 Част от карта Подземни водни тела използвани за питейни нужди в ЧРБУ¹⁶, включваща териториалния обхват на Община Долни чифлик

Заложените мерки насочени към опазване на зоните за защита за питейно-битово водоснабдяване, съгласно Приложение 7.2в към ПУРБ ЧРБУ, са представени в таблицата по-долу:

Таблица 13 Мерки насочени към опазване на зоните за защита за питейно-битово водоснабдяване

№	Име на мярката	Действие
1.	Забрани и ограничения за изпълнение на дейности в зоните за защита на питейните води и в определените санитарно-охранителни зони (СОЗ) и буферните зони около водоземните съоръжения/системи	Контрол на ограниченията и забраните в границите на СОЗ и зоните за защита на питейни води
2.	Забрани и ограничения за изпълнение на дейности в зоните за защита на питейните води и в определените санитарно-охранителни зони	Определяне на СОЗ около съоръженията за ПБВ съгласно действащото законодателства

¹⁶ Източник: ПУРБ 2016-2021 г. БДЧР

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

№	Име на мярката	Действие
	(СОЗ) и буферните зони около водоземните съоръжения/системи	
3.	Забрани и ограничения за изпълнение на дейности в зоните за защита на питейните води и в определените санитарно-охранителни зони (СОЗ) и буферните зони около водоземните съоръжения/системи	Спазване на забрани и ограничения в СОЗ съгласно заповедта за определяне на зоната и списъка по приложение № 3 към Националния каталог от мерки (ПУРБ)
4.	Опазване на повърхностните води предназначени за питейно-битово водоснабдяване	Забрана за сечи, с изключение на санитарни и отгледни сечи, във водосбора на водохващания от повърхностни води, предназначени за питейно битово водоснабдяване
5.	Опазване на повърхностните води предназначени за питейно-битово водоснабдяване	Ограничаване, преустановяване или предписване на допълнителни изисквания към дейността на обекти, емитиращи едно или повече замърсяващи вещества или показатели на замърсяване създаващи риск за влошаване на състоянието на зони за защита на питейните води.
6.	Опазване на повърхностните води предназначени за питейно-битово водоснабдяване	Прилагане на забрани и ограничения при одобряване на инвестиционни предложения във водосбора на язовири, предназначени за питейно-битово водоснабдяване с цел намаляване на необходимостта от пречистване на питейните води
7.	Опазване на повърхностните води предназначени за питейно-битово водоснабдяване	Забрана за извършването на стопански дейности в язовири, предвидени за използване за питейно-битово водоснабдяване

Зони определени като води за отдих и водни спортове, включително определените зони с води за къпане

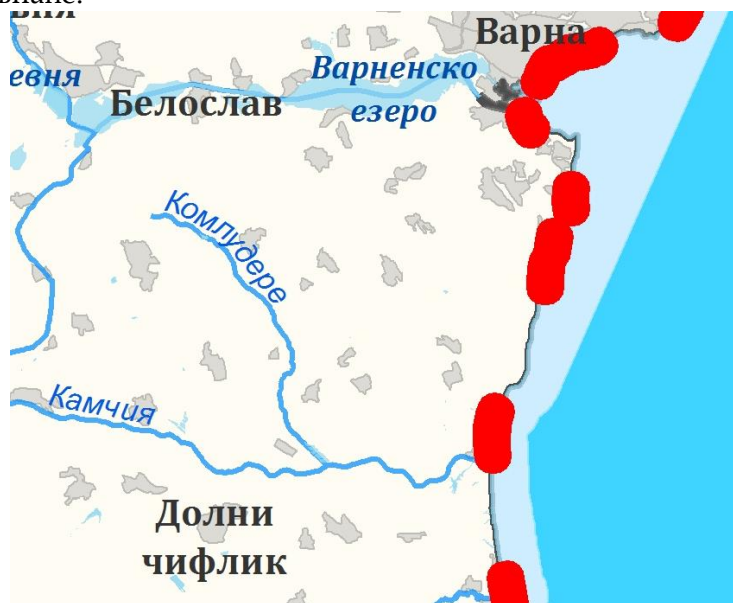
Съгласно изискванията чл. 41 от ЗВ:

- общото ползване на водните обекти е правото на гражданите да ползват водите и/или водните обекти - публична държавна или общинска собственост за отдих, водни спортове и къпане;
- условията и редът за използване на водите и водните обекти се определят от областният управител - за публичната държавна собственост, и от общинския съвет - за публичната общинска собственост, в съответствие с издадените разрешителни за водоземане и ползване на водните обекти и по начин, който гарантира опазването на живота и здравето на населението и на околната среда.

- областният управител или кметът на общината са длъжни да обявят тези водни обекти, вкл. изискванията, условията или забраната за ползване, съответно ограничение или забрани на други видове използване, както и изисквания към обекти и дейности, съвместими с общото ползване;

- обявяването се извършва задължително и чрез поставянето на табели на определените места.

За зони за отдих, водни спортове и/или за къпане се определят водни тела, определени като води за отдих и водни спортове, включително определените зони с води за къпане. На територията на община Долни чифлик попадат зони, които са определени за къпане.

Фигура 22 Част от карта зони за къпане в ЧРБУ¹⁷, включваща териториалния обхват на Община Долни чифлик

Компетентен орган по прилагане на европейското законодателство и националното законодателство в тази област е Министерството на здравеопазването, чрез своите териториални органи – Регионалните здравни инспекции, които извършват регулярен контрол и мониторинг на качеството на водите за къпане. При определяне/актуализиране на зоните с води за отдих и/или за къпане се използва информация от областните управители, кметовете на общините, издадените разрешителни за водовземане/ползване на воден обект, актуалното докладване на МЗ към ЕК за обособените зони за къпане и профилите им изготвени от РЗИ.

В таблицата е по-долу е представяне информация за определените зони за къпане на територията на община Долни чифлик.

¹⁷ Източник: ПУРБ 2016-2021 г. БДЧР

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Таблица 14 Води за къпане¹⁸ на територията на община Долни чифлик

Заповед на областен управител №	Наименование на зоната за къпане	Код на зоната за къпане	Наименование на крайбрежното водно тяло	Код на крайбрежното водно тяло	Екологично състояние в ПУРБ 2016-2021 г.	Химично състояние в ПУРБ 2016-2021 г.	Екологично състояние, 2021 г.	Химично състояние, последна оценка 2021 г.
РД - 12-7706-106/27.04.2012г.	Шкорпиловци - Централен плаж	BG3311383404003019	от к.к. Камчия до Шкорпиловци	BG2BS000C1006	лошо	неизвестно	добро	непостигащо добро
Зона за къпане	Класификация на качеството на водите за къпане в съответните зони за къпане /категория на водите за къпане по години/					Профили на водите за къпане (линк)		
	2017	2018	2019	2020	2021			
Шкорпиловци - Централен плаж	добро	добро	добро	отлично	отлично	https://www.rzi-varna.com/health.php		

Чувствителни територии

Община Долни чифлик попада в зони, в които водите са чувствителни към биогенни елементи – чувствителна и уязвима зона, съгласно чл.119а, ал.1, т.3 от ЗВ. Чувствителните и уязвими зони са територии, обявени за защитени, тъй като водните тела в тези зони са чувствителни към влиянието на хранителни съставки - биогенни елементи (основно азот и фосфор) във водата.

• Нитратно уязвими зони

Териториите, определени за защита на повърхностните и подземните водни тела от замърсяване на водите, причинено или предизвикано от нитрати от земеделски източници, се определят като нитратно уязвими зони. Уязвимите зони се определят в съответствие с изискванията на Директива 91/676/ЕЕС относно защита на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници. Община Долни чифлик не попада в нитратно уязвими зони, съгласно регистър на общините, в обхвата на ЧРБУ, които попадат в нитратно уязвима зона (Приложение 3.3.1.2.).

• Чувствителна зона

Понятието "чувствителни зони" е термин, характеризиращ водоприемника, който се намира или има риск да достигне състояние на еутрофикация - обогатяване с биогенните елементи азот и фосфор. Министърът на ОСВ със Заповед определя списък на чувствителните зони. За предотвратяване на допълнителна еутрофикация и подобряване на състоянието на водоприемник, който е обявен за чувствителна зона, отпадъчните води от всички агломерации с над 10 000 еквивалентни жители, които се заустват в него следва да бъдат предмет на допълнително пречистване с цел

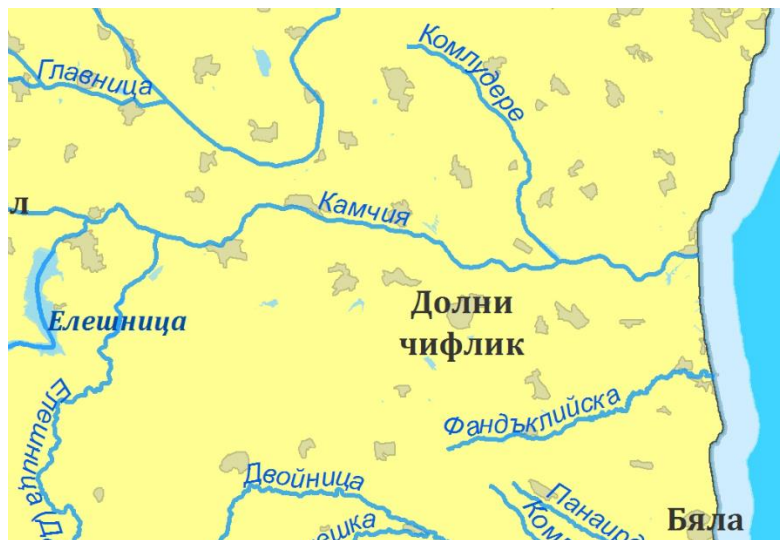
18 Регистър на зоните с води за къпане на БДЧР - Варна

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор до определените в разрешителното за заустване индивидуални емисионни ограничения. По този начин водоприемникът се предпазва от допълнителна еутрофикация и се цели подобряване в неговото състояние, в съответствие с Наредба №6/09.11.2000г.

Чувствителните зони за Черноморския район за басейново управление са както следва:

- Черно море, от границата при с. Дуранкулак до границата при с. Резово;
- всички водни обекти във водосбора на Черно море.

Фигура 23 Част от карта чувствителни зони в ЧРБУ¹⁹, включваща териториалния обхват на Община Долни чифлик

Зони за опазване на стопански ценни видове риба и други водни организми

Определянето на този вид зони се извършва съгласно изискванията на Закона за рибарството и аквакултурите (ЗРА), Наредба № 4 от 20.10.2000г. за качеството на водите за рибовъдство и за развъждане на черупкови организми и утвърдения Списък на министърът на околната среда и водите на стопански ценни видове риби и други водни организми.

Законът за рибарство и аквакултури (ЗРА) има за цел да осигури устойчиво развитие на рибните ресурси, възстановяване и опазване на биологичното равновесие и обогатяване на разнообразието на рибните ресурси във водните екосистеми, вкл. развитие на стопанския и любителския риболов и аквакултурите. В закона е регламентирано за стопански риболов да се ползва българският участък на р. Дунав и Черно море.

С Наредба № 4 от 20.10.2000г. се регламентирант изискванията за качество на пресните води, обитавани от риби, чрез въвеждане норми за качество, с оглед на осигуряване защита на пресните води, които имат или биха имали възможност да поддържат живота на рибите (особено на тези, които са обект на стопански риболов).

¹⁹ Източник: ПУРБ 2016-2021 г. БДЧР

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-S01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Наредбата определя и изискванията за качество на крайбрежните морски води и морски води, вадени в сушата, осигуряващи нормално съществуване и възпроизводство на ракообразни и мекотели, посредством въвеждане на норми за качеството. Въвежда се процедура по идентифициране на водите за обитаване от риби и установяване на програми за намаляване замърсяването на тези води.

На територията на община Долни чифлик има отредени зони за опазване на стопански ценни видове риба и други водни организми, съгласно действащия към момента ПУРБ на ЧРБУ 2016 – 2021г.

Таблица 15 Регистър на повърхностни стоящи води - осигуряващи условия за обитаване от рибни видове на територията на община Долни чифлик²⁰

№ нов	Язовир	Поречие	Населено място	Огледална площ в кв.км	Води - вид	Основание за определяне на зоната за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми
ЯЗОВИРИ						
10	Горен Чифлик	Камчия	Горен чифлик	0,278	Шаранови	регламентиран участък за стопански риболов в ЗРА
11	Долни Чифлик	Камчия	Долни чифлик	0,317	Шаранови	регламентиран участък за стопански риболов в ЗРА
12	Пчелник	Камчия	Пчелник	0,226	Шаранови	регламентиран участък за стопански риболов в ЗРА
14	Юнец	Фандъклийска	Юнец	0,082	Шаранови	регламентиран участък за стопански риболов в ЗРА

Зони за защита на водите, съгласно чл.119а, ал.1, т.5 от ЗВ

На територията на община Долни чифлик са разположени 9 защитени територии, обявени по реда на ЗЗТ: резерват (Р "Камчия") природна забележителност (ПЗ "Находище на бял оман") поддържани резервати (ПР "Вълчи проход" и ПР "Киров дол") и защитени местности (ЗМ "Орлов камък", ЗМ "Горска барака", ЗМ "Солник", ЗМ "Михов дол" и ЗМ "Лонгоза").

В границите на община Долни чифлик попадат части от следните защитени зони, определени съгласно изискванията на Директивата за опазване на дивите птици и Директивата за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна:

Защитени зони по директивата за местообитанията- BG0000100 Плаж Шкорпиловци, BG0000116 Камчия и BG0000133 Камчийска и Еменска планина.

Защитени зони по директивата за птиците - BG0000141 Река Камчия, BG 0002038 „Провадийско – Роякско плато“, BG0002044 Камчийска планина и BG0002045 Комплекс Камчия.

²⁰ Източник: ПУРБ 2016-2021г.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Заложените мерки в ПУРБ БДЧР насочени към опазване на защитени територии и зони, определени или обявени за опазване на местообитания и биологични видове, са представен в таблицата по-долу:

Таблица 16 Мерки насочени към опазване на защитени територии и зони, определени или обявени за опазване на местообитания и биологични видове, съгласно ПУРБ БДЧР

№	Име на мярката	Действие
1.	Запазване и подобряване на състоянието на зоните за защита на водите	Осигуряване на водни количества във връзка с постигане на БПС на предмета на опазване в защитените зони от Натура 2000
2.	Запазване и подобряване на състоянието на зоните за защита на водите	Определяне на изискванията към количеството и качеството на водите при разработване на планове за управление на защитени зони и територии, зависими от повърхностните или от подземните води
3.	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките	Забрана за нови корекции на участъци от реките, попадащи в границите на защитени територии и защитени зони от НЕМ Натура 2000

2.5. Територии със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН)

Наводненията са едни от най-често срещаните природни бедствия, които регистрират през последните години най-унищожителните си проявления. Наводненията най-често са предизвикани от проливни дъждове и градушки, които освен, че стават причина за икономически проблеми, водят и до проблеми свързани със здравословното състояние на населението в бедстващите райони. Наводненията са причина за огромни щети на заливните зони, засягайки обширни територии с жилищни и промишлени обекти, земеделски земи и горски масиви. В „Предварителна оценка на риска от наводнения в Черноморски район за басейново управление на водите“ е направен анализ от известните наводнения (761 броя в минало време), на територията на Басейнова дирекция Черноморски район и са определени общо 222 броя наводнения в места и зони по поречията на реките и черноморското крайбрежие, където наводненията са нанесли значителни щети за човешкото здраве и националното стопанство и които продължават да крият значителен потенциален риск. Единадесет от тези наводнения са морски наводнения.

През 2021 г. е изготвена ПОРН за БДЧР за втори цикъл 2022-2027 г. във връзка с разработване на втори ПУРН за периода 2022-2027г. Документът представя актуализирана предварителна оценка на риска от наводнения в Черноморски район за басейново управление (РБУ), изготвена в изпълнение на изискванията на чл. 146а от Закона за водите. Предварителната оценка на риска от наводнения се извършва като начален етап от процеса на управление на риска от наводнения съгласно Директивата за наводненията (ДН). В Р България, дейностите по прилагане на етапите от ДН - ПОРН, картиране на районите под заплаха и риск от наводнения и изготвяне на планове за

управление на риска от наводнения (ПУРН), предоставят единствените анализи и документи на национално ниво, чиято крайна цел е оценка на настоящата заплаха и риск от наводнения в страната и планиране на мерки за ефективното предотвратяване на наводненията и ограничаване на последиците от тях.

В рамките на новия ПОРН е изготвен списък и карти с регистрирани наводнения, случили се в периода 2011-2019 г. на територията на Черноморски РБУ. За отчетния период а регистрирани около 140 случая на наводнения, описани по населени места. Разпределението на случаите по години показва тенденция за намаляване на броя до 2013г., ясно изразен пик през 2014 г., последван от редуване на година с по-голям брой наводнения с такава с по-малък. През 2014 г. са се случили около 38% от регистрираните наводнения за целия изследван период.

Територията на Община Долни чифлик попада в два района със значителен потенциален риск от наводнение (РЗПРН):

- код и наименование: BG2_APSFR_KA_01 „Камчия-Долни Чифлик“ които се заливат при моделирани сценарии с период на повторемост 20, 100 и 1 000 години.
- код: BG2_APSFR_KA_12 „Камчия-Гроздьово“, който се залива при моделирани сценарии с период на повторемост 20,100 и 1 000 години. Съгласно извършената актуализация на РЗПРН за периода 2022-2027 г. и Заповед №РД- 803/10.08.2021 г. на Министъра на околната среда и водите, Районите със значителен потенциален риск от наводнения BG2_APSFR_KA_01 „Камчия-Долни Чифлик“ и BG2_APSFR_KA_12 „Камчия-Гроздьово“ попадащи на територията на общината са обединени и са част от нов РЗПРН с код BG2_APSFR_KA_100 и наименование „р. Камчия - от с. Гроздьово до устието на реката“;

Съгласно Предварителната оценка на риска от наводнение (ПОРН) в Черноморски район за басейново управление на водите, 2012 г., районът Камчия, Долни чифлик, Кривини (код BG2-APSF_KA_01) е определен като район с висок риск от наводнения. Намаляване на риска от наводнения и щетите от тях е цел на Плановите за управление на риска от наводнения (ПУРН), които се разработват в съответствие с Директивата 2007/60/ЕС относно оценката и управлението на риска от наводнения от Басейновите дирекции и МОСВ. В тази връзка е необходимо с предвижданията на ОУП на общината да бъдат съобразени с анализирания и моделиран обхват при сценарий на вероятност на 20-годишната вълна. В ОУП на Община Долни чифлик да се разпишат конкретни мерки за недопускане или намаляване на отрицателните въздействия, от гледна точка на постигане на целите и мерките за защита от вредното въздействие на водите заложи в ПУРН 2016-2021 г.

Таблица 17 РЗПРН, претърпели изменение спрямо първия цикъл на Директивата за наводненията

№	Код на РЗПРН	Наименование на РЗПРН	Вид на промяната
15	BG2_APSFR_KA_100	р. Камчия - от с. Гроздьово до устието на реката	Промяна на границите чрез обединяване на два РЗПРН

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

За всички определените РЗПРН е създадена подробна документация, която е приложена към Проектът на План за управление на риска от наводнения в Черноморски район за басейново управление 2022-2027г.

Таблица 18 Данни за определените РЗПРН на територията на община Долни чифлик -
Приложение към Заповед № РД 803/10.08.2021 г.

Код РЗПРН	Име на РЗПРН	Дължина, км	Поречие	Населено място	Община	Тип на наводнение, според източника
BG2_APSFR_KA_100	р. Камчия - от с. Гроздovo до устието на реката	60	Камчия	с. Нова шипка	Долни чифлик	Речни, дъждовни-поройни, инфраструктурни (разрушаване на стената на яз. Долни чифлик)
				с. Гроздovo		
				с. Венелин		
				с. Горен чифлик		
				с. Пчелник		
				Гр. Долни чифлик		
				С. Старо оряхово		
				С. Ново оряхово		

За всички определените РЗПРН е създадена подробна документация, която е приложена към Проектът на План за управление на риска от наводнения в Черноморски район за басейново управление 2022-2027г.²¹

Картите на заплахата и на риска от наводнения са изготвени за утвърдените 34 райони със значителен потенциален риск от наводнения, въз основа на резултатите от Актуализираната предварителна оценка на риска от наводнения и в съответствие с изискванията на Националната методика за картиране на заплахата и риска от наводнения, утвърдена със Заповед №РД-833/30.08.2021 г. на министъра на околната среда и водите.

Картите на районите под заплахата от наводнения обхващат зони, които могат да бъдат наводнени при трите задължителни сценария, съгласно чл.146 е от Закона за водите за наводнения с малка, средна и висока вероятност за настъпване с вероятен период за повторно настъпване съответно 1000, 100 и 20 години, както и при някои допълнителни сценарии във връзка със специфичните условия на всеки РБУ.

За всеки РЗПРН е извършено моделиране съобразно установеният източник на наводнение: речни, дъждовни внезапни (поройни), дъждовни в градска среда, инфраструктурни (разрушаване на язовирна стена) и морски наводнения.

Проектните карти на заплахата и риска от наводнения за ЧРБУ са достъпни на следния интернет адрес: https://www.bsbd.org/bg/index_bg_6242653.html

²¹ Източник: БДЧР- https://www.bsbd.org/bg/index_bg_965885.html

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

2.6. Водоснабдителна мрежа²²

Задоволяването на питейно-битовите нужди на населението и осигуряването на необходимия воден капацитет за промишлени и стопански нужди на територията на община Долни чифлик се осъществява от "Водоснабдяване и канализация – Варна" ООД.

За водоснабдяване на населените места във Варненска област се използват 130 помпени станции. "В и К-Варна" ООД осъществява дейността си в следните технически райони:

- Община Варна - център, изток, запад, КК "Св.св. Константин и Елена" и Аспарухово;
- Област Варна - Провадия, Долни чифлик и Аксаково.

Основната част от населените места и населението са осигурени с необходимите количества питейни води. Населените места Долни чифлик, Кривини, Гроздьово, Пчелник, Детелина, Старо Оряхово, Шкорпиловци, Ново Оряхово, Рудник и Юнец се захранват от магистрален водопровод "Камчийски пясъци". Населените места Булаир, Голица, Солник, Венелин, Горен чифлик и Бърдарево се водоснабдяват от местни водоизточници. Малка част от промишлените нужди се задоволяват, посредством собствени местни водоизточници.

Висок е дялът на населението в общината обслужвано от пречиствателни станции за питейни води – 89,4 %, при 80,2 % за областта.

Общината е със сравнително добра обезпеченост от към водни ресурси, но тенденциите са към намаляване на водните запаси. Значителни участъци от населените места се нуждаят от рехабилитация на водопроводната мрежа. През летния сезон се наблюдава недостиг на питейни води в с. Булаир.

Територията на Община Долни чифлик попада в границите на следните санитарно-охранителни зони:

- Пояс I, II и III около ВС "Старо Оряхово", учреден със Заповед №22/16.11.2005г. от Директора на БДЧР;
- Пояс I, II и III около ТК-1, ТК-2, ТК-3, ТК-4 (Д. чифлик), учреден със Заповед №27/06.12.2005г. от Директора на БДЧР;
- Пояс I, II и III около ТК-2а и ТК-3 ВГ "Шкорпиловци", учреден със Заповед №22/14.06.2011г. от Директора на БДЧР;
- Пояс I, II и III около дренаж "Хаджиева чешма" с. Булаир, учреден със Заповед №21/16.11.2005г. от Директора на БДЧР;
- Пояс I, II и III около ТК1, ТК2, ТК3, ТК4 с. Горен Чифлик, учреден със Заповед №07/09.05.2006г. от Директора на БДЧР;
- Пояс I, II и III около дренаж "Селски чешми" с. Голица, учреден със Заповед №2/15.02.2008г. от Директора на БДЧР;
- Пояс I, II и III около ТК-1 Гроздьово, учреден със Заповед №8/15.02.2008г. от Директора на БДЧР;
- Пояс I, II и III около каптирани извори 1 и 2 "Еко-комплекс-Шерба" учреден със Заповед №21/13.09.2021 г. от Директора на БДЧР;

²² Източник: ПИРО 2021-2027г.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-S01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Регистърът на санитарно-охранителните зони в района на Басейнова дирекция "Черноморски район" е достъпен на интернет страницата на БДЧР в раздел „Регистри“.

Таблица 19 Издадени заповеди за СОЗ по чл. 119, ал. 4, т. 2 от ЗВ на територията на общината

№ по ред	Титуляр	град/село	водоизточник	Код на водното тяло	СОЗ
1	ВиК-Варна ООД	Долни чифлик	ВГ "Долни Чифлик" ТК-1, ТК-2, ТК-3, ТК-4	BG2G000000Q005	61
2	ВиК-Варна ООД	Старо Оряхово	ВГ "Старо Оряхово" ТК-1, ТК-2, ТК-3, ТК-4	BG2G000000Q005	55
3	ВиК-Варна ООД	Булаир	дренаж "Хаджиева чешма" с. Булаир	BG2G00000Pg027	54
4	ВиК-Варна ООД	Горен чифлик	ТК-1, ТК-2, ТК-3, ТК-4, с. Горен Чифлик	BG2G000000Q005	77
5	ВиК-Варна ООД	Голица	дренаж Селски чешми	BG2G00000Pg027	168
6	ВиК-Варна ООД	Гроздьово	ТК	BG2G000000Q005	36
7	ВиК-Варна ООД	Шкорпиловци	ТК-2А и ТК-3 - ВГ "Шкорпиловци"	BG2G00000N019	226
8	"Бункера" АД	с. Гроздьово	Каптаж 1 "Еко комплекс Шерба" и Каптаж 2 "Еко комплекс Шерба"	BG2G00000K2033	560

В гр. Долни чифлик дължината на магистралния водопровод е 198.8 км, от които рехабилитирани 18.1 км. Дължина на разпределителната мрежа – 78.1 км, от които рехабилитирани 1,8 км. През последните години единствено в с. Гроздьово е разширена водопроводната мрежа. Извършено е водоснабдяване на квартали с концентрация на ромско население по регулационния план на 31а, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, квартал източно от кв. 37 и кв. 38, квартал южно от кв. 38, кв. 39, кв. 41, кв. 43 (кв. 85, кв. 86), дължина - 1338 м. Започнало СМР през 2009 г. , с въвеждане в експлоатация през 2018 г. Изградеността на ВиК-мрежата на територията на общината е представена в таблицата по-долу:

Таблица 20 Водопроводна мрежа на територията на общината в км

Населено място	Водопроводна мрежа км
гр. Долни чифлик	107,7
с.Булаир	6,3
с.Бърдарево	8,7
с.Венелин	14,3
с.Горни Чифлик	29,7
с.Голица	13,8
с.Гроздьово	58,2
с.Детелина	6,6

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Населено място	Водопроводна мрежа км
с.Кривини	6,7
с.Нова шипка	8,6
с.Ново Оряхово	3,3
с.Пчелник	35,4
с.Рудник	4,6
с.Солник	17,2
с. Ст. Оряхово	21,7
с. Шкорпиловци	29,4
с. Юнец	3,2

Значителна част от водопроводната мрежа е амортизирана и това води до чести аварии и значителни загуби на вода. Подобряването на качеството на водоснабдяването в общината изисква реконструкция, подмяна и доизграждане на водопроводната мрежа. Към 2017г. е приключен проект „Реконструиране на водопроводната и канализационна система на гр. Долни чифлик към интегрирано управление на водите на гр. Долни чифлик – I етап: битова канализация с канализационни отклонения“. Изградени са 17 канализационни клонове, с което значително е подобрена водопроводната и канализационна мрежа. Съгласно регионално прединвестиционно проучване /РПИП/, изготвено в периода 2016 – 2019 г. за обособена територия на „ВиК – Варна“ ООД, реконструирания водопроводи в км са представени в таблицата по-долу:

Таблица 21 Реконструирани водопроводи в км

Населено място	Реконструирани водопроводи в км
гр. Долни чифлик	11.24 км
с. Старо Оряхово	10.89 км
с. Гроздьово	13.96 км

Най-належащите обекти публична общинска собственост за изграждане и/или реконструкция на ВиК инфраструктура на територията на община Долни чифлик, по информация на местното ВиК са представени в таблицата по-долу:

Таблица 22 Обекти за изграждане и/или реконструкция на ВиК инфраструктура

Вид на актива (страда, съоръжение, вид инфраструктура)	Вид на инвестицията,	Във връзка с услуга по предназначение (доставяне, отвеждане, пречистване)	Стойност на инвестицията,
Подмяна участък водопровод, с. Солник, L=100м.	подмяна	Доставяне	72 000,00
Подмяна довеждащ водопровод, от водоем до с. Венелин, зад кметството ф150Е с ф160ПЕВП, L=120М.	подмяна	Доставяне	30 000,00
Реконструкция улична канализация до ул."Сокачев" L=60м	подмяна	Отвеждане	32 000,00

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

В зависимост от задължителното ниво на инвестициите заложи, в договора на „ВиК-Варна“ ООД с „Асоциация по водоснабдяване и канализация“, за периода до 2026г., ще бъдат предвидени обекти за изграждане и/или реконструкция на територията община Долни чифлик. В допълнение предстои изготвяне и внасяне за одобрение на бизнес-план за развитие на дейността на „ВиК-Варна“ ООД, като ВиК оператор за периода до 2026г., в който ще бъдат заложи бъдещи инвестиции и проекти на територията на община Долни чифлик.

С протокол № 5 от 11.10.2022 г. УС на ПУДООС е приел на община Долни чифлик да бъде отпусната безвъзмездна финансова помощ в размер на 2 809 967,98 лв. с ДДС за реализация на проект за „Рехабилитация на вътрешно разпределителна водопроводна мрежа с. Шкорпиловци, община Долни чифлик“ – етапно строителство: етап I“.

2.7. Канализационна мрежа²³. Пречистване на отпадъчните води

Характерна за общината е ниската степен на изграденост на канализационната система, поради липса на финансов ресурс. Общината непрекъснато търси възможности за финансиране на дейностите по изграждане на канализационна система в общината. Въпреки, че през последните години е направено много в тази посока, наличната канализационна система все още е крайно недостатъчна.

Реализирани са следните проекти:

- I-ви етап: Битова канализация с канализационни отклонения I-ва част: канализационни клонове № 140, 141, 158, 159, 170, 175, 183, 184, 186, 189, 190, 202, 203, 204, 211 и 213 - Дата на въвеждане в експлоатация – 23.08.2017 г., дължина - 3 404,00 м;
- Битова канализация в квартали 24, 25, 26, 27, 27А и 28 в гр. Долни чифлик, обл. Варна“ и „Канална помпена станция с тласкател за квартали 24, 25, 26, 27, 27А и 28 в гр. Долни чифлик, Дата на въвеждане в експлоатация – 19.06.2014 г., дължина - 1262 м;
- I-ви етап: Битова канализация с канализационни отклонения II-ра част: канализационни клонове № 111, 112, 113, 114, 116, 117, 179, 180, 181, 191, 193, 194, 197, 198, 199 и 201“, Дата на въвеждане в експлоатация – 16.10.2019 г., дължина - 3 405,00

Таблица 23 Канализационна мрежа на територията на общината в км

Населени места	Канализационна мрежа, км (2013 г.)	Канализационна мрежа, км (2020 г.)
гр.Долни чифлик	15,0	23,071
с.Бърдарево	0	0
с.Булаир	0	0
с.Венелин	0	0
с.Голица	0	0
с.Горен чифлик	0	0
с.Гроздьово	0	0

²³ Източник: ПИРО 2021-2027г.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-S01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Населени места	Канализационна мрежа, км (2013 г.)	Канализационна мрежа, км (2020 г.)
с.Детелина	0	0
с.Кривини	0	0
с.Ново Оряхово	0	0
с.Нова Шипка	0	0
с.Пчелник	0	0
с.Рудник	0	0
с.Старо Оряхово	0	0
с.Солник	0	0
с.Шкорпиловци	0	0
с.Юнец	0	0

Отпадъчните води от изградената частично канализационна мрежа в гр. Долни чифлик се отвеждат в пречиствателната станция на завода „Алфа Ууд – България“, която се стопанисва от община Долни чифлик. В с. Гроздьово е изградена канализационна мрежа по главната улица. В КК Шкорпиловци е изградена частна ЛПСОВ, която поема отпадъчните води на четири почивни комплекса. В останалите населени места в общината битовите отпадъчни води (предимно битово-фекални) се отвеждат до септични ями.

Три населени места на територията на общината са с население над 2 000 екв. ж. - гр. Долни чифлик, с. Гроздьово и с. Старо Оряхово. Изграждането на канализационни мрежи и пречиствателни станции за формираните в тях отпадъчни води трябва да бъде извършено, за да бъдат спазени нормативните изисквания и да бъде прекратено замърсяването на повърхностните води, подземните води и почвите на територията на общината.

Отпадъчните води от агломерации под 2 000 екв. ж., които постъпват в канализационни мрежи, преди заустването им в повърхностни пресни води и устия на реки, трябва да бъдат подложени на подходящо пречистване, което осигурява спазването на имисионната норма на водоприемника и спазването на разпоредбите на Наредба № 6 от 9.11.2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водните обекти.

За да бъдат спазени изискванията на националното и европейското законодателство, е необходимо изграждане на канализационни мрежи в селата в община Долни чифлик с население под 2000 е. ж. и избор на подходящ метод за третиране на отпадъчните води.

На територията на община Долни чифлик функционират две пречиствателни станции за отпадъчни води, които се контролират от РИОСВ- Варна:

- ПСОВ „Долни чифлик“ – гр. Долни чифлик;
- ЛПСОВ „Шкорпиловци“ – на територията на к. к. „Шкорпиловци“ (УПИ №000263), община Долни чифлик.

ПСОВ „Долни чифлик“- ПСОВ се стопанисва и експлоатира от община Долни чифлик и все още не е предадена за експлоатация на В и К дружеството, обслужващо района. В ПСОВ постъпват за пречистване отпадъчните води от канализационната

мрежа на град Долни Чифлик. Пречистените отпадъчни води от станцията се заустват в р. Кривинска, вливаща се в р. Камчия - водно тяло с код BG2KA130R002. ПСОВ "Долни чифлик" работи със съоръжения за механично и биологично пречистване на отпадъчните води без възможност за снижаване на показателите общ азот и общ фосфор. Съоръженията в ПСОВ са силно амортизирани (изгнили и аварирали) и не могат да достигнат емисионните норми за качество на пречистените отпадъчни води. ПСОВ "Долни чифлик", има неотложна нужда от реконструкция и модернизация.

ЛПСОВ „Шкорпиловци“, к.к. Шкорпиловци, общ. Долни чифлик. През 2014 г. е изградена и въведена в експлоатация Локална пречиствателна станция за отпадъчни води – I етап – 1000 е.ж., разположена в к.к. Шкорпиловци, общ. Долни чифлик, обслужваща четири комплекса, собственост на „Алфа лонг бийч“ ООД, „Авеста 92“ ЕООД, СБХ- гр. София и „Мраз“ АД. След ЛПСОВ пречистените отпадъчни води се заустват в Керез дере (Самотинско дере), приток на р. Фъндъклийска – водно тяло с код BG2SE200R001 и оттам в Черно море.

В Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) в рамките на Програмата за изграждане/доизграждане/реконструкция на водоснабдителни и канализационни системи, вкл. и пречиствателни станции за отпадъчни води за агломерациите между 2 000 и 10 000 е. ж.“ са предвидени дейности за изграждане, реконструкция и модернизация на канализационни и водоснабдителни системи, пречиствателни станции за питейни и отпадъчни води в 13 агломерации и включените в тях населени места, с големина между 5 000 и 10 000 е. ж. Общият планиран ресурс е 392.8 милиона лева (300 милиона лева за сметка на Инструмента за възстановяване и устойчивост и 92.8 милиона частно съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2026г. В обхвата на проекта попада територията на Долни чифлик.

През 2020 г. община Долни чифлик е провела две обществени поръчки и сключила договори за изготвяне на проекти за ПСОВ на територията на общината, както следва:

- “Изготвяне на инвестиционен проект и осъществяване на авторски надзор на обект: Изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) Долни чифлик – Старо Оряхово“;
- “Изготвяне на инвестиционен проект и осъществяване на авторски надзор на обект: изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) на с. Шкорпиловци и довеждащи канализационни колектори”.

2.8. Идентифицирани източници на замърсяване

Основният източник на замърсяване на повърхностните водни тела с биогени на територията са канализационните системи/мрежи на населени места и промишлеността. Те формират основните товари на азот и фосфор. Повишените концентрации на азот и фосфор в повърхностните води са в резултат на неизградени и/или неефективни (технологично остарели) ПСОВ и канализационни мрежи на населените места. Характерно за курортните ПСОВ е, че имат ясно изразена сезонна натовареност. Натоварването с биогени от промишлени източници е в резултат най-вече от заустването на отпадъчни води от промишлени обекти, от които се формират биоразградими отпадъчни води и атмосферни емисии.

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Селското стопанство продължава да е един от значимите източници на натиск върху повърхностните и подземните водни тела на територията на общината. Това се изразява във високи концентрации на азот и фосфор във водните тела във водосбори с голям процент обработваеми земеделски земи, в които постъпват значителни товари на биогени. В ЧРБУ основният източник на органично замърсяване е заустването на непречистени или недостатъчно пречистени битови отпадъчни води от населените места, или от някои промишлени обекти, от които се формират замърсени с органични вещества отпадъчни води. Проблем се явяват и животновъдните стопанства, които не са осигурили производствени площадки за съхранение на оборски тор с изолиращ слой и/или събирателните им резервоари за отпадъчни води не са изградени с нужната изолация, водещо до замърсяване на повърхностните води и незащитените подземни водоносни хоризонти.

Основният натиск върху количественото състояние на подземните води се причинява от водовземане за селско стопанско, промишлено и питейно-битово водоснабдяване. Основните проблеми по отношение на антропогенното въздействие върху качеството на подземните води са свързани с повишени нива на нитрати, в резултат от замърсявания от точкови и дифузни източници, или от взаимодействието със замърсени повърхностни води.

Комунално – битови дейности са основна причина за замърсяването на водите в община Долни чифлик. Поради липсата на пречиствателни станции за отпадъчни води /ПСОВ/ в малките населени места, всички отпадъчни води от бита попадат в реките, водоемите или сухи дерета. Сред останалите източници на замърсяване на водите в общината са промишлеността, транспорта и животновъдството. Повърхностните води на територията на община Долни чифлик са подложени на различни видове натиск и въздействие в резултат от човешката дейност, което оказва влияние върху състоянието им. Тези източници се разделят на:

- Зауствания на селищни непречистени отпадъчни води;
- Земеделски източници на замърсяване на повърхностните води.
- Дифузни източници на замърсяване:
- Гори, преходно гористо-храстови масиви, неполивни ниви, земеделски земи, участващи с естествена растителност, урбанизирани територии;
- С битов характер от населени места под 2 000 е. ж. без канализация и ПСОВ.

Язовирите на територията на община Долни чифлик са в сравнително добро общо екологично състояние. Няма данни за замърсявания, застрашаващи живота и здравето на хората и аквакултурите.

Значимите замърсители по отношение на химичното състояние на подземните води са:

- Просмукване на замърсители при взаимодействие с повърхностните води;
- Липсата на канализации и ПСОВ в населените места;
- Интензивното земеделие;
- Индустиални източници на замърсяване;
- Нерегламентирани сметища.

Потенциални замърсители за поровите и карстови води в района на община Долни чифлик са животновъдните ферми и селскостопански дворове, интензивни

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

наторявания на земеделската земя, образуването на нерегламентирани сметища, локални замърсявания и други.

Съобразно изискванията, регламентирани в Закона за опазване на околната среда, Закона за водите и подзаконовите нормативни документи РИОСВ-Бургас осъществява превантивен, текущ и последващ контрол по компонент води на територията на община Долни чифлик на обектите в таблицата по-долу:

Таблица 24 Списък на обектите за контрол по Закона за водите²⁴ на територията на община Долни чифлик

Наименование на фирмата, ЕТ (седалище и адрес на управление)/ Наименование на обекта (ЗЗ, ЗТ, ВД и др.)	Вид на обекта, дейност и населено място
Агромес ООД, област Варна, Община Долни чифлик, гр. Долни чифлик, ул. Искър 43	Кланица, гр. Долни Чифлик
Аут ту инспайер ЕООД, гр. Варна, район Одесос, бул. Мария Луиза 20	ПСОВ, с. Юнец
БГ Бетон Груп ООД, с. Червенци, Община Вълчи дол (ДЗЗД Сталдер)	Бетонов възел, гр. Долни чифлик
Елсед ООД, с. Гроздьово, Община Долни Чифлик, обл. Варна	Рибарник Елешница ЕЛСЕД ООД, землището на с. Гроздьово
Ескана АД, гр. Варна, ул. арх. Петко Момилов 26	ПСОВ Минстрой холдинг АД и Ескана АД, Шкорпиловци,
Ингилиз СГ ЕООД, гр. Долни чифлик	Колбасарски цех, гр. Долни чифлик
Консорциум по ЗЗД ПСОВ Шкорпиловци, гр. Варна, бул. Цар Освободител № 255	ПСОВ с.Шкорпиловци,
Макс 79 ЕООД, гр. Долни чифлик, ул. Витоша № 28	Канализационна система към жилищен комплекс с. Шкорпиловци
Община Долни Чифлик, гр. Долни Чифлик, пл. Тича 1	ПСОВ с. Пчелник и с. Г. Чифлик, пречиствателна станция, м-ст Тепавичен хълм, землището на с. Г. Чифлик
Община Долни Чифлик, гр. Долни Чифлик, пл. Тича № 1	ПСОВ Долни Чифлик
Примабилд ООД, с. Старо Оряхово, ул. Асен Златаров 36	Бетонов възел, с. Ст. Оряхово
Рикарди Светослав Добрев ООД	Кланица, гр. Долни чифлик
Симеонов индъстри ООД	Бутилиране на алкохолни напитки
Трейдфарма ЕООД, гр. Варна, ул. Македония № 23, ет. 1	Туристически комплекс, с. Шкорпиловци

²⁴ Източник: План за контролната дейност на РИОСВ-Варна 2023г.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Изводи и препоръки:

- Повърхностните водни тела, които се намират на територията на община Долни чифлик са в умерено добро екологично състояние за 2021г., като основните източници на натиск върху тях са непречистени отпадъчни води от населени места, дифузно замърсяване от земеделието, нерегламентираните сметища и индустриални източници.
- Повишеното съдържание на замърсители на подземното водно тяло в кватернерния водоносен хоризонт се дължи предимно на дифузни източници - населени места без канализации, неправилно използване на азотни минерални торове в обработваеми земеделски земи, животновъдни ферми, нерегламентирани сметища и точкови източници от зауствания на отпадъчни води (ферми и др. селскостопански обекти).
- Населението е осигурено с необходимите количества води за питейни нужди с добро качествено състояние.
- За ограничаване на замърсяването на водите на територията на общината е препоръчително своевременно почистване на установените нерегламентирани замърсявания, както и предприемането на мерки за недопускане възникването на нови.
- За ограничаване на замърсяването на водите на територията на общината е препоръчително общината да осигури изпълнение на приложимите мерки, заложи в Плана за управление на риска от наводнения в Черноморски район за басейново управление на водите
- За подобряването на състоянието на повърхностните и подземните води е препоръчително поетапното изграждане на канализация в населените места и реализирането на инвестиционните проекти за изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) Долни чифлик – Старо Оряхово и ПСОВ на с. Шкорпиловци и довеждащи канализационни колектори.
- При подготовка на инвестиционни намерения на общината, които са свързани с водовземане и/или ползване на повърхностни и подземни води, следва да се спазват разпоредбите на чл. 155, ал.1, т.23 от Закона за водите. Същите да бъдат реализирани след издадено становище от БДЧР за допустимост, спрямо екологичните цели и планираните мерки за постигане на добро състояние на водите в ПУРБ и спрямо целите за управление на риска от наводнения и предвидените мерки в ПУРБ, за съответния период на действие на плановете.
- За подобряването на химичното състояние на крайбрежните водни тела на територията на общината е препоръчително да се предприемат следните мерки: провеждане на ежегодни кампании за почистване на устието на реките, почистване и премахване на нерегламентирани сметища по крайбрежието и на крайбрежната зона до 2 км във вътрешността, осигуряване на съдове за събиране на отпадъци и регулярно извозване на отпадъците, осъществяване на контрол по отношение на управлението на отпадъците.
- За подобряването на качеството на водоснабдяването е необходима реконструкция, подмяна и доизграждане на водопроводната мрежа.
- Препоръчително е, след като приключат хидрогеоложките проучвания за определяне на експлоатационните ресурси на минералната вода, общината да предприеме действия за стимулиране на инвестиционния интерес към находището за осъществяване на нови инвестиционни намерения.
- Изменението на климата оказва по-силно въздействие върху водите, отколкото върху който и да е друг естествен ресурс. То води до дълбоки промени в хидроложкия цикъл, като рискът от по-големи и по-чести наводнения и суши нараства. Изменението на климата оказва

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

огромно въздействие върху качеството и количеството на наличните и достъпните водни ресурси. Предвижданията са климатичните промени да доведат до съществени изменения в годишните и сезонните валежи и водния отток, рисковете от наводнения и брегова ерозия, качеството на водата и разпространението на видовете и екосистемите. Изменението на климата се разглежда в два аспекта при управлението на водите: наводнения и засушаване.

3. ПОЧВИ И НАРУШЕНИ ТЕРЕНИ

3.1. Общи положения. Задължения и правомощия на общините

Почвите са национално богатство, ограничен, незаменим и практически невъзстановим природен ресурс, с което опазването им е приоритет както на държавните органи, така и общински органи, физически и юридически лица.

Съгласно Закона за почвите (ЗП), политиката по опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите на местно ниво се осъществява от кметовете на общини. В рамките на своите правомощия, кметът на общината осигурява участие на обществеността при вземане на решения и разработване на стратегии, програми и планове за опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите.

Кметовете на общини имат задължение да разработят Програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите в съответствие с програмите за опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите за областта, за период не-по-кратък от 3 години. Тези програми са неразделна част от общинските програми за опазване на околната среда, съгласно разпоредбите на чл. 26 от Закона за почвите.

Програмата за опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите се изготвя съгласно Методически указания за разработване на областни и общински програми, разработени от МОСВ.

Съгласно Закона за почвите, кметовете на общините правят предложения за включване на площи с увредени почви в регистър, поддържан от Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС), съдържащ информация за местоположението, източника на замърсяване/увреждане, вида на площта на увреждането, оценка на риска и др. В съответствие със Закона за почвите, кметовете на общините осъществяват контрол върху изгарянето или друга форма на неконтролирано обезвреждане, изоставяне и нерегламентирано изхвърляне на отпадъци върху почвената повърхност, включително на селскостопански отпадъци, извън обхвата на приложното поле на Закона за управление на отпадъците (ЗУО).

3.2. Почвена покривка и разпределение на почвени ресурси

За по-голямата част от територията на общината са характерни черноземните почви. На територията на общината има следните почвени типове²⁵:

- ✓ излужени и карбонатни черноземи в комплекс със сиви горски почви - в най-северните части на общината (на север от р. Камчия) в землищата на селата Венелин, Пчелник, Гроздьово, Нова Шипка и Старо Оряхово;

²⁵ ПИРО 2021-2027г.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

- ✓ сиво-кафяви горски почви – в хълмистите и нископланински части и на територията на юг от Камчийската низина (землищата на с. Булаир, с. Бърдарево, с. Голица, с. Кривини, с. Рудник, с. Юнец, с. Солник и с. Шкорпиловци);
- ✓ алувиално-ливадните почви - преобладават в Камчийската долина, долината на река Фъндъклийска и притоците им.

Фигура 24 Почвена карта на РБългария²⁶

По отношение на почвената характеристика общината може да се раздели на две зони:

- ✓ Първа зона – обхваща северната част на общината и включва Камчийската низина и оградните ѝ склонове, заета е от алувиално-ливадни почви и черноземи. Преобладаващите земи са от I до III категория.
- ✓ Втора зона - обхваща южните части на общината, където преобладават сиво-кафявите горски почви и алувиално-ливадни почви. Преобладаващите земи са от III до V категория.

Подходяща зона за отглеждането на екологично чиста селскостопанска продукция е първа зона. Във втора зона е уместно да се съхранят естествените горски съобщества и да се стимулира в по-висока степен развитието на екотуризма. Опазването и подобряването на почвеното плодородие в перспектива ще бъде постигнато чрез подходящ сеитбооборот при оптимално използване на торове и препарати за

²⁶ Национална програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите (2020 - 2030 г.)

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

растителна защита, консултации на частните земеделски производители с професионални агрономи и т.н.

Общата площ на община Долни чифлик е 48 475,15 ха. В пространствената структура най-голям дял имат горската и земеделската територия, което формира 90 % от цялата територия на общината. Земеделската земя заема площ от 16 460,69 ха, което е 34 % от общата територия. Горските територии заемат площ от 27 214,91 ха или 56 % от цялата площ на общината. За по-голямата част от територията на общината са характерни черноземните почви. На територията на общината има следните почвени типове²⁷:

- ✓ излужени и карбонатни черноземи в комплекс със сиви горски почви - в най-северните части на общината (на север от р. Камчия) в землищата на селата Венелин, Пчелник, Гроздъово, Нова Шипка и Старо Оряхово;
- ✓ сиво-кафяви горски почви – в хълмистите и нископланински части и на територията на юг от Камчийската низина (землищата на с. Булаир, с. Бърдарево, с. Голица, с. Кривини, с. Рудник, с. Юнец, с. Солник и с. Шкорпиловци);
- ✓ алувиално-ливадните почви - преобладават в Камчийската долина, долината на река Фъндъклийска и притоците им.

По отношение на почвената характеристика общината може да се раздели на две зони:

✓ Първа зона – обхваща северната част на общината и включва Камчийската низина и оградните ѝ склонове, заета е от алувиално-ливадни почви и черноземи. Преобладаващите земи са от I до III категория.

✓ Втора зона - обхваща южните части на общината, където преобладават сиво-кафявите горски почви и алувиално-ливадни почви. Преобладаващите земи са от III до V категория.

Подходяща зона за отглеждането на екологично чиста селскостопанска продукция е първа зона. Във втора зона е уместно да се съхранят естествените горски съобщества и да се стимулира в по-висока степен развитието на екотуризма. Опазването и подобряването на почвеното плодородие в перспектива ще бъде постигнато чрез подходящ сеитбооборот при оптимално използване на торове и препарати за растителна защита, консултации на частните земеделски производители с професионални агрономи и т.н.

Отглежданите култури²⁸, за които се водят статистически данни към края на 2020г., са:

- Пшеница
- Слънчоглед
- Царевица
- Есенен ечемик
- Лавандула
- Фасул

²⁷ ПИРО 2021-2027г.

²⁸ Източник: ПИРО 2021-2027г.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-S01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

- Бостан
- Лозя
- Овощни насаждения

От маслодайните технически култури в общината най-големи площи заема слънчогледът.

Продукцията от овощарството е насочена предимно към гр. Варна, малка част към КК "Шкорпиловци" и КК "Камчия".

Състоянието на трайните насаждения е влошено. Изтича амортизационният срок на реално ползване. Голяма част от тях не се обработват, поради настъпване на трайни увреждания на насажденията и липса на финансови средства за обезпечаване отглеждането им. Необходимо е бракуване и ликвидиране на старите амортизирани насаждения и създаването на съвременни масиви от овощни видове.

Зеленчукопроизводството е развито по поречието на р. Камчия и представлява 0,4% от обработваната земеделска земя. Стимул в развитието на зеленчукопроизводството е близостта до големия консумативен център - гр. Варна и курортните комплекси.

В района на с. Голица и Бърдарево се отглежда лавандула.

Главният проблем за производителите на плодове и зеленчуци в общината е лошото състояние на напоителната система, което се дължи на липса на финансови средства за възстановяването и поддържането ѝ.

Климатичните условия, наличието на пасища и ливади в полупланинската част на общината и фуражното производство създават благоприятни условия за отглеждане на овце, крави, говеда, свине и др.

В северната част на територията на общината като водещо се е наложило говедовъдството, следвано от овцевъдството, а в южната – овцевъдството и свиневъдството. Наблюдава се тенденция към увеличаване на общия брой животни във всички стопанства в Общината, обуславящо се от търсенето на вътрешния пазар.

На сегашния етап интерес се проявява и към подотрасъла пчеларство, като е налице нарастване броя на пчелните семейства.

За област Варна е констатирано, че не се води рационално земеделие с правилно изграждане на сеитбообръщения. Такава структура не може да поддържа и възстановява почвеното плодородие. Неправилните обработки на почвите - тежка техника, оран на една и съща дълбочина, несъблюдаване на оптималната почвена влага, многократни обработки, биха могли да причинят уплътняване. Ако не се прилагат правилно сеитбообръщения и обработки на наклонени терени многократно биха се увеличили загубите от ерозия на най-плодородния слой почва. Изгарянето на стърнищата лишава почвите от органично вещество и унищожава микрофауната.

На територията на общината съществуват добри агропроизводствени условия, наличие на богат опит и традиции в земеделието. Подкрепата за дейности за опазване на земята в добро агроекологично състояние е необходима за предотвратяване на изоставането на земеделските земи и повишаване привлекателността на ландшафта. За насърчаване и стимулиране на земеделските производители е необходимо усилията да се насочат към осигуряване на обучения, информираност, иновативни проекти и обмяна на опит.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Горските територии са 27 214, 91 ха, което е 56,14 % от общата територия на общината. Това обуславя както развитата дърводобивна и дървопреработваща промишленост, така и развитието на ловния туризъм.

На територията на общината развиват дейност: ДГС "Старо Оряхово" и ДЛС "Шерба" - с. Горен чифлик. Общата площ²⁹ на ДГС "Старо Оряхово" е 23 968 ха, като държавен горски фонд е 23 686 ха, а частен горски фонд – 282 ха, а на ДЛС "Шерба" е 13903,9 ха, от които държавен горски фонд – 13 814,2 ха и частен горски фонд – 89,7 ха. Преобладаващи дървесни видове в ДГС "Старо Оряхово" са благун - 53,2% и зимен дъб - 12,2%. Средногодишното ползване на главните сечи е 39 560 m³, а на отгледните сечи 25 150 m³. Годишно се залесяват 29,4 ха тополя, акация, липа и ясен. Една част от територията се използва за паша на едър и дребен рогат добитък, а друга е обект на билкарите за диворастящи билки и горски плодове.

Горските системи³⁰ в района на р. Камчия са нарушени поради естественото природно обезводняване и засоляване на подпочвените води, довели за изменение на флората и фауната.

Нарушени са и горските екосистеми в резерват "Камчия", поради обезводняване и засоляване на подпочвени води и почви, довело до изменения на флората и фауната, несъвместимо със статута на защита и значението на резервата. Нарушенията в горските екосистеми са предизвикани допълнително и от пожари, незаконна сеч, паша без позволение или на забранени места, незаконно разораване на площи, незаконно строителство в горския фонд. На територията на общината са регистрирани 9 защитени територии с обща площ 1 124,71 ха, което е 2,32 % от общата територия на общината.

3.3. Състояние на почвите

Почвите са приемник на всички вредни въздействия в околната среда и като такива създават потенциален риск за здравето на населението. Степента на замърсяване и разрушаване на почвите се обуславя от промишлеността, транспорта, прекомерното използване на изкуствени торове и пестициди в земеделието, естествените процеси (ветрова ерозия, други екзогенни фактори), експлоатацията на подземни богатства и депонирането на отпадъци.

Увреждането на почвите е процес на настъпване на неблагоприятни промени в строежа и/или физико-химичните им свойства, водещ до нарушаване на основните им функции. Причините могат да бъдат природни и/или антропогенни. В чл. 12 от Закона за почвите (Обн. ДВ. бр. 89 от 6 Ноември 2007 г., посл. изм. ДВ, бр.98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) са посочени следните видове процеси, които увреждат почвите:

1. ерозия;
2. киселяване;
3. засоляване;
4. уплътняване;
5. намаляване на почвеното органично вещество;

²⁹ ПУО на община Долни чифлик 2021-2027г.

³⁰ ПИРО на община Долни чифлик 2021-2027г.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

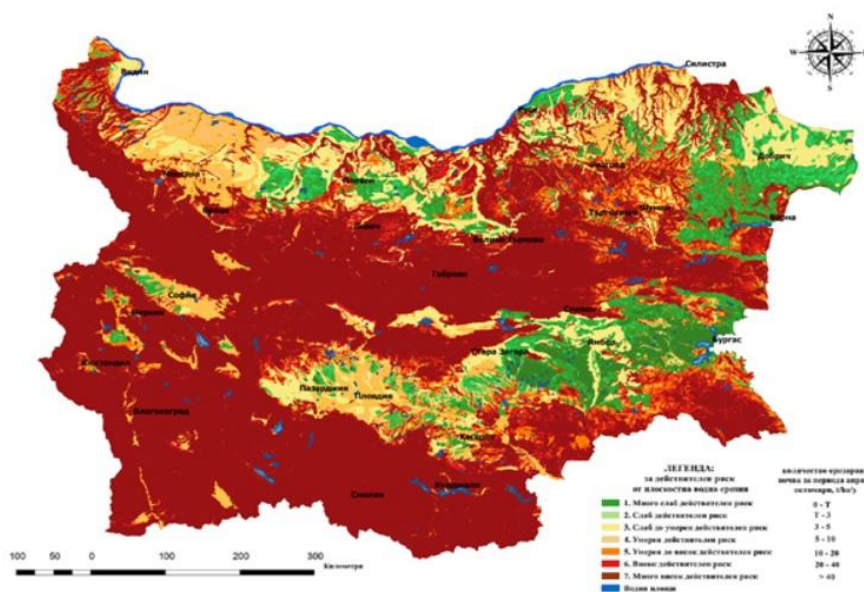
6. замърсяване;
7. запечатване;
8. свлачища;
9. заблатяване

Ерозията влияе съществено върху екологичните и икономическите функции на почвата. Негативното въздействие се дължи на намалената мощност на хумусния хоризонт и дълбочина на коренообитаемия слой, пониженото съдържание на органично вещество, количество на хранителните елементи и запаси на почвена влага, деградация на почвената структура, образуване на почвена кора; загуба на биоразнообразие; замърсяване на водните течения, поява на еутрофикация, акумулация на наноси в по-долу лежащите територии по склоновете.

Проявата на ерозионните процеси до голяма степен зависи от релефа и интензивността на валежите. Начинът на земеползване и структурата на земеделските и горските земи могат осезателно да намалят загубите на почва от ерозия, но могат и значително да я ускорят.

Плоскостна водна ерозия

През 2020 г. се наблюдава слаба промяна в средногодишния интензитет на плоскостната водна ерозия, в сравнение с 2019 г. Определени са потенциалният и действителният риск, както и загубата на почва, вследствие на плоскостна водна ерозия за 28-те административни области на страната. Карта на действителния риск от плоскостна водна ерозия за 2020 г. за територията на Република България е представена на Фигура 25. Представени са териториите с различна степен на риск. Измененията в действителния риск от плоскостна водна ерозия се дължат на ерозионността на интензивните валежи (определена от сбора на средномесечните данни за валежите, за 2020 г., в 28-те административни области на територията на страната) и промените в растителната покривка (определени от сателитни снимки на земното покритие – проект CORINE 2018).

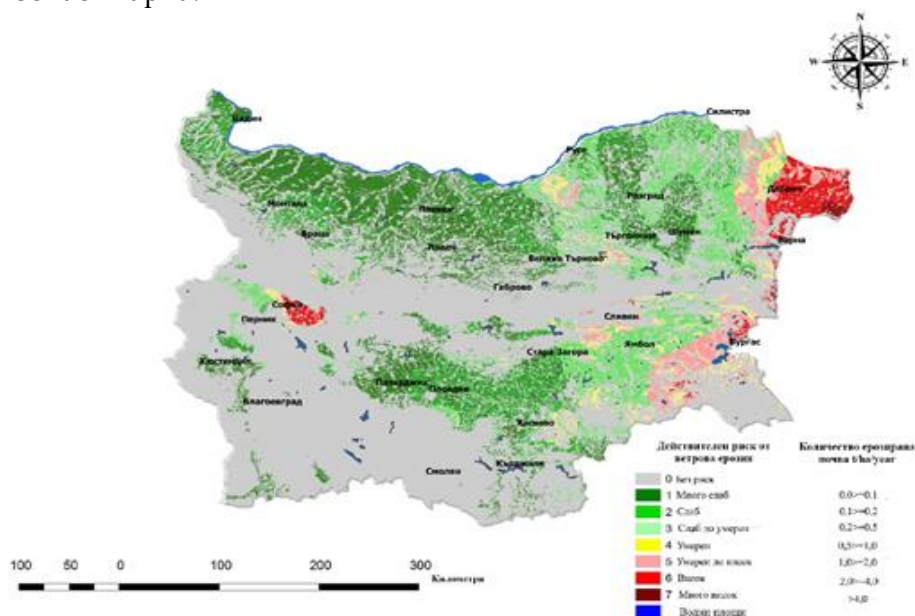
Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Фигура 25 Действителен риск от плоскостна водна ерозия на почвата за 2020 г. (Източник: ИАОС)

Видно от Фигура 25, почвите в общината са засегнати от процеси на водоплощна ерозия, като през 2020 г. с най-висок интензитет на ерозионен риск са обработваемите земи във водосборите на Черно море – 10.0 t/ha/y. В случай на пренебрегване на противоерозионните практики в земеделието се прогнозира увеличаване на загубите от ерозия.

Ветрова ерозия:

Със слаба, слаба до средна и средна ерозионност на ветровете са около 57% от площта на област Варна.

Фигура 26 Действителен риск от ветрова ерозия на почвата за 2020 г. на територията на България (Източник: ИАОС)

Видно от Фигура 26, община Долни чифлик попада в територия без риск от ветрова ерозия. С най-висок интензитет е ветровата ерозия в областите - Добрич (2,2 t/ha/y), София област (0,9 t/ha/y) и Варна (0,5 t/ha/y).

Иригационна ерозия:

Рискът от иригационна ерозия на територията на общината е нисък, тъй като засяга поливни земи с наклон над 6 %. През последните 25 години се наблюдава срив на поливното земеделие. Изграденият хидромелиоративен фонд в голямата си част е унищожен, а там, където го има, е неподдържан и неефективен. Тенденцията е да се запази ниският риск от иригационна ерозия.

Вкиселяването на почвите е естествено протичащ процес, чийто интензитет зависи освен от генетична обусловеност, и от антропогенни фактори. Характеризира се с понижаване на рН на почвите, поява на обменна киселинност и развитие на алуминиева и/или манганова фитотоксичност, обедняване на почвата с бази, молибденов дефицит, потисната микробиологична активност и киселинна деструкция на глинестите материали. Небалансираното използване на азотни торове е основният фактор за антропогенното почвено вкиселяване в България. Киселите почви (генетично

кисели и киселени) не представляват значим проблем за България. Вкиселени почви има в териториите на резерват "Камчия", както и в местността "Блатото" в с. Старо Оряхово и с. Ново Оряхово.

Засоляването на почвите е процес, при който се увеличава съдържанието на водноразтворимите соли в почвите в количества, влияещи негативно на техните свойства, респективно на продуктивния им потенциал. По-голяма част от засоляването/алкализирването се дължи на естествени причини - формиране на почвите върху солени почвообразуващи скали. Засоляването представлява не само земеделски, но и екологичен проблем, тъй като провокира други деградационни процеси като разграждане на ПОВ, депресиране и/или унищожаване на растителността.

Предвид, че този деградационен процес се наблюдава на ограничени територии с близки минерализирани подземни води или е вторично проявен при неправилно торене и напояване, той не представлява значим проблем за българските почви. Засолени почви в общината има в териториите на резерват "Камчия", както и в местността "Блатото" в с. Старо Оряхово и с. Ново Оряхово. Вкиселяването и засоляването е следствие от отводняване на терените и проникване на солени води от морето.

Уплътняване на почвата е физически процес на частично разрушаване на почвената структура и увеличаване на плътността, при което намалява водопропускливостта, увеличава се твърдостта, нарушава се почвената структура и се променя строежът на почвения профил. Основно се наблюдава при неправилно използване на селскостопански машини при неподходящи условия.

Няма мониторингови данни за уплътняване на почвите в страната.

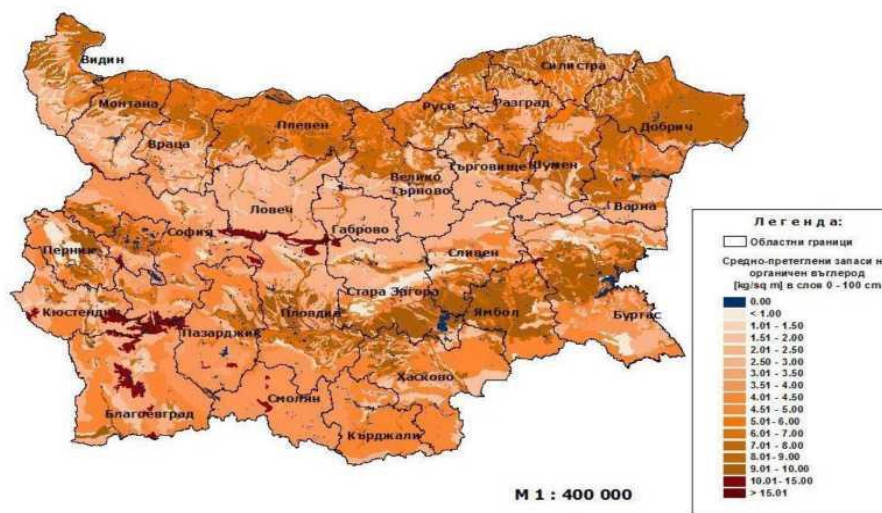
Не са известни данни за уплътняване на почвите на територията на община Долни чифлик.

Намаляване на почвеното органично вещество (дехумификация)

Почвеното органично вещество е сложна система от хумусни вещества, белтъци, въглеродороди, восъци, смоли и други компоненти. Намаляването на почвеното органично вещество при обработваемите земи, е между 10 и 40% за по-голямата част от почвите, но в отделните случаи може да намалее и повече. Въпреки липсата на системни наблюдения има данни за трайна тенденция към намаляване на запасите на почвено органично вещество в обработваемите земи.

Обобщената оценка за хумусното състояние на почвите в България показва, че климатичните, растителните и другите фактори на почвообразуване в голяма част от страната, особено в равнинната и леко хълмистата, където е съсредоточен обработваемият поземлен фонд, са благоприятни за образуване на качествен хумус, но общото количество на хумус в българските почви не е високо.

На Фигура 27 е представена карта на запасеността на почвите с органично вещество в kg/m^2 за слоя 0 - 100 ст. Най-висока е запасеността при тип Черноземи и тип Смолници, средна при тип Канелени и тип Кафяви горски почви и ниска запасеност при Псевдоподзолистите почви.

Фигура 27 Карта на запасеността на почвите с органично вещество в слой 0-100 cm

Причина за дехумификацията е и широко прилаганото в България изгаряне на стърнищата, което освен до загуба на почвено плодородие, води и до загуба на биологично разнообразие. Намалването на съдържанието на ПОВ през последните 20-30 години се дължи на интензивното и монокултурно земеделие, неприлагане на научно обосновани сеитбообръщения, ограниченото прилагане или пълната липса на органично торене, небалансираното, едностранчиво торене, предимно с азотни торове, което влияе отрицателно и е сериозен фактор за протичане на дехумификация поради ускоряване на минерализацията на органичното вещество. Неприлагането на екологосъобразна агротехника води до извличането на едни и същи хранителни елементи от почвата и до нейното обедняване. Друга причина за намаляването на ПОВ е тенденцията за сключване на краткотрайните договори с арендаторите, които не са мотивирани да правят вложения за балансирано торене и поддържане на почвено плодородие, както и да се прилагат сеитбообръщения с по-голям брой култури. Това означава неспазване на добрите земеделски практики. Причина за намаляване на ПОВ е и силно редуцираното животновъдство и недостатъчните количества на оборски тор. Там където го има, ниската цена и трудоемкостта при внасяне на практика го прави неизползваем, а неговото складиране за дълъг период от време го превръща в замърсител на почвите и водите.

Замърсяване на почвите е процес на натрупване на вредни вещества в почвите от естествен и/или антропогенен източник, чиито свойства и концентрации причиняват нарушаване на техните функции независимо дали се превишават действащите в страната норми.

Съгласно чл. 8 от Наредба № 4 за мониторинг на почви (ДВ бр.19/13.03.2009г.) Националната система за мониторинг (НСМП) е организирана на три нива:

- първо ниво- широкомащабен мониторинг и включва наблюдения в равномерно разпределена мрежа и наблюдения в Националните паркове;

- второ ниво- интензивен мониторинг на локално проявени процеси и включва наблюдение на процесите по чл.12 от Закона за почвите (ЗП);
- трето ниво- мониторинг на локални почвени замърсявания и включва наблюдение на процесите по чл.20 от ЗП.

В Таблицата по-долу е представен пункт от мрежата за наблюдение по ниво I-широкомащабен мониторинг на територията на община Долни чифлик.

Таблица 25 Мрежа за мониторинг на почви³¹ I ниво на територията на община Долни чифлик

Пункт №	Населено място	Община	Latitude	Longitude	Риосв/РЛ
423	Кривини	Долни чифлик	42,954	27,67388	Варна

Броят на пунктовете в страната е общо 397, които са разположени в равномерна мрежа- 16x16 км, земеделски земи (ИЗП³²). Периодичността на наблюдение за ниво I-широкомащабен мониторинг, е сезон- есен. Община Долни чифлик попада под контрола на Риосв-Варна. Общият брой на пунктовете за мониторинг на контролираната от Риосв – Варна е 31, разположени в мрежа 16x16 на територията на областите Варна и Добрич. За оценяване на въздействието върху почвите на източници на замърсяване, съгласно мониторинга на почвите по НАСМОС е извършен мониторинг на почви I-во и II-ро ниво.

На територията на общината в землището на гр. Долни чифлик са разположени опасни отпадъци – негодни за употреба пестициди и препарати за растителна защита, съхранявани в 26 контейнера тип „Б-Б куб“. Ежегодно на кубовете се извършва гаранционно обслужване от „БалБок Инженеринг“ АД, гр.София.

В почвата могат да попаднат тежки метали (мед, олово, хром, манган и др.) в резултат от напояване със замърсени промишлени води или от промишлено замърсен въздух. Тежките метали са особено опасни, защото са устойчиви. Те причиняват болести, които засягат почти всички човешки органи.

По данни на ИАОС на територията на общината няма установено замърсяване на почвите с тежки метали. Ограничено замърсяване с олово и кадмий съществува в няколко метровата прилежаща ивица на пътя Варна – Бургас и Старо Оряхово – Провадия.

На територията на община Долни чифлик не съществуват екологични проблеми, свързани със замърсени почви с пестициди, нитрати и до момента не са констатирани отклонения от нормалните нива на тези показатели.

Битови и строителни отпадъци

Потенциална опасност от замърсяване на почвата е нерегламентираното изхвърляне на битови, строителни и производствени отпадъци. Основен проблем в Община Долни чифлик, свързан със строителните отпадъци е неконтролираното им изхвърляне от гражданите и фирмите, което води до формиране на нерегламентирани сметища. През 2020 год. е приключил етапът на техническата рекултивация по проект

³¹ Източник: ИАОС

³² ИЗП- използвана земеделска площ

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

„Закриване и рекултивация на общинско депо за неопасни отпадъци гр. Долни чифлик“. Задължение на общината е да приключи проекта за рекултивация на старото депо, като осигури необходимите финансови средства за изпълнение и на биологичната рекултивация на общинското депо. Чрез реализирането на проекта е допринесено за:

- Намаляване на негативното въздействие върху компонентите на околната среда – почви, атмосферен въздух, повърхностни и подземни води;
- Намаляване на рисковете за човешкото здраве и удовлетворяване на условията за използване на рекултивационния повърхностен слой на депото след приключване на неговата експлоатация.

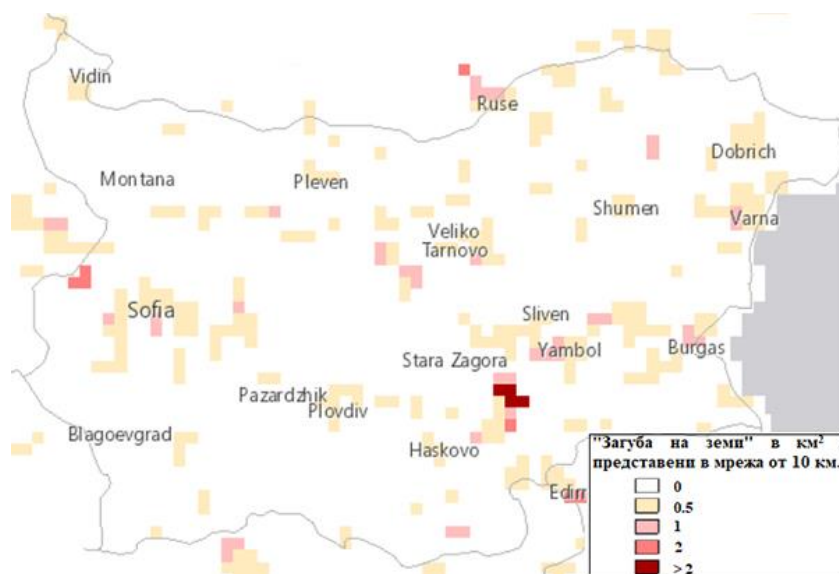
На територията на община Долни чифлик няма регионално депо за битови отпадъци. Събраните битови отпадъци се транспортират до инсталация в с. Езерово.

Всички стари нерегламентирани сметища в населените места от общината са закрити. На територията на общината няма направено подробно изследване върху състоянието на почвите и тяхната степен на замърсяване. Основен източник на почвено замърсяване е нерегламентираното изхвърляне на различни видове отпадъци – битови, селскостопански, строителни, поради което на територията на общината периодично се оформят локални замърсявания с отпадъци. Общината ежегодно извършва почистване на констатираните локални замърсявания и нерегламентирани сметища

Запечатване на почвите

С понятието запечатване на почвата се означават процесите на покриване повърхността на почвата с непропускливи материали в резултат на развитието на градска инфраструктура и строителство. Запечатаните почви са безвъзвратно загубени за употреба за селско и горско стопанство, а почвените им функции са силно увредени. Актуални проучвания сочат, че запечатването на почвата е почти необратимо.

Почвеното запечатване за страната за периода 2012-2018 г. (по данни от Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда в Република България 2018 г.) е илюстрирано на фигурата по-долу.

Фигура 28. Увеличаване площта на почвено запечатване за периода 2012-2018 г.³³

Видно от Фигурата по-горе през периода 2012-2018 г. за територията на община Долни Чифлик не е констатирана „загуба на земя“ в следствие на почвено запечатване.

Свлачището е природно явление, при което се нарушава устойчивостта на големи земни маси и се създават предпоставки за придвижването им. Причините за възникването на свлачища са свързани със силно пресечения релеф и други специфични геоложки дадености в определени райони. Свлачищните процеси нямат внезапен характер и е възможно да бъдат регулирани с технически средства. Във времето те имат периоди на затихване и усилване. След активизирането на свлачището може да се стигне до възникване на бедствена ситуация.

Оценка на състоянието на почвите³⁴ се прави въз основа на:

- Брой на регистрираните свлачища за една година
- Обща площ в (ha) - засегната от свлачищни процеси.

По данни на „Геозащита“ ЕООД Варна на територията на община Долни чифлик са регистрирани 6 бр. активни свлачища. В населените места на с. Горен чифлик, ул. "Витоша", в гр. Долни Чифлик, м-т "Маните"-масив 200 по КВС и в с. Старо Оряхово – 4 броя.

Актуална информация за всяко от свлачищата, вкл. интерактивна карта с местоположението му е налична на интернет адрес <http://gz-varna.mrrb.government.bg/map/24/>.

Заблатяването е почвообразуващ процес, водещ до формиране на излишък от влага в почвата, развитие на влаголюбива растителност и образуване на блатата. Резултат е промяната на водния режим на почвите под влияние на застояване на повърхностните и почвените води или повишаване равнището на подпочвените води. При заблатяването се формират анаеробни (отсъствие на свободен кислород) условия в почвата. Заблатяването влошава качествата на почвите и намалява тяхното плодородие. При наличие на заблатени или преовлажнени почви на територията на общината, за същите следва да бъдат предприети отводнителни мероприятия.

Други - нарушени земи и почви

На територията на община Долни чифлик са предоставени на концесия за добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1 от Закона за подземните богатства пет находища.

Таблица 26 Списък на действащите концесии за добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1 от Закона за подземните богатства на територията на община Долни чифлик

№ по ред	Идентификационен № / Партиден № НКР	Концесионер	Находище	Община	Област	Група подземно богатство	Вид на подземното богатство	Срок на концесията	Дата на подписане на концесионния договор	Дата на влизане в сила на концесионния договор	Решение на Министерски /Общински съвет №
33	D - 00810	"Ескана" АД, гр. Варна	Старо Оряхово 3	Долни Чифлик	Варна	Строителни материали	Пясъци	35 г.	10.12.2019 г.	20.12.2019 г.	483/06.08.2019 г.
139	D - 00630	"Камчия - агро" ЕООД, гр. Долни Чифлик	Ново Оряхово	Долни Чифлик	Варна	Строителни материали	Пясъци	25 г.	16.11.2012 г.	24.04.2013 г.	786/24.09.2012 г.
180	D - 00587	"Ескана" АД, гр. Варна	Старо Оряхово 2	Долни Чифлик	Варна	Строителни материали	Пясъци	25 г.	07.12.2011 г.	16.01.2012 г.	367/30.05.2011 г.
398	D - 00301	"ЗСК-Девня" АД, гр. Девня, Варна	Нова Шипка у-к Южен	Долни Чифлик	Варна	Строителни материали	Пясъци и чакъл	25 г.	30.07.2004 г.	30.07.2004 г.	521/21.06.2004 г.
492	D - 00155	"Ескана" АД, гр. Варна	Старо Оряхово	Долни чифлик	Варна	Строителни материали	Варовици	35 г.	10.05.2001 г.	10.05.2001 г.	245/10.04.2001 г.

³³ ИАОС - <https://eea.government.bg/bg/soer/2018/land-use/sastoyanie-na-pochvite>

³⁴ Източник: ИАОС

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

При осъществяване на съответната концесия и на свързаните с нея дейности концесионерът е длъжен да:

- изпълнява изискванията, свързани с опазването на околната среда, водите, защитените със закон територии и обекти, културни и исторически паметници, националната сигурност, отбраната на страната и обществения ред;
- спазва изискванията за безопасни условия на труд, като внедрява технологии за експлоатация на находището, намаляващи рисковете от трудови злополуки и подобряващи условията на труд;
- изпълнява параметрите на концесията, към концесионния договор;
- извършва всички дейности по предоставената концесия в съответствие с установените технически и технологични стандарти;
- не изгражда сгради и трайни съоръжения върху земята, на която или под която е находището на подземни богатства;
- спазва указанията, давани от компетентните органи при съгласуване на проектите;
- изпълнява одобрените и изискващите се рекултивационни мероприятия;
- изпълнява съгласуваните от концедента цялостен работен проект и годишни работни проекти;

След приключване срока на съответната концесия, следва да бъдат предприети дейности по рекултивация и възстановяване на нарушените терени.

Изводи и препоръки:

- ✓ *Общината е с благоприятни почвено-климатични условия за развитие на селско стопанство, като за по-голямата част от територията са характерни черноземните почви.*
- ✓ *В общината няма производствена дейност, която да е потенциален източник на замърсяване на почвите с тежки метали. Не съществуват екологични проблеми, свързани със замърсени почви с пестициди и нитрати.*
- ✓ *Засоляването не представлява значим проблем за територията на общината.*
- ✓ *Основен източник на почвено замърсяване е нерегламентираното изхвърляне на различни видове отпадъци – битови, селскостопански, строителни.*
- ✓ *Експлоатацията на действащите концесии за добив на строителни материали води до нарушаване на земите*
- ✓ *Състоянието на трайните насаждения е влошено, като голяма част от тях не се обработват поради настъпване на трайни увреждания и липса на средства за обезпечаване отглеждането им.*
- ✓ *Почвите в общината са засегнати от процеси на водоплощна ерозия, като се прогнозира увеличаване на загубите от ерозия в случай на пренебрегване на противоерозионните практики в земеделието.*
- ✓ *Сервитутите на транспортните коридори са застрашени от ерозия.*
- ✓ *В случай, че има подходящи финансиращи програми, е препоръчително да се организират обучения на селскостопанските производители, с цел увеличаване*

на познанията за почвообработка и подобряване на почвените характеристики посредством добри земеделски практики.

- ✓ За ограничаване на замърсяването на почвите на територията на общината е препоръчително своевременно почистване на установените нерегламентирани замърсявания с отпадъци, както и предприемането на мерки за недопускане възникването на нови.
- ✓ След приключване на срока на съответните концесии, да бъдат предприети дейности по рекултивация и възстановяване на нарушените терени.
- ✓ Препоръчително е общинната да наблегне на обучения, информираност, иновационни проекти, обмяна на опит, насърчаване и стимулиране на земеделските производители.

4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ЗОНИ, ГОРИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

4.1. Общи положения. Задължения и правомощия на общините

Правомощията на общините са разписани в Закона за защитените територии (ЗЗТ) и Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), като най-общо се свеждат до:

Закон за защитените територии (ЗЗТ)

1. Предложения за обявяване на национални и природни паркове се правят от министерства и ведомства, от общини и областни управители, научни и академични институти и обществени организации, а за останалите категории защитени територии - и от всички заинтересовани физически и юридически лица.

2. Общините - собственици на гори, земи и водни площи в защитените територии извън тези, които са обект на изключителна държавна собственост, осъществяват тяхното стопанисване, опазване и охрана, съгласно разпоредбите на този и други специални закони.

3. Съгласуват планове за управление на резервати и поддържани резервати, природни забележителности и защитени местности преди тяхното утвърждаване от министъра на околната среда и водите.

4. Органите на местната власт се задължават да оказват съдействие на служителите от парковата охрана при изпълнение на служебните им задължения.

5. Финансирането на дейностите в защитените територии се подпомага от Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда, в което постъпват средства по ал. 1 на чл. 74. Средствата могат да се разходват за подпомагане на общините, физическите и юридическите лица - собственици на гори, земи и водни площи в защитените територии, за извършване на възстановителни, поддържащи и други природозащитни дейности в тях.

6. Кметовете на общини са длъжни да спират дейности и строителство в предоставени за ползване гори, земи и водни площи в защитени територии - държавна, общинска и частна собственост, извършвани в нарушение на утвърдените планове за управление и устройствени и технически планове и проекти.

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

7. Нарушенията по чл. 81 и 83 от ЗЗТ се установяват с акт на длъжностно лице, определено от министъра на околната среда и водите или от министъра на земеделието, храните и горите, или от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите, или от кмета на общината. Наказателните постановления се издават съответно от министъра на околната среда и водите, от министъра на земеделието, храните и горите, или от кмета на общината, или от упълномощени от тях лица.(чл.85, ал.1)

Закон за биологичното разнообразие (ЗБР):

Общините, в сферата на своята компетентност:

1. осъществяват дейности по опазване на биологичното разнообразие;
2. интегрират опазването на биологичното разнообразие и устойчивото управление на биологичните ресурси във всички планове, проекти, програми, политики и стратегии в съответния сектор, като включват в тях преди всичко дейности по опазване на биологичното разнообразие, в съответствие с приоритетите на този закон, на Националната стратегия и на Националния план за опазване на биологичното разнообразие;
3. разработват и внедряват планове за управление на защитени зони и планове за действие за приоритетни растителни и животински видове;
4. сътрудничат с други компетентни органи, когато дейностите имат взаимосвързани или натрупани ефекти върху биологичното разнообразие или когато тяхната компетентност засяга един и същ обект или територия;
5. организират отраслови системи за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие и на защитените зони и създават бази от данни и географски информационни системи за характеристиките им, като предоставят на Министерството на околната среда и водите информация, съгласувана по вид и период на представяне;
6. финансират приоритетно научни изследвания и дейности, свързани с опазване на биологичното разнообразие и устойчивото управление на биологичните ресурси;
7. използват резултатите от проучването на биологичното разнообразие при изготвянето на планове, проекти, програми и политики в сектора или между секторите;
8. контролират дейността на собствениците или ползвателите на земи, горски територии и водни площи, включени в Националната екологична мрежа;
9. санкционират нарушители в предвидените в този закон случаи;
10. осъществяват международно сътрудничество по въпроси от обща загриженост, свързани с опазване на биологичното разнообразие и защитените зони.
11. общините - собственици и ползватели на горски територии, земи и водни площи в Националната екологична мрежа, осъществяват тяхното стопанисване и охрана съгласно разпоредбите на този закон и другите специални закони.
12. кметовете на общини спират дейности и строителство в гори, земи и водни площи - държавна, общинска и частна собственост, извършвани в нарушение на утвърдените планове за управление и устройствени и технически планове и проекти.
13. Охраната на отделни резервати и поддържани резервати, извън границите на националните паркове, може да се предоставя от министъра на околната среда и водите на други органи на изпълнителната власт или на общини.

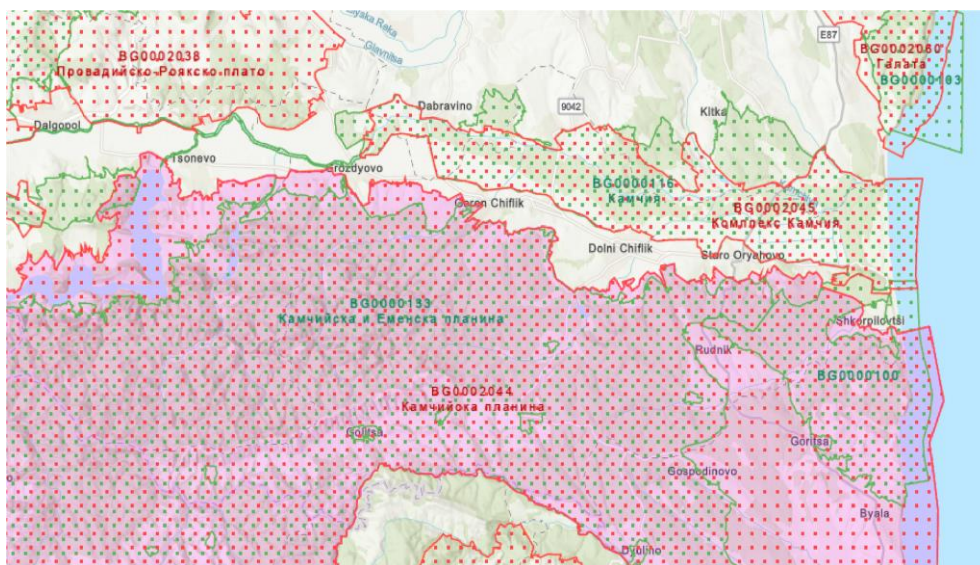
14. Нарушенията по чл. 124, ал. 1 и 3, чл. 125 и чл. 128в се установяват с акт на длъжностно лице, определено от министъра на околната среда и водите или от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите, от областния управител или от кмета на общината. Наказателните постановления се издават съответно от министъра на околната среда и водите, от министъра на земеделието, храните и горите, от областния управител или от кмета на общината, или от оправомощени от тях лица.

4.2. Национална екологична мрежа (НЕМ)

Националната екологична мрежа (НЕМ) се изгражда според изискванията на Закона за биологичното разнообразие. Нейните цели са: дългосрочно опазване на биологичното, геологично и ландшафтно разнообразие; осигуряване на достатъчни по площ и качество места за размножаване, хранене и почивка, включително при миграция, линееене и зимуване на дивите животни; създаване на условия за генетичен обмен между разделени популации и видове; участие на Република България в европейските и световни екологични мрежи; ограничаване на негативното антропогенно въздействие върху защитени територии. Националната екологична мрежа се състои от защитени територии, обявени според изискванията на Закона за защитените територии, и защитени зони, които се обявяват според изискванията на Директива 92/43/ЕИО на Съвета за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна и Директива 2009/147/ЕИО на Съвета относно опазването на дивите птици. В Националната екологична мрежа приоритетно се включват КОРИНЕ места, Рамсарски места, важни места за растенията и орнитологично важни места.

Съгласно данни на НСИ, по данни на МОСВ, към 2021 година в България са обявени 1025 защитени територии, които обхващат приблизително 5,3 % от територията на страната. Според Закона за защитените територии, защитените територии са 6 категории: резервати (55), национални паркове (3), природни забележителности (347), поддържани резервати (35), природни паркове (11), защитени местности (574).

Защитените зони са част от Европейската екологична мрежа НАТУРА 2000. Натура 2000 е общоевропейска мрежа, съставена от защитени зони, целяща да осигури дългосрочното оцеляване на най-ценните и застрашени видове и местообитания за Европа в съответствие с основните международни договорености в областта на опазването на околната среда и биологичното разнообразие. Местата, попадащи в екологичната мрежа, се определят в съответствие с две основни за опазването на околната среда директиви на ЕС – Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (наричана накратко Директива за хабитатите) и Директива 2009/147/ЕС за опазване на дивите птици (наричана накратко Директива за птиците). Към момента, с решения на Министерски съвет са приети 120 защитени зони за опазване на дивите птици, покриващи 23,1 % от територията на България и 234 защитени зони за опазване на местообитанията, покриващи 30,3 % от територията на България. Общо в България към момента от Министерски съвет са приети 340 защитени зони от Натура 2000 покриващи общо 34,9 % от територията на страната.

Е i

Фигура 29 Карта на Защитените зони (НАТУРА 2000 места) на територията на община Долни чифлик

4.3. Защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии

Законът за защитените територии (Обн. ДВ. бр.133 от 11 Ноември 1998 г., изм. и доп., бр. 45 от 17 Юни 2022 г.) урежда категориите защитени територии, тяхното предназначение и режим на опазване и ползване, обявяване и управление. В чл.5. от закона са посочени категориите защитени територии :

1. резерват;
2. национален парк;
3. природна забележителност;
4. поддържан резерват;
5. природен парк;
6. защитена местност.

За всяка от горепосочените категории в ЗЗТ са определени съответен режим на защита и допустими видове дейности на човешка намеса.

За защитени местности се обявяват: територии с характерни или забележителни ландшафти, включително такива, които са резултат на хармонично съжителство на човека и природата, местообитания на застрашени, редки или уязвими растителни и животински видове и съобщества. Защитените местности се управляват с цел:

1. запазване на компонентите на ландшафта;
2. опазване, поддържане или възстановяване на условия в местообитанията, отговарящи на екологичните изисквания на видовете и съобществата - обект на защита;
3. предоставяне на възможности за научни изследвания, образователна дейност и екологичен мониторинг;
4. предоставяне на възможности за туризъм и за духовно обогатяване.

За природни паркове се обявяват територии, включващи разнообразни екосистеми с многообразие на растителни и животински видове и на техните местообитания, с характерни и забележителни ландшафти и обекти на неживата природа. Природните паркове се управляват с цел:

- поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях;
- предоставяне на възможности за развитие на научни, образователни и рекреационни дейности;
- устойчиво ползване на възобновяемите природни ресурси при запазване на традиционни форми на поминък, както и осигуряване на условия за развитие на туризъм.

На територията на община Долни чифлик са регистрирани 9 защитени територии в четири категории - резерват (1) природна забележителност (1) поддържани резервати (2) и защитени местности (5), с обща площ 1 124,71 ха³⁵, което е 2, 32 % от общата територия на общината.

Таблица 27 Списък³⁶ на защитени територии на територията на община Долни Чифлик

Защитена територия (ЗТ)	Община/землище/	Заповед за обявяване	Площ дка	Цел на обявяване – да се запазят
Р "Камчия"	Д. чифлик Аврен	Зап. № РД-226/20.03.2009 г. (в процес на актуализация)	8 497,53	редки и характерни растителни и животински видове и стабилизиране екосистемата на заливната гора Лонгоза.
ПЗ "Находище на бял оман"	Д. чифлик, с. Детелина	Зап. № 853/10.08.1983 г.	20,00	местообитание на рядко срещано лечебно растение, записано в ЧК на РБ.
ПР "Вълчи проход"	Д. чифлик, с.Голица	Зап. № 371/15.10.1999 г. (в процес на актуализация)	439	типичните смесени буково-дъбови, буково-благунови и благуново-габъррови насаждения.
ПР "Киров дол"	Д. чифлик с.Солник	Зап. № 386/15.10.1999г (в процес на актуализация)	515,00	типичната благуново-церово-букова гора.

³⁵ Източник: НСИ

³⁶ Източник: РИОСВ - Варна

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Защитена територия (ЗТ)	Община/земище/Чифлик	Заповед за обявяване	Площ дка	Цел на обявяване – да се запазят
ЗМ "Орлов камък"	Д. чифлик с.Гор. Чифлик	Зап.№РД-816/23.08.2002 г.	4,00	специфичен ландшафт, водопад, местообитание на грабливи птици.
ЗМ "Горска барака"	Долни чифлик с. Юнец	Зап. №РД-820/23.08.2002г	944,00	Вековна благуново-горуново-буково семенна гора.
ЗМ "Солник"	Долни чифлик с. Бърдарево	Зап. № РД-516/12.07.2007 г.	266,00	Буферна зона на ПР "Киров дол"
ЗМ "Михов дол"	Долни чифлик с. Горен чифлик с. Голица	Зап. № РД-531/12.07.2007 г.	869,00	Буферна зона на ПР "Вълчи преход"
ЗМ "Лонгоза"	Аврен, Долни чифлик: с. Ново Оряхово, с. Старо Оряхово, с.Шкорпиловци	Зап. №РД-523 от 12.07.2007	2 300,00	буферна зона около резерват „Камчия“

През 2007г. със заповед на министъра на околната среда и водите и на основание на Закона за защитените територии три буферни зони на територията на община Долни чифлик са прекатегоризирани в защитени местности. Буферната зона на резерват „Камчия“ става защитена местност „Лонгоза“, буферната зона на поддържан резерват „Киров дол“ става защитена местност „Солник“, а тази на поддържан резерват „Вълчи преход“ – защитена местност „Михов дол“.

Предназначението на буферните зони е ограничаване на антропогенното въздействие върху резерватите и поддържаните резервати. При прекатегоризирането им в защитени местности, по реда на Закона за защитените територии те продължат да изпълняват тези функции и техните граници, площ и режим на защита не се променят.

Местност „Камчийски пясъци“ е отхвърлена като защитената местност с Решение №11572/ 22.11.2006 г. от ВАС. Площта ѝ е 372,6 ha и е разположена в съседство с биосферния резерват „Камчия“ и охранява типичната за тези места псамофитна растителност. Поради спорното бъдеще на бившата защитена местност „Камчийски пясъци“, предвид високия икономически потенциал, както и високата екологична стойност на въпросната територия е планирана като територия с допустима промяна на предназначението, тъй като нейният статут следва тепърва да бъде уточнен на национално ниво.

Резерват „КАМЧИЯ“

Резерват „Камчия“ е обявен с Постановление № 14829/29.06.1951г. на Министерство на горите и Заповед № 1749/04.09.1962 г. на Главно управление на горите и разширен със Заповед № 105/14.02.1980г. на Комитет за опазване на природната среда при Министерски съвет. Със Заповед № РД-226/20.03.2009г. на министъра на ОСВ, е актуализирана площта на ЗТ. За Р „Камчия“, със Заповед № РД-50/20.01.2006 г. на министъра на околната среда и водите, е утвърден План за управление за Р „Камчия“ и буферната му зона (прекатегоризирана в защитена местност „Лонгоза“). На територията на Община Долни чифлик, резерватът покрива част от землищата на с. Ново Оряхово и с. Старо Оряхово.

Крайречните заливни гори около устието на р. Камчия днес са най-представителният образец на лонгозните гори, разпространени в източната част на Балканския полуостров. В южната част са пресечени от две заблатени територии с продълговата форма, почти изцяло обрасли с тръстика, папур и друга водолюбива растителност. Това са т.н. азмаци – Мазният и Лесинският, които по

същество представляват стари речни ръкави, непресъхващи почти през цялата година. Тази екосистема има уникален характер, който произтича от състава на горската растителност, в който се включват запазени коренни съобщества на полски ясен, дръжкоцветен дъб, полски бряст и други влаголюбиви дървесни и храстови видове, съчетани с всичките 6 вида дървовидни лиани, срещани се в България – обикновен повет, бръшлян, хмел, гърбач, скрипка, дива лоза, а също така и 7 вида тревисти лиани. Като цяло преобладават растителните съобщества с доминиране на полския ясен. Най-характерната особеност на лонгозната гора са периодичните заливания, свързани с измененията на нивото на р. Камчия.

Биологичното разнообразие в резервата е впечатляващо. Общо висшите растения, установени в лонгозната гора и заблатените територии в нея, са 245 вида. Камчийският лонгоз е единственото известно находище на българския ендемит грудеста горва. Също така се срещат застрашените от изчезване лъскаволистна млечка, блатно кокиче, блатен телиптерис, северница.

Река Камчия и азмаците се обитават от 39 вида риби, от които 31 са постоянни, а 8 - временни обитатели, навлизащи от морето. Част от тях са редки и застрашени от изчезване. Такива са брияната, змиорката, деветиглената бодливка, трииглата бодливка, шаранът, кавказкото попче, върловката и др.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Общо на територията на резервата се срещат 14 вида земноводни и влечуги. Земноводните са представени от кафявата и зелената крастава жаба, жабата дървесница, горската дългокрака жаба, балканската чесновница, голямата водна жаба. Сред най-срещаните по тези места влечуги са обикновената блатна костенурка, шипоопашатата и шипобедрената сухоземна костенурка. Характерни са също зеленият, стенният, сивият, горският, кримският и ивичестият гушер, двата вида водни змии – обикновената и сивата, смокът мишкар и големият стрелец. установени са 26 вида дребни бозайници. Интерес представлява кафявата горска полевка, която обикновено се среща в широколистните гори в България над 800 м надморска височина. Досега по Черноморието е установена само в района на Камчия и Ропотома. Друг вид в природозащитно отношение е видрата, включена в Европейския червен списък.

Изключително голямо е значението на цялата територия по отношение на орнитофауната. В района са установени 258 вида птици, което съставлява 66% от общо установените в България видове. Отбелязани са 118 вида птици с неблагоприятен европейски природозащитен статус, от които 32 вида гнездят.

Сред редките за България и Европа видове птици, размножаващи се в резервата, са: черният щъркел, малкият креслив орел, соколът орко, големият ястреб, както и седем (от общо 9) вида от кълвачите, разпространени в Европа. Специално за гнезденето на видовете среден пъстър кълвач и полубеловрата мухоловка резерват Камчия е едно от най-важните места в Европа.

Общо 47 вида гръбначни животни от фауната на резервата са включени в Червената книга на България.

Поради голямото си природозащитно, екологично и научнопрактическо значение резерват "Камчия" получава международно признание през 1977 г., когато е включен в световната мрежа от биосферни резервати в рамките на програмата "Човек и биосфера" на ЮНЕСКО за опазване на най-представителните екосистеми на планетата.

Резерватът може да бъде наблюдаван по периферията на северната му граница – при КК „Камчия“ и югоизточните периферни части, до които се достига по асфалтов път Ново Оряхово – Шкорпиловци.

В района на резервата се забраняват: всякакъв вид строителство; замърсяване с отпадъци; безпокоене, преследване, улавяне, убиване на диви животни, повреждане на гнездата и леговищата им; ловуване и риболов; унищожаване на тревна, храстова и дървесна растителност; събиране на диворастящи растения, плодове и семена; залесяване с неприсъщи за района растителни видове; лагеруване и палене на огън; движение на посетители извън определените за това места; паша на селскостопански животни; разкриване на кариери, както и всякакви други дейности, които нарушават самотен характер на природата.

За ограничаване на антропогенното въздействие върху резервата е обявена буферна зона със Заповед № 391/25.04.1983 г., с площ от 230 ха.

В района на буферната зона се забраняват: всякакъв вид строителство; ловуване и риболов; събирането на диворастящи растения, плодове и семена; употреба на химически средства за растителна защита; движение на моторни плавателни съдове по река Камчия и други дейности, които са източници на шум, или смущават животинския

свят в резервата; изменението на водния режим на реката, замърсяването ѝ с химически вещества, промишлени и битови отпадъци.

Със заповед на Министъра на околната среда и водите, през 2007г. буферната зона на резерват „Камчия“ е прекатегоризирана в защитена местност „Лонгоза“.

Планът за управление на Р „Камчия“ е публично достъпен на следния интернет адрес: https://www.moew.government.bg/static/media/ups/tiny/filebase/Nature/Protected_areas/Planove_za_upravlenie/Plan_Upravlenie_Kamchia.pdf

Природна забележителност „Находище на бял оман“

В границите на Община Долни чифлик е и едно от местообитанията на рядко срещаното в североизточна България лечебно растение бял оман, записано в Червената книга на Р. България. Находището (2 ха) се намира в землището на с. Детелина и е обявено като природна забележителност със заповед № 853/10.08.1983г.

Фигура 30 Снимка на бял оман

Поддържан резерват „ВЪЛЧИ ПРОХОД“

Обявен със Заповед № 508/28.03.1968г. на Министерство на горите и горската промишленост като „резерват“ и прекатегоризиран в „поддържан резерват“ със Заповед № РД-371/15.10.1999г. на министъра на ОСВ. Със Заповед № РД-693/09.09.2014 г. на министъра на ОСВ, е актуализирана площта на ЗТ. Територията се намира в обхвата на землището на с. Голица, Община Долни чифлик. Заема обширни гори: типични буково-дъбови, буково-благунови и благуново-габърови гори, възрастни, от естествен произход, с растителност в отлично състояние. Горите на резервата са изцяло запазени от антропогенно въздействие. Резерватът е недостъпен за автомобилен транспорт – до него се стига по горски път.

В района на резервата се забраняват: строителство на сгради и пътища; късане или унищожаване на тревна, храстова и дървесна растителност, както и събиране на билки; залесяване с неприсъщи за района дървесни видове; движение на посетители извън определените за това места; ловуване; преследване, улавяне, убиване на диви животни, повреждане на гнездата и леговищата им; разкриване на кариери и всякакви дейности, водещи до промяна на естествения облик на местността или водния режим; паша на селскостопански животни; лагеруване и палене на огън.

За ограничаване на антропогенното въздействие върху поддържания резерват е обявена буферната зона със Заповед № 761/12.08.1986 г., с площ 86,9 ха. В района на буферната зона се забраняват: строителство на сгради и пътища; разкриване на кариери; промяна на водния режим и естествения облик на местността; използване на химически средства за растителна защита; лагеруване и палене на огън извън определените за това места; ловуване; залесяване с неприсъщи за района дървесни видове.

През 2007 г. със заповед на Министъра на околната среда и водите буферната зона на поддържан резерват „Вълчи преход“ е прекатегоризирана в защитена местност „Михов дол“.

Поддържан резерват "КИРОВ ДОЛ"

Поддържан резерват „Киров дол“, обявен със Заповед № 508/28.03.1968г. на Министерство на горите и горската промишленост като „резерват“ и прекатегоризиран в „поддържан резерват“ със Заповед № РД-371/15.10.1999 г. на министъра на ОСВ. Със Заповед № РД-691/09.09.2014 г. на министъра на ОСВ, е актуализирана площта на ЗТ. Територията се намира в обхвата на землището на с. Солник, общ. Долни чифлик.

Заема обширна горска площ – типични коренни благуново-церово-букови гори, разпространени масово на Балканския полуостров през миналото и значително намалели през ХХ век. Горите на резервата са запазени от антропогенно въздействие. Резерватът е труднодостъпен за автомобилен транспорт.

В района на резервата се забраняват: строителство на сгради и пътища; късане или унищожаване на тревна, храстова и дървесна растителност, както и събиране на билки; залесяване с неприсъщи за района дървесни видове; движение на посетители извън определените за това места; ловуване; преследване, улавяне, убиване на диви животни, повреждане на гнездата и леговищата им; разкриване на кариери и всякакви дейности, водещи до промяна на естествения облик на местността или водния режим; паша на селскостопански животни; лагеруване и палене на огън.

За ограничаване на антропогенното въздействие върху поддържания резерват е обявена буферна зона със Заповед № 761/12.08.1986 г., на площ от 26,6 ha. В района на буферната зона се забраняват: строителство на сгради и пътища; разкриване на кариери; промяна на водния режим и естествения облик на местността; използване на химически средства за растителна защита; лагеруване и палене на огън извън определените за това места; ловуване; залесяване с неприсъщи за района дървесни видове.

През 2007г. със заповед на Министъра на околната среда и водите буферната зона на поддържан резерват „Киров дол“ е прекатегоризирана в защитена местност „Солник“.

Защитената местност "ОРЛОВ КАМЪК"

Обявена е със Заповед № 3796/11.10.1965 г. на Комитет по горите и горската промишленост, като „природна забележителност“ и прекатегоризирана в „защитена местност“ със Заповед № РД-816/23.08.2002 г. на МОСВ. Защитената местност се намира в землището на гр. Долни чифлик. Защиата находище на божур и останки от степни гори от Южна Добруджа и важен на науката и културата водопад.

Това природно богатство е застрашено от незаконната сеч, незаконното разораване на площи, незаконното строителство, пожари предизвикани от човешка немарливост, незаконния улов и редица други.

Фигура 31 Снимка Водопад Орлов камък³⁷ –
Горни Чифлик, общ. Долни чифлик

Защитена местност "ТОРСКА БАРАКА"

Обявена със Заповед № 374/05.05.1982 г. на председателя на КОПС при МС като „природна забележителност“ и прекатегоризирана в „защитена местност“ със Заповед № РД-820/23.08.2002 г. на МОСВ. Територията се намира в землището на община Долни чифлик.

Обект на опазване са вековна благуново- горуново- буково смесена гора.

В района на защитената местност се забранява: извеждането на сечи (освен отгледни и санитарни); паша на домашни животни; строителство; разкриване на кариери, провеждане на минно- геоложки и други дейности, с които се изменя естествения облик на местността; ловуването. Разрешава се територията да бъде използвана като семенна база.

Защитена местност "СОЛНИК"

Обявена е със Заповед № 761/12.08.1986 г. на КОПС при МС, като буферна зона на ПР „Киров дол“ и прекатегоризирана в „защитена местност“ със Заповед № РД-516/12.07.2007 г. на МОСВ. Територията се намира в землището на с. Солник, общ. Долни чифлик.

Поради заплахата от съществен антропогенен натиск на територията на ЗМ се забранява: строителство на сгради и пътища от републиканската пътна мрежа; разкриване на кариери, промяна на водния режим и естествения облик на местността; използване на химически средства за растителна защита; лагеруване и палене на огън извън определените места; ловуване; залесяване с непристъпи за района дървесни видове.

Защитена местност „МИХОВ ДОЛ“

Обявена е със Заповед № 761/12.08.1986 г. на КОПС при МС, като буферна зона на ПР „Вълчи проход“ и прекатегоризирана в „защитена местност“ със Заповед № РД-531/12.07.2007 г. на МОСВ. Територията се намира в землището на с. Голица, общ. Долни чифлик.

На територията на ЗМ се забранява: строителство на сгради и пътища от републиканската пътна мрежа; разкриване на кариери, промяна на водния режим и естествения облик на местността; използване на химически средства за растителна защита; лагеруване и палене на огън извън определените места; ловуване; залесяване с непристъпи за района дървесни видове.

Защитена местност „ЛОНГОЗА“

Обявена е със Заповед № 391/26.04.1983 г. на КОПС при МС, като буферна зона на резерват „Камчия“ и прекатегоризирана в „защитена местност“ със Заповед № РД-523/12.07.2007 г. на МОСВ. За Р „Камчия“ и буферната му зона (ЗМ „Лонгоза“) има утвърден План за управление със Заповед № РД-50/20.01.2006 г. на МОСВ. Със заповед № РД-315/12.05.2009 г. са нанесени промени в режима на ползване на местността. На територията на Община Долни чифлик, ЗМ се намира в землищата на: с. Ново Оряхово, с. Старо Оряхово и с. Шкорпиловци.

³⁷ Източник: <https://provaton.bg/>

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

С цел опазване на природното богатство на територията на ЗМ се забраняват: употреба на химически средства за растителна защита; лова; движението на моторни плаващи съдове по река Камчия и други дейности, които са източници на шум, или животинския свят в резервата (с изключения); всякакъв вид строителство; изменението на водния режим на реката, замърсяването и с химически вещества, промишлени и битови отпадъци.

Разрешава се извеждането в горите на отгледни, санитарни, групово-изборни и изборни сечи; косене на сено и селскостопанска дейност, каквато традиционно е провеждана в района; организирани туристически пътувания през светлата част на денонощието от устието на р. Камчия до границата на резерват "Камчия" (при установени в нормативната база ограничения).

4.4. Защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие

С цел осигуряване на дългосрочното оцеляване на ценните и застрашени видове и местообитания и в съответствие с международните договорености в областта на опазването на околната среда и биоразнообразието, в Р България са обявени защитени зони, които са част от общоевропейската мрежа НАТУРА 2000. Това са места от територията на страната, които отговарят на изискванията на двете основни за опазването на околната среда директиви: Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и Директива 79/409/ЕЕС за опазване на дивите птици.

В границите на община Долни чифлик попадат части от следните защитени зони, определени съгласно изискванията на *Директивата за опазване на дивите птици и Директивата за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна*:

1. BG0000100 Плаж Шкорпиловци – Защитена зона по директивата за местообитанията. Одобрена на заседание на МС № 802 от 04.12.2007г. , обявена със Заповед № РД-354 от 31 март 2021 г. на министъра на ОСВ, с обща площ 51 256,524 дка, от които 11,210 кв. км морски пространства. На територията на община Долни чифлик защитената зона е в обхвата на землищата на с. Ново Оряхово, с. Рудник, с. Старо Оряхово, с. Шкорпиловци, община Долни чифлик, област Варна.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000100 „Плаж Шкорпиловци“ са: следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

- 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини;
- 1130 Естуари;
- 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити с морска вода;
- 1160 Обширни плитки заливи;
- 1240 Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове *Limonium*;
- 2110 Зараждащи се подвижни дюни;
- 2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица (бели дюни);
- 2130 Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни);
- 2180 Облесени дюни;

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

- 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition;
- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи);
- 6240 * Субпанонски степни тревни съобщества;
- 8330 Подводни или частично подводни морски пещери;
- 91E0 * Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae);
- 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (Ulmenion minoris);
- 91G0 * Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*;
- 91H0 * Панонски гори с *Quercus pubescens*;
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;
- 91S0 * Западнопонтитски букови гори;

местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:

- бозайници – Видра (*Lutra lutra*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*), Афала (*Tursiops truncatus*), Муткур (морска свиня) (*Phocoena phocoena*);
- земноводни и влечуги – Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Пъстър смок (*Elaphe sauromates*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*);
- риби – Карагъз (Дунавска скумрия) (*Alosa immaculata*), Малък карагъз (Харип) (*Alosa tanaica*);
- безгръбначни – *Алпийска розалия (*Rosalia alpina*), *Четириточкова меча пеперуда (*Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria*), Бръмбар рогац (*Lucanus cervus*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Вертиго (*Vertigo angustior*), Вертиго (*Vertigo moulinsiana*).

2. BG0000116 Камчия - Защитена зона по директивата за местообитанията. Одобрена с решение на Министерски съвет № 802 от 04.12.2007 г. обявена със Заповед № РД-692 от 29 юли 2022 г. на министъра на ОСВ с обща площ 129 199,361 дка, от които 7,468 кв. км морски пространства.

На територията на община Долни чифлик защитената зона е в обхвата на землищата на с. Венелин, с. Горен чифлик, с. Гроздьово, гр. Долни чифлик, с. Ново Оряхово, с. Нова Шипка, с. Пчелник, с. Старо Оряхово, с. Шкорпиловци, община Долни чифлик, област Варна. Предмет на опазване в защитена зона BG0000116 „Камчия“ са:

- следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):
- 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини;
- 1130 Естуари;
- 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити с морска вода;
- 1160 Обширни плитки заливи;
- 2110 Зараждащи се подвижни дюни;

- 2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица (бели дюни);
- 2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни);
- 2180 Облесени дюни;
- 2190 Влажни понижения между дюните;
- 8330 Подводни или частично подводноморски пещери;
- 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*);
- 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*);
- 91G0* Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*;
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;
- местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:
 - бозайници – *Европейски вълк (*Canis lupus*), Видра (*Lutra lutra*), Пъстър пор (*Vormelaperegrina*), Лалутер (*Spermophilus citellus*), Афала (*Tursiops truncatus*), Муткур (морска свиня) (*Phocoena phocoena*), Малък подкованос (*Rhinolophus hipposideros*), Широкоу х прилеп (*Barbastella barbastellus*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*);
 - земноводни и влечуги – Червенокоремна бумка (*Bombina orientalis*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Леопардов смок (*Elaphe sauromates*);
 - риби – Карагъз (Дунавска скумрия) (*Alosa immaculata*), Малък карагъз (Харип) (*Alosa tanaica*), Распер (*Aspius aspius*), Приморска мряна (*Barbus bergi*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus amarus*);
 - безгръбначни – Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), *Cucujus cinnaberinus*, Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*), *Алпийска розалия (*Rosalia alpina*), *Четириточкова меч пеперуда (*Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria*), *Dioszeghyana schmidtii*, Еуфидриас (*Euphydryas* *aurinia*), Лицена (*Lycaena dispar*), Вертиго (Тесноустен спираловиден охлюв) (*Vertigo angustior*), Вертиго (Дезмолинов спираловиден охлюв) (*Vertigo moulinsiana*), Бисерна мида (*Unio crassus*);
 - растения – Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*).

3. BG0000133 Камчийска и Еменска планина – Защитена зона по директивата за местообитанията. Одобрена с решение на Министерски съвет № 661 от 16 октомври 2007 г., обявена със Заповед № РД-992 от 10 декември 2020 г. министъра на ОСВ с обща площ 636 784,598 дка. На територията на община Долни чифлик защитената зона е в обхвата на землищата на с. Булаир, с. Бърдарево, с. Голица, с. Горен чифлик, с. Гроздово, гр. Долни чифлик, с. Кривини, с. Пчелник, с. Рудник, с. Солник, с. Старо Оряхово, с. Юнец, община Долни чифлик, област Варна,

Предмет на опазване в защитена зона BG0000133 „Камчийска и Еменска планина“ са: следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

- 6110* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyssosession albi*;
 - 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи);
 - 6220* Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас *Therobrachypodietea*;
 - 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове;
 - 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii*;
 - 8310 Неблагоустроени пещери;
 - 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae*);
 - 9180* Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове; – 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur, Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmenion minoris*);
 - 91G0* Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*;
 - 91H0* Панонски гори с *Quercus pubescens*;
 - 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;
 - 91S0* Западнопонтийски букови гори;
 - 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа;
- местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:
- бозайници – *Европейски вълк (*Canis lupus*), Видра (*Lutra lutra*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Степен пор (*Mustela eversmanii*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Голям нощник (*Myotis myotis*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*);
 - земноводни и влечуги – Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Пъстър смок (*Elaphe sauromates*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*);
 - риби – Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), М а н д ренска б р и я н а (*Alburnus mandrensis*), Приморска мряна (*Barbus bergi*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus amarus*);
 - безгръбначни – *Алпийска розалия (*Rosalia alpina*), Бръмбар рогац (*Lucanus cervus*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Буков сечко (*Morimus funereus*), *Четириточкова меча пеперуда (*Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria*), Ценагрион (Ручейно пъстриче) (*Coenagrion ornatum*), Вертиго (Дезмолинов спираловиден охлюв) (*Vertigo moulinsiana*), Вертиго (Тесноустен спираловиден охлюв) (*Vertigo angustior*), Бисерна мида (*Unio crassus*).

4. BG0000141 Река Камчия – Защитена зона по директивата за местообитанията. Одобрена с решение на Министерски съвет № 122 от 02 март 2007 г., изм. с Решение на МС № 588 от 6 август 2021г. На територията на община Долни чифлик защитената зона е в обхвата на землищата на с. Гроздово и с. Нова Шипка.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Предмет на опазване в защитена зона е природно местообитания - 91E0 *. Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*). Местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:

- Риби - Горчивка (*Rh. sericeus*), Маришка мряна (*B. plebejus*), Обикновен щипок (*C. taenia*), Черна мряна (*B. meridionalis*)
- Земноводни и влечуги - Голям гребенест тритон (*T. karelinii*), Жълтокоремна бумка (*B. variegata*), Об. блатна костенурка (*E. orbicularis*), Смок (*E. sauromates*), Червенокоремна бумка (*B. bombina*), Шипобедрена костенурка (*T. graeca*)
- Бозайници, без прилепи - Видра (*L. lutra*), Вълк (*C. lupus*), Лалугер (*S. citellus*), Пъстър пор (*V. peregrus*)
- Прилепи - Голям нощник (*M. myotis*), Дългоух нощник (*M. bechsteinii*), Малък подковонос (*Rh. hipposideros*), Остроух нощник (*M. blythii*), Трицветен нощник (*M. emarginatus*), Широкоух прилеп (*B. barbastellus*)

5. BG 0002038 „Провадийско– Роякско плато“- Защитена зона по директивата за птиците. Обявена с решение на Министерски съвет № 802 от 04.12. 2007г., Заповед №РД-134/10.02.2012г. изм. със Заповед № РД-73/28.01.2013г. и двете на министъра на околната среда и водите, с обща площ 840 315,041 дка. На територията на община Долни чифлик защитената зона е в обхвата на землището на с. Нова Шипка.

Предмет на опазване в защитена зона „Провадийско – Роякско плато“ с идентификационен код BG0002038 са следните видове птици:

- видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие: Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*), Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Блестящ ибис (*Plegadis falcinellus*), Осояд (*Pernis apivorus*), Черна каня (*Milvus migrans*), Червена каня (*Milvus milvus*), Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*), Орел змияр (*Circus gallicus*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Степен блатар (*Circus macrourus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Голям креслив орел (*Aquila clanga*), Скален орел (*Aquila chrysaetos*), Малък орел (*Hieraetus pennatus*), Орел рибар (*Pandion haliaetus*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Малък сокол (*Falco columbarius*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Сив жерав (*Grus grus*), Турилик (*Burhinus oedipnemus*), Бухал (*Bubo bubo*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Синявица (*Coracias garrulus*), Сив кълвач (*Picus canus*), Черен кълвач (*Dryocopus martius*), Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Полска бълбрия (*Anthus campestris*), Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Царски орел (*Aquila heliaca*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Черногърбо каменарче (*Oenanthe pleschanka*);
- видове по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие: Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*), Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), Сива чапла (*Ardea cinerea*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Черношипа ветрушка (Керкенец) (*Falco tinnunculus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Речен

дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*), Късокрил кюкавец (*Actitis hypoleucos*), Пчелояд (*Merops apiaster*), Брегова лястовица (*Riparia riparia*), Степен орел (*Aquila nipalensis*).

6. BG0002044 Камчийска планина – Защитена зона по директивата за птиците. Одобрена с решение на Министерски съвет № 802 от 04.12.2007 г., обявена със Заповед № РД-132/10.02.2012 г. изм. със Заповед № РД-77/28.01.2013 г. и двете на министъра на околната среда и водите. На територията на община Долни чифлик защитената зона е в обхвата на землищата на с. Булаир, с. Бърдарево, с. Голица, с. Горен чифлик, с. Гроздьово, гр. Долни чифлик, с. Кривини, с. Ново Оряхово, с. Пчелник, с. Рудник, с. Солник, с. Старо Оряхово, с. Шкорпиловци, с. Юнец.

Предмет на опазване в защитена зона „Камчийска планина“ с идентификационен код BG0002044 са следните видове птици:

- видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие: Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), Малък корморан (*Phalacrocorax pygmaeus*), Малък воден бик (*Ixobrychus minutus*), Голяма бяла чапла (*Egretta alba*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Тундров лебед (*Cygnus columbianus bewickii*), Поен лебед (*Cygnus cygnus*), Малък нирец (*Mergus albellus*), Червен ангъч (*Tadorna ferruginea*), Орел рибар (*Pandion haliaetus*), Осояд (*Pernis apivorus*), Черна каня (*Milvus migrans*), Червена каня (*Milvus milvus*), Морски орел (*Haliaeetus albicilla*), Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*), Белоглав лешояд (*Gyps fulvus*), Орел змияр (*Circus gallicus*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Степен блатар (*Circus macrourus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Голям креслив орел (*Aquila clanga*), Скален орел (*Aquila chrysaetos*), Малък орел (*Hieraetus pennatus*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Царски орел (*Aquila heliaca*), Белошипа ветрушка (*Falco naumanni*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Ловен сокол (*Falco cherrug*), Сив жерав (*Grus grus*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Малък горски водобегач (*Tringa glareola*), Бухал (*Bubo bubo*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Синявица (*Coracias garrulus*), Сив кълвач (*Picus canus*), Черен кълвач (*Dryocopus martius*), Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), Белогръб кълвач (*Dendrocopos leucotos*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Полска бърбрия (*Anthus campestris*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Черногърбо каменарче (*Oenanthe pleschanka*), Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*), Полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*);

- видове по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие: Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*), Голям гмурец (*Podiceps cristatus*), Черногуш гмурец (*Podiceps nigricollis*), Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), Сива чапла (*Ardea cinerea*), Ням лебед (*Cygnus olor*), Голяма белочела гъска (*Anser albifrons*), Бял ангъч (*Tadorna tadorna*), Фиш (*Anas penelope*), Сива патица (*Anas strepera*), Зимно бърне (*Anas crecca*), Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), Шилоопашата патица (*Anas acuta*), Кафявоглава потапница (*Aythya ferina*), Качулата потапница (*Aythya fuligula*), Звънарка (*Bucephala clangula*), Среден нирец (*Mergus serrator*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*),

Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Черношипа ветрушка (Керкenez) (*Falco tinnunculus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Зеленоножка (*Gallinula chloropus*), Лиска (*Fulica atra*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Тъмногръд брегобегач (*Caldris alpina*), Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*), Късокрил кюкавец (*Actitis hypoleucos*), Речна чайка (*Larus ridibundus*), Жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*), Пчелояд (*Merops apiaster*).

7. **BG0002045 Комплекс Камчия** - Защитена зона по директивата за птиците. Одобрена с решение на Министерски съвет № 802 от 04.12.2007 г., обявена със Заповед № РД-354/03.05.2012 г. на министъра на околната среда и водите, с обща площ 103005,608 дка, от които 7,894 кв. км морски пространства. На територията на община Долни чифлик защитената зона е в обхвата на землищата на с. Венелин, с. Горен чифлик, с. Гроздьово, гр. Долни чифлик, с. Ново Оряхово, с. Нова Шипка, с. Пчелник, с. Старо Оряхово, с. Шкорпиловци.

Предмет на опазване в защитена зона „Комплекс Камчия“ са следните видове птици:

- видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие: Черногуш гмуркач (*Gavia arctica*), Ушат гмурец (*Podiceps auritus*), Обикновен буреверстник (*Puffinus yelkouan*), Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), Среден корморан (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*), Малък корморан (*Phalacrocorax pygmeus*), Голям воден бик (*Botaurus stellaris*), Малък воден бик (*Ixobrychus minutus*), Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*), Гривеста чапла (*Ardeola galloides*), Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*), Голяма бяла чапла (*Egretta alba*), Червена чапла (*Ardea purpurea*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Блестящ ибис (*Plegadis falcinellus*), Тундров лебед (*Cygnus columbianus bewickii*), Поен лебед (*Cygnus cygnus*), Белоока потапница (*Aythya nyroca*), Малък нирец (*Mergus albellus*), Червеногуша гъска (*Branta ruficollis*), Червен ангъч (*Tadorna ferruginea*), Орел рибар (*Pandion haliaetus*), Осояд (*Pernis apivorus*), Морски орел (*Haliaeetus albicilla*), Орел змияр (*Circus gallicus*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Степен блатар (*Circus macrourus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Скален орел (*Aquila chrysaetos*), Малък орел (*Hieraetus pennatus*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Малък сокол (*Falco columbarius*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Сив жерав (*Grus grus*), Средна пъструшка (*Porzana parva*), Кокилобегач (*Himantopus himantopus*), Саблеклюн (*Recurvirostra avosetta*), Морски дъждосвирец (*Charadrius alexandrinus*), Бойник (*Philomachus pugnax*), Малък горски водобегач (*Tringa glareola*), Малка черноглава чайка (*Larus melanocephalus*), Малка чайка (*Larus minutus*), Дългоклюна чайка (*Larus genei*), Дебелоклюна рибарка (*Gelochelidon nilotica*), Каспийска рибарка (*Sterna caspia*), Гривеста рибарка (*Sterna sandvicensis*), Речна рибарка (*Sterna hirundo*), Белочела рибарка (*Sterna albifrons*), Белобуза рибарка (*Chlidonias hybridus*), Черна рибарка (*Chlidonias niger*), Блатна сова (*Asio flammeus*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Синявица (*Coracias garrulus*), Сив кълавач (*Picus canus*), Черен кълавач (*Dryocopus martius*), Среден пъстър кълавач (*Dendrocopos medius*), Сирийски пъстър кълавач (*Dendrocopos syriacus*), Късопръста чучулига (*Calandrella brachydactyla*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Полска бърбрица (*Anthus campestris*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

сврачка (*Lanius minor*), Черногърбо каменарче (*Oenanthe pleschanka*), Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*), Полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*);

- видове по чл.6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие: Горски бекас (*Scolopax rusticola*), Среден морелетник (*Stercorarius parasiticus*), Голям гмурец (*Podiceps cristatus*), Червеногуш гмурец (*Podiceps grisegena*), Черногуш гмурец (*Podiceps nigricollis*), Голям морелетник (*Stercorarius pomarinus*), Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), Сива чапла (*Ardea cinerea*), Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*), Ням лебед (*Cygnus olor*), Голяма белочела гъска (*Anser albifrons*), Сива гъска (*Anser anser*), Фиш (*Anas penelope*), Сива патица (*Anas strepera*), Зимно бърне (*Anas crecca*), Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), Шилоопашата патица (*Anas acuta*), Лятно бърне (*Anas querquedula*), Червеноклюна потапница (*Netta rufina*), Кафявоглава потапница (*Aythya ferina*), Качулата потапница (*Aythya fuligula*), Планинска потапница (*Aythya marila*), Траурна потапница (*Melanitta nigra*), Каdifена потапница (*Melanitta fusca*), Звънарка (*Bucephala clangula*), Среден нирец (*Mergus serrator*), Обик новен мишелов (*Buteo buteo*), Северен мишелов (*Buteo lagopus*), Черношипа ветрушка (Керкenez) (*Falco tinnunculus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Зеленоножка (*Gallinula chloropus*), Лиска (*Fulica atra*), Стридойд (*Haematorpus ostralegus*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Сребриста булка (*Pluvialis squatarola*), Малък червеноног водобегач (*Tringa totanus*), Бял ангъч (*Tadorna tadorna*), Трипръст брегобегач (*Calidris alba*), Малък брегобегач (*Calidris minima*), Кривоклюн брегобегач (*Calidris ferruginea*), Малка бекасица (*Limnocryptes minimus*), Средна бекасица (*Gallinago gallinago*), Черноопашат крайбрежен бекас (*Limosa limosa*), Малък свирец (*Numenius phaeopus*), Голям свирец (*Numenius arquata*), Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*), Късокрил кюкавец (*Actitis hypoleucos*), Камъкообръщач (*Arenaria interpres*), Речна чайка (*Larus ridibundus*), Чайка буревестница (*Larus canus*), Сребриста чайка (*Larus argentatus*), Белокрыла рибарка (*Chlidonias leucopterus*), Жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*), Пчелояд (*Merops apiaster*), Брегова лястовица (*Riparia riparia*), Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*).

4.5. Вековни дървета

На територията на община Долни чифлик, съгласно информация от регистъра на ИАОС са регистрирани следните вековни дървета, съгласно таблицата по-долу.

Таблица 28 Вековни дървета на територията на община Долни чифлик

№ в регистъра	Вековно дърво	Вид	Документи за обявяване	Населено място
(564)	Летен дъб	обикновен (летен) дъб (<i>Quercus robur</i>);	Заповед No.1301 от 05.05.1974 г. на КОПС при МС Години към датата на обявяване: 300 Височина 26 м Обиколка 2,20 м	с. Ново Оряхово м. Могилите

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-S01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско обличаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

№ в регистъра	Вековно дърво	Вид	Документи за обявяване	Населено място
(565)	Летен дъб	обикновен (летен) дъб (Quercus robur);	Заповед No.1301 от 05.05.1974 г., на КОПС при МС Години към датата на обявяване: 300 Височина 22 м Обиколка 5,,30 м	Долни Чифлик, м. Лонгоза
(697)	Източен бук	източен бук (Fagus orientalis);	Заповед No.715 от 12.03.1975 г. Години към датата на обявяване: 250 Височина 30 м Обиколка 3 м	с. Кривини, м. Джевезли дере
(1136)	Летен дъб	обикновен (летен) дъб (Quercus robur);	Заповед No.235 от 04.04.1980 г., бр. 35/1980г. Години към датата на обявяване: 150 Височина 26,50 м Обиколка 2,40 м	с. Юнец м. Куза, ГС Ст.Оряхово, подотд.337ж л.пр.1975г
(1618)	Цер	цер (Quercus cerris);	Заповед No.1042 от 30.11.1984 г., бр. 102/1984 на Държавен вестник Години към датата на обявяване: 150 Височина 24 м Обиколка 1,16 м	с. Горен чифлик м. Поленките, ДЛС Шерба, подотд.55-а
(1619)	Цер	цер (Quercus cerris);	Заповед No.1042 от 30.11.1984 г., бр. 102/1984 на Държавен вестник Години към датата на обявяване: 150 Височина 22 м Обиколка 0,96 м	с. Горен чифлик м. Поленките, ДЛС Шерба, подотд.55-а
(1620)	Цер	цер (Quercus cerris);	Заповед No.1042 от 30.11.1984 г., бр. 102/1984 на Държавен вестник Години към датата на обявяване: 150 Височина 22 м Обиколка 0,92 м	с. Горен чифлик м. Поленките, ДЛС Шерба, подотд.55-а
(1621)	Цер	цер (Quercus cerris);	Заповед No.1042 от 30.11.1984 г., бр. 102/1984 на Държавен вестник Години към датата на обявяване: 150	с. Горен чифлик м. Поленките, ДЛС Шерба, подотд.55-а

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

№ в регистъра	Вековно дърво	Вид	Документи за обявяване	Населено място
			Височина 22 м Обиколка 0,90 м	
(1622)	Цер	цер (Quercus cerris);	Заповед No.1042 от 30.11.1984 г., бр. 102/1984 на Държавен вестник Години към датата на обявяване: 150 Височина 22 м Обиколка 0,90 м	с. Горен чифлик м. Поленките, ДЛС Шерба, подотд.55-а
(1623)	Цер	цер (Quercus cerris);	Заповед No.1042 от 30.11.1984 г., бр. 102/1984 на Държавен вестник Години към датата на обявяване: 150 Височина 21 м Обиколка 0,86 м	с. Горен чифлик м. Поленките, ДЛС Шерба, подотд.55-а
(1680)	Полски бряст	полски бряст (Ulmus minor);	Заповед No.376 от 19.04.1985 г., бр. 38/1985 на Държавен вестник Години към датата на обявяване: 150 Височина 37 м	гр. Долни чифлик, в двора на асфалтова база
(2037)	12 Летен дъб	обикновен (летен) дъб (Quercus robur);	Заповед No.620 от 27.07.2007 г., бр. 72/2007 на Държавен вестник Години към датата на обявяване: около 400 Височина 18 м Обиколка 4,8 м	с. Нова Шипка

4.6. Гори и горско стопанство

Горските територии са 27 214, 91 ха, което е 56,14 % от общата територия на общината. Това обуславя както развитата дърводобивна и дървопреработваща промишленост, така и развитието на ловния туризъм. На територията на общината развиват дейност: ДГС "Старо Оряхово" и ДЛС "Шерба" - с. Горен чифлик.

Общата площ³⁸ на ДГС "Старо Оряхово" е 23 968 ха, като държавен горски фонд е 23 686 ха, а частен горски фонд – 282 ха, а на ДЛС "Шерба" е 13 903,9 ха, от които държавен горски фонд – 13 814,2 ха и частен горски фонд – 89,7 ха. Преобладаващи дървесни видове в ДГС "Старо Оряхово" са благаун - 53,2% и зимен дъб - 12,2%.

³⁸ Източник: ПУО на община Долни чифлик 2021-2028г.(проект)

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Средногодишното ползване на главните сечи е 39 560 m³, а на отгледните сечи 25 150 m³. Годишно се залесяват 29,4 ha топола, акация, липа и ясен. Намаляване обема на залесителните мероприятия и активизирането на сечта в последните години са предпоставка за екологични промени в близко бъдеще.

Една част от територията се използва за паша на едър и дребен рогат добитък, а друга е обект на билкарите за диворастящи билки и горски плодове.

Намаляване обема на залесителните мероприятия и активизирането на сечта в последните години са предпоставка за екологични промени в близко бъдеще.

Горските системи³⁹ в района на р. Камчия са нарушени поради естественото природно намаление със сладководни води, обезводняване с тях и засоляване на подпочвените води, довели за изменение на флората и фауната.

Нарушени са и горските екосистеми в резерват "Камчия", поради обезводняване и засоляване на подпочвени води и почви, довели до изменения на флората и фауната, което е несъвместимо със статута на защита и значението на резервата.

Нарушенията в горските екосистеми са предизвикани допълнително и от пожари, незаконна сеч, паша без разрешително или на забранени места, незаконно разораване на площи, незаконно строителство в горския фонд.

Задачите на ОУП⁴⁰ на община Долни чифлик по отношение на горските територии са:

- отразяване на актуалните граници на териториите с различно предназначение, в т.ч. на вододайните зони и ловното стопанство, съгласно чл. 4 на Закона за Горите;
- определяне на обхвата на горите горските земи, чието предназначение не може да бъде променяно;
- регламентирана на капацитета на горските паркове, осигуряването им с транспортен достъп, осигуряване на водоснабдяване и електроснабдяване.

4.7. Биологично разнообразие⁴¹

Законът за биологичното разнообразие (Обн., ДВ, бр. 77 от 9.08.2002 г., посл. изм. и доп. бр.15 от 15.02.2013 г.) дефинира биологично разнообразие като многообразието на всички живи организми във всички форми на тяхната естествена организация, техните съобщества и местообитания, на екосистемите и процесите, които протичат в тях. То е неразделна част от националното богатство и опазването му е приоритет и задължение за държавните и общинските органи и гражданите.

В територията на общината изцяло се включва Териториално поделение Държавно ловно стопанство "Шерба" - с. Горен чифлик.

Годишно се залесяват 29,4 ха топола, акация, липа и ясен. Една част от територията се използва за паша на едър и дребен рогат добитък, а друга - за диворастящи билки и горски плодове, към които проявяват интерес немалка част от местната общност – билкарите. Преобладаващите дървесни видове в ДЛС "Шерба" са благуна 25,8% и цер 16,7%. Намаляване обема на залесителните мероприятия и

³⁹ Източник: ПИРО на община Долни чифлик 2021-2027г.

⁴⁰ Източник: Задание за изработване на ОУП на община Долни чифлик, 2017г.

⁴¹ Източник: ПИРО на община Долни чифлик 2021-2027г.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

активизирането на сечта в последните години са предпоставка за екологични промени в близко бъдеще.

Ежегодно се извършват почвоподготовка, отглеждане и попълване на култури, осветления, прочистки без материален добив, подпомагане естественото възобновяване. Санитарните мероприятия са свързани с инвентаризация за нападения от вредители и болести и извеждане на санитарни сечи.

Горите в община Долни чифлик са предимно дъбови, по-малко букови и смесени широколистни гори, а по поречието на р. Камчия – лонгозни гори от ясен, бряст, явор и клен. Горските системи в района на р. Камчия са нарушени поради естественото природно намаление със сладководни води, обезводняване с тях и засоляване на подпочвените води, довели за изменение на флората и фауната.

Около устието и долното течение на река Камчия е характерна лонгозната гора от полски ясен */Fraxinus oxycarpa/*, дръжкоцветен дъб */Quercus pedunculiflora/*, полски бряст */Ulmus minor/*, полски клен */Acer campestre/* и черна елша */Alnus glutinosa/*, с подлес главно от обикновен глог */Crataegus monogyna/*, обикновен дрян */Cornus mas/* и кучи дрян */Cornus sanguinea/*, често в съчетание с мезофилна и хигрофитна тревна растителност (Бондев, 1991). Характерни тук са псевдолианите представени от повет */Clematis vitalba/*, скрипка */Smilax exelsa/*, гърбач */Periploca graeca/* и др. Заблатените територии сред гората, както и няколкото малки блатата между нея и пясъчните дюни са обрасли главно с тръстика */Phragmites australis/* и теснолистен папур */Typha angustifolia/*. Храстовите съобщества са съставени главно от драка */Paliurus spina-christi/*, обикновен глог */Crataegus monogyna/*, птиче грозде */Ligustrum vulgare/*. Пясъчните дюни са покрити с псамофитни (сухоустйчиви) тревни съобщества с преобладаване главно на класник */Leymus racemosus/*, песъчар */Ammophilla arenaria/*, борзеанов игловръх */Alyssum borseanum/* и др.

Нарушени са и горските екосистеми в резерват “Камчия”, поради обезводняване и засоляване на подпочвени води и почви, довели до изменения на флората и фауната, което е несъвместимо със статута на защита и значението на резервата.

Нарушенията в горските екосистеми са предизвикани допълнително и от пожари, незаконна сеч, паща без позволително или на забранени места, незаконно разораване на площи, незаконно строителство в горския фонд.

Защитени растения на територията на община Долни чифрик са: блатно кокиче, бял оман, благун, дъб, бук и габър. Техните местообитания попадат в защитените територии.

Общината попада в Черноморския зоогеографски район. Тук средиземноморското влияние върху фауната е доста силно. При редица групи насекоми, средиземноморските видове преобладават над евросибирските и европейските.

Една от най-важните особености на района е наличието в него на много, и то изключително редки видове, които за нашата страна са познати само тук. Това са около 500 вида безгръбначни, намерени в по едно находище, и то в малобройни популации. По този си показател районът е на първо място сред останалите зоогеографски райони. Повечето от тези видове се срещат само по Северното крайбрежие (до н. Емине на юг). В района на “Камчийска планина” са установени 189 вида, от които 47 са включени в

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ”, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Червената книга на България (1985). От срещащите се видове 81 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 9 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 – 22 вида, в SPEC3 – 50 вида.

Мястото осигурява подходящи местообитания за 63 вида, включени в Приложение № 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 56 са вписани също в приложение I на Директива 79/409 на ЕС. Камчийска планина е разположена на прелетния път Via Pontica и има международно значение като типично “място с тесен фронт на миграция” за прелитащите над нея реещи се птици – щъркели, пеликани и грабливи птици. Мигриращите птици се концентрират да преминават Стара планина именно в тази част, поради това че е най-ниската и лесна за преминаване преграда. Гористата част се използва главно от мигриращите грабливи птици, за хранене и нощуване. Районът на язовир Цонево е един от малкото в страната където гнезди орелът рибар /*Pandion haliaetus*/. Камчийска планина е едно от най-значимите места в страната за осояда /*Pernis apivorus*/, малкия креслив орел /*Aquila pomarina*/, малкия орел /*Hieraaetus pennatus*/, ловния сокол /*Falco cherrug*/, горската чучулига /*Lullula arborea*/, козодоя /*Caprimulgus europaeus*/, градинската овесарка /*Emberiza hortulana*/, полубеловратата мухоловка /*Ficedula semitorquata*/, както и за четири вида кълвачи – средния пъстър /*Dendrocoros medius*/, сирийския /*Dendrocoros syriacus*/, черния /*Dryocopus martius*/ и сивия /*Picus canus*/. По време на миграция и зимуване в язовирите на Камчийска планина се струпват значителни количества водолюбивы птици, които спират там по пътя си към влажните зони на юг от Стара планина. Там е установен да зимува също и световно застрашеният къдроглав пеликан /*Pelecanus crispus*/.

В района на заливните гори край Камчия са установени 237 вида птици, от които 53 са включени в Червената книга на България (1985). От срещащите се видове 101 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 7 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 – 25 вида, в SPEC3 – 69 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 82 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 76 са вписани също в приложение I на Директива 79/409 на ЕС. В комплекса гнездят в значителна численост сивия кълвач /*Picus canus*/, черногърбото каменарче /*Oenanthe pleshanka*/ и полубеловратата мухоловка /*Ficedula semitorquata*/, поради което мястото е едно от най-важните за тези видове в Европа. Полубеловратата мухоловка е представена тук с най-плътната си популация в България. Комплексът е едно от трите места по българското черноморско крайбрежие, където гнезди морския орел /*Haliaeetus albicilla*/. Камчия се намира на миграционния път Via Pontica и разнообразието от птици по време на прелет тук е много голямо.

Горските масиви се използват за почивка от големи количества грабливи птици. Ежегодно по време на миграциите могат да се наблюдават прелитащи ята бели щъркели /*Ciconia ciconia*/, къдроглави пеликани /*Pelecanus crispus*/ и розови пеликани /*Pelecanus onocrotalus*/, както и ливаден дърдавец /*Crex crex*/, представители на чапловите, дъждосвирцовите и пойните птици. Разливите югозападно от резервата

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ”, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

имат особена стойност като зимовище на пойния лебед /*Cygnus cygnus*/, голямата бяла чапла /*Egretta alba*/ и червеногушата гъска /*Branta ruficollis*/. През зимата в неголеми количества в района се задържа малкият корморан /*Phalacrocorax pygmeus*/.

Характерна черта на този район са и многото ендемити, и то почти изключително сред надземната фауна. По Южното Черноморско крайбрежие вече са установени около 120, а по Северното – 85 такива ендемични видове, и то почти изключително от безгръбначните животни – охлюви, сухоземни мокрици, паяци и бръмбари. Произходът на повечето от тези ендемити е от Понтийската област, която в недалечното минало е била отделена от съседните си области. От друга страна, тук са установени изключително малко реликти – само няколко вида безгръбначни.

Преобладаващите видове дивеч в ловните райони са благороден елен, сърна, дива свиня, заек, яребица, шаран, каракуда. В ДЛ Старо Оряхово обект на ловен туризъм са дива свиня и бекас. В ДЛС "Шерба", с. Горен чифлик обект на ловен туризъм са елен, дива свиня, сърна, муфлон и бекас.

Изводи и препоръки:

- Районът на Община Долни чифлик е изключително богат на природни територии и характеристики, свидетелство за което са големия брой защитени територии и зони по Натура 2000.
- Необходимо е да бъде извършено проучване на биоразнообразието на територията на общината извън защитени територии и зони. Данните следва да бъдат систематизирани и публично достъпни;
- Препоръчително е община Долни чифлик да провежда активни информационни кампании с цел запознаване на населението в общината с биологичното разнообразие на нейната територия, както и с неговия природозащитен и законов статут и начините за опазването му.

5. ЗЕЛЕНА СИСТЕМА

Озеленените територии, в населените места, селищните образувания и извън тях се определят с общите и подробните устройствени планове. Съгласно чл. 30, ал. 2 от Наредба № 7 от 22 декември 2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните територии и устройствени зони, зелената система включва обществените озеленени площи, в т.ч. всички паркове, градини, улично озеленяване, извънселищни паркове и горски паркове, гробищни паркове, ботанически градини, дендрариуми, защитни насаждения и разсадници.

Средната зелена площ в общината е 13 m²/жител, с което се покрива норматива, определен Наредба № 7 от 22 декември 2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните територии и устройствени зони - 4 m²/жител за селата и 12 m²/жител за малки градове.

Паркове са изградени в селата Гроздьово, Шкорпиловци, Пчелник. В централната част на гр. Долни чифлик има поддържана зелена площ. Като цяло зелената системата в общината се нуждае от рехабилитация и обогатяване, за да бъдат възстановени нейните рекреационни, естетически, микро климатични и екологични функции.

Особено внимание следва да се обърне на екологичните функции на зелената система. Зелените площи предотвратяват разсейването на замърсители от промишлени дейности и транспорта, произвеждат кислород, поглъщат част от вредните газове и праха, блокират миграцията на тежките метали /от транспорта и промишлеността/ в почвата и околната среда. Във връзка с това благоприятно въздействие върху околната среда на общината би имало транспортното озеленяване /създаване на зелени пояси около пътните артерии/, санитарно-защитното озеленяване /изграждане на залесителен пояс на депото за битови отпадъци в гр. Долни чифлик и др/, поддържането и изграждането на нови паркове и градини в населените места.

Зелените площи на територията на общината се почистват и поддържат от звено „Чистота“ към Общинска администрация Долни чифлик. През 2021 г. са финансирани и реализирани 2 проекта по Национална кампания „Чиста околна среда-2021 г.“ на ПУДООС:

- „Зелена площадка за нашите дечица в китното село Голица“, общ. Долни чифлик
- „Детска площадка-Обичам природата“ с. Венелин, общ. Долни чифлик.

Почистването на уличните платна, площи, паркове и други територии от населените места се извършва от общинско социално предприятие „Благоустройство и озеленяване“. Община Долни чифлик също така има сключен договор през 2022г. с „ПОДИ“ ЕООД, с предмет на дейност „Поддържане на дървесни насаждения, зелени площи и пространства на територията на община Долни чифлик“.

Съгласно разпоредбите на чл. 63, ал. 1 от Закона за устройство на територията (ЗУТ), кметът на общината организира съставянето и актуализирането на публичен регистър на озеленените площи, на дълготрайните декоративни дървета и на дърветата с историческо значение в общината. Достъпът до информацията, вписана в регистъра, се осъществява при условията и по реда на Закона за достъп до обществена информация. Дълготрайни декоративни дървета и дървета с историческо значение могат да се отсичат или изкореняват само по изключение след писмено разрешение от кмета на общината, издадено въз основа на санитарна експертиза за състоянието на дървото, ал. 2 на чл. 63 от ЗУТ.

7. ОТПАДЪЦИ

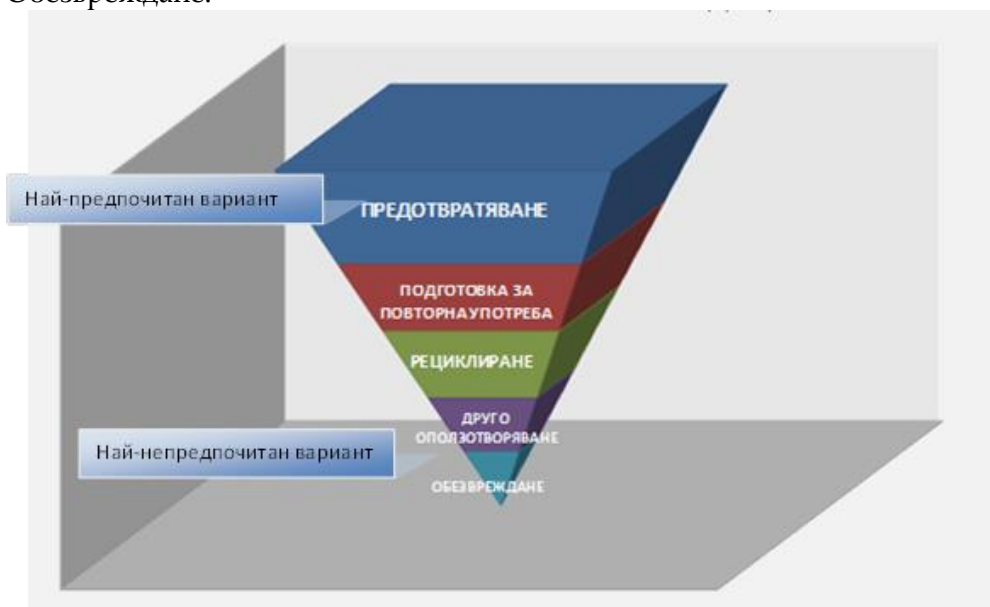
7.1. Ключови разпоредби на Закона за управление на отпадъците (ЗУО).

Задължения на органите на местната администрация по реда на ЗУО

ЗУО и наредбите към него регламентират детайлно редица ангажименти на общините, свързани с управлението на отпадъците. Националната нормативна рамка и програмни документи в сектор отпадъци следват европейската йерархия на управление на отпадъците и са разработени на основата на общовалидни на международно и европейско ниво принципи. Йерархията на отпадъците определя приоритетния ред на това какво представлява най-добрата възможност за околната среда в законодателството и в политиката относно отпадъците. Спазването на йерархията за управление на

отпадъците осигурява ефективно използване на ресурсите, поради което следва да се насърчава по всякакъв начин. Йерархията задава пет възможни начина за националните институции, местните власти и бизнеса за справяне с отпадъците и дава приоритет на мерките в следната последователност:

- Предотвратяване;
- Подготовка за повторна употреба;
- Рециклиране;
- Друго оползотворяване;
- Обезвреждане.

Фигура 32 - Йерархия за управление на отпадъците

Националното законодателство и политика в областта на управление на отпадъците се основават на следните основни принципи:

Устойчиво развитие – Основната цел на устойчивото развитие е да се достигне разумно и справедливо разпределение на нивото на икономическо благосъстояние, което да бъде продължено за много поколения. Устойчиво развитие в областта на управление на отпадъците означава използване на природните ресурси по начин, който не ги унищожава или уврежда и не ограничава възможността да бъдат използвани от бъдещите поколения. Това налага максимално използване на възможностите за предотвратяване на образуването на отпадъци и за оползотворяване и рециклирането им.

Най-добрите налични техники, неизискващи прекомерни разходи (НДНТПР) - консултативен процес за вземане на решения, в който се отчитат относителните преимущества на различните възможности за управление на отпадъците, имащи отношение към опазването на околната среда, на приемлива цена. Йерархията на управление на отпадъците предоставя теоретичната рамка, която може да се използва като ръководство при оценяването на различните възможности. НДНТПР е решение (или комбинация от решения), което за дадени цели и обстоятелства предоставя най-

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ”, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

големи ползи или застрашава в най-малка степен околната среда, както в краткосрочен, така и в дългосрочен аспект. Независимо че йерархията е полезна като обща цел на политиката по управление на отпадъците, нейното прилагане трябва да бъде съпоставяно с принципа на НДНТНПР, в зависимост от съществуващите обстоятелства и икономически условия.

Интегрирано управление на отпадъците - изисква вземане на решения и прилагане на ясно определени количествени цели в рамките на една система, състояща се от закони, технически, организационни и икономически мерки, идентифицирани източници на ресурси и определени отговорности за всички участници, изпълняващи тези цели. Интегрираното управление съчетава всички останали принципи на политиката по управление на отпадъци. То гарантира взаимодействие и оптимално съчетаване на различните методи и подходи, целящи достигане на икономически и екологически ефективно управление на отпадъците

Участие на обществеността – съответните заинтересовани страни и органи, както и широката общественост имат възможност да участват в разработването на планове за управление на отпадъците и на програмите за предотвратяване на отпадъците и имат достъп до тях след разработването им.

Предотвратяване - образуването на отпадъци трябва да бъде намалено и избегнато, където това е възможно.

Отговорност на производителя и замърсителят плаща – тези, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци или замърсяват околната среда, трябва да покрият пълните разходи за своите действия.

Превантивност – потенциалните проблеми с отпадъците трябва да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най-ранен етап.

Близост – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близко до мястото на тяхното образуване.

Основните ангажименти на общините, произтичащи от нормативната уредба за отпадъци, също са подчинени на тази йерархия и принципи.

Съгласно нормативната уредба, кметът на общината отговаря за:

- осигуряването на съдове за събиране на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;
- събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждането им. Следва да се подчертае, че кметът на общината е длъжен да осигури условия, при които всеки притежател на битови отпадъци да се обслужва от лицата/фирмите, на които общината е възложила тези дейности, като тези лица трябва да притежават съответните разрешителни или регистрационни документи, изисквани от ЗУО;
- почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии в населените места, предназначени за обществено ползване;
- избор на площадки, изграждане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или на други инсталации или съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждане на битови отпадъци. Изискванията към площадките, съоръженията и инсталациите за битови отпадъци са

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

- регламентирани в Наредбата за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци и Наредбата за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и други съоръжения и инсталации за третиране на отпадъци;
- организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на съответната община. Следва да се подчертае, че в новия ЗУО отпада задължението на общините за осигуряване на депа за депониране на строителни отпадъци и от разрушаване на сгради, извън отпадъците от ремонтна дейност на жилищата на домакинствата;
 - разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло и за поэтапното постигане на целите на общината за повторна употреба и рециклиране на тези отпадъци;
 - организирането на дейностите по разделно събиране на масово разпространени отпадъци и/или оказва съдействие на организациите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, в т.ч. определянето на местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на масово разпространени отпадъци (отпадъци от опаковки, излезли от употреба моторни превозни средства и електронно и електрическо оборудване, негодни за употреба батерии и акумулатори, отработени масла, излезли от употреба гуми, отпадъци от обувки и текстил);
 - изпълнението на решенията на Общото събрание на Регионалното сдружение, в което участва дадена община, в т.ч. относно инвестиционната програма на сдружението, провеждане на обществените поръчки и др.;
 - организирането на разделно събиране на опасните битови отпадъци от бита и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане, като напр. опаковки от негодни препарати за растителна защита, използвани за градините на домакинствата, опаковки от химикали и препарати и стари такива и др.;
 - разделното събиране и съхраняването на битови биоразградими отпадъци и зелени отпадъци, (в т.ч. за определянето на местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на тези отпадъци и предаването им за компостиране или анаеробно разграждане), както и за постигане за целите за намаляване на депонираните биоразградими и зелени отпадъци на общинските депа и постигане на целите за оползотворяването им;
 - осигуряването на площадки за предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци от бита и от ремонтна дейност на домакинствата, зелени отпадъци и други във всички населени места над 10 000 жители на територията на общината, и при необходимост в други населени места. *Това изискване не е задължително за община Долни чифлик, тъй като населените места на територията на общината са под 10 000 ж.;*
 - почистването от отпадъци на общинските пътища, вкл. техните сервитути;

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- поддържането на регистър на пунктовете за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон на територията на съответната община и на площадките, осигурени от общините за безвъзмездно предаване на битови отпадъци;
- предотвратяването на изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища, организиране на почистването им;
- осигуряване на информация на обществеността по всички ангажменти на общината чрез интернет-страницата на общината, както и по друг подходящ начин и провеждане на информационни кампании за населението и бизнеса, свързани с разделното събиране на отпадъците;
- организира събирането на данни и предоставя информация на НСИ, ИАОС, съгласно изискванията на Наредбата за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри;
- разработване на общинска наредба за управление на отпадъците и общинска програма за управление на отпадъците;
- организиране и внасянето на отчисленията за следексплоатационни грижи за депата за битови отпадъци и за депониране на отпадъци в необходимия размер и срок;
- контрол на изпълнението на общинската наредба за управление на отпадъците;
- предлагане за одобряване от Общинския съвет на такси за заплащане на услугите, предоставяни от общината, свързани с отпадъци;
- определя изискванията към площадките за пунктовете за предаване на отпадъци от хартия и картон, пластмаси и стъкло, в т.ч. условията за регистрация на площадките (отнася се до пунктовете за предаване на посочените отпадъци в рамките на населените места, известни сред населението и като пунктове за вторични суровини).

Кметът на общината съвместно с другите кметове на общините от Регионалното сдружение за управление на отпадъците, предприема действия по възлагане и извършване на прединвестиционни проучвания за осигуряване на ново съоръжение за третиране на битовите отпадъци най-малко три години преди изчерпване обема на депото за битови отпадъци или изтичането на експлоатационния срок на инсталацията, за което уведомява съответната РИОСВ.

ЗУО регламентира и обхваща на контролните правомощия на общините: Кметът на общината или оправомощено от него длъжностно лице контролира:

- дейностите, свързани с образуване, събиране, включително разделното, съхраняване, транспортиране, третиране на битови и строителни отпадъци;
- дейностите по депониране на производствени и опасни отпадъци на общински и/или регионални депа;
- площадките за дейностите с отпадъци от черни и цветни метали (ОЧЦМ);
- спазването на други изисквания, определени с наредбата по чл. 22 от ЗУО.

Кметът на общината организира и контролира закриването, рекултивацията на терените и последващия мониторинг на депата за битови и строителни отпадъци на територията на съответната община.

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Съгласно чл.118 от ЗУО кметът на общината по местонахождение на площадката за дейности с отпадъци от черни и цветни метали упражнява контрол за спазване на условията и реда за извършване на тези дейности, съобразно своите компетенции. За констатираните нарушения при проверките за спазване на условията и реда за извършване на тези дейности кметът на общината уведомява в 14-дневен срок директора на съответната РИОСВ, като му изпраща всички документи.

ЗУО определя и размера на глобите, които кметовете или оправомощени от тях лица могат да налагат на основание на ЗУО.

ЗУО и Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на строителни рециклирани материали въведе и специални изисквания към оползотворяване на строителните отпадъци и отпадъците от разрушаване на сгради.

Съгласно ЗУО общините са отговорни и за организиране на събирането, включително разделното, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата. Общините имат ангажменти по отношение на строителните отпадъци и в случаите, когато общината е възложител на строителни дейности или на дейности по разрушаване на сгради, включително принудително премахване на строежи, както и в случаите, когато местната администрация е компетентна да одобрява и разрешава инвестиционните проекти, и по-конкретно – одобрението на планове за управление на отпадъците като неразделна част от инвестиционните проекти.

Системите за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци осигуряват като минимум изпълнението на следните цели до 2035 г. както следва:

- най-късно до 31 декември 2025 - най-малко 55 на сто от общото им тегло;
- най-късно до 31 декември 2030 - най-малко 60 на сто от общото им тегло;
- най-късно до 31 декември 2035- най-малко 65 на сто от общото им тегло;
- най-късно до 31 декември 2035г., количеството на депонираните битови отпадъци да е намалено до 10 на сто или по-малко от общото количество образувани битови отпадъци (по тегло).

Целите за подготовката за повторна употреба и рециклирането на битови отпадъци се постигат поетапно, като след 31 декември 2020 г. нарастват всяка година с по 1 на сто, както следва:

1. 31 декември 2021 г. – 51 на сто;
2. 31 декември 2022 г. – 52 на сто;
3. 31 декември 2023 г. – 53 на сто;
4. 31 декември 2024 г. – 54 на сто;
5. 31 декември 2025 г. – 55 на сто.

Министърът на околната среда и водите може да отложи постигането на целта по т. 5 до 2040 г., като минимално допустимото изпълнение се намалява до 50 на сто за 2025 г., 55 на сто за 2030 г. и 60 на сто за 2035 г.

Целите по ЗУО за намаляване на количеството на депонирани битови отпадъци се прилагат, както следва:

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

1. до 31 декември 2025 г. – най-малко до 50 на сто от общото им тегло;
2. до 31 декември 2030 г. – най-малко до 30 на сто от общото им тегло.

Министърът на околната среда и водите може да отложи постигането на целта по чл. 31, ал. 1, т. 4 от ЗУО до 2040 г., като максимално допустимото количество на депонираните битови отпадъци до 2035 г. се увеличава до 25 на сто от общото количество образувани битови отпадъци (по тегло).

Общините могат да изпълняват задълженията си за участие в системите за разделно събиране на битови отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло, като сключват договори при условия и ред, определен с решение на общинския съвет, с:

- организации по оползотворяване на масово разпространени отпадъци и/или
- други лица, притежаващи разрешение или регистрационен документ, издаден по реда ЗУО за извършване на дейности по събиране, транспортиране, рециклиране и/или оползотворяване на отпадъци на територията на съответната община, и/или комплексно разрешително, издадено по реда на ЗООС.

С договорите трябва да се определят най-малко следните условия:

- изискванията към системата за разделно събиране на отпадъците от хартия, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата, в т.ч. обслужвано население, вид, брой и разположение на съдовете и площадките за разделно събиране на отпадъците, честота на обслужване;
- количествени цели за разделно събиране, рециклиране и оползотворяване на отпадъците от домакинствата и подобни отпадъци, както и условията и редът за отчитане на тяхното изпълнение;
- задълженията за контрол по спазване на изискванията за разделно събиране на територията на съответната община;
- задълженията за предоставяне на информация на гражданите на съответната община по прилагане на системата за разделно събиране, провеждане на образователни и информационни кампании и работа с обществеността.

Съгласно ЗУО системите за разделно събиране на отпадъците от хартия, метал, пластмаса и стъкло, включително отпадъците от опаковки от хартия, метал, пластмаса и стъкло, трябва да обхванат задължително всички населени места с население, по-голямо от 5 000 жители, и курортните населени места. За тези населени места законът изисква отпадъците от хартия и картон, стъкло, пластмаси и метал, образувани от търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради да се събират разделно по реда и условията, регламентирани в общинска наредба за управление на отпадъците.

Целесъобразно е системата за разделно събиране на отпадъци от хартия и картон, пластмаса, метал и стъкло да бъде съвместена със системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки от същите материали, организирана съобразно принципа за разширена отговорност на производителя, като по подходящ начин се включат и пунктовете за изкупуване на отпадъци от хартия, метал, пластмаса и стъкло.

За битовите биоразградими и биоотпадъци, ЗУО изисква кметът на общината да организира разделното събиране и съхраняването на битови биоразградими отпадъци

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

и зелени отпадъци, (в т.ч. определянето на местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на тези отпадъци и предаването им за компостиране или друг вид третиране), както и за постигане за целите за намаляване на депонираните биоразградими и зелени отпадъци и постигане на целите за оползотворяването им.

С Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците се забранява:

- депонирането, изгарянето на биоотпадъци и/или обезвреждането им по какъвто и да е друг начин, в случай, че могат да бъдат рециклирани или оползотворени;
- смесването на разделно събрани биоотпадъци с други рециклируеми или опасни отпадъци;
- изхвърлянето на биоотпадъци в контейнерите за събиране на битови отпадъци или контейнери за отпадъци от опаковки, при наличие на изградени системи за разделно събиране за биоотпадъци.

Наредбата изисква кметът на общината да осигурява разделно събиране и оползотворяване на цялото количество на образуваните биоотпадъци от поддържането на обществени площи, паркове и градини на територията на съответната община, както и да разработи подробен график за обслужване на съдовете за събиране на биоотпадъци и да го оповестява на населението чрез интернет страницата на общината и/или по друг подходящ начин.

7.2. Данни за отпадъците, генерирани на територията на общината

7.2.1. Битови отпадъци

Съгласно § 1, т. 4 от ЗУО, битови отпадъци са:

а) смесени отпадъци или разделно събрани отпадъци от домакинства, включително хартия и картон, стъкло, метали, пластмаса, биоотпадъци, дървесина, текстил, опаковки, отпадъци от електрическо и електронно оборудване, отпадъци от батерии и акумулатори, както и едрогабаритни отпадъци, включително дюшеци и мебели;

б) смесени отпадъци или разделно събрани отпадъци от други източници, когато тези отпадъци са сходни по естество и състав с отпадъците от домакинства;

Битовите отпадъци не включват отпадъците от производството, селското стопанство, горското стопанство, рибарството, септичните ями и канализационната система и от третирането на отпадъчните води, включително утайки от пречистване на отпадъчни води, излезли от употреба моторни превозни средства или отпадъци от строителство и разрушаване. Това определение не засяга разпределението на отговорностите за управлението на отпадъците между публичните и частните субекти.

Битовите отпадъци се формират от жизнената дейност на хората. Трябва да бъде направена разлика и не трябва да се приема количеството генерирани битови отпадъци, като идентично на количеството събрани и извозени битови отпадъци, тъй като това е грешно като подход. Под внимание трябва да се вземат и да се отчитат като генерирани, всички потоци битови отпадъци, независимо дали събирането им е организирано или възложено от общината или не е от общината. Дори и да липсва достоверна и

статистически отчетена информация е необходимо под внимание да се вземат всички потоци битови отпадъци, генерирани на територията на общината-организациите по оползотворяване на отпадъците, площадките за вторични суровини, производствени и търговски обекти, генериращи отпадъци, които предават на организации по оползотворяване или директно на преработвателни предприятия, производствени и търговски обекти, свързани с изискванията за разширена отговорност на производителя.

Количеството на генерираните отпадъци може да се разглежда като показател за това, колко ефективно е обществото, специално по отношение на използването на природните ресурси, и за избора на най-подходящи методи за третиране на отпадъците.

Данни за количествата на общо образуваните битови отпадъци на територията на РСУО Провадия и община Долни чифлик са представени в следващата Таблица.

Таблица 29 Количества на общо образуваните битови отпадъци⁴²

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
РСУО Провадия	71 531	48 801	33 075	31 541	37 510	33 911
Долни чифлик	6 492	5 267	4 704	6 224	5 891	5 810
население	19 129	19 075	18 914	18 762	18 698	18 492
(Кг./чов./г.)	339	276	249	332	315	314

Важен показател за управление на отпадъците е нормата на натрупване на отпадъците, представена като количеството на образуваните битови отпадъци за година на човек от населението. През периода 2013-2018г. образуваните битови отпадъци на човек от населението в община Долни чифлик намаляват от 339 кг/жител/година до 314 кг/жител/година.

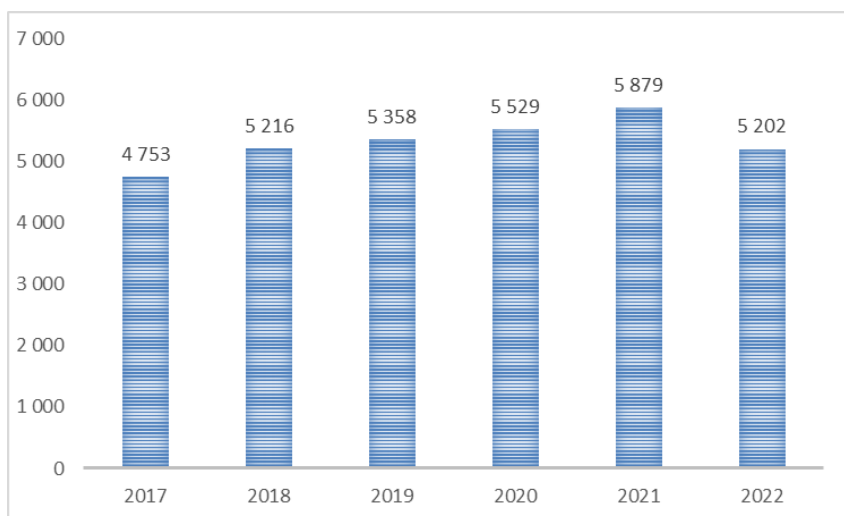
В сравнителен план с България, община Долни чифлик е под средното ниво на образуване на битови отпадъци на жител на година за 2018 г. - 407 кг/жител за страната и 314 кг/жител. Съгласно типичните данни на натрупване на отпадъци за населени места от 3 000 до 25 000 жители⁴³, средногодишната норма за човек от населението е 295,5 кг., следователно нормата за община Долни чифлик за 2018г. е по-висока.

Количествата събрани смесени битови отпадъци⁴⁴ на територията на община Долни чифлик, за 2017-2022г. са представени на фигурата по-долу:

⁴² Източник: Национален план за управление на отпадъците 2021-2028г. (Таблица 47)

⁴³ Методика за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци на МОСВ от 2012г.- Стр. 27

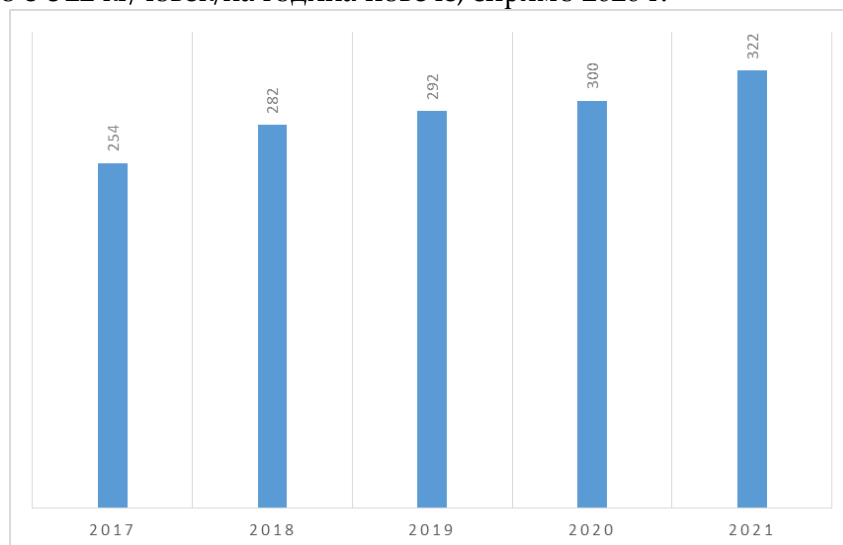
⁴⁴ Източник: Община Долни чифлик.

Фигура 33 Количества събрани смесени битови отпадъци по години в тона

Общото количество на образуваните смесени битови отпадъци от 2017г. до 2021г. следва тенденция към увеличение, като през 2022г., увеличението е с 7 % , спрямо 2017г.

Нормата на натрупване на смесените битови отпадъци в общината за 2021 г. е 322 кг./ж/г., което е с 22 кг/човек/на година повече, спрямо 2020 г.

Фигура 34 Норма на натрупване на смесените битови отпадъци по години в кг./ж/г.

През изтеклия период на действие на съществуващата програма за управление на отпадъците съгласно План за развитие на Община Долни чифлик 2014 – 2020 г. нормата на натрупване в общината в град Долни чифлик е била ~ 300-350 kg/жит. год., а за селата нормата на натрупване е под 200- 300 kg/ жит./год. През летните месеци нормата на натрупване е с 18-20 % по-висока, което предполага, че образуването на битови отпадъци скача с приблизително 20% през летния сезон⁴⁵.

⁴⁵ Източник: Програма за управление на отпадъците на община Долни чифлик 2021-2028г. (проект)

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

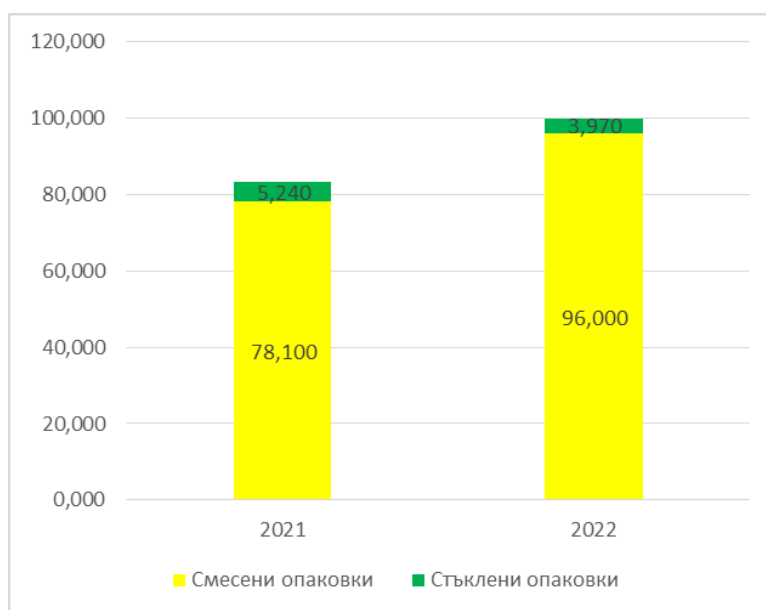

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Община Долни чифлик третира битовите си отпадъци в Инсталацията за МБТ в с. Езерово, с което осигурява изпълнение на целите за рециклиране и намаляване на депонирането на битови отпадъци, заложи в чл.31, ал.1 от Закона за управление на отпадъците.

През 2021г. община Долни чифлик е организираща системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки, въз основа на сключен договор с организацията за оползотворяване на отпадъци от опаковки - „Булекопак“ АД. Съгласно докладваните от ООп данни количествата разделно събрани отпадъци от опаковки от организираната система са представени на фигурата по-долу:

Фигура 35 Количества разделно събрани отпадъци от опаковки на територията на община Долни чифлик⁴⁶ по години в тона

В изпълнение на законодателните изисквания, през 2022г. е организираща системата за разделно събиране на опасни (битови) отпадъци от домакинствата. Събраното количество опасни отпадъци от домакинствата е 230,7 кг.

Община Долни чифлик има сключен Договор с „КОЕВ МЕТАЛ“ ЕООД за сътрудничество за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци, в т.ч. негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА) и излезло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО), излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС), образувани на територията на общината. Количества предадени на площадките от физическите лица ИУЕЕО са 121 кг.

⁴⁶ Източник: Община Долни чифлик

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-S01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

7.2.2. Строителни отпадъци

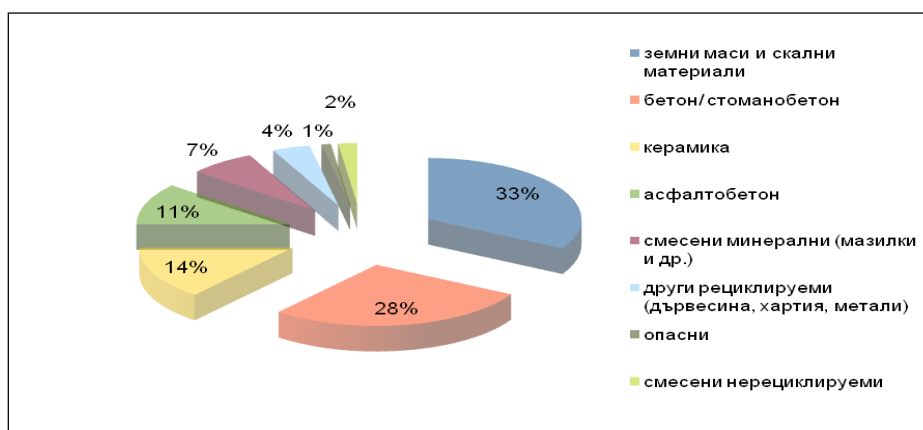
Определение:

"Строителни отпадъци" (СО) са отпадъците от строителство и разрушаване, съответстващи на кодовете отпадъци, посочени в глава 17 от Индекс към Решение 2000/532/ЕО на Комисията от 3 май 2000 г. за замяна на Решение 94/3/ЕО за установяване на списък на отпадъците в съответствие с член 1, буква "а)" от Директива 75/442/ЕИО на Съвета относно отпадъците и Решение 94/904/ЕО на Съвета за установяване на списък на опасните отпадъци в съответствие с член 1, параграф 4 от Директива 91/689/ЕИО на Съвета относно опасните отпадъци и следващите му изменения. (§ 1, т. 39 от Допълнителните разпоредби на ЗУО).

С Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, обн. ДВ. бр.98 от 8 Декември 2017г. се цели да се предотврати и ограничи замърсяването на въздуха, водите и почвите, както и да се ограничи рискът за човешкото здраве и околната среда в резултат на събирането, третирането и транспортирането на СО и да се насърчи рециклирането и оползотворяването на СО за постигане на целите по чл. 32 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО).

Чл. 6 от Наредбата забранява нерегламентираното изхвърляне, изгаряне, както и всяка друга форма на нерегламентирано третиране на СО, в т. ч. изхвърлянето им в контейнерите за събиране на битови отпадъци или разделно събиране на отпадъци от опаковки.

От гледна точка на морфологията на отпадъците от строителство и разрушаване (ОСР), средно за страната над 60% от образуваните отпадъци⁴⁷ са земни маси и скални материали и бетон/стоманобетон, следвани от керамиката – 14%.

Фигура 36 Обобщени данни за страната за морфологията на строителните отпадъци

⁴⁷ Източник: Национален стратегически план за управление на строителни отпадъци 2011- 2020г.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Преобладаващата част от строителните отпадъци имат висок потенциал за рециклиране и оползотворяване, има достъпни технологии за рециклиране, но няма достатъчен капацитет в страната за рециклиране на строителните отпадъци.

Строителните отпадъци са получени вследствие на строително-монтажни работи, отпадъци от разрушаване или реконструкция на сгради и съоръжения. Състоят се главно от бетон, тухли, земни маси и керамика, изолации, дървени материали и пластмаси, хидроизолации, керемиди и др., със съответния код по Наредба № 2 от 2014г. за класификация на отпадъците.

Възложителите на СМР и/или на премахването на строежи отговарят за изготвянето на план за управление на строителните отпадъци (ПУСО). Контролът по изпълнение на ПУСО се осъществява от кмета на общината, на чиято територия се извършват СМР/премахването на строеж, или от оправомощено от него длъжностно лице. За строежи, чийто възложител е кметът на общината, контролът по изпълнение на ПУСО се осъществява от директора на РИОСВ, на чиято територия е строежът. Кметът на общината изпраща информацията до директора на РИОСВ, на чиято територия ще се извършват СМР или премахване на строежи, за издадените през предходния месец разрешения за строеж или заповеди за премахване на строеж. Кметът на общината отговаря за предаването на отделените строителни отпадъци по време на принудителното премахване на строежи, за оползотворяване на материалите и за влагане на рециклирани строителни материали, включително за покриването на разходите за извършване на дейностите по транспортиране и третиране. Разходите⁴⁸ за извършване на дейностите по транспортиране и третиране на строителни отпадъци, получени в резултат на принудителното премахване на строеж, са за сметка на извършителя на незаконния строеж или на собственика на сградата или съоръжението. Въз основа на влязла в сила заповед за премахване на строежа и протокол за извършените разходи за дейностите по транспортиране и оползотворяване на отпадъците кметът на съответната община подава заявление за издаване на заповед за незабавно изпълнение за събиране на вземането от задължените лица по реда на чл. 417, ал. 1, т. 2 от Гражданския процесуален кодекс.

В случаите, когато кмета на общината е възложител на строителни и монтажни работи, с изключение на текущи ремонти, и възложител на премахване на строежи, следва да изготви план за управление на строителните отпадъци. Съдържанието и изискванията към плана се определят в Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали.

На територията на общината няма депо за строителни отпадъци.

Управлението на строителните отпадъци в региона на РИОСВ Варна е свързано с прилагане на методи и технологии за оползотворяване, чрез влагането им в обратни насипи, ландшафтно оформяне на нарушени терени и като част от технологията за обезвреждане (депонирание) на друг вид отпадъци, като междинен изолационен слой в депа за отпадъци.

⁴⁸ Чл. 10, ал. 5 ЗУО, в сила от 1.07.2024 г.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Третирането и транспортирането на отпадъците от строителни площадки и от премахването на строежите се извършват от възложителя на строежа или от собственика на строителните отпадъци или от друго лице, отговарящо на изискванията по чл. 35, въз основа на писмен договор, срещу съответно заплащане.

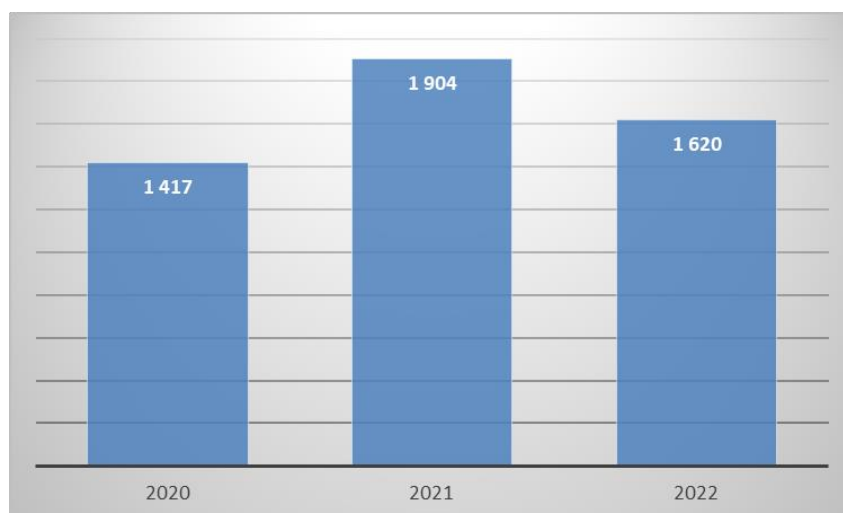
Основните проблеми, свързани със строителните отпадъци са неконтролираното изхвърляне на строителни отпадъци от гражданите и фирмите, което води до формирането на нерегламентирани сметища.

Друг проблем е изхвърлянето на строителни отпадъци в контейнерите за битови отпадъци, което води до тяхното повреждане, а от тежината им се повреждат и повдигащите механизми на сметосъбиращите специализирани автомобили.

За да отговаря на законодателните изисквания, община Долни чифлик от 2020г. е предприела действия за разделно събиране на строителните отпадъци от домакинствата.

Община Долни чифлик е осигурила възможност за предоставяне на контейнери за следните видове отпадъци генерирани от малки ремонтни дейности от населението: дървесина, строителни материали на основата на гипс, изолационни материали, смесени строителни отпадъци от строителство и събаряне и др. Гражданите имат възможност, да се възползват от услуга, която се предоставя от общината, чрез предоставяне на контейнер за строителни отпадъци на адрес, по предварително направена заявка на телефон 051422480. За ползването на съда, заявителят заплаща съответната такса, съгласно Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Долни чифлик. Към момента община Долни чифлик води преговори за сключване на договор с община Аксаково за предаване на строителните отпадъци. Към момента отпадъците се съхраняват временно на площадка.

Количествата разделно събрани строителни отпадъци от общината за периода 2020-2021г. са представени на фигурата по-долу:

Фигура 37 Количества събрани строителни отпадъци по години в тона

През 2021г. община Долни чифлик е предприела действия да определи площадка, на която гражданите сами да предават строителни отпадъци до определени количества. В тази връзка община Долни чифлик е изработила проект за „Подробен устройствен план – план за регулация и застрояване за УПИ I – 55 „Площадка за временно съхранение на строителни и едрогабаритни отпадъци“ в кв. 146 по регулационния план на гр. Долни чифлик, общ. Долни чифлик, за който план е издадено Решение № ВА-96/ЕО/2021 г. на директора на РИОСВ-Варна, за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка (ЕО) с решение да не се извършва ЕО на плана. За инвестиционното предложение (ИП) за изграждане на площадка за временно съхранение на строителни и едрогабаритни отпадъци“ в УПИ I-55, кв. 146/пи 21912.111.55/, по регулационния план на гр. Долни чифлик, обл. Варна е представено в РИОСВ-Варна уведомление за ИП по реда на чл. 4 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда.

7.2.3. Производствени неопасни отпадъци и опасни отпадъци

„Производствени отпадъци“ са отпадъците, образувани в резултат на производствената дейност на физическите и юридическите лица (§1, т. 32 от Допълнителните разпоредби на ЗУО). Това са количества вещества (продукти, остатъци, суровини и материали), несъдържащи вредни замърсители, създаващи риск за здравето на хората и околната среда, които не могат да се използват в производството (поради липса на технологии или пазар), не могат да бъдат продадени и от които притежателят желае или е длъжен да се освободи. Управлението на производствените отпадъци е задължение на лицата, които ги образуват.

„Опасни отпадъци“ са отпадъците, които притежават едно или повече опасни свойства, посочени в Приложение № 3 на ЗУО (§ 1, т. 12 от Допълнителните разпоредби на ЗУО).

Промислеността в общината е представена от следните подотрасли:

- хранително-вкусова промишленост – производство на захарни изделия, сладкарски изделия, хлебопроизводство, месни производни;
- шивашка промишленост – производство на работно облекло;
- дърводобив и дървопреработване – производство на паркет, фурнировани плоскости, мебели, дограма, дървени въглища;
- преработваща промишленост – производство на комбинирани фуражи;
- добив на инертни материали, пясък, трошен камък;
- производство на строителни изделия и елементи;
- производство на алуминиева дограма.

В съответствие с действащото законодателство лицата, чиято дейност е свързана с образуване на отпадъци са длъжни да осигурят преработването, рециклирането и обезвреждането им по начин, който не застрашава човешкото здраве, и да използват методи и модерни технологии, които не водят до увреждане или риск за компонентите на околната среда и не предизвикват допълнително натоварване на околната среда, свързано с шум, вибрации и миризми.

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Предаването и приемането на производствените и опасните отпадъци се извършва само въз основа на писмен договор с лица, притежаващи разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ по чл. 35 ЗУО за съответната дейност и площадка за отпадъци със съответния код, съгласно наредбата за класификация на отпадъците. Притежателите на производствени и опасни отпадъци са длъжни да изпълняват разпоредбите на ЗУО.

Съгласно разпоредбите на Наредба № 1 от 04.06.2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри, лицата, чиято дейност е свързана с образуване на производствени и опасни отпадъци са длъжни да водят отчетност и предоставят информация за дейностите по отпадъци.

ИАОС е отговорната институция за събиране на информация по Наредба №1 от 04.06.2014г. Информацията се събира ежегодно посредством годишни отчети. Националният статистически институт и ИАОС са основните източници на информация за количествата на образувани производствени и опасни отпадъци по икономически дейности, която се обобщава и публикува на национално ниво.

По данни от Националната информационна система за отпадъци (НИСО), поддържана от ИАОС, лицата притежаващи регистрация/разрешителни за дейности с отпадъци по чл. 35 ЗУО на територията на община Долни чифлик са представени в таблицата по-долу:

Таблица 30 Лица притежаващи разрешение за дейности с отпадъци на територията на община Долни Чифлик

№	РАЗРЕШЕНИЕ №	ОРГАНИЗАЦИЯ	НАСЕЛЕНО МЯСТО
1	03-ДО-00000594-01	ТУЗАРИ 82	с. Старо Оряхово, общ. Долни чифлик, обл. Варна
2	03-ДО-00000629-02	МЕТА ТРЕЙД 05	с. Пчелник, общ. Долни чифлик, обл. Варна
3	03-ДО-00000656-00	КОЕВ МЕТАЛ ЕООД	гр. Долни чифлик, общ. Долни чифлик, обл. Варна
4	03-ДО-00000657-00	ЛЮБО КАРС	гр. Долни чифлик, общ. Долни чифлик, обл. Варна
5	03-ДО-00000659-00	МЕТАЛ ТРЕЙД 05	с. Горен чифлик, общ. Долни чифлик, обл. Варна
6	03-ДО-00000680-01	АУТО ТРЕЙД 90 ЕООД	с. Горен чифлик, общ. Долни чифлик, обл. Варна
7.	03-ДО-00000624	ЕСКАНА	с. Старо Оряхово, находище "Старо Оряхово" община: Долни чифлик

Директорът на РИОСВ – Варна или оправомощено от него длъжностно лице упражнява контрол за спазване изискванията за третиране на отпадъци и на условията по издадените разрешения за:

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

1. дейностите, свързани с образуване, събиране, включително разделното, съхраняване, транспортиране, третиране на отпадъци на територията на съответната РИОСВ;

2. съоръженията и инсталациите за съхраняване и третиране на отпадъци.

Директорът на РИОСВ-Варна контролира също така отчетността и предоставянето на информация, свързана с управлението на отпадъците.

Кметът на общината или оправомощено от него длъжностно лице контролира дейностите по депониране на производствени и опасни отпадъци, в случаите когато се предават на общински и/или регионални депа. В конкретния случай на територията на общината не се извършват дейности по депониране на отпадъци на общински и/или регионални депа.

Опасните отпадъци на територията на община Долни чифлик се съхраняват на територията на бившето летище при с. Пчелник, където има складирани загробени в "В-В" кубове опасни пестициди, и други отровни химикали. Отпадъците са съхранени така, че да се осигури надеждна защита срещу разпиляване или изтичане и да се предотврати екологичен риск за околната среда. На територията на общината в землището на гр. Долни чифлик са разположени опасни отпадъци – негодни за употреба пестициди и препарати за растителна защита, съхранявани в 26 контейнера тип „Б-Б куб“. Ежегодно на кубовете се извършва гаранционно обслужване от „БалБок Инженеринг“ АД, гр. София

Опасните отпадъци от фирмите се събират и предават за третиране на юридически лица притежаващи съответното разрешение по ЗУО или Комплексно разрешително, въз основа на писмен договор.

7.2.4. Съществуващи практики за събиране и третиране на отпадъци

7.2.4.1. Събиране и транспортиране на отпадъци

Всички 17 населени места в община Долни чифлик са включени в системата за организирано сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци. Делът на населението, обхванато от системите за организирано сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци е 100 %. Събраните смесени битови отпадъци се транспортират до инсталация на „Екоинвест Асетс“ АД, находяща се в с. Езерово, община Белослав, където се извършва механично и биологично третиране, включващо сепариране на рециклируемите отпадъци и предаване за последващо оползотворяване и третиране на отделената органична фракция.

Дейностите по събиране и транспортиране на битови отпадъци до края на 2021г. са се възлагали по реда на Закона за обществените поръчки. Ежедневно генерираните битови отпадъци от територията на общината се събират в стандартни съдове, конструктивно пригодени за сметосъбиращата техника. Община Долни чифлик от 19.12.2021г. самостоятелно изпълнява събирането на битовите отпадъци с честота, определена със заповед на кмета на общината, в съответствие с изискванията на чл. 63 от Закона за местни данъци и такси. В община Долни чифлик се използват следните по

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

вид съдове за събиране на битови и строителни отпадъци, собственост на общината представени в таблицата по-долу:

Таблица 31 Налични съдове за събиране на битови и строителни отпадъци

№	Вид на контейнерите	Материал	Обем (m ³)	Брой	Честота на обслужване на контейнерите ⁴⁹ , определена по видове съдове
1	Фамилни кофи	HDPE	240 л	7100	На територията на общината, услугите по организирано събиране и транспортиране на битови отпадъци по график, съобразно заповедта на Кмета на общината по чл. 63 от ЗМДТ.
2	Бобър	HDPE	1,1(m ³)	400	На територията на общината, услугите по организирано събиране и транспортиране на битови отпадъци по график, съобразно заповедта на Кмета на общината по чл. 63 от ЗМДТ.
3	Контейнер за строителни отпадъци	Метал	7 (m ³)	12	Община Долни чифлик предоставя контейнери за строителни отпадъци до адрес по предварително направена заявка

За извършване на дейностите по събиране и транспортиране на битовите отпадъци общината е закупила транспортна техника, както и съответните съдове, които са разположени на определени от общината места.

По-детайлна информация за наличната техника за сметоизвозване закупената от общината техника за събиране и транспортиране на битови и строителни отпадъци е представена в таблиците по-долу:

Таблица 32 Техника и технически характеристики на транспортни средства за събиране и транспортиране на отпадъци на община Долни чифлик

№	Наименование на оборудването	брой
За дейностите по събиране и транспортиране на ТБО до местата за третиране		
1	Специализиран автомобил за обслужване на съдове с обем 1100/240 литра	3
За дейностите по събиране и транспортиране на строителни отпадъци до местата за третиране		
2	Специализиран автомобил за извозване на контейнери с обем 7 м ³ за строителни отпадъци	1
3	Контейнери с обем 7м ³	12

⁴⁹ Данните за честотата на събиране на отпадъците се попълват на седмична база.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Транспортно средство №	1	2	3
Година на производство/регистрация	03.12.2021г.	03.12.2021г.	02.09.2022г.
Вид на транспортното средство	Специален автомобил	Товарен автомобил	Лек автомобил
Брой	2	1	1
Собственост	Община Долни чифлик	Община Долни чифлик	Община Долни чифлик
Обем на надстройката (m3)	21		16

Деятелностите по сметосъбиране и сметоизвозване на смесени битови отпадъци в община Долни чифлик са обезпечени с необходимите съдове за събиране и сметоизвозваща техника така, че да обхване 100% от населението, както и да осигури необходимата честота на извозване, при която да не допуска препълване на контейнерите.

Събраните битовите отпадъци се транспортират до инсталацията на „Екоинвест Асетс“ АД, находяща се в с. Езерово, община Белослав, където се извършва механично и биологично третиране, включващо сепариране на рециклируемите отпадъци и предаване последващо оползотворяване на отделената органична фракция, чрез процеси на компостиране.

Община Долни чифлик е осигурила контейнери за строителни отпадъци, образувани от ремонтни дейности на домакинствата на територията на общината. През 2021 г. са закупени 12 броя контейнери за строителни отпадъци и товарен автомобил, като по този начин е осигурено събирането и оползотворяването на строителните отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на общината. Транспортирането на строителните отпадъци се осъществява от община Долни чифлик, съгласно издаден Регистрационен документ издаден от РИОСВ-Варна и сключен договор, за приемане на строителни отпадъци.

Основен проблем в Община Долни чифлик, свързан със строителните отпадъци, е неконтролираното им изхвърляне от гражданите и фирмите, което води до формиране на нерегламентирани сметища. Почистването на тези сметища става с финансиране от страна на общината. За недопускането им следва да изпълняват разпоредбите за управление на строителните отпадъци, регламентирани в Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове.

При извършване на строителни дейности на територията на Общината следва да се следи стриктно за изпълнение изискванията на Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, приета с ПМС № 267 от 5 декември 2017 г. С приемането на Наредбата е създадена система за управление и контрол на дейностите по събиране, транспортиране и третиране на строителните отпадъци, тъй като отпадъците от строителството и разрушаването във висока степен подлежат на рециклиране и повторна употреба. Така от проблем за околната среда те могат да се превърнат в ресурс. Това е основен подход в устойчивото управление на отпадъците. Приемайки общонационалната рамка на управление на

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

строителните отпадъци, въвеждайки строги правила на местно ниво за разделно събиране при източника на образуване на отпадъците, насочвайки потоците към подходяща инсталация за преработка, ще се осигури на общината висока степен на рециклиране на строителни отпадъци и същевременно намаляване общото количество битови отпадъци.

За извършване на дейностите по събиране и транспортиране на отпадъци по смисъла на § 1, т. 41 и 43 от ДР на ЗУО, община Долни чифлик, притежава регистрационен документ по чл. 35, ал.3 от ЗУО с № 03-РД-00000767-03/07.09.2022г. за следните видове отпадъци с код и наименование, съгласно Наредба 2 от 23.07.2014г. за класификация на отпадъците:

1. 170101 Бетон
2. 170102 Тухли
3. 170103 Керемиди, плочки и керамични изделия
4. 170107 Смеси от бетон, тухли, керемиди, плочки и керамични изделия, различни от упоменатите в 17 01 06
5. 170203 Пластмаса
6. 170802 Строителни материали на основата на гипс, различни от упоменатите в 17 08 01
7. 191212 Други отпадъци (включително смеси от материали) от механично третиране на отпадъци, различни от упоменатите в 19 12 11
8. 200138 Дървесина, различна от упоменатата в 20 01 37
9. 200201 Биоразградими отпадъци
10. 200301 Смесени битови отпадъци

В изпълнение на законодателните изисквания, община Долни чифлик е предприела действия за организиране на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки. Осигуряването на контейнерите и техниката за извозване за разделно събраните отпадъци от опаковки от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло на територията на община Долни чифлик се осъществява въз основа на сключен договор с организацията за оползотворяване на отпадъци от опаковки - „Булекопак“ АД. „Булекопак“ АД работи с двуконтейнерна система за разделно събиране, която се състои от съдове с жълт цвят, предназначени за отпадъци от опаковки от хартия, пластмаса и метали и съдове със зелен цвят, предназначени за отпадъци от стъклени опаковки. Техниката и съдовете са собственост на организацията за оползотворяване на отпадъци от опаковки. Съдовете за разделно събиране се обслужват със специализирана техника. Събраните отпадъци се извозват до се предават за третиране в Инсталацията за механично – биологично третиране на твърди битови отпадъци⁵⁰, с. Езерово, община Белослав за последващо третиране.

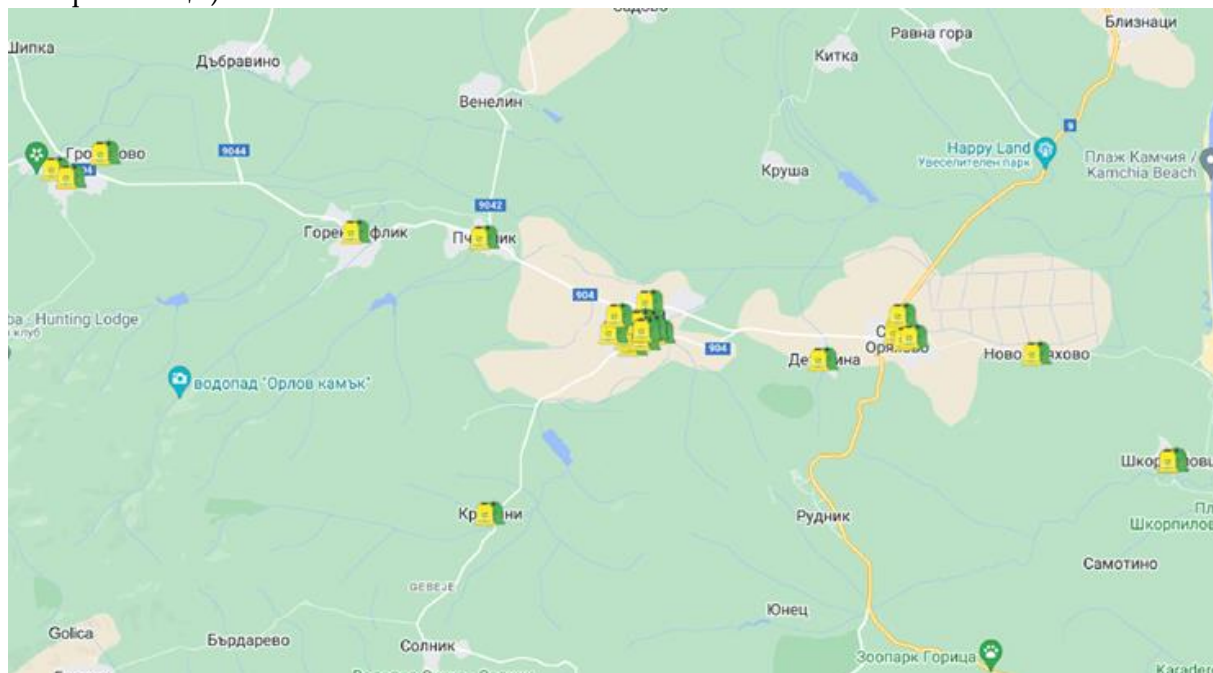
По договорите за разделно събиране на отпадъци. на територията на общината са разположени цветни контейнери в 55 точки за разделно събиране на отпадъците, като са обхванати 9 населени места от общината (гр. Долни чифлик, с. Горен чифлик, с.

⁵⁰ Източник: ГД за 2021г. на „Екоинвест Асетс“ АД гр.Варна

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Гроздьово, с. Детелина, с. Кривини, с. Ново Оряхово, с. Пчелник, с. Старо Оряхово и с. Шкорпиловци).

Фигура 38 Карта на разположените цветни контейнери на територията на Община Долни чифлик

Съдовете за разделно събиране в община Долни чифлик се обслужват при следната честота:

- жълти – три пъти месечно през м. юни, юли, август и септември и два пъти месечно през месеците от септември до май;

- зелени – един път на три месеца и при запълване на не по-малко от 70 % от капацитета на съдовете.

Община Долни чифлик през 2022г. е организираща система за разделно събиране на опасни (битови) отпадъци от домакинствата. Системата включва приемане на отпадъка в Мобилен събирателен пункт (осигурен от изпълнителя), осигуряване на транспорт и опаковка за безопасно транспортиране, последващо третиране и обезвреждане. Мобилният събирателен пункт е бил разположен в двора на автопарка в гр. Долни чифлик, ул. „Сокачев“ № 2 от 10:00 до 16:00 часа. Събраното количество опасни отпадъци от домакинствата е 230,7 кг. През 2023г. Мобилният пункт ще бъде разположен на 30.06. /петък/ от 10.00 ч. до 16.00 ч., в двора на автопарка в града на ул. „Сокачев“ № 2 в гр. Долни чифлик. На пункта е предоставена възможност безвъзмездно да се предават следните видове опасни отпадъци, образувани от домакинствата:

- Живак и живаксъдържащи уреди - живак, живачни термометри, луминесцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак;
- Лакове и бояджийски материали – лакове, бои, политури, разтворители и разредители за боя, терпентин, лепила, мастила;
- Домакински препарати и химикали – почистващи препарати, дезинфектанти, белина, препарати за растителна защита и борба с вредители, киселини, основи, реактиви, химикали;

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

- Празни опаковки, обозначени със символите за опасност;
- Фармацевтични продукти – лекарства с изтекъл срок.

7.2.4.2. Третиране на битовите отпадъци и предаване за рециклиране, в т.ч оползотворяване

Деятелностите по третиране на битовите отпадъци се осъществяват съгласно сключен договор между община Долни чифлик и „Екоинвест Асетс“ АД. Събраните битови отпадъци от територията на община Долни чифлик се предават за третиране в **Инсталацията за механично – биологично третиране на твърди битови отпадъци**⁵¹, с. Езерово, община Белослав, която включва:

- Линия за механично третиране;
- Балираща машина;
- Линия за биологично третиране;
- Линия за органична фракция.

В инсталацията за МБТ се третират смесени битови отпадъци от системите за организирано сметосъбиране на общини от област Варна, както и от други юридически лица. В инсталацията се сортират и балират и разделно събраните отпадъци от опаковки от системата за разделно събиране на община Долни чифлик и други общини от област Варна и област Добрич.

Технологията, която е приложена за преработката на отпадъците, се основава на естествени физико-механични процеси, които не генерират замърсяване на околната среда с прах и вредни емисии.

⁵¹ Източник: ГД за 2021г. на „Екоинвест Асетс“ АД гр.Варна

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Инсталацията за МБТ на твърди битови отпадъци представлява метално хале от модулен тип, в което са разположени всички съоръжения и всички процеси се извършват в закрыта среда /в помещения или затворени съоръжения - тунели/ и биофилтърнен комплекс, включващ съответните филтри за улавяне и пречистване на неприятните миризми и резервоари за технологични води.

Отпадъците се претеглят на входа на инсталацията с електронна везна с обхват до 50 тона. След това отпадъците се разтоварват в приемно хале, позволяващо съхранението и предварителната обработка на отпадъците за времеви интервал до 48 часа. След предварително сортиране на неспецифични и/или едрогабаритни отпадъци с челен товарач отпадъците се подават в машината за разкъсване на едри отпадъци и отваряне на полиетиленови торби (шредер в зала за доставка). Посредством наклонена транспортна лента, отпадъците се отвеждат към тромел с трисекционно сито. Първата секция на тромела (барабанното сито) позволява максимално количество отпадъци от органичната фракция, примесени с минимално възможно количество капачки от бутилки, малки парчета от метал, дърво, опаковки и др. да бъдат отделени. Металните примеси от тази фракция се отделят и остатъкът постъпва в тунелите за компостиране. В тунелите постъпилата фракция се обеззаразява и стабилизира. Втората секция от ситото на тромела отделя максимално количество от рециклируемите фракции (РЕТ, РЕ, черни и цветни метали, хартия, дърво, полиетиленови фолиа и др.) Тази фракция преминава последователно през магнитен сепаратор, балистичен сепаратор, който я отделя на три потока, вихровотоков сепаратор и станция за ръчно сортиране. Остатъчната органична фракция се отвежда към тунелите за компостиране. Леката обемна фракция преминава през инфрачервен сепаратор, който отделя РЕТ, а остатъкът се отвежда към пресконтейнер за депониране. Леката плоска фракция преминава през станция за ръчно сортиране, където се отделят хартията, картоната и полиетиленовите фолиа, а остатъкът се отвежда към пресконтейнер за депониране.

Сепарираната от третата секция на ситото на тромела фракция (едрогабаритни опаковки, текстил, големи фолиа и т.н.) се отвежда към станция за ръчно сортиране. Сепарираните рециклируеми отпадъци от хартия, пластмаса и метал се подават за балиране. Балираните рециклируеми отпадъци временно се съхраняват на площадка до предаването им за рециклиране на лица, притежаващи разрешителен документ за съответната дейност.

Сепарираната органична фракция от трите секции се насочва към линията за биологично третиране в 10 на брой затворени тунели, където се осъществяват процеси на аеробно разграждане до получаване на стабилизирана органична фракция.

Линия за пресяване на стабилизирана органична фракция (СОФ) .

В линията се пресява стабилизираната органична фракция, образувана от процеса на аеробно разграждане в линията за биологично третиране. Капацитетът 30 т/ч (60 м³/ч) за фракция с размер 0-60 мм., при относителна плътност 0,35÷0,5 т/м³. Линията няма да работи ежедневно, а при отваряне на тунел със стабилизирана органична фракция. Максималното годишно количество СОФ, образувана в тунелите на линията за биологично третиране е 56 700т. годишно.

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Пресяването на стабилизираната органична фракция и отделянето на примеси става по следния начин:

Непречистената стабилизираната органична фракция ще се подава с челен товарач към фунията на зареждащия модул, който чрез въртеливото движение на два шнека осигурява равномерен приток на материала към транспортните ленти до вибрационен сепаратор. Над зареждащия модул и над вибрационен сепаратор е инсталирана аспирация за улавяне на отделената прах. Вибрационният сепаратор разделя материала на 3 фракции с различен размер, а именно 0÷5 мм., 5÷30 мм. и 30÷60 мм. Чрез вибрацията на отделни кутии-сита с различни по размер отвори, се осъществява отделянето на различните фракции.

Отделената фракция с размер 0÷5 мм., която представлява пречистената вече стабилизирана органична фракция, чрез транспортна лента постъпва в буферен бункер за съхранение.

Фракциите с размер 5÷30 мм. и 30÷60 мм. преминават паралелно по транспортни ленти към следваща стъпка – въздушен „зиг-заг“ сепаратор. Неговото основно предназначение е да отдели инертните материали – тежка фракция (стъкло, керамика, камъни) от останалия лек материал (неутнили листа, клечки, парчета найлон, пластмаса, хартия).

Това се осъществява, чрез преминаването на материала през зигзагообразен канал, като същевременно от вентилатор в обратна посока мощна въздушна струя издухва леката фракция, а тежката (инертните материали) пада надолу. След това въздухът заедно с леките материали постъпва в циклон, където се отделя от материала и отново преминава към засмукващата страна на вентилатора. При този процес също се отделя прах и тя се аспирира по същия начин, като при другите модули. Тези въздушни сепаратори са два за всяка една фракция, като инертните материали (тежки фракции) се обединяват на обща транспортна лента и се транспортират до отделен буферен бункер за инертни материали. Леките фракции, съдържащи неутнили парчета хартия, листа, клечки, пластмаси в зависимост от размера се насочват с транспортни ленти по-нататък. Леката фракция с размер на частиците 5÷30 мм. се транспортира до буферен склад, от където ще се оползотворява като механично (чрез челен товарач) постепенно се добавя и смесва с готовия RDF. Лека фракция с размер на частиците 30÷60 мм се транспортира и изсипва в зала 1 на шредираща линия за производство на RDF за последващо шредирание и обработка.

Шредираща линия за производство на модифицирано гориво от отпадъци (RDF). В Шредиращата линия за производство на модифицирано гориво от отпадъци /RDF/, избраната техника касае производство на гориво от битови и производствени неопасни отпадъци (RDF) посредством тяхното фино раздробяване (чрез шредери) с големина не-повече от 30мм. Негоримите примеси, напр. инертни съставки, стъкло, метали и др., ще се отделят посредством магнитни и въздушни сепаратори. Отделените инертни отпадъци са негодни за последваща преработка и ще се депонират, а металите ще се предават за рециклиране на фирми, притежаващи необходимите разрешителни за тази дейност. В шредиращата линия за производство на модифицирано гориво от отпадъци /RDF/, като входящ материал за преработка постъпва както остатъчната фракция от линията за механично третиране /сортиране/ на инсталация за МБТ, така и

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

производствени отпадъци, приемани от други юридически лица, като хартия, пластмаса, текстил, дърво, които са висококалорични и подходящи за производството на гориво от отпадъци.

Шредиращата линия включва: предварителен шредер за едри фракции; 2 магнитни сепаратора; 2 броя въздушни сепаратора и два шредера за фино надробяване, разположени в хале от модул тип.

Произведеният RDF се предава за оползотворяване чрез изгаряне в циментовата промишленост.

При приемане на неопасните отпадъци на площадката, съгласно законовите изисквания се извършва проверка на място, която включва:

- визуален контрол, с оглед установяване на съответствието на отпадъка;
- измерване с електронна везна на количеството на приеманите отпадъци;
- отразяване в "Отчетната книга".

Производственият капацитет на инсталациите, съгласно условията на Комплексно разрешително № 506-Н0/2015г., актуализирано с Решение №506-Н0-И0-А1/2016г. и с Решение № 506-Н0-И0-А2/2019г е представен в таблицата по-долу.

Таблица 33 Производствен капацитет на инсталациите на „Екоинвест Асете“ АД

Инсталация	Позиция на дейността, приложение № 4, ЗООС	Капацитет
1. Инсталация за механично – биологично третиране на твърди битови отпадъци, включваща:	т. 5.3.2 „а“	-
- Линия за механично третиране;		450 t/24h
- Балираща машина.		248 t/24h
- Линия за биологично третиране;		30 t/h
- Линия за пресяване на стабилизирана органична фракция (СОФ)		65 700 t/y
2. Шредираща линия за производство на модифицирано гориво от отпадъци (RDF)	т. 5.3.2 „б“	224 t/24h

Образуваните видове отпадъци, които се предадени за последващо оползотворяване/ рециклиране извън площадката през 2021г. са следните:

- Хартия и картон
- Черни метали
- Цветни метали
- Пластмаса и каучук
- Стъкло
- Минерали (пясък, камъни)
- Други отпадъци (включително смеси от материали) от механично третиране на отпадъци различни от упоменатите в 19 12 11

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

- Горими отпадъци (RDF – модифицирани горива получени от отпадъци)
- Нестандартен компост
- Минерали (пясък, камъни).

Информация за количествата разделно събрани битови отпадъци и отпадъците от инсталацията за предварително третиране, предадени за оползотворяване в т. ч. рециклиране от община Долни чифлик по официални данни на ИАОС са представени в Таблица 28.

Таблица 34 Количества разделно събрани, предадени за оползотворяване в т. ч. рециклиране битови отпадъци в община Долни чифлик по години в тонове

	2017г.	2018г.	2019г.
Смесени битови отпадъци предадени в инсталация за предварително третиране	4 624	5 200	5 265
Отпадъци от инсталацията за предварително третиране, предадени за рециклиране	179	161	173
Отпадъци от инсталацията за предварително третиране, предадени за оползотворяване	3 800	2 562	2 846
Отпадъци от инсталацията за предварително третиране, предадени за изгаряне		144	577
Отпадъци от инсталацията за предварително третиране, предадени за депониране	26	2 265	20
Събрани битови отпадъци, предадени за оползотворяване, в т.ч. рециклиране	750	5 803	5 809

Постигнатите резултати за изпълнение на целите по чл. 31, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците за община Долни чифлик са представени в таблицата по-долу:

Таблица 35 Постигнати резултати за изпълнение на целите по чл. 31, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците за община Долни чифлик

	2017г.	2018г.	2019	2020	2021г. ⁵²
Количества на битовите отпадъци подготвени за повторна употреба и рециклиране в тонове	4 550	2 723	3 563	3 806	5 686
Количества на депонираните биоразградими битови отпадъци в тонове	26	2 265	20	8	6
Постигната степен на подготовка за повторна употреба и рециклиране, %	80	57	61	59	

⁵² Източник: ИАОС - Предварителни данни за 2021г.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

	2017г.	2018г.	2019	2020	2021г. ⁵²
Постигната степен на ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци, %			100	100	

При изпълнение на целите за по чл.31, ал.1,т.1 ЗУО, общините се освобождават от заплащане на 50% от отчисления за депониране на отпадъци - чл. 64 ЗУО, което цели увеличаване на количествата битови отпадъци за рециклираните и оползотворяване.

При изпълнение на целите за ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци чл.31, ал.1,т.2 ЗУО, общините се освобождават от заплащане на 50% от отчисления за депониране на отпадъци. Ако общините изпълнят двата вида цели, те се освобождават на 100% от заплащане на отчисленията по чл. 60 и чл. 64 от ЗУО. За депониране на отпадъци на регионално или общинско депо за неопасни отпадъци и на депа за строителни отпадъци се правят отчисления на всеки тон депониран отпадък в размер и по ред, определени с наредбата по чл. 43, ал. 2 от ЗУО.

Следва да се обърне внимание, че община Долни чифлик не предава отпадъци за обезвреждане на регионално/общинско депо за битови отпадъци. Битовите отпадъци от територията на общината се предават за оползотворяване в Инсталацията за МБТ на твърди битови отпадъци, с. Езерово, община Белослав.

Община Долни чифлик е изработила проект за ПУП-ПРЗ на ПИ с идентификатор 21912.111.866 и ПИ с идентификатор 21912.111.814 по кадастрална карта на гр. Долни чифлик за УПИ II-814 „площадка за третиране на отпадъци“ и УПИ III-866 „площадка за третиране на отпадъци“ в кв. 146 и ПУР от осова точка 560 до осова точка 571 по регулационния план на гр. Долни чифлик, за който план е издадено Решение № ВА-81/26.07.2022г. на директора на РИОСВ-Варна, за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка (ЕО) с решение да не се извършва ЕО на плана.

За инвестиционното предложение за изграждане на площадка за третиране на отпадъци е необходимо да се представи уведомление за ИП по реда на чл. 4 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда.

7.2.5. Стари замърсявания с битови и други отпадъци на територията на общината

В периода до 2016 г. единственият начин на обезвреждане на отпадъците на Община Долни чифлик е депонирането в общинското депо, разположено в парцел с ПИ № 000095, с площ 37,798 dka, в местността „Дюлгер бахче“ в землището на Долни чифлик, на 1,5 km наляво от регулацията до пътя за Варна през с. Старо Оряхово. Депото е експлоатирано от 1979 г. като не са спазени изискванията на Наредба № 6/27.08.2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци, което при експлоатацията на депото е имало съществен риск от замърсяване.

Със Заповед на Директора на РИОСВ – Варна от 16.07.2009г., е преустановена

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

експлоатацията на Общинското депо с препоръки да се предприемат мерките за закриване и рекултивацията му. Към настоящия момент е изготвен проект за рекултивация на Общинското депо и общината е кандидатствала за финансиране пред ПУДООС и към 2018 година е одобрен проекта и е стартирал дейностите през 2019/2020 година.

През 2020г. е приключил етапът на техническата рекултивация по проект „Закриване и рекултивация на общинско депо за неопасни отпадъци гр. Долни чифлик, на стойност 1 534 841 лв. Задължението на общината е да поеме в бъдеще изпълнение на биологичната рекултивация.

За приключване на проекта за рекултивация на старото депо в план сметката на общината за 2022 г. са предвидени необходимите финансови средства за изпълнение на биологична рекултивация на общинско депо за неопасни отпадъци, гр. Долни чифлик, като общата необходима сума е 35 000 лв. за сметка на 19 860 лв. от приходите по управление на ТБО, а останалата сума от 15 140 лв. от други източници.

Проектът се осъществява на два етапа:

Етап I - Техническа рекултивация

Етап II - Биологична рекултивация

Целта на проектно предложение е закриване и рекултивация на съществуващото сметище, което ще допринесе за:

- Намаляване на негативното въздействие върху компонентите на околната среда – почви, атмосферен въздух, повърхностни и подземни води;
- Намаляване на рисковете за човешкото здраве и удовлетворяване на условията за използване на рекултивационния повърхностен слой на депото след приключване на неговата експлоатация.

7.2.6. Рискове за замърсяване от депонирането на отпадъците

На територията на общината не се депонират отпадъци, което предотвратява риска от замърсяване на подземните води, почвите и атмосферния въздух. До настоящия момент не е констатиран риск за замърсяване на водоизточници за питейно водоснабдяване, на водни обекти и чувствителни екосистеми.

Съществува евентуален риск за дифузно замърсяване на почвите от незаконните сметища на територията на Общината.

7.2.7. Регионални депа

На територията на община Долни чифлик няма регионално депо за битови отпадъци. Събраните битови отпадъци се транспортират до инсталация в с. Езерово. Регионалното сдружение на общините Провадия, Ветрино, Суворово, Вълчи дол, Девня, Долни чифлик, Дългопол, Аврен и Бяла е учредено през април 2011. Сдружението не успява да определи площадка за изграждане на Регионално депо, която да отговаря на екологичните изисквания, поради което не успява да получи финансиране от ОПОС за изграждането на необходимата общинска инфраструктура. На заседание на Общото събрание на регионалното сдружение от 06.03.2020г. е взето решение за отлагане изграждането на регионална система за управление на отпадъците, поради липса на

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

подходящи терени общинска собственост на територията на всяка от общините.

Наличната информация и тенденции дават основание да се направят следните основни изводи и препоръки:

- В сравнителен план с България, община Долни чифлик е под средното ниво на образуване на битови отпадъци на жител за 2018г. - 407 кг/жител за България и 314 кг/жител за Долни чифлик;
- Съгласно типичните данни на натрупване на отпадъци за населени места от 3 000 до 25 000 жители⁵³, средногодишната норма за човек от населението е 295,5 кг., следователно нормата за община Долни чифлик за 2018г. е по-висока;
- Общото количеството на образуваните смесени битови отпадъци от 2017г. до 2021г. следва тенденция към увеличение, като през 2022г., увеличението е със 7%, спрямо 2017г. Нормата на натрупване на смесените битови отпадъци в общината за 2021 г. е 322 кг./ж/г., което е с 22 кг/човек/на година повече, спрямо 2020 г. но въпреки това остава с по-благоприятна стойност от средната за страната;
- Делът на населението, обхванато от системите за организирано сметосъбиране и транспортиране на битовите отпадъци достига 100%;
- Община Долни чифлик е община в България с едно от най-ниските нива на депонираните битови отпадъци, с което осигурява изпълнение на целите, заложен в чл.31, ал.1 от Закона за управление на отпадъците;
- Общината следва да планира и изпълни допълнителни мерки за организиране на системи за разделно събиране на битови отпадъци и увеличаване на количествата на подготвените за повторна употреба и рециклиране битови отпадъци;
- Организираната система за разделно събиране на отпадъците от опаковки не обхваща всички населени места от общината;
- Община Долни чифлик следва да планира и изпълни допълнителни мерки за разделно събиране на биоразградими отпадъци на територията на общината;
- Липсва информация за общо генерираните ОСР на територията на общината, поради което не може да се направи констатация за общото ниво на генериране и оползотворяване на ОСР на територията на общината. Разбира се всички въпроси, свързани с ОСР, с изключение на отпадъците от ремонтна дейност на домакинствата, са извън компетенциите на общината, като въпросите за отчетността се решават на национално ниво;
- Липсва информация за общо генерираните производствени и опасни отпадъци на територията на общината, поради което не може да се направи констатация за общото ниво на образуване до окончателното им третиране.
- Налице е забавяне на процеса по осигуряване на площадка/и за временно съхранение на строителни и едрогабаритни отпадъци и площадка за третиране на отпадъци в гр. Долни чифлик.
- Препоръчително е да се доразвие организираната система за разделно събиране на строителни отпадъци от ремонтни дейности от домакинствата.

⁵³ Методика за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци на МОСВ от 2012г.- Стр. 27

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

- На територията на общината не са организирани системи в сътрудничество с организации по оползотворяване и/или други лица за разделно събиране на МРО-излезли от употреба гуми (ИУГ), отпадъчни масла и нефтопродукти и текстил и обувки.
- Количествата на смесените битови отпадъци, които постъпват за третиране от територията на община Долни чифлик, могат допълнително да се намалят, чрез предприемане на допълнителни мерки за предотвратяване образуването на отпадъци и отделяне на количествата рециклируемите компоненти от смесения отпадъчен поток.
- Община Долни чифлик е обезпечена със съдове и транспортни средства за събиране и транспортиране на смесените битови отпадъци. През следващите години ще е необходимо текуща подмяна на амортизираните и повредени съдове.
- На регионален принцип РСУО – Провадия, е необходимо да осигури инсталации за третиране на биоразградими отпадъци, във връзка със задълженията за разделно събиране на хранителните отпадъци.

8. АКУСТИЧНА СРЕДА (ШУМОВО ЗАМЪРСЯВАНЕ)

Шумовото натоварване в общината е ограничено. Основните източници на шум в общината са автотранспорта и промишлените предприятия в гр. Долни чифлик.

Известно натоварване на акустичната обстановка има в гр. Долни чифлик, с. Рудник и с. Старо Оряхово, където е сравнително по-интензивен автотранспорта. Поради слабото развитие на промишлена дейност в общината въздействието ѝ върху акустичната обстановка е незначително.

Мероприятията, които следва да се извършат от общината за запазване на акустичния комфорт на населението, са свързани с поддържане и озеленяване на площите в района на източниците на производствен шум и пътните артерии, ремонт на пътните участъци и подобряване организацията на движението на автомобилите.

9. РАДИАЦИОННА ОБСТАНОВКА, ЙОНИЗИРАЩИ И НЕЙОНИЗИРАЩИ ЛЪЧЕНИЯ

На територията на общината към настоящия момент няма данни за наличието на опасност от радиация. Също така липсват данни за нейонизиращи лъчения и влияние върху хората и околната среда.

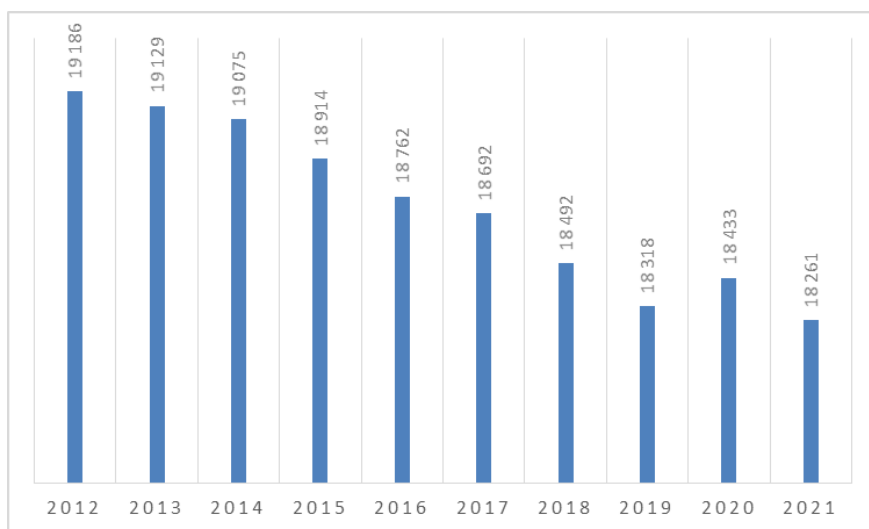

IV. СОЦИАЛНО – ИКОНОМИЧЕСКА СРЕДА

1. Демографска характеристика

1.1. Брой на населението

Населението в община Долни чифлик през последните десет години показва тенденция на относително ниско намаление с 925 души, което се равнява на спад с 5 %. Това намаление, съпоставимо с други сходни градове във вътрешността от територията на страната е ниско и по-скоро показва тенденция на някаква относителна устойчивост, въпреки горните цифрови изражения. Статистическите данни за последните десет години отразяват, въпреки фиксирания спад не толкова стръмна крива на обезлюдяване. По официални статистически данни населението на община Долни чифлик към 31.12.2021 г. възлиза на 18261 души.

Фигура 39 Население в община Долни чифлик през периода 2000 - 2021 г.⁵⁴. (брой)

1.2. Възрастова структура

По възрастова структура, данните показват, че най-висок е дялът на групата на възраст от 18 до 62 години, от която се формира основно трудовият потенциал. Икономически активното население при жените от 18 до 59 години е 5 490, а при мъжете от 18 до 62 г. – 5 892. Т. е. общо 58,61 % от населението е в трудоспособна възраст, срещу 19,85% - в пенсионна. Останалите 22,15% са между 0 и 17 год., което в бъдеще ще влезе в трудоспособната възраст. Голяма е разликата между мъжката и женската част от населението в над трудоспособна възраст, като съотношението е 40% (мъже) и 60% (жени).

Възпроизводството на трудоспособното население се характеризира най-добре чрез коефициента на демографско заместване, който показва съотношението между

⁵⁴ Източник: НСИ

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

броя на населението, което в бъдеще ще влезе в трудоспособна възраст (0 - 17 г.) и броя на излизащите от трудоспособна възраст (над 60 г. жени и над 63 г. мъже). Към 30.12.2020г. в община Долни чифлик има относителен баланс в този аспект, но все пак с превес на влизащите 22,15 % спрямо 19,85 % на излизащите.

По възрастова структура с най-добри перспективи, освен населението в гр. Долни чифлик, са и селата Старо Оряхово, Венелин, Горен чифлик, Гроздъво, Пчелник, Детелина и Шкорпиловци.

Таблица 36 Население по населени места по възраст⁵⁵ към 30.12.2020 г.

Населени места	0-6	7-13	14-17	18-	18-	над 60	над 63	общо
				59 жени	62 мъже			
ДОЛНИ ЧИФЛИК	1476	1778	930	5490	5892	2311	1543	19420
ГР.ДОЛНИ ЧИФЛИК	543	650	323	2142	2208	724	448	7038
С.БУЛАИР	7	12	10	51	60	18	12	170
С.БЪРДАРЕВО	0	1	0	7	13	22	18	61
С.ВЕНЕЛИН	79	124	49	248	244	49	45	838
С.ГОЛИЦА	15	12	16	107	149	122	99	520
С.ГОРЕН ЧИФЛИК	113	112	68	428	417	184	99	1421
С.ГРОЗДЪОВО	199	250	115	662	722	289	206	2443
С.ДЕТЕЛИНА	100	90	53	208	195	59	35	740
С.КРИВИНИ	1	1	0	11	18	28	28	87
С.НОВА ШИПКА	10	9	5	45	66	52	36	223
С.НОВО ОРЯХОВО	4	8	4	38	48	37	31	170
С.ПЧЕЛНИК	129	156	84	436	505	184	113	1607
С.РУДНИК	18	19	11	85	112	97	66	408
С.СОЛНИК	4	2	4	44	51	68	61	234
С.СТАРО ОРЯХОВО	213	285	156	784	863	293	184	2778
С.ШКОРПИЛОВЦИ	41	46	31	187	211	67	44	627
С.ЮНЕЦ	0	1	1	7	10	18	18	55

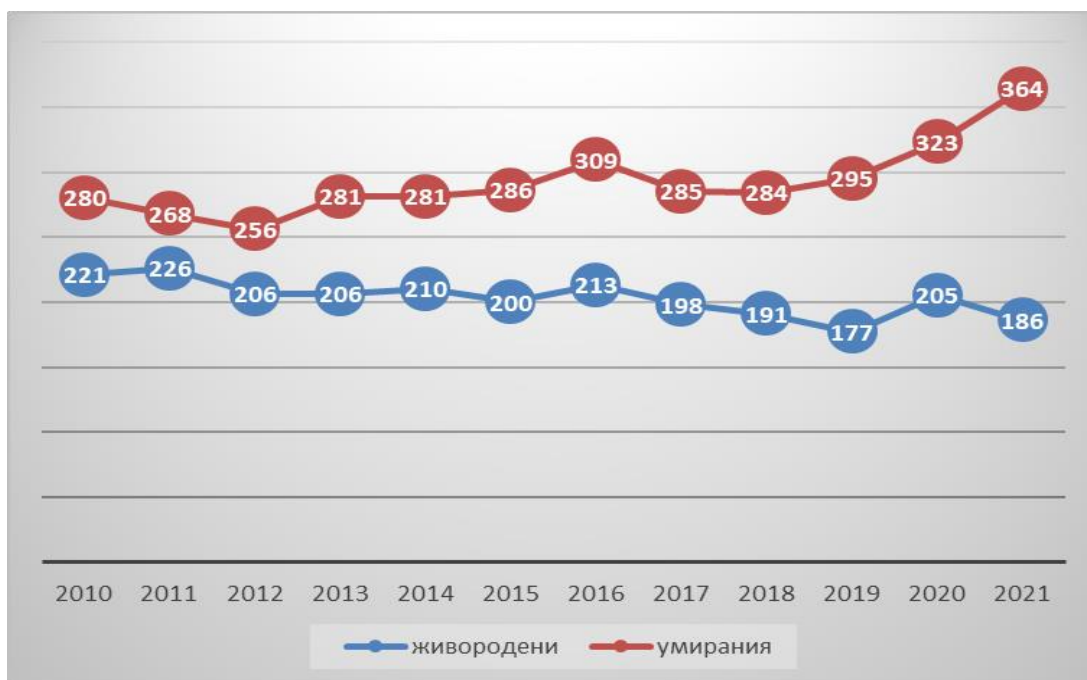
1.3. Раждаемост и смъртност

Естественят прираст на населението представлява разликата между броя на регистрираните живородени деца и броя на починалите лица през годината. Естественят прираст на населението на община Долни чифлик през периода

⁵⁵ Източник: ПИРО на община Долни чифлик 2021-2027г.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-S01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

2010-2021г. е отрицателен. Налице е устойчива тенденция за отрицателен естествен прираст в общината.

Фигура 40 Раждаемост и смъртност общо (брой) на територията на община Долни чифлик 2010-2021г.⁵⁶.

Фигура 41 Естествен прираст (брой) община Долни чифлик 2010-2021г.

От приложената по-долу таблица⁵⁷ за естествения прираст по населени места, свързан само с живородените деца е общинският център гр. Долни чифлик, следван по

⁵⁶ Източник: НСИ

⁵⁷ Източник: ПИРО 2021-2027г.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

този критерий от селата Гроздьово, Детелина, Венелин и Пчелник, но за всички населени места следва да се направи извод, че естественият прираст е отрицателен. Това е неблагоприятна и нежелана демографски тенденция.

Таблица 37 Естествен прираст по населени места (брой) към 31.12.2020г.

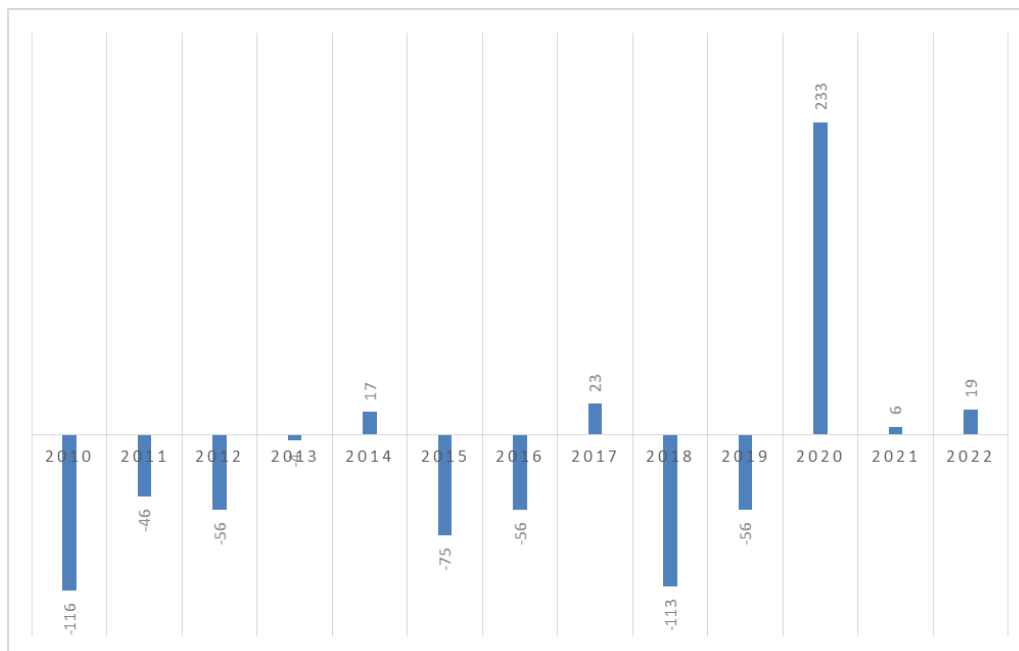
Населени места	Население към 31.12.2020г.	Живородени	Умрели
с. Булаир	190	2	3
с. Бърдарево	43	0	2
с. Венелин	968	17	12
с. Голица	504	3	14
с. Горен	1462	9	28
с. Гроздьово	2547	21	42
с. Детелина	783	11	10
гр. Долни чифлик	7562	71	90
с. Кривини	64	0	5
с. Нова Шипка	198	1	7
с. Ново	170	1	4
с. Пчелник	1673	20	24
с. Рудник	352	0	6
с. Солник	196	0	8
с. Старо Оряхово	2827	23	40
с.	739	8	5
с. Юнец	32	0	2

1.4.Механично движение на населението

Механичният прираст на населението представлява разликата между броя на заселените и броя на изселените лица в и от община Долни чифлик. Механичният прираст до 2019г. е отрицателен, което означава, че населението през годините е търсило по-добри условия за живот и работа.

През последните три години общината не е регистрирала нито една година с отрицателен механичен растеж на населението. Положителните стойности на механичен прираст от 2020г. се дължат и на засилените имиграционни процеси - завръщащо се население, поради ефекта от пандемията COVID-19 (загуба на работа, нужда от грижа за възрастни роднини и др.).

Фигура 42 Механичен прираст на населението (брой)

1.5. Заболеваемост и болести⁵⁸

Промените във възрастовата структура на населението оказват съществено влияние върху показателите за обществено здраве, особено върху общите коефициенти на раждаемост, смъртност, заболяемост и болестност и др. Основен фактор, обуславящ динамиката в общата смъртност е процесът на демографско остаряване. Заболяванията са основна причина за смърт при възрастните в област Варна.

През 2020г. в област Варна основен дял в структурата на общата смъртност заемат болестите на органите на кръвообращението – клас IX – 54.83%, следвани от новообразуванията – клас II – 17.52%. Предвид обявената COVID-19 пандемия от 2020 г. е включен Клас XXII Кодове за специални цели (U00-U85), в т.ч. COVID-19 (U07.1-U07.2). В структурата на обща смъртност COVID-19 заема трето място, като причина за смърт в област Варна – 7,52%, измествайки X клас – болести на дихателната система с 4.60% и болестите на храносмилателната система – клас XI – 4.46%. Тези 5 класа болести формират 90.93% от причините за смърт през 2020 г. За сравнение през 2019 г. основен дял в структурата на общата смъртност заемат болестите на органите на кръвообращението – клас IX – 59.31%, следвани от новообразуванията – клас II – 19.52%, X клас – болести на дихателната система с 4.68%, болестите на храносмилателната

⁵⁸ Източник: Годишен анализ на здравно-демографското състояние и здравната мрежа в област Варна - РЗИ Варна

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

система – клас XI – 4.38%, външни причини за заболяемост и смъртност – клас XX – 3.02%. Тези 5 класа болести формират 90.91% от причините за смърт през 2019 г.

Смъртността в градовете е по-висока от тази в селата. Разликата в смъртността на градското и селското население се дължи на по-интензивния процес на обезлюдяване на селата. Анализирайки 2020 и 2019 година, в смъртността по причини не се забелязват особени различия, като изключим новопоявили се през 2020 г. вирус, който се нарежда на трето място в структурата на обща смъртност по причини.

Нарастващата заболяемост на населението се определя в най-голяма степен от заболявания, които се дължат на демографски фактори, свързани със стареенето на населението, нездравословно хранене, тютюнопушене, употреба на алкохол, нерационален и нехигиеничен живот, намалена двигателна активност и спортуване, живот в стрес и др. В структурата на заболяемостта на населението по класове болести за 2020 г. в област Варна с най-висок относителен дял са болестите на дихателната система – 31,28%. На второ място са болестите на пикочно-половата система – 7,60%. На трето място са болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан – 7,16%.

Таблица 38 Умиряния по причини за смъртта⁵⁹ през 2020 г.

Причини за смъртта - МКБ, X ревизия	Общо за страната	Област Варна
Общо	124 735	6 930
I. Някои инфекциозни и паразитни болести	424	61
II. Новообразувания	18 527	1 214
III. Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	143	12
IV. Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	1 809	64
V. Психични и поведенчески разстройства	137	46
VI. Болести на нервната система	947	78
VII. Болести на окото и придатъците му		
VIII. Болести на ухото и мастоидния израстък	1	
IX. Болести на органите на кръвообращението	75 586	3 800
X. Болести на дихателната система	6 006	319
XI. Болести на храносмилателната система	4 153	309
XII. Болести на кожата и подкожната тъкан	55	1
XIII. Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	37	2
XIV. Болести на пикочно-половата система	1 798	157
XV. Бременност, раждане и послеродов период	4	
XVI. Някои състояния, възникващи през перинаталния период	137	8
XVII. Вродени аномалии (пороци на развитието), деформации и хромозомни аберации	93	5
XVIII. Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания	3 817	196
XX. Външни причини за заболяемост и смъртност	2 507	137

⁵⁹ Източник: https://www.nsi.bg/sites/default/files/publications/Zdraveopazvane_2021.pdf

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

XXII. Кодове за специални цели в т.ч. COVID-19

8 554

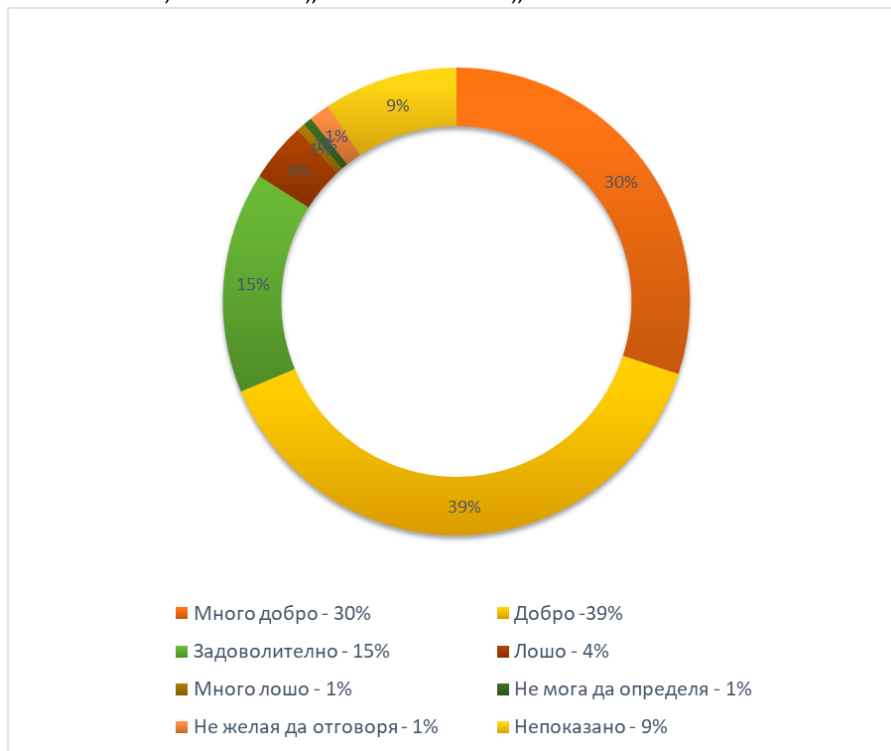
521

В област Варна през 2020г. основен дял в структурата на регистрираните заболявания от заразни болести, подлежащи на задължително съобщаване заема варицела, следвана от скарлатина. В структурата на заразните болести вирусните хепатити заемат трето място.

Таблица 39 Регистрирани заболявания от заразни болести, подлежащи на задължително съобщаване, през 2020 г. по области

Болести	Общо за страната	Област Варна
Скарлатина	1 014	134
Варицела	12 266	1 503
Дизентерия (шигелоза)	47	3
Вирусни хепатити	1 664	35
Тетанус	1	1
Лаймска борелиоза	160	5
Бактериални менингити и менингоенцефалити	40	6
Вирусни менингити и менингоенцефалити	69	13

На фигурата по-долу е показана самооценка на здравето на населението в община Долни чифлик, която показва, че 69% от населението е в „добро“ и „много добро“ здравно състояние, а 4% са в „лошо“ и 1% в „много лошо“ състояние.

Фигура 43 Население по самооценка на здравето⁶⁰, община Долни чифлик към 07.09.2021 г.

⁶⁰ Източник: НСИ

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

В Доклада за влиянието на атмосферния въздух върху здравето на населението в Област Варна за 2020 г. на РЗИ –Варна е посочено, че в Община Долни чифлик⁶¹ преобладаващи са остри респираторни инфекции за населението от 0-17 г., като не се наблюдава съществена разлика между градско и селско население. (с. Старо Оряхово, където е извършван мониторинг на атмосферния въздух е едно от двете големи села в общината). При населението над 18 г. и за града и за селата преобладават хроничните болести на долните дихателни пътища поради възрастовата структура на населението в района.

В годишния анализ на здравно-демографското състояние и здравната мрежа в област Варна на РЗИ Варна, основните слабости и недостатъци на системата за извънболнична помощ са систематизирани по следния начин:

- неравномерно териториално разпределение на лечебните заведения за извънболнична помощ, водещо до неравнопоставеност на населението по отношение на достъпа до здравни услуги;
- предимно индивидуална организация на дейността на общопрактикуващите лекари и малък относителен дял на регистрираните групови практики;
- липса на добре организирана 24-часова неотложна помощ в лечебните заведения за първична и специализирана извънболнична помощ и зачестяващи проблеми и пропуски при оказването ѝ;
- недостатъчна и често формално осъществявана дейност по промоция на здравето, профилактика и скрининг на заболяванията, диспансеризация и т.н.;
- недостатъчен брой специалисти по определени медицински специалности;
- обособяване на голям брой индивидуални специализирани практики за сметка на ДКЦ и МЦ, водещо до лоша координация и нарушаване на интегритета на лечебнодиагностичния процес;
- деqualификация и липса на ефективна система за продължаващо обучение и контрол върху качеството на специализираната медицинска дейност.

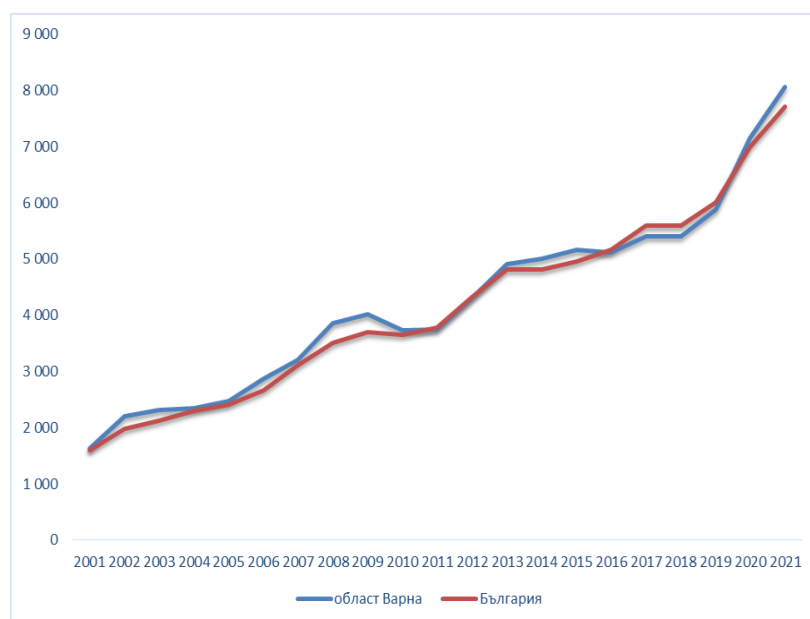
2. Социално-икономическа характеристика

2.1. Средно-годишен доход на човек от населението, сравнение със средното за страната

Брутният вътрешен продукт на човек от населението в област Варна през 2019-2020г., намалява, като достига 15 629 лв. през 2020г., но остава сред първенците в страната в тази категория (след София и област Габрово). Заплатите и доходите в област Варна продължават да нарастват, като през 2021г. средногодишният доход на лице от домакинството достига 8 069 лв. (при 7 705 лв. в страната).

⁶¹ Източник: <https://www.rzi-varna.com/docs/atmos2020.pdf>

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Фигура 44 Средногодишен доход на лице от домакинството⁶², лв.

Средногодишният доход на лице от домакинството в област Варна за 2021 година се е увеличил с 11 % в сравнение с 2020г., като ръстът е малко по-бърз (2%) от този в страната.

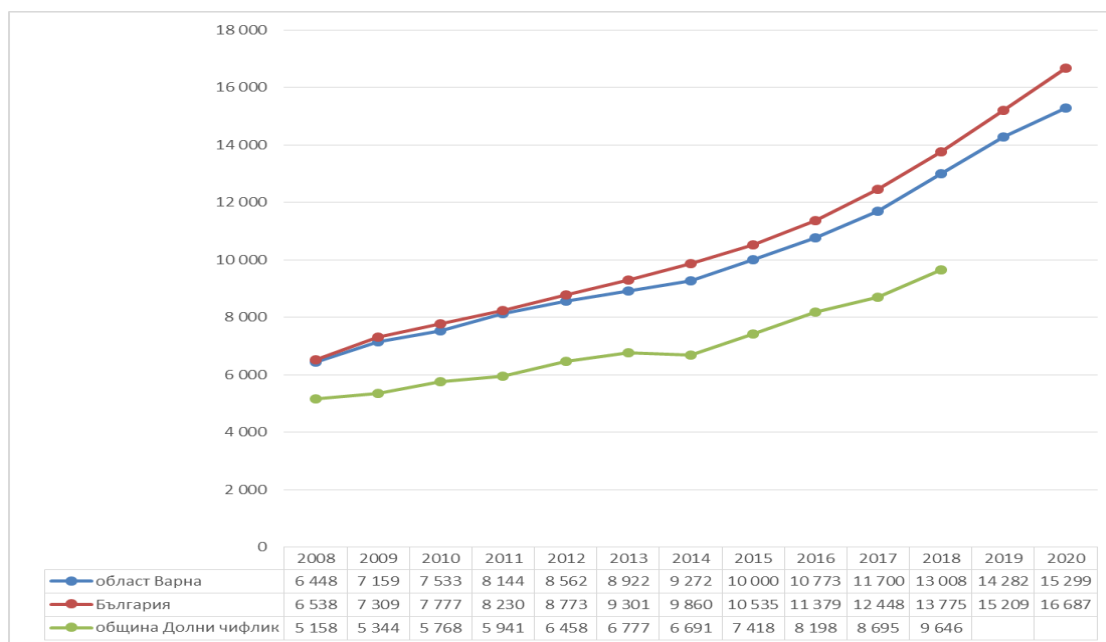
2.2. Размер на средната работна заплата

Заплатите и доходите в областта продължават да нарастват. Средната годишна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение в област Варна през 2020г. достига 15,3 хил. лв. (при 16,7 хил. лв. в страната), а средногодишният доход на лице от домакинството – 8,1 хил. лв. (при 7,7 хил. лв. в страната).

Нивото на бедност в област Варна намалява значително. Делът на населението, живеещо с материални лишения, достига 20,8% (при 19,4% в страната), а на живеещото под националната линия на бедност – 17,3% (при 22,1% в страната) през 2021 година.

⁶² <https://www.regionalprofiles.bg/bg/>

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Фигура 45 Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение (лв.)⁶³

Видно от фигурата по-горе средната годишна работна заплата в община Долни чифлик се движи във възходящ порядък - от 5 158 лв. през 2008 г. до 9 646 лв. през 2018г., но размерът на средната годишна работна заплата в Долни чифлик през целия изследван период е значително по-нисък в сравнение с този за област Варна и страната и трудно обезпечава дори и минимални потребности.

2.3. Заетост и безработица

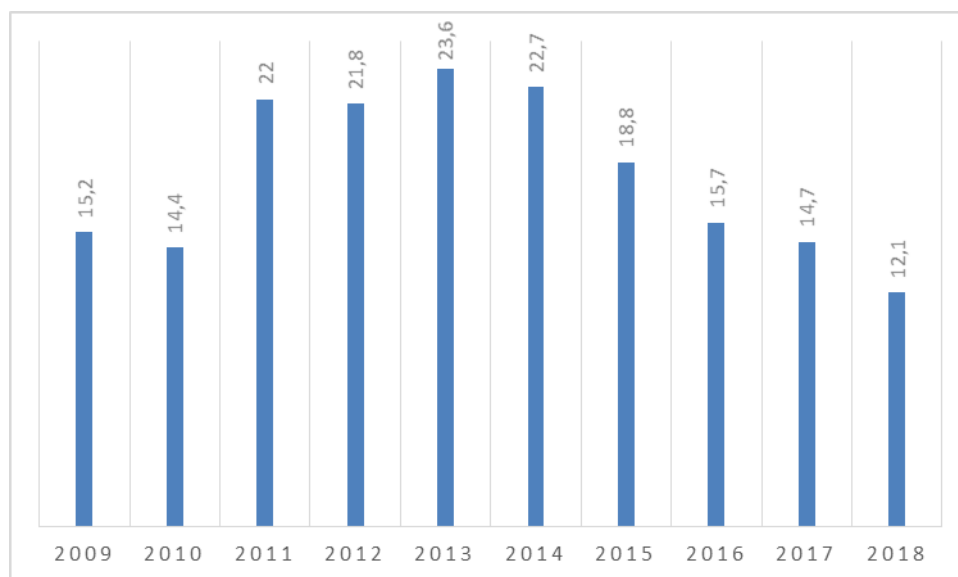
За периода 2013-2018г. процентното ниво на безработица в община Долни чифлик бележи устойчив темп на намаляване до нива, които показват нужда на местния пазар на труда от работна ръка. За община Долни чифлик равнището на безработица през последните десет години е по-ниско от това през периода 2000 - 2010 г.⁶⁴

Най-ниска е безработицата в населените места в близост до Черноморието, а най-висока в общинския център – гр. Долни чифлик. Най-висок коефициент на безработица се забелязва при лицата с начално и по-ниско образование, както и при тези със средно образование. Несъответствието между предлаганите и търсените квалификации е очевидно предимно в следните групи: незавършилите училище, млади хора, завършващи основно образование и тези без или с много ниско ниво на професионална квалификация. Това несъответствие се наблюдава също така в групите от хора с образование и професионални квалификации, но без стаж, както и в групата на продължително безработните. Бързо нарастват нуждите от квалифицирана работна ръка в области, свързани с въвеждането и използването на нови производствени технологии, информационни и комуникационни технологии и в сферата на туризма.

⁶³ <https://www.regionalprofiles.bg/bg/>

⁶⁴ Източник: ПИРО на община Долни чифлик 2021-2027г.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Фигура 46 Равнище на безработицата

Проблемът с безработицата налага активна работа по различни програми и мерки за насърчаване на заетостта и осигуряване на работни места за стабилизиране пазара на труда и повишаване икономическата активност и равнището на доходи в общината.

Според статистика на АЗ относно пазара на труда през 2017г., общината не попада в списъка на общините с най- високо средногодишно ниво на безработицата в страната. В сравнение с предходни периоди нивата на безработица са ниски. Поради безработицата се наблюдава движение на населението от малките населени места към областния център, както и голям брой работещи и живеещи извън страната. През курортния сезон населението в с. Шкорпиловци и с. Ново Оряхово се увеличава.

Изключително позитивни са резултатите на общинското ръководство за подобряване достъпа до заетост. От м. ноември 2019 г. до края на 2020 г. са устроени на работа общо 1 124 лица, от които с посредничеството на Бюрото по труда - 1 029. С това посредничество на първичния пазар на труда са постъпили на работа 898 души, а по различни програми и мерки за заетост - 131 лица

2.4. Състояние и очаквано развитие на отделните отрасли в общината

Според данни, подробно анализирани в Плана за интегрирано развитие 2021-2027г., в Долни чифлик предимно се развива селското, горското и рибното стопанство, търговията, дърводобивната и дървопреработвателната промишленост, хотелиерството и ресторантьорството и операциите с недвижими имоти.

Таблица 40 Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия⁶⁵ в община Долни чифлик по икономически дейности

	2016		2017		2018		2019	
Икономически дейности	Предприятия брой	Приходи от дейността - лева	Предприятия брой	Приходи от дейността - лева	Предприятия брой	Приходи от дейността - лева	Предприятия брой	Приходи от дейността - лева
Общо	535	89 893	503	98 008	527	107 396	559	117 516
Селско, горско и рибно стопанство	121	29 234	115	33 135	111	33 239	99	29 779
Добивна промишленост	..	..	..	..	..	..	..	..
Преработваща промишленост	40	18 161	36	6 628	41	4 581	40	10 649
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	..	..	..	..	..	..	3	141
Строителство	16	2 407	13	5 565	20	7 945	17	7 481
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	221	32 694	216	45 648	216	51 911	230	53 584
Транспорт, складиране и пощи	16	1 769	16	1 326	17	1 864	27	5 200
Хотелиерство и ресторантьорство	40	1 767	43	2 339	48	2 864	54	4 586
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	6	305	3	289	5	467	9	622

⁶⁵ Данните се отнасят за нефинансовите предприятия, представили отчети в НСИ.

	2016		2017		2018		2019	
Икономически дейности	Предприятия брой	Приходи от дейността - лева	Предприятия брой	Приходи от дейността - лева	Предприятия брой	Приходи от дейността - лева	Предприятия брой	Приходи от дейността - лева
Операции с недвижими имоти	30	1 148	24	1 172	26	1 496	33	1 452
Професионални дейности и научни изследвания	7	..	5	298	8	1 022	8	..
Административни и спомагателни дейности	7	787	4	556	5	749	4	1 253
Образование	..	60	..	65	3	66	..	..
Хуманно здраве опазване и социална	15	528	14	541	12	563	11	475
Култура, спорт и	4	51	..	..	..	34	7	136
Други дейности	6	36	6	46	8	67	13	162

".." Конфиденциални данни, Източник: НСИ

През периода 2016 - 2019г. се отчита значителна стабилност в икономиката на община Долни чифлик. Приходите от основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия по икономически дейности бележат ръст с 42,54% за 2019 г., спрямо 2016 г. Най-висок ръст имат приходите на предприятията от сектор „Търговия и ремонти на автомобили и мотоциклети за 2019г. -53 584 лв., „Селско стопанство, горско стопанство и рибно стопанство" за 2019 год. - 29 779 лв. и „Преработваща промишленост" - за посочената година от 10 649 лв.

Броят на предприятията нарастват от 535 през 2016 г. на 559 през 2019 г., което е ръст от 4,29%. Най-голям ръст като брой предприятия се забелязва в икономическите дейности: „др. дейности" - 53,84%, „транспорт, складиране и пощи" - 40,74% и „хотелиерство и ресторантьорство"- 25,93%. Значително намаление на броя на фирмите се отчита в предприятията с икономическа дейност: селско, горско и рибно стопанство - с 18,18%.

Промислеността в общината е представена от следните подотрасли:

- хранително-вкусова промишленост - производство на захарни изделия,
- сладкарски изделия, хлебопроизводство, месни производни;

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

- шивашка промишленост - производство на работно облекло;
- дърводобив и дървопреработване - производство на паркет, фурнировани
- плоскости, мебели, дограма, дървени въглища;
- преработваща промишленост - производство на комбинирани фуражи;
- добив на инертни материали, пясък, трошен камък;
- производство на строителни изделия и елементи;
- производство на алуминиева дограма.

Геоложките особености на общината - наличието на находища на строителни материали - пясък, чакъли, глинни и мергели за тухли са основна предпоставка за развитието на строителството.

С промишлено значение са находищата на:

- глинни за тухли и керемиди при с. Гроздьово;
- мергели за тухли и керемиди в землището на с. Гроздьово;
- пясъци при с. Старо Оряхово.

Практически край много от населените места има разработени малки кариери за пясък, чакъл и глина, предимно за удовлетворяване на строителните нужди на населението.

Кариери за баластрени материали има разкрити по коритото на р. Елешница, р. Армера, р. Луда Камчия, над с. Горен чифлик.

Кариери за камък има в селата Голица, Булаир, Бърдарево, южно от гр. Долни чифлик.

Кариери за глина има по терасата на р. Камчия, до с. Горен чифлик в участъка „Лонгоза“, край с. Гроздьово и в с. Пчелник - местността „Балтата“.

По-малки находища на пясък има край селата Нова Шипка по долината на р. Камчия, с. Шкорпиловци и с. Детелина.

Добивът на инертни материали заема важна част от добивната промишленост на общината. В Долни чифлик се произвеждат строителни изделия и елементи, алуминиева дограма и др.

Изключително важен фактор за развитието на дърводобива и преработката на дървесина е местната осигуреност на суровини от горскостопанския сектор, както и - находищата на инертни материали за развитието на строителството. Преобладаващите широколистни гори - дъб, бук, ясен, са ценен потенциал за развитието на дърводобивната и дървопреработваща промишленост.

Най-голям дял от промишлеността, се пада на дърводобивът и дървопреработката. Предимно се произвеждат: паркет, фурнировани плоскости, мебели, дограма, дървени въглища.

Туризм

Туризмът следва да е приоритетен отрасъл за икономиката на община Долни чифлик, тъй като притежава едни от най-атрактивните природни и антропогенни туристически ресурси, които създават среда, благоприятна за обитаване и за развитие на курортно-рекреационните функции.

Община Долни чифлик разполага с изключително богати неусвоени ресурси за развитие на туризма - от традиционния морски ваканционен туризъм до все по-търсените напоследък алтернативни форми на селски, познавателен, ловен и

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

екотуризм. Пясъчно-плажовата ивица при устието на река Камчия и река Фъндъклийска е най-дългата по българското Черноморие. На територията на общината тя е дълга 9,7 км.

Акваторията на морето и бреговата ивица предлагат много добри възможности за практикуване на водни спортове и къпане. Редуват се скални участъци и пясъчни плажове. Минералните извори, притежават много добри лечебни качества. Богати са горските масиви и горските паркове.

Антропогенните условия и ресурси за развитието на рекреацията и туризма включват съвременната култура и културното наследство, недвижими културни ценности. Природните и антропогенните условия и ресурси определят добри възможности за развитие на целогодишен поливалентен туристически продукт - морски, балнеоложки, Spa и Wellness, културен, конгресен, екологичен и селски. Към благоприятните туристически условия и възможности следва да се посочат добрите транспортни връзки, осигурени чрез близостта на двете пристанища - Варна и Бургас, международните летища „Варна“ и „Бургас“, транснационалните транспортни коридори. Въпреки тези дадености туристическия потенциал не е усвоен и туристическото натоварване е по-слабо в сравнение с някои други общини от областта.

На крайморската територия са формирани 4 курортни комплекса: Камчия - Лонгоза, Шкорпиловци - север, Шкорпиловци - юг и Шкорпиловци - село. Предлага се богат избор на бази за настаняване, както в зависимост от капацитета, така и в зависимост от категорията им.

Защитените територии представляват ценни обекти за познавателния туризъм. Биосферният резерват „Камчия“ и ДЛС „Шерба“ са ценни дадености за развитие на планинския и ловния туризъм.

Селско стопанство

35% от общата площ на Община Долни чифлик е обработваема земя. Тя представлява 79,47 % от общата площ на селскостопанския фонд (21 474,382 дка).

Най-голям дял в обработваемата земя в общината имат нивите 65,78 %. На второ място се нареждат ливадите и пасищата с 7,06 % (1 204,860 ха), трети - лозята с дял от 5,12 % (874,480 ха) и последни - трайните насаждения с 5,04 % (860,585 ха).

Броят на имотите са 43 798, разположени в 16 землища на територията на общината.

Таблица 41 Размер на териториите за земеделски нужди по НТП - Баланс на площите към 21.12.2020г.⁶⁶

ОБРАБОТВАЕМА ЗЕМЯ (ха) в т. ч.				Необработваема земя (ха)	Селскостопански фонд (ха)	Брой землища в общината	Брой имоти в общината
ниви	ливади, пасища	тр. насаждения	лозя				

⁶⁶ Източник: ПИРО на община Долни чифлик 2021-2027г.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

14126,379	1 204,860	860,585	874,480	4 408,078	21 474,382	16	43 798
-----------	-----------	---------	---------	-----------	------------	----	--------

Регистрираните земеделски производители на територията на община Долни чифлик през периода 2019 - 2020 г. са 143.

Според информация от Общинска служба по земеделие - Долни чифлик най-голям е дялът на частната земеделска земя - 63,61 на сто. Сравнително по-малко е на обществените организация - 10,90 %, следвана от земята публична общинска собственост с 9,81 %, а всички останали категории са с още по-нисък дял.

Отглежданите култури, за които се водят статистически данни към края на 2020г. са:

- Пшеница - 3551 дка;
- Слънчоглед - 25164 дка;
- Царевица - 16158 дка;
- Есенен ечемик - 383 дка;
- Лавандула - 202 дка;
- Фасул - 95 дка;
- Бостан - 484 дка;
- Лозя - 111 дка;
- Овощни насаждения 2062 дка.

Продукцията от овощарството и бостаните е насочена предимно към гр. Варна, малка част към КК "Шкорпиловци" и КК "Камчия".

Състоянието на трайните насаждения е все още влошено, въпреки инвестициите от ПРСР през последните години в тази област. Необходимо е бракуване и ликвидиране на старите амортизирани насаждения и създаването по нов образец на съвременни масиви от овощни видове.

Зеленчукопроизводството е развито по поречието на р. Камчия и представлява 0,4% от обработваната земеделска земя. Стимул в развитието на зеленчукопроизводството е близостта до гр. Варна и курортните комплекси.

В района на с. Голица и Бърдарево се отглежда лавандула.

Проблем за производителите е лошото състояние на напоителната система, което се дължи на липса на финансови средства за възстановяването и поддържането ѝ. Очакват се мащабни инвестиции в тази област.

2.5. Състояние на инфраструктурата – пътища.

Територията на община Долни чифлик се обслужва от автобусен, железопътен и таксиметров транспорт. Чрез тях се осъществяват превозът на товарите, производствените връзки и гражданските пътувания между населените места.

В общината има добре изградена пътна мрежа. Общата дължина на изградената пътна мрежа е 113.5 км., от които 13.6 км. пътища I клас, 27.5 км. пътища III клас и 72.4 км. пътища IV клас.

Транспортни оси, преминаващи и обслужващи територията на общината са пътните Варна - Бургас, Шкорпиловци - Старо Оряхово - Долни чифлик - Провадия и Долни чифлик - Булаир. Те обслужват връзките и със съседните общини от

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Черноморския регион и вътрешността на страната.

Оста Варна - Бургас, формирана от първокласния път I-9 и III-906 има важно стопанско значение, тъй като производствените и пазарни връзки на общината са ориентирани главно към двата черноморски икономически центъра и двете международни пристанища и летища, през които преминава по-голяма част от експортната ѝ продукция. Има ключова роля за развитието на туризма по крайбрежието. Провежда целия туристически трафик между Северното и Южното Черноморие, има важно международно значение, тъй като осъществява връзки със съседни страни - Румъния и Турция, част от Европейски коридор № 8.

Превозите по автобусни линии от общинската и областна (от квотата на община Долни чифлик) транспортна схема се изпълняват от изпълнител избран по реда на Закона за обществените поръчки.

Транспортната схема е отворена и има възможност за развитие - при формирането на допълнителен товарен, или пътникопоток.

На територията на общината функционира жп мрежа, представена от жп участъка - у-к от III главна жп линия в района на гара Нова Шипка с дължина 3.5 км. - удвоена и електрифицирана. Част от 3-та главна жп линия Карнобат - Синдел - Варна Фериботна - текущ път в граници от км 104+977 до км 111+295 и спирка Нова Шипка с приемно здание на км 108+400. Спирката е необслужвана, но там спират всички пътнически влакове.

Към настоящия момент са издадени 4 бр. разрешения за извършване на таксиметров превоз на пътници на територията на община Долни чифлик за 2021 г. Фирмите - превозвачи са 3.

Транспортната инфраструктура е добре развита и представена почти стопроцентово от автомобилния и железопътен транспорт. Таксиметровите услуги са рядко представени и използвани, няма условия за развитие на други видове транспорт.

Общата дължина на шосейната мрежа е 113,5 км., от които само 13,6 км - първокласни пътища. Общото състояние на пътните настилки е по-скоро добро, но с ниска относителна тежест на това определение. В големи участъци, предимно от общинската пътна мрежа настилките са компрометирани и неподдържани, което се отразява неблагоприятно на бизнеса и частните пътувания. Необходими са бързи и неотложни мерки за основни реконструкции и ремонти на значителна част от тази мрежа.

Пътна мрежа

Състоянието на пътната мрежа е определящ фактор за обслужването на населените места и възможностите за развитие в района.

Пътната мрежа на територията на общината е Републиканска и Общинска пътна мрежа, осигуряваща връзки на населението от общината до областния център - град Варна и до по-големите градове.

През територията на община Долни чифлик минава един първокласен път, който е и международен - I-9 /Е - 87/ Варна - Бургас. Този път поставя в благоприятно положение общината относно превоза на товари и хора.

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Пътищата от Републиканската пътна мрежа (РПМ)⁶⁷ на територията на община Долни чифлик са:

- Път 1-9- „Граница Румъния - Дуранкулак - Шабла - о.п. Каварна - Балчик - Оброчище - Кранево - Златни пясъци - Свети Константин - Варна - Старо Оряхово - Обзор - о. п. Слънчев бряг - Бургас - Маринка - Звездец - Малко Търново - граница Турция" от км 141+500 до км 150+000 - 8,5 км;
- Път III-904- „1-9 - Старо Оряхово - Долни чифлик - Гроздьово - Бозвелийско - (Провадия - Дългопол) III-208" от км 0+000 до км 29+000 - 29,0 км;
- Път III-2083- „III-208 (Провадия - Дългопол) - Сава - Цонево - Гроздьово" от км 12+200 до км 15+600 - 3,4 км;
- Път III-9042- „III-904 (Долни чифлик - Гроздьово) - Венелин - Садово - Бенковски - (Здравец - Варна) III-9006" от км 0+000 до км 9+100 - 9,1 км;
- Път III-9044- „III-904 (Долни чифлик - Гроздьово) - Дъбравино - Юнак - Синдел - Тръстиково - (Девня - Варна) I-2" от км 0+000 до км 3+000 - 3,0 км.

Общата дължина на РПМ на територията на общината е 53 км.

Реализирани проекти през периода 2007 - 2020 г. са следните:

- Ремонт пътни отсечки път III-2083- III-208 (Провадия - Дългопол) - Сава - Цонево - Гроздьово" от км. 12+200 до км. 15+600 - през 2009 г.
- „ЛОТ 23 по ОПРР: Рехабилитация на път III-904- „I-9 - Старо Оряхово - Долни чифлик - Гроздьово - Бозвелийско - (Провадия - Дългопол) III-208" от км. 17+400 до км. 23+403,86" - 6,003 км. - през 2012 г.
- Път III-904 „I-9 - Старо Оряхово - Долни чифлик - Гроздьово - Бозвелийско - (Провадия - Дългопол) III-208" от км. 0+000 до км. 17+400 - 17,4 км. По ОП „Региони в растеж" 2014 -2020 г.

С Решение № 236/13.04.2007г. на Министерския съвет, е утвърден Списък на общинските пътища. Списъкът включва пътища, които по функции отговарят на изискванията за местен общински път, съгласно чл. 3 от Правилника за прилагане на Закона за пътищата и „Критериите за включване на път в списъка на общинските пътища" (приети с Решение № КАЕП-01-02-51/6.10.2006 г. на Националния експертен съвет по устройство на територията и регионална политика) и които, по данни от общинските служби по земеделие и гори, са съставени от имоти (кадастрални единици) - общинска собственост. Общинската пътна мрежа на територията на община Долни чифлик е общо 64 км.

Поради спецификата на района - селскостопански с преобладаващ полупланински релеф – по голяма част от пътищата се придвижват тежки машини, вследствие на което асфалтовата покривка се износва бързо и на множество места е в лошо състояние. Уличната мрежа също е компрометирана. Във всички населени места има неочакълени и неасфалтирани улици.

През последните години са реализирани с проекти за реконструкция и рехабилитация на улична мрежа в с. Голица, с. Пчелник, с. Детелина, с. Г. чифлик - улица № 3, улица „Стара планина", улица „Паисий Хилендарски" в с. Пчелник, улица „Тинтява", улица „Стара планина" в с. Горен чифлик, улица „Главна" в с. Детелина,

⁶⁷ Източник: ПИРО 2021-2027г.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване", за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ", по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ"

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

улица „Първа“ в с. Голица.

Със средства от капиталовата програма на общината са изпълнени основни ремонти на улици в гр. Долни чифлик, с. Венелин - ул. „22-ра“, с. Голица, с. Горен чифлик, с. Гроздьово, с. Пчелник, с. Рудник, с. Старо Оряхово, с. Шкорпиловци и с. Солник. Община Долни чифлик търси външни инвестиции за ремонт на пътни отсечки от общинската пътна мрежа.

Изводи:

- Налице е устойчива тенденция за отрицателен естествен прираст в общината с относително ниско намаляване.
- През последните години общината не е регистрирала нито една година с отрицателен механичен растеж на населението. Положителните стойности на механичен прираст от 2020г. се дължат и на засилените миграционни процеси - завръщане на население, поради ефекта от пандемията COVID-19.
- Основен фактор, обуславящ динамиката в общата смъртност, е процесът на демографско остаряване.
- Средната годишна работна заплата в община Долни чифлик се движи във възходящ порядък, но е по-ниска в сравнение с област Варна и страната
- Заетостта в община Долни чифлик, представена като процентно ниво безработица, бележи устойчив темп на намаляване до нива, които показват нужда на местния пазар на труда от работна ръка.
- В общината предимно се развиват селското, горското и рибното стопанство, търговията, дърводобивната и дървопреработвателната промишленост, хотелиерството и ресторантьорството и операциите с недвижими имоти.
- Туризмът следва да е приоритетен отрасъл за икономиката на община Долни чифлик, тъй като притежава едни от най-атрактивните природни и антропогенни туристически ресурси, които създават среда, благоприятна за обитаване и за развитие на курортно-рекреационните функции.
- Общината има добре изградена пътна мрежа. В големи участъци, предимно от общинската пътна мрежа настилките са компрометирани и неподдържани. Необходими са неотложни мерки за основни реконструкции и ремонти на значителна част от тази мрежа.
- В общината няма концентрация на големи промишлени производства, емитиращи високостойностни концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух;
- Главните източници на емисии, причинители на замърсяването с ФПЧ₁₀ се групират както следва: Битово отопление и Транспорт, което е предпоставка за наличие на сезонно замърсяване през зимния сезон.

V. УПРАВЛЕНСКИ ФАКТОРИ

1. Административна структура на община Долни чифлик

Основната административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление, е общината.

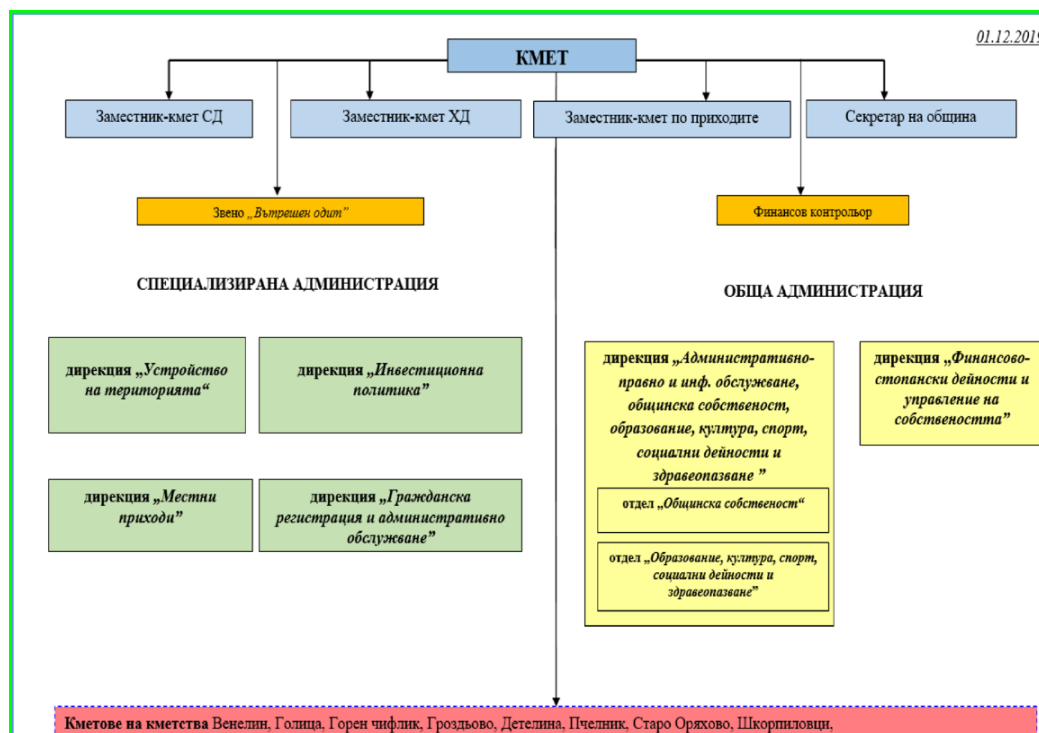
ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Кметът е орган на изпълнителната власт в общината, ръководи цялата изпълнителна дейност на общината, като организацията и дейността на общинската администрация се утвърждава с устройствен правилник приет от Общинския съвет. Общински съвет – Долни чифлик се състои от 21 общински съветници⁶⁸. Към Общинския съвет функционират 9 (девет) постоянни комисии.

Фигура 47 Структура на администрацията на Община Долни чифлик

Кмет на общината:

Кметът на общината е едноличен орган на изпълнителната власт. Кметът на общината е първостепенен разпоредител с бюджетни кредити по бюджета на общината. Кметът упражнява общо ръководство и контрол на общинската администрация и представлява общината. В своята дейност кметът на общината се ръководи от закона, актовете на общинския съвет и решенията на населението. В случаите, разрешени от закона, Кметът на общината може да упълномощава или възлага със заповед на заместник-кметовете, кметовете на кметства, кметските наместници, секретаря на общината и други служители от общинската администрация свои правомощия, като определя функциите им. При осъществяване на дейността си кметът на общината се подпомага от трима заместник-кметове.

Заместник-кметове на общината: Заместник-кметовете подпомагат кмета на общината, съобразно възложените им с правилник функции. Със заповед на кмета на

⁶⁸ Източник: Правилник за дейността на Общински съвет - Долни чифлик

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

общината на заместник-кметовете могат да бъдат възлагани допълнителни организационни и координационни функции в рамките на действащата структура на общината. Заместник-кметовете на община Долни чифлик са трима, със следните ресурси:

1. Заместник-кметът по стопанските дейности - подпомага кмета на общината при изпълнение на неговите пълномощия в областите на дейност: устройство на територията, благоустрояване, общинско имущество, общински транспорт, общински предприятия, комунални дейности, опазване на околната среда и рационално използване на природните ресурси.

2. Заместник-кметът по хуманитарните дейности - подпомага кмета на общината при изпълнение на неговите пълномощия в областите на дейност: образование, здравеопазване, култура, социални услуги, спорт и туризъм и поддържане и опазване на културни, исторически и архитектурни паметници.

3. Заместник-кметът по местните приходи - подпомага кмета на общината при изпълнение на неговите пълномощия в област на дейност: местни приходи.

Секретар на общината: Секретарят на общината организира, координира и контролира функционирането на общинската администрация.

Общинска администрация: Общинската администрация извършва административни услуги при спазване на принципите на законност, бързина, достъпност и икономичност на производството по предоставянето на тези услуги и спазва изискванията за качествено и удобно за физическите и юридическите лица административно обслужване. Структурата и числеността на общинската администрация се одобряват от Общинския съвет по предложение на кмета на общината. Общинската администрация е обща и специализирана⁶⁹. В общинската администрация е създадено звено за вътрешен одит и е назначен финансов контролор.

Общата администрация осигурява технически дейността на органите на местната власт и на специализираната администрация и извършва дейности по административното обслужване на гражданите, физическите и юридическите лица. Специализираната администрация подпомага и осигурява осъществяването на правомощията на органите на местната власт. Общата администрация се състои от 2 дирекции (Дирекция „Административно-правно и инф. обслужване“ и Дирекция „Финансово-стопански дейности и управление на собствеността“).

Специализирана администрация е структурирана в 3 дирекции (Дирекция „Местни приходи“, Дирекция „Инвестиционна политика“ и Дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“) и 2 отдела (Отдел „Хуманитарни дейности“ и Отдел „Устройство на територията“).

Кметове на кметства: В състава на община Долни чифлик влизат следните кметства: Старо Оряхово, Гроздьово, Пчелник, Горен чифлик, Венелин, Голица,

⁶⁹ Източник: Устройствен правилник на общинската администрация (посл. изм. със Заповед на кмета на общината № 987-1 от 09.05.2022г.)

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Детелина, Шкорпиловци.

Кметски наместници: В населените места, които не са административен център на кметство, кметът на общината може да назначи кметски наместници. Кметът назначава кметски наместници в следните села: Кривини, Бърдарево, Юнец, Булаир, Солник, Нова Шипка, Ново Оряхово и Рудник.

Със заповед на кмета на община Долни чифлик кметовете на кметства и кметските наместници по населените места са оправомощени да упражняват контрол по дейностите свързани с образуване, събиране, включително разделното съхраняване, транспортиране, третиране на битови и строителни отпадъци, за не допускат създаването на нерегламентирани сметища и други замърсявания в рамките на своята териториална компетентност.

Основните функции по осъществяване политиката по опазване на околната среда в Община Долни чифлик се осъществяват от кмета на общината, Заместник-кмета по стопанските дейности и старши експерт от дирекция „Инвестиционна политика“, част от специализираната администрация, в съответствие със законодателството, местните нормативни и стратегически документи. Политиката по опазване на околната среда се обезпечава правно, финансово, административно и пр., чрез спомагателни функции, възложени на други звена от общата и специализирана администрация. Изпълнението на част от дейностите по предоставяне на услуги се извършва от звено „Чистота“ към Общинска администрация Долни чифлик и общинско социално предприятие „Благоустройство и озеленяване“.

В администрацията на община Долни чифлик основните функции, свързани с политиката по опазване на околната среда, са възложени на дирекция „Инвестиционна политика“.

Съгласно чл. 33 от Устройствения правилник на общинската администрация, дирекция „Инвестиционна политика“ има следните функционални задължения по отношение опазване на околната среда:

- осъществява инвестиционната политика на общината чрез подготовка, реализиране и контролиране на общински проекти по европейски, национални и регионални програми;
- компетентното проучване и реагиране на сигнали и предложения, свързани с дейността на дирекцията.
- предоставянето на административни услуги от дирекцията в пълно съответствие с тяхната нормативна уредба;
- изработване и прилагане на общинската политика в областта на опазване на околната среда;
- подготвя и осъществява процедурите по ЗОП в общината;
- подготвя от името на кмета на общината предложения до Общински съвет – Долни чифлик с проекти за решения по въпроси, отнасящи се до дейността на дирекцията. След приемането на решенията организира и контролира изпълнението им;
- попълва информационна карта за изработването на проекта за бюджет на общината за съответната година в частта му, свързана с дейността на дирекцията;
- организира и координира съвместно с Бюрото по труда изпълнението на

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

общински програми за временна заетост;

- изработва и прилага общинската политика в областта на опазване на околната среда;

- участва в разработването, провеждането и контрола на мероприятията, касаещи опазването и възстановяването на природата и екологичната политика на територията на общината;

- координира дейността на общинската администрация в областта на екологията с РИОСВ, РДНСК, РДВР, както и с: неправителствените екологични и природозащитни организации и движения, научната общност (висшите училища и университети), частните и държавни фирми, неправителствените организации и със специалисти в областта на екологията;

- подготвя и провежда и процедурите за възлагане на дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване, обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения и чистота на териториите за обществено ползване в община Долни чифлик, както и контролира изпълнението на договорите по същата дейност;

- упражнява редовен контрол по опазване на чистотата и зелените площи, стопанисване на зелените площи от граждани, физически и юридически лица;

Служител в дирекция „Инвестиционна политика ” - старши експерт „Проекти за развитие на Черноморското крайбрежие“ в длъжностната характеристика има следните преки задължения по отношение опазването на околната среда:

- прием на граждани за консултации по ЗООС, Наредба за опазване на обществения ред и проблеми по замърсяване на околната среда;

- подготвяне на информационни справки по отношение на битови отпадъци, състояние на депа, състояние на вода и въздух;

- контрол на изпълнението на програмата за управление на отпадъците;

- събиране и обобщаване на информации, относно събираните и депонираните отпадъци и нерегламентирани сметища;

- организиране на мероприятия по почистване и озеленяване на замърсени площи;

- контрол депонирането на отпадъци и опасни вещества на територията на общината;

- ръководство на екоинспекции на обществени начала, които съставят актове по смисъла на чл. 37 от ЗАНН

- изготвяне предписания при установяване на нарушения на екологичното равновесие на територията на общината;

- участие в изготвянето на графици за измиване на улици, площи, метене и сметоизвозване;

- разясняване, предупреждаване и осведомяване на широката общественост по отношение на всички дейности, намерения и последствия, спрямо компонентите на околната среда и проблеми свързани с тях, чрез средствата за масово осведомяване;

- обработка заявките и исканията по СФУК за разходите, свързани с екологията, озеленяването и чистотата в общината;

- разработване експертни анализи и изготвя становища по проблеми свързани с опазване на околната среда;

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

■изготвяне отговори по запитвания, молби, жалби на физически и юридически лица по въпроси за опазване на околната среда, Наредбата за опазване на обществения ред и други свързани с дейността;

■изготвяне експертни мнения във връзка с осъществяването на правомощията на кмета на общината по въпроси, свързани с опазването на околната среда;

■участие в комисии по проблеми на опазване на околната среда,

■участие в процедури по ЗОП за разходи, свързани с опазване на околната среда;

■осъществяване на процедурите по контрола и документирането на сметосъбирането и сметоизвозването, съгласно СФУК.

■изпълнява и други задачи във връзка с дейността, законосъобразно възложени от ръководителя

Дирекция “Местни приходи”, има функционални задължения да изготвя от името на кмета на общината предложения до Общински съвет – Долни чифлик за промени в Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги по чл. 9 от Закона за местните данъци и такси и тарифата към нея и съдейства за подготовката на план-сметките и калкулациите на разходите при определяне размерите на местните такси и цени на услуги, предоставяни от общината.(Чл. 34 б, т.10 и т. 11 от Устройствения правилник на общинската администрация).

Община Долни чифлик сама организира събирането и транспортирането на всички отпадъци от територията си чрез:

- Ръководител – 1 бр
- Шофьори – 3 броя
- Сметосъбирачи – 6 броя

Общинско социално предприятие „Благоустройство и озеленяване“ извършва услуги по „Почистване на уличните платна, площи, паркове и други територии от населените места“.

2. Нормативна уредба на национално ниво

Законодателството по опазване на околната среда в България може условно да се раздели на общо (хоризонтално) и секторно (вертикално). Вертикалното законодателство обхваща секторите: Води; Въздух; Природа; Почви; Климат; Отпадъци и Превантивна дейност. Основни нормативни документи, имащи отношение към опазване на околната среда са следните:

2.1. Закони

ЗАКОН ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА (ЗООС) - Обн., ДВ, бр. 91 от 25.09.2002 г., попр., бр. 98 от 18.10.2002 г., изм., бр. 86, посл. изм. и доп., бр. 54 от 16.06.2020 г., бр. 102 от 1.12.2020 г., в сила от 27.11.2020 г., изм., бр. 21 от 12.03.2021 г., изм. и доп., бр. 42 от 7.06.2022 г., в сила от 7.06.2022 г., изм., бр. 96 от 2.12.2022 г., в сила от 27.11.2022 г., бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.

Законът за опазване на околна среда е рамковият закон на екологичното законодателство, който урежда принципните общи постановки (ОВОС, КПКЗ, право

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

на обществен достъп до екологична информация, икономически регулатори и др.), и специалните секторни изисквания към компонентите на околната среда (въздух, води, почви, отпадъци и др.). С този закон се уреждат обществените отношения свързани с опазване на околната среда за сегашните и бъдещите поколения и защита здравето на хората, съхраняване на биологичното разнообразие, опазване и ползването на компонентите на околната среда, контрол и управление на факторите увреждащи околната среда и източниците на замърсяване; предотвратяване и ограничаване на замърсяването. Създаване и функциониране на Национална система за мониторинг на околната среда; стратегиите, програмите и планове за опазване на околната среда; събирането и достъпа до информация за околната среда; правата и задълженията на държавата, общините, юридическите и физическите лица по опазване на околната среда.

За прилагане на ефективни мерки за опазване на околната среда, ЗООС залага на спазването на принципите за устойчиво развитие, предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве; предимство на предотвратяване на замърсяването пред последващо отстраняване на вредите, причинени от него; участие на обществеността и прозрачност в процеса на вземане на решения в областта на околната среда; информиране на гражданите за състоянието на околната среда; замърсителя плаща; съхранение, развитие и опазване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие; възстановяване и подобряване на качеството на околната среда в замърсените и увредени райони; предотвратяване замърсяването и увреждането на чисти райони и на други неблагоприятни въздействия върху тях; интегриране на политики по опазване на околната среда в секторните и регионалните политики за развитие на икономиката и обществените отношения; достъп до правосъдие по въпроси, отнасящи се до околната среда.

Съгласно чл.79 ал. 1 от ЗООС, кметовете на общините разработват програми за опазване на околната среда в съответствие с указания на Министъра на околната среда и водите. Съгласно ал. (2), програмите по ал. (1) обхващат период на изпълнение не по-малък от 3 години. (3) Териториалните административни звена към съответните министерства и държавни агенции, които събират и разполагат с информация за околната среда, подпомагат разработването на програми чрез участие на своите експерти и предоставяне на информация. При разработването, попълването и актуализирането на програмите се привличат и представителите на неправителствени организации, на фирми и на браншови организации. (4) Програмите се приемат от общинските съвети, които контролират изпълнението им. (5) Кметът на общината ежегодно внася в общинския съвет отчет за изпълнението на програмата за околна среда, а при необходимост – и предложения за нейното допълване и актуализиране. (6) Отчетите по ал. 5 се представят за информация в РИОСВ.

ЗАКОН ЗА ЧИСТОТАТА НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ (ЗЧАВ) - Обн., ДВ, бр. 45 от 28.05.1996 г., в сила от 29.06.1996 г., попр., бр. 49 от 7.06.1996 г., изм., бр. 85 от 26.09.1997 г., изм. и доп., бр. 27 от 31.03.2000 г., бр. 102 от 27.11.2001 г., в сила от 1.01.2002 г., посл. бр. 18 от 2.03.2021 г., в сила от 1.01.2022 г., изм., бр. 20 от 11.03.2022 г., бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Законът за чистотата на атмосферния въздух е основният нормативен акт, регламентиращ политиката по отношение качеството на атмосферния въздух. Целта на закона е да се защити здравето на хората и на тяхното потомство, животните и растенията, техните съобщества и местообитания, природните и културните ценности от вредни въздействия, както и да предотврати настъпването на опасности и щети за обществото при изменение в качеството на атмосферния въздух в резултат на различни дейности. Със закона се урежда: определянето на показатели и норми за качеството на атмосферния въздух; ограничаването на емисиите; правата и задълженията на държавните и общинските органи, на юридическите и физическите лица по контрола, управлението и поддържането на качеството на атмосферния въздух; изискванията за качеството на течните горива, в това число контролът за спазване на изискванията за качеството на течните горива при пускането им на пазара, и тяхното разпространение, транспортиране и използване; ограниченията в емисиите на серен диоксид при използването на течни горива, ограниченията за допустимо сярно съдържание на петролните деривати и начинът на тяхното изгаряне от плавателни средства, които се намират в пристанищата на Република България в българския участък на р. Дунав, вътрешните морски води, териториалното море и в изключителната икономическа зона; изискванията за качеството на твърдите горива, използвани за битово отопление, в т. ч. контролът за спазване на изискванията за качеството на твърдите горива при тяхното пускане или предоставяне на пазара, и разпространението им. Съгласно разпоредбите на чл. 27, ал. 1 от ЗЧАВ, в случаите, когато в даден район общата маса на емисиите довежда до превишаване на нормите за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и на нормите за отлагания, кметовете на общини разработват и изпълняват програми за намаляване нивата на замърсителите и за достигане на утвърдените норми по чл. 6. Програмите се приемат от общинските съвети.

ЗАКОН ЗА ВОДИТЕ (ЗВ) - Обн., ДВ, бр. 67 от 27.07.1999 г., в сила от 28.01.2000 г., изм. и доп., бр. 81 от 6.10.2000 г., в сила от 6.10.2000 г., бр. 34 от 6.04.2001 г., бр. 41 от 24.04.2001 г., изм., бр. 108 от 14.12.2001 г., посл. изм., бр. 52 от 9.06.2020 г., в сила от 9.06.2020 г., доп., бр. 13 от 16.02.2021 г., изм. и доп., бр. 17 от 26.02.2021 г., бр. 20 от 11.03.2022 г., изм., бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.

Закона за водите е рамковия закон, който урежда собствеността и управлението на водите на територията на Р.България, като общонационален неделим природен ресурс и собствеността на водостопанските системи и съоръжения. Целта на закона е да осигури интегрирано управление на водите в интерес на обществото и за опазване на здравето на населението, като създаде условия за: - намаляване на замърсяването на водите; - опазване на повърхностните и подземните води и водите на Черно море; - прекратяване на замърсяването на морската среда с естествени или синтетични вещества; - намаляване на заустванията, емисиите и изпускането на приоритетни вещества; - предотвратяване или намаляване на вредните последици за човешкия живот и здраве, околната среда, културното наследство и стопанската дейност, свързани с вредното въздействие на водите.

ЗАКОН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ (ЗУО) - Обн., ДВ, бр. 53 от 13.07.2012г., в сила от 13.07.2012 г., изм., бр. 66 от 26.07.2013 г., в сила от 26.07.2013 г.; изм. с Решение № 11 от 10.07.2014 г. на КС на РБ - бр. 61 от 25.07.2014 г., посл. изм., бр. 105 от

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

11.12.2020 г., в сила от 1.01.2021 г., (*) бр. 14 от 17.02.2021 г., в сила от 17.02.2021 г., доп., бр. 18 от 2.03.2021 г., в сила от 2.03.2021 г., изм. и доп., бр. 19 от 5.03.2021 г., в сила от 5.03.2021 г., бр. 17 от 1.03.2022 г., в сила от 1.01.2022 г., доп., бр. 11 от 2.02.2023 г., в сила от 1.07.2024г.

Закона за управление на отпадъците е основния документ, който регламентира мерките и контрола за защита на околната среда и човешкото здраве чрез предотвратяване или намаляване на образуването на отпадъци, както и на вредното въздействие от образуването и управлението на отпадъците, и чрез намаляване на цялостното въздействие от използването на ресурси и чрез повишаване ефективността на това използване, което ще способства за прехода към кръгова икономика и за гарантиране на дългосрочната конкурентоспособност. Със ЗУО се определят изискванията към продуктите, които в процеса на тяхното производство или след крайната им употреба образуват опасни и/или масово разпространени отпадъци, както и изискванията за разширена отговорност на производителите на тези продукти с цел насърчаване на повторната употреба, предотвратяването, рециклирането и друг вид оползотворяване на образуваните отпадъци. Управлението на отпадъците има за цел да се предотврати или намали вредното им въздействие върху човешкото здраве и околната среда и се осъществява в съответствие с изискванията на нормативните актове относно: - опазване на водата, въздуха, почвата, растенията и животните- шума и миризмите, и опазване на природната среда и местата, които са обект на специална защита.

ЗАКОН ЗА ПОЧВИТЕ (ЗП) - Обн., ДВ, бр. 89 от 6.11.2007 г., изм., бр. 80 от 9.10.2009 г., бр. 98 от 14.12.2010 г., в сила от 1.01.2011 г., бр. 92 от 22.11.2011 г., бр. 66 от 26.07.2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 28.11.2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 58 от 18.07.2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. и доп., бр. 98 от 27.11.2018 г., в сила от 27.11.2018 г., изм., бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.

Закона за почвите урежда обществените отношения, свързани с опазването на почвите и техните функции, както и тяхното устойчиво ползване и трайно възстановяване като компонент на околната среда. Почвите са национално богатство, ограничен, незаменим и практически невъзстановим природен ресурс и опазването им е приоритет и задължение на държавните и общинските органи и на физическите и юридическите лица. Целите на закона са: 1. предотвратяване увреждането на почвите и нарушаването на техните функции; 2. трайно запазване на функциите на почвите; 3. възстановяване на нарушените функции на почвите. Опазването, ползването и възстановяването на почвите се основават на следните принципи:- екосистемен и интегриран подход;- устойчиво ползване на почвите;- приоритет на превантивния контрол за предотвратяване или ограничаване увреждането на почвите и на техните функции;- прилагане на добри практики при ползването на почвите;- замърсителят плаща за причинените вреди;- информираност на обществеността за екологичните и икономическите ползи от опазването на почвите от увреждане и за мерките за опазването им. Съгласно чл. 11, т. 1 и чл. 26 от ЗП, кметовете на общини разработват и изпълняват програми за опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите за общината, в съответствие с програмите по чл. 25, ал. 1, за период не по-кратък от три години. Програмите са неразделна част от общинските програми за опазване на околната среда.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ЗАКОН ЗА ОПАЗВАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ – Обн., ДВ, бр. 35 от 24.04.1996 г., изм. и доп., бр. 14 от 18.02.2000 г., доп., бр. 26 от 29.03.2000 г., изм. и доп., бр. 28 от 23.03.2001 г., в сила от 23.03.2001 г., доп., бр. 112 от 23.12.2003 г., в сила от 1.01.2004 г., посл. изм. и доп., бр. 17 от 23.02.2018 г., в сила от 23.02.2018 г., бр. 77 от 18.09.2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 83 от 9.10.2018 г., доп., бр. 21 от 12.03.2021 г., изм., бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.

Закона за опазване на земеделските земи урежда опазването от увреждане, възстановяването и подобряването на плодородието на земеделските земи, вкл. условията и редът за промяна на тяхното предназначение. Земеделските земи са основно национално богатство и се използват само за земеделски цели.

Предназначението на земеделските земи е за производство на растителна продукция и паша на добитък по начин, неувреждащ почвеното плодородие и здравето. Промяната на предназначението на земеделските земи се допуска само по изключение при доказана нужда и при условия и по ред, определени с този закон. Законът забранява употребата на пестициди, минерални, листоподхранващи и микроторове, както и на биологично активни вещества, които не са получили биологична и токсикологична регистрация от специализираните комисии и съвети към Министерството на земеделието, Министерството на здравеопазването и Министерството на околната среда и водите; изгарянето на стърнищата и други растителни остатъци в земеделските земи; използването на органични утайки от промишлени и други води и битови отпадъци за внасяне в земеделските земи без разрешение от специализираните органи на Министерството на земеделието; унищожаването или промяната на изградени противоерозионни и хидромелиоративни съоръжения без изрично съгласие на съответните държавни органи. Не могат да се използват за напояване води, които съдържат вредни вещества и отпадъци над допустимите норми. Организацията, която стопанисва и доставя води за напояване, извършват периодично проверки за качеството на водите и в случаите, когато се установят вредни вещества и остатъци над пределно допустимите норми, уведомяват ползвателите и спират подаването на водата до възстановяването на нейното качество. Ползвателите на водите за периода на спиране имат право да искат обезщетение за претърпени вреди и пропуснати ползи по исков ред. Законът регламентира основните изисквания при рекултивация на нарушени терени, включително на депа за отпадъци. Министърът на околната среда и водите или от оправомощено от него длъжностно лице съгласува проектите за рекултивация на стуроотвали, както и на сметища и други депа за отпадъци по смисъла на Закона за управление на отпадъците.

ЗАКОН ЗА ЗАЩИТА НА РАСТЕНИЯТА - Обн., ДВ, бр. 61 от 25.07.2014 г., изм., бр. 12 от 13.02.2015 г., изм. и доп., бр. 44 от 10.06.2016 г., в сила от 10.06.2016 г., посл. изм., бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.

Закона за защита на растенията урежда отношенията, свързани със: - фитосанитарни мерки Международната конвенция по растителна защита, одобрена от Конференцията на Международната организация по земеделие и прехранване – ноември 1997 г. - опазването на растенията и растителните продукти от икономически важни вредители; - наблюдението, диагностиката, прогнозата и сигнализацията в растителната защита; - интегрираното производство на растения и растителни

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

продукти и контрола върху интегрираното производство; - фитосанитарния контрол върху растенията и растителните продукти и защитните мерки срещу въвеждането в страната на карантинни вредители по растенията и растителните продукти, и защитните мерки срещу тяхното разпространение в страната съгласно изискванията на Директива 2000/29/ЕО на Съвета от 8 май 2000 г. относно защитните мерки срещу въвеждането в Общността на вредители по растенията или растителните продукти и срещу тяхното разпространение в Общността; - мерките по прилагане на Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета (ОВ, L 309/1 от 24 ноември 2009 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 1107/2009"; - изискванията към продуктите за растителна защита с цел защита на здравето на хората и животните и опазване на околната среда, биологичното им изпитване, тяхната употреба съгласно изискванията на Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за действие на Общността за постигане на устойчива употреба на пестициди (ОВ, L 309/71 от 24 ноември 2009 г.), наричана по-нататък "Директива 2009/128/ЕО", и контрола върху производството, пускането на пазара, търговията, преупаковането и употребата им; - изискванията за извършване на специализирани растителнозащитни услуги и последващия контрол върху тях; - мерките по прилагане на Регламент (ЕО) № 2003/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. относно торовете, наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 2003/2003"; - изискванията към торовете, подобрителите на почвата, биологично активните вещества и хранителните субстрати и контрола при производството, пускането на пазара и употребата им; специалните правила за официалния контрол върху растения, растителни продукти и други обекти и за действията, предприемани от компетентните органи във връзка със здравето на растенията, съгласно чл. 22 от Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 г. относно официалния контрол и другите официални дейности, извършвани с цел да се гарантира прилагането на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита, за изменение на регламенти (ЕО) № 999/2001, (ЕО) № 396/2005, (ЕО) № 1069/2009, (ЕО) № 1107/2009, (ЕС) № 1151/2012, (ЕС) № 652/2014, (ЕС) 2016/429 и (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета, регламенти (ЕО) № 1/2005 и (ЕО) № 1099/2009 на Съвета и директиви 98/58/ЕО, 1999/74/ЕО, 2007/43/ЕО, 2008/119/ЕО и 2008/120/ЕО на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 854/2004 и (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 89/608/ЕИО, 89/662/ЕИО, 90/425/ЕИО, 91/496/ЕИО, 96/23/ЕО, 96/93/ЕО и 97/78/ЕО на Съвета и Решение 92/438/ЕИО на Съвета (Регламент относно официалния контрол) (ОВ, L 95/1 от 7 април 2017 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2017/625"; - контрол и за действията, предприемани от компетентните органи във връзка с продуктите за растителна защита, съгласно чл. 24 от Регламент (ЕС) 2017/625.

ЗАКОН ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА - Обн., ДВ, бр. 22 от 11.03.2014 г., в сила от 11.03.2014 г., изм., бр. 14 от 20.02.2015 г., посл. изм. бр. 25 от

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

20.03.2020 г., бр. 19 от 5.03.2021 г., в сила от 5.03.2021 г., бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.

Законът за ограничаване изменението на климата урежда обществените отношения, свързани със: провеждането на държавната политика по ограничаване изменението на климата; прилагането на механизмите за изпълнение на задълженията на Република България по Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата и Протокола от Киото към Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата и Споразумението от Париж към Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата, наричано по-нататък "Парижкото споразумение"; функционирането на Националната схема за зелени инвестиции (НСЗИ); функционирането на Националната система за инвентаризации на емисии на вредни вещества и парникови газове в атмосферата; прилагането на Европейската схема за търговия с емисии (ЕСТЕ); администрирането на Националния регистър за търговия с квоти за емисии на парникови газове (НРТКЕПГ); мерките за намаляване емисиите на парниковите газове от използваните течни горива и енергия за транспорта; изпълнението на задълженията, произтичащи от Решение № 406/2009/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно усилията на държавите членки за намаляване на техните емисии на парникови газове, необходими за изпълнение на ангажиментите на Общността за намаляване на емисиите на парникови газове до 2020 г. и от Регламент (ЕС) 2018/842 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021 – 2030 г., допринасящи за действията в областта на климата в изпълнение на задълженията, поети по Парижкото споразумение, и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013; отчитане на емисиите и поглъщанията и изпълнението на задълженията в сектора на земеползването, промените в земеползването и горското стопанство, произтичащи от Регламент (ЕС) 2018/841 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за включването на емисиите и поглъщанията на парникови газове от земеползването, промените в земеползването и горското стопанство в рамката в областта на климата и енергетиката до 2030 г. и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013 и Решение № 529/2013/ЕС (ОВ, L 156/1 от 19 юни 2018 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2018/841"; функционирането на Схемата за доброволно намаление на емисии (СДНЕ).

Законът има за цел чрез предприемането на национални мерки и въвеждането на европейски и международни механизми да гарантира намаляване на емисиите на парникови газове като основен елемент в политиката по ограничаване изменението на климата и да осигури дългосрочното планиране на мерките за адаптация към климатичните

ЗАКОН ЗА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ (ЗБР) - Обн., ДВ, бр. 77 от 9.08.2002 г., изм. и доп., бр. 88 от 4.11.2005 г., изм., бр. 105 от 29.12.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., бр. 29 от 7.04.2006 г., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. и доп., бр. 34 от 25.04.2006 г., в сила от 1.01.2008 г. посл. изм., бр. 98 от 27.11.2018 г., в сила от 27.11.2018 г., бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.

Законът за биологичното разнообразие урежда отношенията между държавата, общините, юридическите и физическите лица по опазването и устойчивото ползване на

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

биологичното разнообразие в Република България. Биологичното разнообразие е многообразието на всички живи организми във всички форми на тяхната естествена организация, техните съобщества и местообитания, на екосистемите и процесите, които протичат в тях. Биологичното разнообразие е неразделна част от националното богатство и опазването му е приоритет и задължение за държавните и общинските органи и гражданите. Със закона се цели: опазването на представителни за Република България и за Европа типове природни местообитания и местообитания на застрашени, редки и ендемични растителни, животински и гъбни видове в рамките на Национална екологична мрежа; - опазването на защитените растителни, животински и гъбни видове от флората, фауната и микотата на Република България, както и на тези, които са обект на ползване и търговия; - опазването на генетичните ресурси и разнообразието на растителни и животински видове извън естествената им среда; - регулиране на въвеждането на неместни и повторното въвеждане на местни растителни и животински видове в природата; регулиране на търговията с екземпляри от застрашени видове от дивата флора и фауна; - опазването на вековни и забележителни дървета.

ЗАКОН ЗА ЛЕЧЕБНИТЕ РАСТЕНИЯ (ЗЛР) - Обн., ДВ, бр. 29 от 7.04.2000 г., изм., бр. 23 от 1.03.2002 г., бр. 91 от 25.09.2002 г., в сила от 1.01.2003 г., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., бр. 65 от 11.08.2006 г., в сила от 11.08.2006 г., доп., бр. 94 от 16.11.2007 г., посл. бр. 17 от 26.02.2021 г., бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.

Закона за лечебни растения урежда управлението на дейностите по опазване и устойчиво ползване на лечебните растения, включително събирането и изкупуването на получаваните от тях билки. Разпоредбите на закона се прилагат за лечебните растения по списък съгласно приложението, независимо от собствеността им. За опазване и устойчиво ползване на лечебните растения се разработват: Национална стратегия за лечебните растения; раздел "Лечебни растения" към планове за управление съгласно Закона за защитените територии; раздел "Лечебни растения" към общинската програма за опазване на околната среда; раздел "Лечебни растения" към горскостопанските планове и програми съгласно Закона за горите.

ЗАКОН ЗА ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ (ЗЗТ) - Обн., ДВ, бр. 133 от 11.11.1998 г., изм., бр. 98 от 12.11.1999 г., в сила от 12.11.1999 г., изм. и доп., бр. 28 от 4.04.2000 г., изм., бр. 48 от 13.06.2000 г., доп., бр. 78 от 26.09.2000 г., посл. изм. и доп., бр. 45 от 17.06.2022 г., в сила от 17.06.2022 г., изм., бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.

Със закона се уреждат категориите защитени територии, тяхното предназначение и режим на опазване и ползване, обявяване и управление. Законът цели опазването и съхраняването на защитените територии като национално и общочовешко богатство и достояние и като специална форма на опазване на родната природа, способстващи за развитието на културата и науката и за благополучието на обществото. Опазването на природата в защитените територии има предимство пред другите дейности в тях.

ЗАКОН ЗА ЗАЩИТА ОТ ШУМА В ОКОЛНАТА СРЕДА (ЗЗШОС) - Обн. Дв, бр. 74 от 13.09.2005г., изм. и доп. бр. 52 от 2.07.2019 г., доп., бр. 60 от 30.07.2019 г., в сила от 30.07.2019 г., изм. и доп., бр. 101 от 27.11.2020 г., в сила от 27.11.2020 г.

Със закона се урежда: - оценката, управлението и контрола на шума в околната среда, причинен от автомобилния, железопътния, въздушния и водния транспорт,

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

както и от промишлените инсталации и съоръжения, включително за категориите промишлени дейности по приложение № 4 към чл. 117, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда, и от локални източници на шум; - определянето на степента на шумовото натоварване в околната среда чрез измерване, оценка и картотекиране на шумовите нива в околната среда и разработването на стратегически карти за шум; - акустичното планиране чрез разработването на планове за действие въз основа на резултатите от картотекирането с оглед предотвратяване и намаляване на шума в околната среда, най-вече в случаи, при които превишаването на стойностите на даден показател за шум може да предизвика вредно въздействие върху здравето на хората, или за запазване стойностите на показателите за шума в околната среда в районите, в които стойностите не са надвишени; - достъпа и предоставянето на информация на обществеността за шума в околната среда и неговото въздействие; - компетенциите на държавните органи и органите на местното самоуправление, правата и задълженията на юридическите лица и едноличните търговци, свързани с оценката, управлението и контрола на шума в околната среда.

ЗАКОН ЗА ЗАЩИТА ОТ ВРЕДНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ХИМИЧНИТЕ ВЕЩЕСТВА И СМЕСИ (ЗЗВВХВС) - Обн., ДВ, бр. 10 от 4.02.2000 г., в сила от 5.02.2002 г., изм., бр. 91 от 25.09.2002 г., бр. 86 от 30.09.2003 г., изм. и доп., бр. 114 от 30.12.2003 г., в сила от 31.01.2004 г., бр. 100 от 13.12.2005 г., в сила от 14.01.2006 г., посл. доп., бр. 19 от 5.03.2021 г., в сила от 5.03.2021 г., изм., бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.

Със закона се урежда: - правата и задълженията на физическите и юридическите лица, които произвеждат, пускат на пазара, употребяват, съхраняват, изнасят химични вещества в самостоятелен вид, в смеси или в изделия и смеси с цел защита на човешкото здраве. - Правомощията на държавните органи, осъществяващи контрол върху производството, пускането на пазара, употребата, съхранението и износа на химични вещества в самостоятелен вид, в смеси или в изделия и смеси.

2.2. Наредби

2.2.1. Атмосферен въздух

- Наредба № 1 от 27.06.2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии;
- Наредба № 2 от 19.02.1998 г. за норми за допустими емисии (концентрации в отпадъчни газове) на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници;
- Наредба № 3 от 25.02.1998 г. за условията и реда за утвърждаване на временни норми за емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни действащи обекти, свързани с националния горивно-енергиен баланс на страната
- Наредба № 4 от 5.04.2013 г. за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци;

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

- Наредба № 5 от 15.04.2003 г. за предотвратяване и намаляване на замърсяването на околната среда с азбест;
- Наредба № 6 от 26.03.1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници;
- Наредба № 6 от 07.10.2019г. за изискванията и контрола върху дървесината, която се използва за битово отопление.
- Наредба № 7 от 3.05.1999 г. за оценка и управление качеството на атмосферния въздух;
- Наредба № 10 от 6.10.2003 г. за норми за допустими емисии (концентрации в отпадъчни газове) на серен диоксид, азотни оксиди и общ прах, изпускани в атмосферния въздух от големи горивни инсталации;
- Наредба № 11 от 14.05.2007 г. за норми за арсен, кадмий, живак, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух;
- Наредба № 12 от 15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух;
- Наредба № 14 от 23.09.1997 г. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места;
- Наредба № 15 от 28.07.2005 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и експлоатация на обектите и съоръженията за производство, пренос и разпределение на топлинна енергия;
- НАРЕДБА № 16 от 12.08.1999 г. за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини
- Наредба за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол;
- Наредба за критериите за устойчивост на биогоривата и течните горива от биомаса
- Наредба за намаляване на националните емисии на определени атмосферни замърсители;
- Наредба за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации;
- Наредба за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти;
- Наредба за ограничаване на емисиите на определени замърсители, изпускани в атмосферата от средни горивни инсталации;
- Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) №1005/2009 относно вещества, които нарушават озоновия слой;
- Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) № 842/2006 относно някои флуорирани парникови газове;
- Наредба за устройството и безопасната експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи и на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ.

Инструкции:

- Инструкция № 1 от 3.07.2003 г. за изискванията към процедурите за регистриране, обработка, съхранение, представяне и оценка на резултатите от собствените

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- непрекъснати измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници;
- Инструкция за разработване на програми за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за вредни вещества, в районите за управление и оценка на качеството на атмосферния въздух, в които е налице превишаване на установените норми, утвърдена със Заповед №РД-996/20.12.2001г. на МОСВ;
 - Инструкция за предварителна оценка качеството на атмосферния въздух, утвърдена със Заповед № РД - 76/07.02.2002г. на МОСВ;
 - Инструкция за информиране на населението при превишаване на установените алармени прагове за нивата на серен диоксид, азотен диоксид и озон, утвърдена със Заповед №РД-353/29.05.2009г. на МОСВ;
 - Инструкция за реда за попълване на протоколите за извършени контролни / собствени измервания и протоколи от изпитване на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници;
 - Ръководство за разработване на програми за качеството на атмосферния въздух, изготвен в резултат от проект „Трансфер на знания относно прилагането на Директива 2008/50/ЕО в България: разработване, изпълнение, оценяване и адаптиране на програмите за качество на въздуха и мерките, заложиени в тях“
 - Наръчник по оценка и управление на качеството на атмосферния въздух на местно ниво за SO₂, PM₁₀, PB и NO₂ (от октомври 2002г.), разработен в рамките на съвместен проект по Програма ФАР 1999г. за административно изграждане (с Немското министерство на околната среда);

2.2.2. Води

- Наредба № 1 от 10.10.2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води;
- Наредба № 1 от 11.04.2011 г. за мониторинг на водите;
- Наредба № 1 от 1.07.2016г. за одобряване на Методика за прилагане на изключенията по чл. 156б – 156е от Закона за водите;
- Наредба № 2 от 13.09.2007г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници;
- Наредба № 2 от 8.06.2011г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване;
- Наредба № 3 от 16.10.2000г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди;
- Наредба № Н-3 от 28.11.2011г. за предоставяне на информация от ведомства и научни институти с бюджетно финансиране и водоползвателите, чиято дейност оказва значимо въздействие върху състоянието на водите;

- Наредба № 4 от 20.10.2000 г. за качеството на водите за рибовъдство и за развъждане на черупкови организми;
- Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води;
- Наредба № 5 от 30.05.2008 г. за управление качеството на водите за къпане;
- Наредба № 6 от 9.11.2000г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти;
- Наредба № 7 от 14.11.2000 г. за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места;
- Наредба № 8 от 25.01.2001 г. за качеството на крайбрежните морски води;
- Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели;
- Наредба № 11 от 25.02.2002 г. за качеството на водите за къпане;
- Наредба № 12 от 18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване;
- Наредба № 18 от 27.05.2009 г. за качеството на водите за напояване на земеделските култури;
- Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието;
- Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители;
- Наредба за ползването на повърхностните води;
- Наредба № 37 от 10.11.2008 г. за ползването на язовирите – държавна собственост, в рибностопанско отношение и правилата за извършване на стопански, любителски риболов и аквакултури в обектите – държавна собственост по чл. 3, ал. 1 от Закона за рибарството и аквакултурите
- Наредба за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях, както и на контрол за техническото им състояние

2.2.3. Почви

- Наредба № 26 от 2.10.1996 г. за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт;
- Наредба № 3 от 1 август 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите;
- Наредба № 4 от 12 януари 2009 г. за мониторинг на почвите;
- Наредба за инвентаризацията и проучванията на площи със замърсена почва, необходимите възстановителни мерки, както и поддържането на реализираните възстановителни;

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

- Наредба за реда и начина за инвентаризация, проучвания, извършване и поддържане на необходимите възстановителни мероприятия на площи с увредени почви;
- Наредба № 36 от 18.08.2004 г. за условията и реда за биологично изпитване, регистрация, използване и контрол на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества и хранителни субстрати.

2.2.4. Отпадъци

- Наредба за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци;
- Наредба № 1 от 09.02.2015 г. за изискванията към дейностите по събиране и третиране на отпадъците на територията на лечебните и здравните заведения;
- Наредба № 7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци;
- Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали;
- Наредба за намаляване на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда;
- Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки;
- Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване;
- Наредба за излезлите от употреба моторни превозни средства;
- Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори;
- Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми;
- Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти;
- Наредба за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса;
- Наредба № 1 от 4.06.2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри;
- Наредба 2 от 2014 г. за класификация на отпадъците;
- Наредба № 4 за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци;
- Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци;
- Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието;
- Наредба № 3 от 05.08.2014 г. за изискванията за реда и начина за инвентаризация на оборудване, съдържащо полихлорирани бифенили, маркирането и почистването му, както и за третирането и транспортирането на отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили;
- Наредба № 3 от 22 май 2013 г. за изискванията към инсталации, произвеждащи титанов диоксид;
- Наредба за реда и начина за изчисляване на размера на финансовата гаранция или еквивалентна застраховка и за предоставяне на годишни справки-декларации при трансграничен превоз на отпадъци.

2.2.5. Шум

- Наредба № 4 от 27 декември 2006 г. за ограничаване на вредния шум чрез шумоизолиране на сградите при тяхното проектиране и за правилата и нормите при изпълнението на строежите по отношение на шума, излъчван по време на строителството;
- Наредба № 6 от 26.06.2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт;
- Наредба за изискванията към разработването и съдържанието на стратегическите карти за шум и към плановете за действие;
- Наредба № 54 от 13.12.2010 г. за дейността на националната система за мониторинг;
- Наредба № 3 от 25.04.2006 г. за изискванията за създаването, поддържането и съдържанието на регистрите;
- Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на машини и съоръжения, които работят на открито;
- Наредба № 16 от 14.01.1999 г. за авиационния шум и за газовите емисии на авиационните двигатели.

2.2.6.Превантивна дейност

- Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на плановете и програми;
- Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда;
- Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на плановете, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони;
- Наредба за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни.

3. Нормативна уредба на местно ниво

Местната нормативна уредба в областта на опазване на околната среда включва следните нормативни актове, приети от Общински съвет - Долни чифлик:

Наредба за поддържане и опазване на обществения ред на територията на община долни чифлик, приета с Решение № 928 от Протокол № 48/28.02.2023 г. на Общински съвет - Долни чифлик.

С наредбата са уредени обществените отношения, свързани с осигуряването и опазването на обществения ред, опазването на публичната и частна собственост, създаване на условия за спокойствие, труд и отдих на гражданите и поддържане на естетичен вид, природосъобразна екологична среда и чистота на населените места, опазване на живота и здравето на хората на територията на община Долни чифлик. Наредбата се прилага по отношение на:

1. Всички лица, които живеят постоянно или временно пребивават на територията на община Долни чифлик.
2. Собствениците и наемателите на жилищни сгради.
3. Управителите на етажната собственост, по отношение на предназначения за общо ползване части на сгради и прилежащите терени.
4. Управителите на търговски дружества, едноличните търговци, занаятчиите, ръководителите на предприятия, учреждения и организации, развиващи дейност на територията на община Долни чифлик.

Определени със заповед на кмета на община Долни чифлик длъжностни лица и служителите на Участък „Полиция“ – Долни чифлик са задължени да упражняват контрол по спазване на регламентираните в Наредбата задължения и изисквания, както следва:

- Раздел втори „Опазване и осигуряване на обществения ред, опазване на общественото имущество и местата, предназначени за общо ползване на територията на община Долни чифлик“ - въведени са забранителни разпоредби за: вдигането на шум, миенето на МПС, отвеждането на отпадъчни и фекални води извън определените за това места, отвеждането на отпадъчни води от автосервиси, автомивки, басейни, обществени перални и други търговски и промишлени обекти на уличното платно, използването на питейна вода за непитейни нужди и др. За опазването на публичната и частна собственост е забранено складирането на строителни материали, отпадъци, дърва, дървен материал или насипни товари, амбалаж и изкопни маси около сгради, по улици, площади, паркове, междублокови пространства и тротоари за повече от 14 дни.
- Раздел трети „Опазване на пътната инфраструктура и поддържане на естетичен вид и чистота на населените места на територията на община Долни чифлик“ - регламентиран са изисквания и задължения по отношение поддържането на добър естетичен вид и чистота населените места на територията на общината.

- Раздел четвърти „Опазване на обществения ред в жилищните имоти и урегулираните поземлени имоти“ – въведени са забранителни разпоредби за отвеждането на дим и газове през прозорци и отвори в стени или по друг начин, непредвиден за целта в техническата характеристика на сградите, използване на самоделни устройства за отопление, готвене или прехвърляне на течни и въздухообразни горими вещества, изливане в канализацията или на други неразрешени за това места на химически агресивни, отровни, биологически вредни вещества и отпадъчни битово фекални води.

Нарушенията на изискванията регламентирани в Наредбата се установяват с актове, съставени от длъжностни лица, определени от кмета на общината и с актове на служителите на Участък „Полиция“ – Долни чифлик. В Раздел осми „Административно наказателни разпоредби“ е определен размера на глобите за физическите лица и имуществените санкции за еднолични търговци и юридически лица.

Наредба по управление на отпадъците и поддържане чистотата на територията на община Долни чифлик, приета с Решение № 264/24.09.2020 г. на Общински съвет – Долни чифлик, в сила на 19.10.2020г.

Основният действащ нормативен акт, регламентиращ обществените отношения свързани с управлението на отпадъците на територията на общината, е Наредбата по управление на отпадъците и поддържане чистотата на територията на община Долни чифлик, приета с цел отразяване на изискванията на чл. 22, ал.1 от Закона за управление на отпадъците.

Наредбата отговаря на съществените изисквания, произтичащи от ЗУО и подзаконовите нормативни актове към него. С наредбата са определени условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови и строителни отпадъци, включително биоотпадъци, опасни битови отпадъци, масово разпространени отпадъци и производствени отпадъци от физически и юридически лица на територията на Община Долни чифлик.

В наредбата са регламентирани задълженията и отговорностите на физическите и юридическите лица на територията на Община Долни чифлик по отношение управление на отпадъците, съгласно изискванията на Закона за управление на отпадъците (ЗУО) и подзаконовите нормативни актове по прилагането му. В наредбата са регламентирани задължения и начин за предоставяне на информация на гражданите, чрез оповестяване на интернет страницата на общината.

Съгласно разпоредбите на чл. 69 от Наредба по управление на отпадъците и поддържане чистотата на територията на община Долни чифлик, кметовете и кметски наместници на населените места в община Долни чифлик отговарят за:

1. Поддържането и почистването на територии, предназначени за обществено ползване в съответното населено място;
2. Ежемесечното предоставяне на информация на кмета на община Долни чифлик за установени замърсявания на територията на населените места.

Кметовете и кметските наместници на населените места в община Долни чифлик са длъжни да:

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

1. Упражняват контрол по прилагане изискванията на Наредбата по управление на отпадъците и поддържане чистотата на територията на община Долни чифлик на територията на съответните населени места;

2. Контролират изхвърлянето на посочените в чл. 2 от Наредбата видове отпадъци да става само в определените за целта съдове и/или на площадки;

3. Осъществяват контрол за предотвратяване образуването на локални сметища на територията на населеното място;

4. Извършват контрол по чистотата на населените места, включително тротоари, алеи, паркове, площи и др. обществени места.

Кметът на община Долни чифлик определя със заповед длъжностните лица, които извършват контрола за спазването и прилагането на разпоредбите от тази наредба в съответствие с разпоредбите на Закона за управление на отпадъците.

Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Долни чифлик, приета с Решение № 287 /8.02.2013г., на ОбС-Долин чифлик, в сила от 13 март 2013г., посл. изм. с решения на ОС № 779 от 28.07.2022 г. и № 797 от 25.08.2022 г., в сила от 19.09.2022г.

Наредбата урежда отношенията, свързани с определянето и администрирането на местните такси и цени на предоставяни на физически и юридически лица услуги, реда и срока на тяхното събиране на територията на община Долни чифлик. На територията на община Долни чифлик се събират следните местни такси, имащи отношение към опазването на околната среда:

- a. за битови отпадъци;
- b. за притежаване на куче;
- c. за технически и административни услуги;
- d. други местни такси, определени със закон.

Размерите на горепосочените такси по т. b-d са определени в Наредбата, приета с решение на Общински съвет – Долни чифлик.

Такса битови отпадъци

В Глава втора „Местни такси“, Раздел I „Такса за битови отпадъци“ на Наредбата са посочени услугите, за които се събира такса за битови отпадъци, както и начина на определяне на размера на таксата за всяка услуга поотделно.

Таксата, съгласно чл. 14 от Наредбата се заплаща за услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места. Размерът на таксата се определя за всяка услуга поотделно - сметосъбиране и сметоизвозване; обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения; чистота на териториите за обществено ползване.

Таксата се определя в годишен размер с решение на общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка, включваща необходимите разходи за:

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

1. осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;

2. събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им;

3. проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл. 71а и 71е от Закона за управление на отпадъците;

4. почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

Когато до края на предходната година общинският съвет не е определил размера на таксата за битови отпадъци за текущата година, таксата се събира на база действащия размер към 31 декември на предходната година. В Наредбата са определени данъчно задължените лица, които заплащат таксата (чл. 15).

Такса за притежаване на куче

За притежаване на куче собственикът заплаща годишна такса в общината, на чиято територия е постоянният му адрес/седалище. Размерът на годишната такса за притежаване на куче е определен, съгласно чл. 37, ал. 2 и ал.3 от Наредбата. В ал. 5 на чл. 37 са изброени случаите, в които собствениците се освобождават от таксата.

Приходите от събраните такси се използват за мероприятия, свързани с намаляване броя на безстопанствените кучета.

Такси за технически и административни услуги

В Чл. 33, ал. 1 от Наредбата е определен размерът на таксите за технически услуги, както следва:

№	Вид услуга	Цена
39.	Издаване на удостоверение за утвърждаване на размер и граници на терени за рекултивация на физически и юридически лица	
	за терени с площ до 300 дка	300 лв.
	за терени с площ над 300 дка	500 лв.

В чл. 40 от Наредбата са определени цените на услугите предоставяни от община Долни чифлик – „Звено за инвестиционна политика“ за ползване на съд за съхранение на строителни или едрогабаритни отпадъци:

в гр. Долни чифлик и селата Кривини, Пчелник и Детелина	50.00 лв./еднократно до 3 дни и по 5 лв. за всеки следващ ден
в селата Солник, Горен чифлик, Старо Оряхово, Ново Оряхово и Венелин	60.00 лв./еднократно до 3 дни и по 5 лв. за всеки следващ ден

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

В селата Бърдарево, Нова Шипка, Шкорпиловци, Гроздьово, Рудник, Юнец, Голица и Булаир	70.00 лв./еднократно до 3 дни и по 5 лв. за всеки следващ ден
---	---

Други местни такси, определени със закон

Кметът на общината издава разрешително за водовземане и за ползване на воден обект по реда на Закона за водите след решение на общинския съвет (съгласно чл. 52, ал.1, т.3 от Закона за водите):

а) за водовземане от води, включително от язовири и минерални води – публична общинска собственост, както и от находища на минерални води – изключителна държавна собственост, които са предоставени безвъзмездно за управление и ползване от общините;

б) за ползване на водни обекти – публична общинска собственост, с изключение на разрешителните по чл. 46, ал. 1, т. 3 от Закона за водите (заустване на отпадъчни води в повърхностни води).

В Чл. 33, ал. 1 от Наредбата е определен размерът на таксите за технически услуги, както следва:

№	Вид услуга	Цена
37.	Издаване на разрешително за водовземане от води, включително от язовири и микроязовири и минерални води - публична общинска собственост, както и от находища на минерални води - изключителна държавна собственост, които са предоставени безвъзмездно за управление и ползване от общините	Съгласно Тарифа за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване
38.	Издаване на разрешително за ползване на водни обекти - публична общинска собственост, с изключение на разрешителните по чл.46, ал.1, т.3 от Закона за водите	Съгласно Тарифа за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване

Ползването на лечебните растения по чл. 20, ал. 1, т. 1 и 3 от Закона за лечебните растения, представляващо стопанска дейност, се извършва въз основа на позволително. Съгласно чл. 22, т.2 от ЗЛР, позволително за ползване на лечебните растения се издава от кмета на общината, когато ползването е от:

а) земеделски земи от поземления фонд и такива, включени в строителните граници на населените места - общинска собственост, след заплащане на такса в общината;

б) територии в строителните граници на населените места - общинска собственост, независимо от предназначението им, след заплащане на такса в общината;

в) земеделски земи от поземления фонд - частна собственост; позволително се издава на собственика/арендатора или упълномощено от него лице, без заплащане на такса с възможност за преотстъпването му на трети лица - възмездно или безвъзмездно, при свободно договаряне.

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Позволително не се изисква при събиране на билки за лични нужди от земи, гори и водни обекти - държавна и общинска собственост. Позволително не се изисква и когато лечебните растения са култивирани от собственици или ползватели на земи, гори или водни обекти, освен когато са култивирани от общината. Позволителното задължително придружава събраните билки до и в билкозаготвителния пункт и складовете към него.

В действащата Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Долни чифлик, горепосочената услуга се предоставя от общината, за което се заплаща такса регламентирана в чл.35, ал. 1 - т. 22 от Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Долни чифлик.

Звено за инвестиционна политика към община Долни чифлик извършва следните административни услуги, за които се заплащат такси, както следва:

Вид на административната услуга	Такса в лв./мярка
Измерване и кубирање на дървесина в лежащо състояние: - едра - средна - дребна	0.80 лв./пл. куб. м, 1.00 лв./пл. куб. м, 1.20 лв./пл. куб. м,
Маркиране (поставяне на контролна пластина – част от превозен билет) на коледни елхи.	0.40 лв./бр.
Издаване на превозен билет	1 лв./бр.
Издаване на разрешение за отсичане и изкореняване на дървета до 5 бр. над 5 бр.	10,00 лв. 20,00 лв.
Престой на селскостопански добитък в определени от кмета на населеното място места за задържане на животни едри преживни животни еднокопитни животни дребни преживни животни свине птици	2.50 лв./ден 2.50 лв./ден 1.50 лв./ден 1.50 лв./ден 0.50 лв./ден
Издаване на удостоверение за определяне на маршрут за транспортиране на строителни отпадъци и земни маси по чл. 20 от Наредбата за управление на отпадъците и поддържане на чистотата на територията на община Долни чифлик.	20.00 лв.

Наредба за принудително изпълнение на заповеди за премахване на незаконни строежи или части от тях в община Долни чифлик, приета с

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Решение на Общинския съвет – Долни чифлик № 107 от 25.04.2016 г., в сила от 28.06.2016 г.

С наредбата са уредени условията и редът за принудително изпълнение на заповеди за премахване на незаконни строежи или части от тях, издадени от кметът на община Долни чифлик или упълномощено от него длъжностно лице, на основание чл. 225а, ал. 3 от ЗУТ. Премахването на строежи се извършва след одобряване на план за управление на строителните отпадъци по чл. 11 от Закона за управление на отпадъците.

В чл. 14 от Наредбата е предвиден ред окончателното почистване на строителната площадка от строителните отпадъци, получени при премахването на незаконен строеж, и възстановяването на терена да се извършва от общината/района по местонахождение на строежа за сметка на адресата/адресатите на заповедта.

Наредба за реда и условията за поставяне и премахване на преместваеми обекти и елементи на градското обзавеждане на територията на община Долни чифлик, приета с Решение № 263 от Протокол № 15/24.09.2020 г. на Общински съвет – Долни чифлик

Тази наредба урежда реда и условията за поставяне и премахване на преместваеми обекти и елементи на градското обзавеждане в общински, държавни и частни терени. По реда на тази наредба се поставят и премахват и тези от обектите по чл.55 от ЗУТ, за които се издава разрешение за поставяне. В чл. 27, ал. 9 от Наредбата е предвиден ред окончателното почистване на отпадъците, получени при премахването на незаконния обект да се извършва от изпълнителят на принудителното премахване за сметка на адресата/адресатите на заповедта.

- Наредба № 1 от 9.05.2006г. за условията и реда за лицензиране на зоологическите градини, издадена от министъра на околната среда и водите;
- Наредба № 2 от 20.01.2004 г. за правилата и изискванията за събиране на билки и генетичен материал от лечебни растения;
- Наредба № 3 от 31.10.2008 г. за маркирането и етиктирането на екземпляри от видовете съгласно Регламент 338/97 за опазване на видовете от дива фауна и флора чрез регулиране на търговията с тях;
- Наредба № 4 от 8.07.2003 г. за условията и реда за издаване на разрешителни за въвеждане на неместни или повторно въвеждане на местни животински и растителни видове в природата;
- Наредба № 5 от 1.08.2003 г. за условията и реда за разработване на планове за действие за растителни и животински видове;
- Наредба № 5 от 19.07.2004г. за изискванията, на които трябва да отговарят билкозаготвителните пунктове и складове за билки;
- Наредба № 6 от 23 октомври 2003 г. за минималните изисквания и условия за отглеждане на животни в зоологически градини и центрове за отглеждане и размножаване на защитени видове животни;

- Наредба № 8 от 12.12.2003 г. за реда и за условията за издаване на разрешителни за изключенията от забраните, въведени със Закона за биологичното разнообразие за животинските и растителните видове от приложение № 3, за животинските видове от приложение № 4, за всички видове диви птици, извън тези от приложение № 3 и приложение № 4 и за използване на неселективните уреди, средства и методи за улавяне и убиване от приложение № 5;
- Наредба за работа с генетично модифицирани организми в контролирани условия
- Наредба за освобождаване на генетично модифицирани организми в околната среда и пускането им на пазара;
- Наредба за разработване на планове за управление на защитени територии;
- Правилник за условията и реда за управлението, възлагането на дейностите по поддържане и възстановяване, възлагането на туристически дейности, охраната и контрола в горите, земите и водните площи в защитените територии – изключителна държавна собственост;
- Правилник за устройството и дейността на дирекциите на националните паркове;
- Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони;
- Наредба за условията и реда за разработване и утвърждаване на планове за управление на защитени зони;

4. Сътрудничество с други общини и организации

4.1. Регионално сдружение за управление на отпадъците

Дейността на регионалните сдружения по управление на отпадъците е регламентирана в чл. 24 – чл. 28 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО), където са включени конкретни изисквания и правила за създаването и функционирането им, за да се подпомогнат общините за общо управление на битовите отпадъци, и особено за изграждането и експлоатацията на съоръжения за битовите отпадъци и подготовка и реализация на проекти с европейско и национално финансиране.

Регионалното сдружение е юридическо лице със седалище в общината, която е собственик на терена, върху който е изградено или се предвижда изграждането на съоръжението за третиране на отпадъци, или която има учредено право на строеж.

То възниква от датата на неговото първо общо събрание, протоколът от което се изпраща на министъра на околната среда и водите и на съответния областен управител. Членове на РСУО могат да бъдат само общини. Целта на РСУО да се постигне ефективно събиране, транспортиране и третиране на отпадъците в общините съобразно изискванията на ЗУО, както и изпълнение на задълженията по ЗУО на общините при

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

минимизирани съвкупни разходи. Добрата организация на дейността на РСУО е основен фактор за постигане на целите от общините за оползотворяване и рециклиране на отпадъците, тъй като съгласно ЗУО целите са регионални, изпълняват се съвместно от общините, които разпределят задълженията си за изпълнение на тези цели.

Общини, които не участват в РСУО, нямат право да получават европейско и национално финансиране за управление на отпадъците. Това ограничение не се прилага в случаите на съгласие между две учредени РСУО дадена община да премине в РСУО, различно от определеното от Националния план. В случай че община откаже да участва, предизвика забавяне, осуети създаването или функционирането на РСУО, тя следва да заплати вредите и пропуснатите ползи на останалите общини от съответния регион. Общините членове на регионалното сдружение определят собствеността на регионалното депо и/или друго съоръжение за третиране на отпадъците. Собствеността може да бъде:

1. на общината, която е собственик на терена или има учредено право на строеж върху определения за изграждане терен;
2. съсобственост на общините - членове на сдружението;
3. съсобственост между финансиращия частен партньор и общината - собственик на терена, и/или общините - членове на сдружението;
4. собственост на финансиращия частен партньор за съоръженията за подготовка преди оползотворяване или обезвреждане и оползотворяване на отпадъците.

Общините могат да получат финансиране на проекти в областта на управление на отпадъците от европейските фондове, държавния бюджет, Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС) към Министерството на околната среда и водите или други национални публични източници на финансиране само след създаването на регионално сдружение (чл.24, ал.9 ЗУО).

Към настоящия момент община Долни чифлик е част от РСУО „Провадия“, в което членуват още осем общини - Суворово, Аврен, Бяла, Ветрино, Вълчи дол, Девня, Дългопол и Провадия.

С решение № 619/16.09.2010 г., Общински съвет Долни чифлик е декларирал съгласие за участие на община Долни чифлик в сдружение на общините Провадия, Дългопол, Ветрино, Долни чифлик, Аврен, Вълчи дол, Девня, Суворово, Бяла, създадено с цел управление на отпадъците на регионален принцип. Сдружението е създадено на 20.04.2011 г. с протокол от общото събрание за учредяване на регионално сдружението на общините -Аврен, Бяла, Ветрино, Вълчи дол, Девня, Долни чифлик, Дългопол, Провадия и Суворово за изграждане на регионална система за управление на отпадъците. На първото общо събрание на РСУО са приети вътрешни правила за работа на сдружението по чл. 19б, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО). Органи на управление на регионалното сдружение са общото събрание и председателят на сдружението. Първоначално за водеща община в сдружението за управление на отпадъците регион Провадия е избрана община Вълчи дол. През 2016 г. за председател на Сдружението е избран кметът на община Девня, с протокол от общото събрание за избор на председател от 11 юли.

Някои от подделите на Сдружението са следните:

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

- Подобряване на качеството на услугите по управлението на отпадъците;
- Изграждане на регионална система за управление на отпадъци с всичките ѝ компоненти, обслужващи всички общини в региона, в съответствие с европейските изисквания;
- Създаване и реализиране на регионална система за събиране, оползотворяване, рециклиране, третиране и обезвреждане на отпадъците, съгласно европейските изисквания и ефективно използване на ресурсите, възникващи в процеса на управление на отпадъците;
- Разработване и реализиране на регионална стратегия и програма за управление на отпадъците и реализиране на целите и изискванията на националното законодателство и подзаконовите актове за управление на отпадъците;
- Оптимизиране на процесите за управление на отпадъците с оглед намаляване на разходите;
- Постигане на прозрачност и отговорност на процесите на управление на отпадъците;
- Намаляване на вредното въздействие на съществуващите депа в региона, чрез закриването им и създаване на програми за мониторинг и др.

От създаване на РСУО до 2017 г. редовно са се водили заседания на сдружението. През март 2015 г. членовете на Сдружението регион Провадия вземат решение:

- Да се проведат обществени поръчки за подготвителните дейности по проект „Изграждане на Регионална система за управление на отпадъците на територията на РСУО – регион Провадия, които включват изготвяне на Технически проект, Изследване на морфологичния състав и количеството на отпадъка, генериран на територията на РСУО, подготовка на Анализ разходи-ползи, изготвяне на заявление за кандидатстване за безвъзмездна финансова помощ и подготовка на документации за избор на изпълнители по ЗОП от водещата община – община Вълчи дол.

С Протокол от 19.04.2017 г. Общото събрание на РСУО Провадия приема предложението – целите заложи в чл. 31, ал.1 от ЗУО да се изпълняват от всяка една община поотделно. На заседание проведено през 2020 г., с Протокол от 06.03.2020 г. е взето решение за отлагане изграждането на регионална система за управление на отпадъците, поради липса на подходящи терени общинска собственост на територията на всяка от общините. Регион Провадия не разполага със собствено депо за депониране на битовите неопасни отпадъци, а е намерил решение за третиране на отпадъците в частна инсталация.

В НПУО е записано, че общините от регион Провадия е необходимо да вземат решение дали в настоящия програмен период предвиждат действия по осигуряване на собствено депо и дали е необходимо да бъдат обособени като отделен регион за управление на отпадъците или ще се присъединят към регион за управление на отпадъците Варна, чиято инфраструктура използват към настоящия момент.

Регион Провадия е включен в Приложение № 8 Индикативен списък на РСУО, в които е необходимо да се осигурят инсталации за третиране на биоразградими отпадъци във връзка със задълженията за разделно събиране на хранителните отпадъци на НПУО за периода 2021-2028г. Във всеки от регионите за управление на отпадъците,

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

системите за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци осигуряват като минимум изпълнението на целите по чл.31, ал.1 от ЗУО. От 2022г. до момента са взети следните решения на общото събрание:

- Дава съгласие кметовете на заинтересованите общини от РСУО –Провадия да предприемат действия за кандидатстване пред ПУДООС по процедурата за безвъзмездно предоставяне на домакинствата на компостери за зелени и други биоотпадъци.
- Общините от сдружението се регрупираат за кандидатстване по ПОС 2021-2027г. за изграждане на системи за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци, както следва:
 - Общините Девня, Суворово, Ветрино и евентуално Вълчи дол на терен на територията на община Суворово;
 - Общините Долни чифлик, Аврен и Бяла на терен на територията на община Долни чифлик;
 - Общините Провадия и Дългопол за обща система.

Решенията на общото събрание са неразделна част от протоколите по ал. 4, които се публикуват на страниците в интернет на общините, включени в регионално сдружение, в срок от една седмица след провеждане на заседанието и се изпращат на министъра на околната среда и водите и на съответния областен управител.

4.2. Взаимодействие с държавни институции и техните регионални структури

По редица въпроси в областта на опазването на околната среда администрацията на община Долни чифлик си сътрудничи и осъществява обмен на информация със следните държавни институции и техните регионални структури:

- Министерство на околната среда и водите;
- Регионална инспекция по околната среда и водите – Варна;
- Басейнова дирекция „Черноморски район“ (БДЧР)– Варна;
- Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС) и Регионална лаборатория – Варна към ИАОС;
 - Областна администрация – Варна;
 - "В и К" ЕООД – Варна;
 - Регионална здравна инспекция – Варна;
 - Министерство на земеделието;
 - Областна дирекция „Земеделие“ –Варна;
 - Регионална дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението"
- Варна към ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“, МВР;
 - Регионална дирекция по горите – Варна към ИАГ;
 - Областна дирекция по безопасност на храните към Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ);
 - Териториално статистическо бюро Североизток, към НСИ.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

5. Предлагами дейности и услуги от община Долни чифлик

Ангажиментите, задълженията и отговорностите на местните власти в областта на опазването на околната среда пораждат необходимостта от осигуряване на финансиране с оглед организиране изпълнението на конкретни дейности. Предоставяните услуги и дейности на територията на община Долни чифлик могат да се разделят на следните групи:

- Дейности и услуги в областта на управлението на отпадъците:
 - ✓ Събиране и транспортиране на битови отпадъци;
 - ✓ Третиране на битови отпадъци в инсталации и съоръжения за оползотворяване;
 - ✓ Поддържане чистотата на териториите за обществено ползване;
- Дейности и услуги "Зелена система";
- Дейности и услуги по водоснабдяване, канализация и пречистване на отпадъчни води;
- Дейности по осигуряване качеството на въздуха
- Издаване на разрешително за ползване на лечебни растения
- Други дейности, определени със закон.

5.1. Дейности и услуги в областта на управлението на отпадъците

Независимо, че отговорностите на кмета на общината за управление на отпадъците са регламентирани в ЗУО, видът на услугите, които могат се финансират от приходите от такса битови отпадъци, са определени със Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ).

Таксата за битови отпадъци се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на общинския съвет, въз основа на одобрена план-сметка за всяка дейност, на основание чл.66, ал.1 от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ). Таксата за битови отпадъци за годината се определя, в съответствие с необходимите разходи за осигуряване на услугите по събиране и извозване на битовите отпадъци, обезвреждането им в депа или други съоръжения, както и за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване. Средствата от таксата за битови отпадъци имат целеви характер, т.е. те могат да се събират и разходват само и единствено за дейностите, посочени в чл. 62 и 66 от ЗМДТ. Одобрената план-сметка за определяне разходите на общините за всяко населено място за всяка от дейностите подлежат на проверка от Сметна палата.

- Услуги по събиране и транспортиране на смесените битови отпадъци до завод за отпадъци, с. Езерово, област Варна

Това е стандартна услуга, прилагана от дълги години от местните власти. Община Долни чифлик самостоятелно извършва събиране и транспортиране на смесените битови отпадъци и предаването им за третиране в завод за отпадъци - МБТ „ЕКОИНВЕСТ АСЕТС“ АД, Варна. За населението са предоставени необходимите контейнери/ съдове за събиране на отпадъците. Извозването се извършва съгласно предварително

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

определен график. Системата за сметосъбиране и сметоизвозване в общината обхваща всички жители, което е 100% от общия им брой.

■ Услуги по разделно събиране и транспортиране на строителни отпадъци

Това е услуга, предлагана от община Долни чифлик от 2020г. Гражданите имат възможност, да се възползват от услугата, чрез предоставяне от общината на контейнер за строителни отпадъци на адрес, по предварително направена заявка на телефон. Към момента община Долни чифлик има сключен договор за предаване на строителни отпадъци. Приложение договор с „Друм Груп“ ЕООД за рекултивиране на нарушен терен в землището на град Девня.

■ Услуги по разделно събиране, транспортиране и екологосъобразно обезвреждане на опасните битови отпадъци

Това е нова услуга, предлагана от община Долни чифлик, чрез сключен договор с изпълнител. Системата включва приемане на отпадъка в Мобилен събирателен пункт (осигурен от изпълнителя), осигуряване на транспорт и опаковка за безопасно транспортиране, последващо третиране и обезвреждане на събраните опасни отпадъци от домакинствата. Община Долни чифлик заплаща на изпълнителите на услугата със средствата, събрани от приходите от такса битови отпадъци. Чрез въведената схема на територията на общината се отклоняват опасните битови отпадъци от общия поток отпадъци. През 2022г. събраното количество опасни отпадъци от домакинствата е 230,70 кг.

■ Услуги по предварително третиране - сортиране/сепариране на оползотворимите битови отпадъци от събраните смесени битови отпадъци

Услугите за територията на община Долни чифлик се осъществяват чрез сключен договор с изпълнител. Общината предава цялото си количество битови отпадъци за третиране в завод за отпадъци - МБТ „ЕКОИНВЕСТ АСЕТС“ АД, Варна, до изграждане на предвидените съоръжения по ПОС 2021-2027г.. Общината заплаща услугата със средствата, събрани от приходите от такса битови отпадъци, на база единични цени за количествата предадени отпадъци с код 20 03 01 смесени битови отпадъци и за отделените нерекликуеми отпадъци с код 19 12 12.

■ Услуги по поддържане чистотата на териториите за обществено ползване;

Услугите за територията на община Долни чифлик се осъществяват от лица работещи по програми за временна заетост, общинско социално предприятие „Благоустройство и озеленяване“. Почистването на тези територии се състои в метене и събиране на отпадъците от улиците, тротоарите, парковете и градините, най – вече в централните части на населените места. Териториите за обществено ползване се почистват редовно.

■ Услуги по прилагане на схемата за Разширена отговорност на производителя (РОП) в сътрудничество с община Долни чифлик

На територията на общината схемата за РОП се прилага за отпадъците от опаковки, негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА), излязло от употреба

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) и излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС).

Общината има сключени договори за сътрудничество с организацията за оползотворяване на отпадъци от опаковки - „Булекопак“ АД и с „КОЕВ МЕТАЛ“ ЕООД за сътрудничество за безвъзмездно предаване на разделно събраните отпадъци.

Разделно събиране на излезли от употреба гуми (ИУГ):

Община Долни чифлик няма сключен договор с организация по оползотворяване на излезли от употреба гуми и/или други лица притежаващи документ по чл. 35 ЗУО за извършване на дейности по събиране на ИУГ и предаването им на инсталации за оползотворяване и/или обезвреждане.

При смяна на автомобилните гуми гражданите на общината могат да се освободят от ИУГ на местата на продажбата и на смяната им. Информация до крайните потребители относно възможностите за приемане се осигурява чрез обява на интернет страницата или на видно място в обекта от лицата, извършващи продажба и смяна на гуми. За предаването на ИУГ крайните потребители не дължат заплащане. Лицата, извършващи продажба и/или смяна на гуми, в т.ч. мобилните сервиси за гуми, са длъжни да осигурят възможност за приемане на ИУГ от крайните потребители в местата на продажба и смяна на гумите.

Разделно събиране на Отработени масла (ОМ):

Община Долни чифлик няма сключен договор с организация по оползотворяване на отработени масла и/или други лица притежаващи документ по чл. 35 ЗУО за извършване на дейности по събиране на отработени масла и предаването им на инсталации за оползотворяване и/или обезвреждане.

Лицата, които извършват продажба на масла на крайните потребители, предназначени за употреба в моторни превозни средства, са длъжни да осигурят безплатно на крайния потребител информация, поставена на видно място на територията на обекта, относно местата за смяна на маслата след употребата им и възможните опасности за здравето и риска за околната среда при неправилно манипулиране. Събирането и/или съхраняването на отработени масла и/или отпадъчни нефтопродукти се извършва:

1. в места за смяна на отработени масла;
2. на площадки за предварително съхраняване по смисъла на § 1, т. 27 от допълнителните разпоредби на ЗУО - в резултат на експлоатацията на техника и оборудване;
3. в събирателни пунктове, обособени самостоятелно или като част от площадките, на които са разположени съоръжения и инсталации за оползотворяване и/или обезвреждане на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти.

- Площадки за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

В изпълнение на разпоредбите на чл. 19, ал. 3, т. 14 от ЗУО, на интернет сайта на общината е публикуван Регистър на площадките за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон на територията на Общината.

■ Осигуряването на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата

Община Долни чифлик има сключен договор с "КОЕВ МЕТАЛ" ЕООД за предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други, съгласно изискванията на чл. 19, ал.3, т. 11.

■ Оползотворяване на дървесните отпадъци, образувани на територията на Община Долни чифлик.

Община Долни чифлик има сключен меморандум за сътрудничество с „КРОНОШПАН БЪЛГАРИЯ“ ЕООД за организиране на система за оползотворяване на дървесните отпадъци, образувани на територията на общината.

5.2. Дейности и услуги по водоснабдяване, канализация и пречистване на отпадъчни води

В и К услугите се осъществяват от „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Варна. Дружеството обслужва населените места на територията на област Варна. Във всяка община са организирани клонове, където се извършват експлоатацията и техническото обслужване, отчитането на водомерите и събирането на таксите.

Дружеството поддържа, експлоатира и стопанисва водоснабдителни и канализационни мрежи и системи, съоръжения и пречиствателни станции на територията на Варненска област. Обслужваният район е с население над 468 220 жители, което живее на територията на 12 общини с общо 158 населени места. Във фирмата работят 1 600 специалисти, работници и служители, които обслужват населението във Варненска област.

"ВиК- Варна" ООД е дружество с 51% участие на държавата, чрез МРРБ и 49% собственост на общините Аврен, Аксаково, Бяла, Варна, Вълчи дол, Девня, Дългопол, Провадия и Суворово.

Екипът на "ВиК - Варна" ООД поддържа и обслужва над 4300 км водоснабдителна мрежа, 1100 км от която е на територията на града. 830 км е изградената канализационна система. Общият брой на сондажите е 104. Водоснабдителните помпени станции са 130, канализационните помпени станции - 26, а общата инсталираната мощност на дружеството възлиза на 31 654 киловата. В действие са 10 пречиствателни станции за отпадъчни води.

Кметът на общината контролира:

- изграждането, поддържането и правилната експлоатация на канализационните мрежи и съоръженията за пречистване на битови отпадъчни води;
- изграждането, поддържането и експлоатацията на водностопанските системи на територията на общината с изключение на тези, които са включени в имуществото на търговски дружества различни от ВиК операторите с държавно и/или общинско участие в капитала.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Комисията за енергийно и водно регулиране осъществява регулирането на цените и качеството на ВиК услугите, извършвани от ВиК операторите и утвърждава следните цени на ВиК услугите:

- цена за доставяне на вода на потребителите в левове за кубически метър;
- цена за отвеждане на отпадъчни води в левове за кубически метър;
- цена за пречистване на отпадъчни води в левове за кубически метър.

Прилаганите от В и К операторите цени не могат да бъдат по-високи от утвърдените от комисията. Управлението на ВиК системите се осъществява от:

- министъра на регионалното развитие и благоустройството, който координира управлението на ВиК системите на национално ниво;
- асоциацията по ВиК, в която участват държавата и една или повече общини – когато собствеността на ВиК системите в границите на обособената територия е разпределена между държавата и общините или между няколко общини.

Органи на управление на асоциацията по ВиК са:

- общо събрание, което се състои от представители на държавата и общината/общините;
- председател, който е представител на държавата.

Асоциацията по ВиК чрез общото събрание:

- определя ВиК оператора;
- съгласува бизнес плана на ВиК оператора.

На основание т.3.1 от Договора за възлагане на управление на търговско дружество с ограничена отговорност № РД-02-16-ф-4 от 11.03.2020г. и Решение на ДКЕВР № Ц-32/30.12.2022г. считано от 01.01.2023г. са утвърдени следните цени на водоснабдителни и канализационни услуги:

- доставяне на питейна вода на потребителите;
- отвеждане на отпадъчните води;
- пречистване на отпадъчните води за битови и приравнени към тях потребители;
- пречистване на отпадъчните води за промишлени и други стопански потребители.
- Доставка на вода с непитейни качества
- Доставка на питейна вода на друг В и К оператор ("В и К" ЕАД гр.Бургас)

Другите дейности и услуги предлагани от дружеството са обществено достъпни на следния интернет адрес: <https://vikvarna.com/bg/services.html>

5.3. Дейности по осигуряване качеството на въздуха

Целта на Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ) е да се защити здравето на хората и на тяхното потомство, животните и растенията, техните съобщества и местообитания, природните и културните ценности от вредни въздействия, както и да предотврати настъпването на опасности и щети за обществото при изменение в качеството на атмосферния въздух в резултат на различни дейности.

В случаите, когато в даден район общата маса на емисиите довежда до превишаване на нормите за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и на

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

нормите за отлагания, кметовете на общини разработват и изпълняват програми за намаляване нивата на замърсителите и за достигане на утвърдените норми по чл. 6 от ЗЧАВ. Програмите са неразделна част от общинските програми за околна среда по чл. 79 от Закона за опазване на околната среда и същите включват целите, етапите и сроковете за тяхното постигане; средствата за обезпечаване на програмата; отчетността и контрола за изпълнението и оценка на резултатите.

Общинските органи могат да предлагат за утвърждаване по-строги норми от утвърдените по ал. 1 на чл. 6 от ЗЧАВ, в определени селища, общини или райони в зависимост от нивото и характера на замърсяване на атмосферния въздух над тях.

Община Долни чифлик попада в район за оценка и управление на КАВ (РУОКАВ) – "Северен/Дунавски район". Съгласно Заповед № РД-257/25.03.2022г. на Министъра на ОСВ за утвърждаване на списък на районите (агломерациите) за оценка и управление качеството на атмосферния въздух, в Община Долни чифлик за периода 2016-2020г. при измервания с мобилна автоматична станция (МАС) са превишени нормите по показател ФПЧ₁₀.

Съгласно т. 4 от цитираната по-горе Заповед, кметовете на общини, в които са извършвани измервания с МАС, изготвят програми за намаляване на нивата на замърсителите съгласно чл.37 от Наредба № 12 по предписание на РИОСВ, направено на основание на експертна оценка и/или на регистрирани превишения на нормите по показателите (посочени в колона № 5 на Таблица №3). Предписанието се съгласува предварително с дирекция ОЧВ на МОСВ.

Към настоящия момент няма данни РИОСВ - Варна да са дали предписание на кмета на общината за предприемане на действия за изготвяне на програма за намаляване на нивата на ФПЧ₁₀.

5.4. Административни услуги "Зелена система":

- Издаване на разрешение за отсичане на дълготрайни декоративни дървета и дървета с историческо значение

Съгласно чл. 63, ал. 2 от Закон за устройство на територията, дълготрайни декоративни дървета и дървета с историческо значение могат да се отсичат или изкореняват само по изключение след писмено разрешение от кмета на общината, издадено въз основа на санитарна експертиза за състоянието на дървото.

- Издаване на разрешение за отсичане и изкореняване до 5 дървета и до 1 дека лозя в селскостопанските земи

Разрешение за отсичане и изкореняване до пет дървета и на лозя до 1 дека се дава от кмета на района или кметството въз основа на писмена молба и при наличие на уважителни причини. (чл. 32, ал. 2 от ЗОСИ).

- Издаване на разрешение за отсичане на над 5 /пет/ броя дървета и на лозя над 1 дека

Разрешение за отсичане и изкореняване на по-голям брой дървета и на лозя над един дека се дава от началника на управление "Земеделие" при общинската администрация въз основа на писмена молба и при наличие на крайно уважителни причини (чл. 32, ал. 3 от ЗОСИ).

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

- Маркиране на дървесина, добита извън горските територии
- Измерване, кубирание и маркиране на дървесина, добита извън горския фонд

Съгласно разпоредбите на чл. 131б. от Правилника за прилагане на Закона за горите, дървесината, добита извън горския фонд при условията и по реда на Закона за опазване на селскостопанското имущество, преди транспортиране се маркира с марка - собственост на общината, на чиято територия е извършен добивът. Маркирането се извършва от длъжностно лице, определено от кмета на общината. Дървесината, добита извън горския фонд при условията и по реда на Закона за опазване на селскостопанското имущество, се транспортира придружена с превозен билет или с писмено удостоверение, издадено от длъжностно лице, определено от кмета на общината. За всяко транспортно средство се издава отделен превозен билет или удостоверение, което съдържа всички реквизити на превозния билет.

В разрешението за сеч се вписва длъжностното лице, което ще извърши маркиране на добитата дървесина и ще издаде превозния билет за нейното транспортиране. Таксата се заплаща след измерване на дървесината и при издаване на превозния билет.

- Издаване на превозен билет за транспортиране на добита дървесина извън горските територии

Съгласно чл. 211, ал. 4 от Закона за горите, дървесината, добита извън горските територии, се транспортира, придружена с превозен билет, издаден от длъжностно лице, определено от кмета на общината. Превозният билет удостоверява законното транспортиране на описаната в него дървесина от мястото на натоварване до посоченото място на доставка в срок до 12 часа, считано от момента на издаването му. Удостоверява също законния произход на описаната в него дървесина, когато същата се намира складирана на посоченото в билета място на доставка и задължително се съхранява до окончателната преработка на дървесината, но за срок не по-малък от три години.

5.5. Други дейности, определени със закон.

- Предоставяне на услуги / дейности, регламентирани в ЗУО
 - Одобряване на План за управление на строителни отпадъци (ПУСО)

Кметът на общината или оправомощено от него длъжностно лице одобрява Плановите за управление на строителни отпадъци, когато не са одобрени по реда на чл. 156б, ал. 6 от Закона за устройство на територията (чл.11, ал.4 от ЗУО).

- Предоставяне на услуги / дейности, регламентирани в Закона за водите

Кметът на общината издава разрешително за водовземане и за ползване на воден обект по реда на Закона за водите след решение на общинския съвет (съгласно чл. 52, ал.1, т.3 от Закона за водите):

а) за водовземане от води, включително от язовири и минерални води – публична общинска собственост, както и от находища на минерални води – изключителна държавна собственост, които са предоставени безвъзмездно за управление и ползване от общините;

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

б) за ползване на водни обекти – публична общинска собственост, с изключение на разрешителните по чл. 46, ал. 1, т. 3 от Закона за водите (заустване на отпадъчни води в повърхностни води).

Горепосочената услуга се предоставя от общината, за което се заплаща такса регламентирана в чл.35, ал. 1от Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Долни чифлик.

Изводи и препоръки

- *Ангажиментите на кмета на Община Долни чифлик по отношение политиката по опазването на околната среда са възложени на Заместник-кмета по стопанските дейности и на дирекция „Инвестиционна политика“, която е част от специализираната администрация.*
- *Анализът на събраната информация показва, че в Устройствения правилник на общинската администрация не са обхванати всички функции и задължения на кмета на общината, които произтичат като нормативни ангажименти от националното законодателство. В тази връзка е препоръчително да се разпишат конкретни функции на структурни звена в общинската администрация, които да осигуряват в голяма степен възложените с нормативната уредба отговорности на кмета на общината, като при необходимост да се увеличи броят на служителите за изпълнение на възложените функции.*
- *Във функционалната характеристика на специализираната дирекция „Инвестиционна политика“ не са разписани конкретни функции и отговорности за подпомагане на кмета на общината. Препоръчително е Дирекция „Инвестиционна политика“ да прави публично достояние отчетите за изпълнение на дейността по опазване на околната среда, които представя на общински съвет – Долни чифлик, като ги оповестява чрез интернет страницата на общината, както и по друг подходящ начин.*
- *По отношение на контролната дейност не е създадено специализирано звено към администрацията на общината, което да отговаря за спазването на законовите разпоредби и разпоредбите на действащите наредби на Общинския съвет.*
- *Препоръчително е ежегодно да се прилагат мерки за повишаване на квалификацията на служителите, чрез провеждане на специализирани обучения.*
- *По въпросите в областта на опазването на околната среда администрацията на община Долни чифлик си сътрудничи и осъществява обмен на информация с отговорните държавни институции и техните териториални структури.*
- *В община Долни чифлик е създадена организация за разделно събиране на отпадъците от опаковки, негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА), излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) и излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС), като общината е сключила договори за сътрудничество с организация за оползотворяване на отпадъци от опаковки – „Булекопак“ АД и с „КОЕВ МЕТАЛ“ ЕООД за сътрудничество за безвъзмездно предаване на разделно събраните отпадъци от НУБА, ИУЕЕО и ИУМПС и с „КРОНОШПАН БЪЛГАРИЯ“ ЕООД за организиране на система за оползотворяване на дървесните отпадъци.*

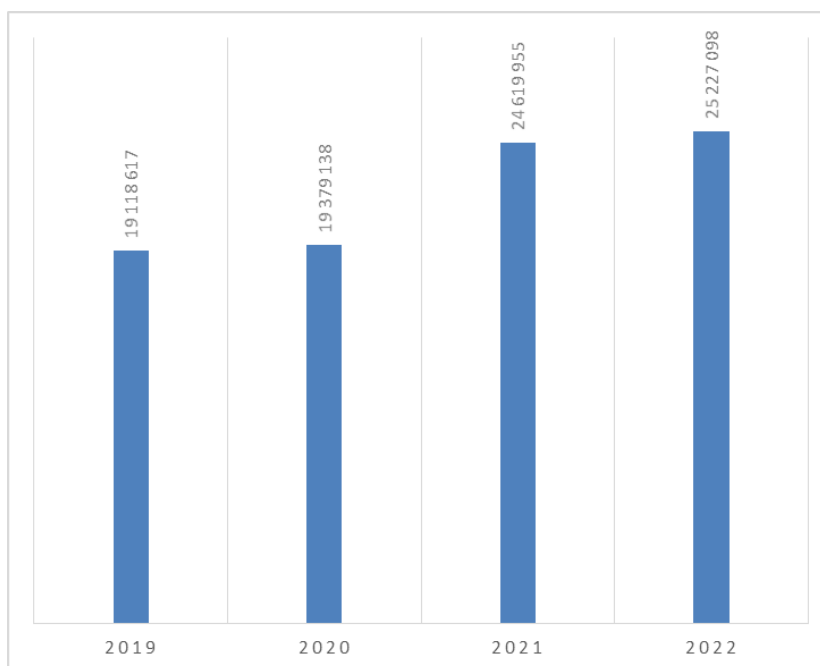
- На територията на община Долни чифлик е създадена добра организация и по отношение предоставянето на услуги в областта на управлението на отпадъците, водоснабдяване и други дейности, определени със закон.
- Голяма част от информацията в областта на отпадъците се публикува на интернет страницата на общината в рубриката „Съобщения“, което затруднява намирането ѝ. В този смисъл би било удачно община Долни чифлик да направи специална рубрика „Отпадъци“ за гражданите и фирмите, която да съдържа информацията във връзка със създадената организация за управлението на отпадъците на територията на общината. Препоръчително е да се публикуват на едно място всички решения на общото събрание на РСУО - Провадия.

VI. ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

1. Бюджет

Общинският бюджет представлява финансов план, който „се съставя, приема, променя, изпълнява и отчита съгласно Закона за публичните финанси“. Също така, включва всички постъпления и плащания за дейността на общината за съответната бюджетна година, с изключение на постъпленията и плащанията, за които се прилагат сметки за средства от Европейския съюз и на операциите с чужди средства, за които са обособени сметки за чужди средства, съгласно изискванията на Закона за публичните финанси.

В разходната част на общинския бюджет се предвиждат бюджетни кредити за финансиране на местни и делегирани от държавата дейности. Изпълнението на бюджета на Община Долни чифлик за 2022г. е в размер на 25 227 098 лева, като увеличението спрямо 2019г. е 32 %.

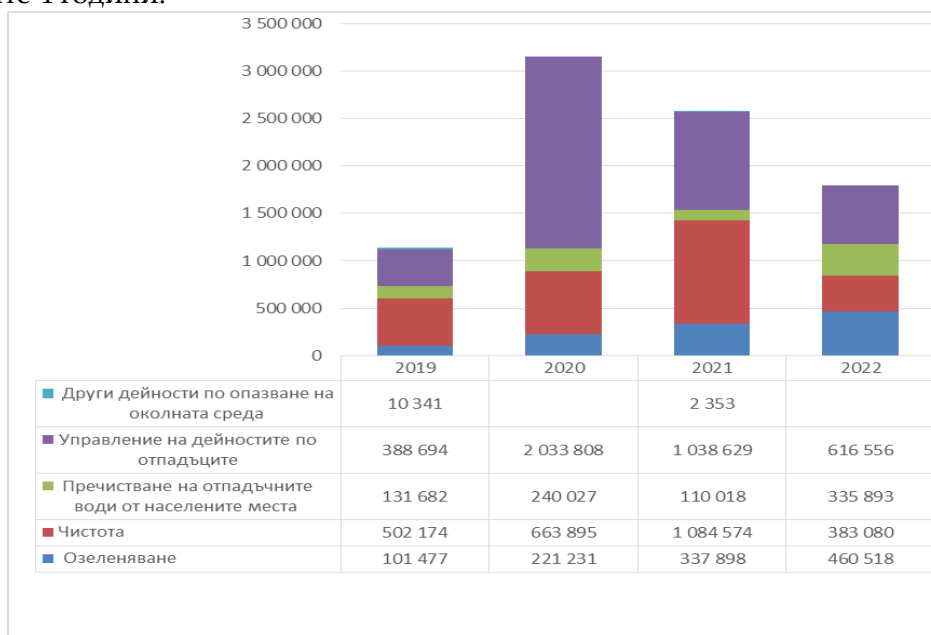
Фигура 48 Бюджет на община Долни чифлик по години в лева (изпълнение)

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

1.1 Разходи на общината, свързани с опазване на околната среда

Извършените разходи ⁷⁰ от община Долни чифлик, свързани с опазване на околната среда през последните четири години са за дейности по: озеленяване, чистота, управление на дейностите по отпадъците, пречистване на отпадъчните води от населените места и други дейности по опазване на околната среда.

В следващата фигура е представена информация за извършените разходи през последните 4 години.

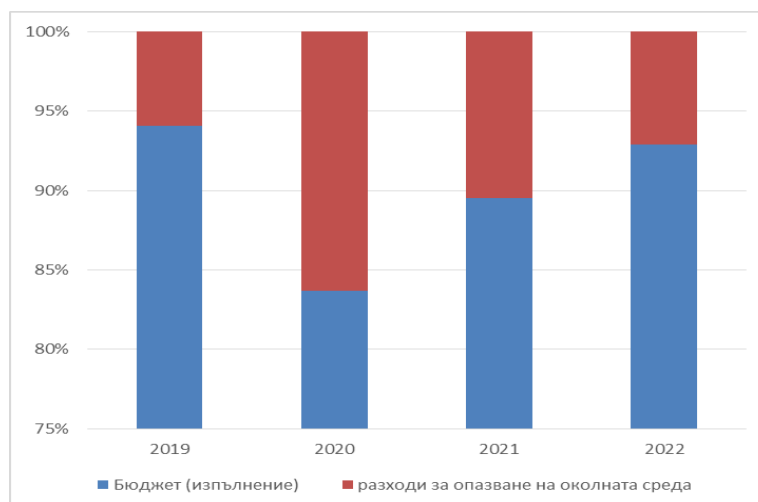
Фигура 49 Разходи за дейности по опазване на околната среда по години в лева

В периода 2019-2022г. разходите за управление на отпадъците имат най-висок дял в общите разходи за опазване на околната среда в община. През 2020г. и 2021г. общината е закупила съдове и сметосъбиращи специализирани автомобили за самостоятелно извършване на дейностите по събиране и извозване на битови отпадъци.

Динамиката на разходите свързани с опазване на околната среда показва тенденция на нарастване на същите през последните години, като през 2022г. се наблюдава ръст от 58 %, спрямо 2019г. Разходите за опазване на околната среда в община Долни чифлик са с относителен дял между 6 и 16 % (2020г.) от общите бюджетни разходи на общината.

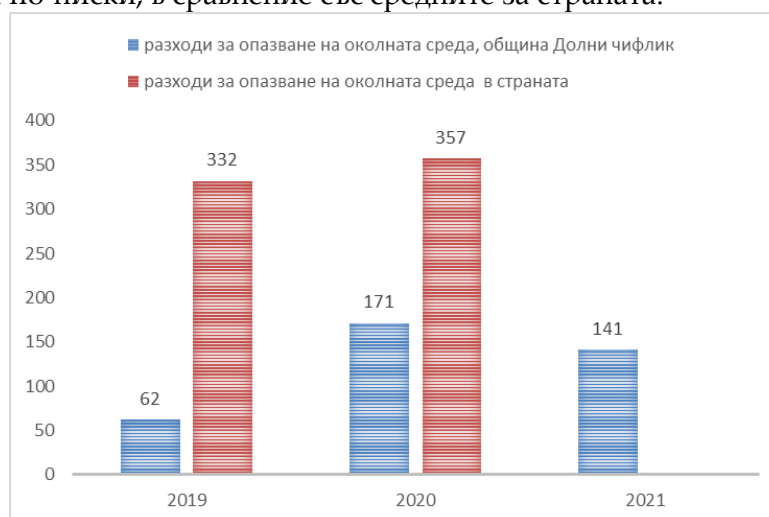
⁷⁰ Източник: Община Долни чифлик

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Фигура 50 Дял на разходите ⁷¹ по години в %

Сравнителният анализ на данните за разходите свързани с опазване на околната среда показва, че в община Долни чифлик извършените разходи средно на жител са близо два пъти по-ниски, в сравнение със средните за страната.

Фигура 51 Сравнителен анализ на разходите свързани с опазване на околната среда ⁷² на един жител в лева

1.2 Приходи в т.ч. свързани с околната среда

Приходите в общинския бюджет са:

1. собствени приходи от:

- Местни данъци при условия, по ред и в граници, установени със закон;
- местни такси по ред, установен със закон;
- услуги и права, предоставяни от общината;
- общинска собственост;
- глоби и имуществени санкции;
- лихви и неустойки;
- други постъпления;

⁷¹ Източник: Община Долни чифлик

⁷² Източник - Източник: НСИ <https://www.nsi.bg>, собствени изчисления

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

2. държавни трансфери за:

- а) субсидии;
- б) субвенции;
- в) безлихвени заеми от централния бюджет за финансиране на разходи, в т.ч. за данък върху добавената стойност, до възстановяването им по одобрени проекти и програми, финансирани от Европейския съюз;

3. трансфери между разпоредители с бюджетни кредити.

Държавата компенсира изцяло разходите за провеждането на държавната политика.

Приходите в бюджета на община Долни за финансиране на дейности в областта на опазване на околната среда се осигуряват посредством:

1. Приходи от такса битови отпадъци;
2. Приходи от такси за притежаване на куче;
3. Приходи от други такси, регламентирани с местни нормативни актове.

В общинския бюджет на Община Долни чифлик постъпват приходи от такси за услуги, определени с Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Долни чифлик, приета от Общинския съвет;

4. Приходи за предоставяни на целеви субсидии и трансфери от държавния бюджет и др. бюджетни организации, други източници за финансиране на проекти от ПУДОС и др.

5. Други общински приходи.

В следващата фигура е представена информация за приходите в общинския бюджет, свързани с околната среда.

Фигура 52 Приходи в общинския бюджет свързани с околната среда⁷³ по години в лева

Анализът на данните показва тенденция за увеличаване на приходите в бюджета на общината, като постъпленията в приходната част са основно от такса битови отпадъци. Приходите в общинския бюджет през 2022г. са се увеличили с 22 %, спрямо 2019г.

⁷³ Източник: Община Долни чифлик

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

2. Ниво на такси за услуги в областта на управление на отпадъците и водите, сравнение със средното за страната; доколко приходите от такси покриват разходите за дейността.

2.1 Такси за услуги в областта на управление на отпадъците

Начинът на определяне и размерът на такса битови отпадъци (ТБО) в община Долни чифлик е регламентиран в Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Долни чифлик, приета на основание чл. 21 ЗМСМА, чл. 8 и чл. 9 ЗМДТ от ОбС – Долни чифлик.

Таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на Общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка, включваща необходимите разходи за:

1. осигуряване на съдове за съхранение на битови отпадъци - контейнери, кофи и др.;

2. събиране, включително разделно на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за третирането им.

3. проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци;

4. почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

Размерът на таксата се определя за всяка услуга поотделно - сметосъбиране и сметоизвозване, обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения, чистотата на териториите за обществено ползване.

В община Долни чифлик подходите за определяне на такса битови отпадъци, са регламентираны в Глава втора, Раздел I - Такси за битови отпадъци от Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Долни чифлик.

В следващата таблица е представена информация за приходите от такса битови отпадъци от домакинствата и физическите лица на територията на общината за периода 2019 г. – 2022г.

Таблица 42 Приходи от такса битови отпадъци по години в лева

	2019	2020	2021	2022
Общо приходи от такса битови отпадъци в лева	666 456	665 411	751 902	810 630

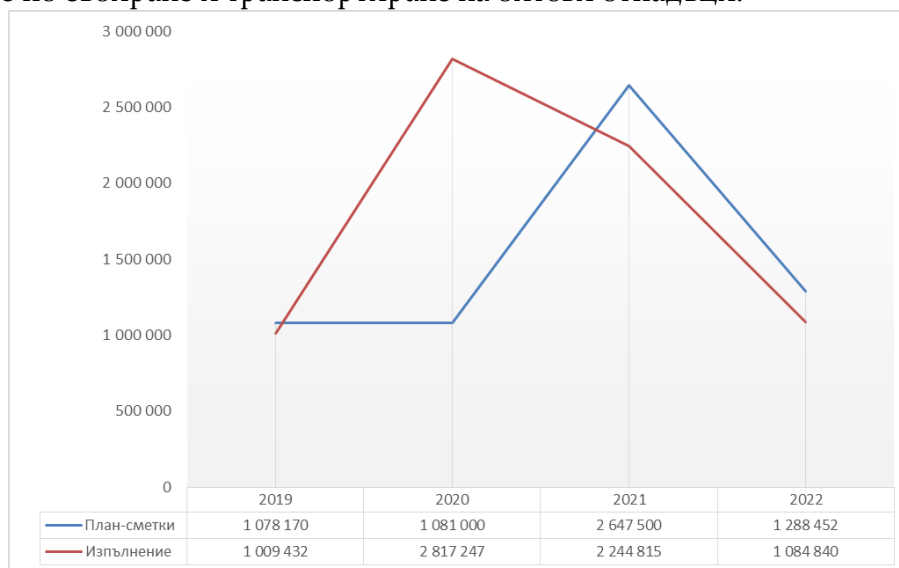
Годишните разходи за управление на отпадъците се извършват съобразно приета от Общинския съвет – Долни чифлик годишна план-сметка. От представените данни относно извършените разходи за управление на отпадъците, през периода 2019 – 2022г. се установява тенденция на нарастване на същите през 2020 и 2021г., когато

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

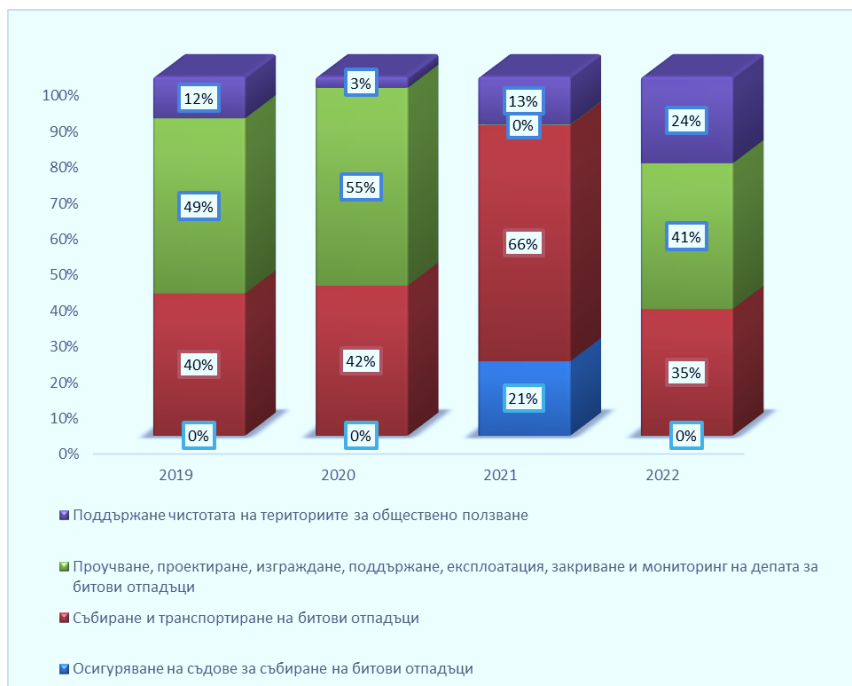

общината е закупила съдове и специализирани автомобили за извършване на дейностите по събиране и транспортиране на битови отпадъци.

Фигура 53 Разходи за управление на отпадъците⁷⁴ по години в лева

Структурата на разходите за дейности по чл. 66, ал.1, т. 2 от ЗМДТ на община Долни чифлик през 2019 -2022г. е представена на фигурата по-долу.

Фигура 54 Структура на разходите за управление на отпадъците по дейности по години в %

Видно от фигурата по-горе структурата на разходите за разглеждания период не е стабилна, поради закупуване на съдове и специализирани автомобили за извършване

⁷⁴ Източник: Община Долни чифлик

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

на дейностите по събиране и транспортиране на битови отпадъци от общината. През 2022г. разходите за дейностите по поддържане чистотата на териториите за обществено ползване са се увеличили с 123 %, спрямо 2019г., като с най-голям дял - 41 % са разходите за експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци.

Таблица 43 Покритие на разходите за управление на отпадъците⁷⁵ с приходи от такса битови отпадъци по години в лева и %

Година	2019	2020	2021	2022
Общо разходи за управление на отпадъците (лв.)	1 009 432	2 817 247	2 244 815	1 084 840
Общо приходи от ТБО (лв.)	666 456	665 411	751 902	810 630
Покриване на разходите с приходи от ТБО (%)	66,02%	23,62%	33,50%	74,72%

Данните по-горе показват, че за осигуряване на услугите по чл. 62 от ЗМДТ, за периода от 2019г. до 2022г. община Долни чифлик е разходвала повече средства отколкото са постъпленията от такса битови отпадъци.

За финансовото осигуряване на пълния обем на работата по събиране, извозване и обезвреждане в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, проектиране и изграждане на нови инсталации, както и за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване, размерът на таксата за битови отпадъци може да бъде определен при условията на чл.8, ал.3 от Закона за местните данъци и такси. Съгласно цитираната разпоредба, размерът на таксата може да не възстановява пълните разходи на общината по предоставяне на определена услуга, когато общинският съвет реши, че това се налага за защита на обществения интерес, като в този случай разликата между разходите и размера на таксата е за сметка на други общински приходи.

Данните в таблицата по-долу показват, че разходите за управление на отпадъците на един жител в община Долни чифлик надвишават средните разходите за страната ⁷⁶(95,91 лв./жител). Разходите на 1 тон отпадък в общината също надвишават средното за страната (143,97 лв./тон отпадък).

Таблица 44 Разходи за управление на отпадъците в абсолютна сума и на 1 жител, на тон отпадъци

Година	2019	2020	2021	2022
Разходи за управление на отпадъците (лв.)	1 009 432	2 817 247	2 244 815	1 084 840
Брой жители	18 318	18 433	18 264	
Разходи на един жител, лв.	55	153	123	
Количество смесени битови	5 358,00	5 529,00	5 879,00	5 202,00

⁷⁵ Източник: Община Долни чифлик

⁷⁶ Анализ на финансовите потоци в управлението на отпадъците в България към НПУО 2021-2028г.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

отпадъци (тонове)				
Разходи на един тон отпадъци, лв.	188	510	382	209

Изчисленията в анализа на финансовите потоци в управлението на отпадъците в България към НПУО 2021-2028г. показват, че средствата от такса за битови отпадъци, която населението плаща за управлението на отпадъци, са по-ниски от тавана на поносимост. Разликата между понастоящем заплащаните средства на 1 жител и тавана на поносимост е 20,40 лв./1 жител. Средствата, които биха се събрали от населението ако се вдигнат таксите до тавана на поносимост, са много по-ниски от средствата, които са разчетени като необходими за разходи за инфраструктура за управление на отпадъците. Всичко това показва, че за изграждане на инфраструктура за управление на отпадъците са необходими допълнителни източници на средства, извън общинските бюджети.

2.2 Такси за услуги в областта на управление на водите

На основание т.3.1 от Договора за възлагане на управление на търговско дружество с ограничена отговорност № РД-02-16-ф-4 от 11.03.2020г. и Решение № Ц-32/30.12.2022г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, считано от 01.01.2023 г., цените на водоснабдителни и канализационни услуги⁷⁷, предоставяни от „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Варна, са както следва:

Таблица 45 Цени на ВиК услуги, предоставяни от „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Варна⁷⁸

Услуга на 1 куб. м.	Цена без ДДС/лв.	Цена с ДДС/лв.
I. Доставяне на питейна вода:		
• битови и приравнени към тях	2.687	3.224
• промишлени и други стопански	2.687	3.224
II. Отвеждане на отпадъчни води:		
• битови и приравнени към тях	0.662	0.794
• промишлени и други стопански	0.662	0.794
III. Пречистване на отпадъчни води:		
• битови и приравнени към тях	0.822	0.986
• промишлени и други стопански		
- степен на замърсяване 1	1.080	1.296
- степен на замърсяване 2	1.431	1.717
- степен на замърсяване 3	1.737	2.084
IV. Доставяне на вода с непитейни качества	0.666	0.799

⁷⁷ Източник: ВиК-Варна

⁷⁸ Крайната цена се състои от сумата на цените на видовете услуги, приложими за съответното населено място.

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Услуга на 1 куб. м.	Цена без ДДС/лв.	Цена с ДДС/лв.
V. Доставка на питейна вода на друг В и К оператор ("В и К" ЕАД гр. Бургас)	0.952	1.142

По данни на община Долни чифлик фактурираното количество вода за 2022 г. е на стойност 26 055,91 лв., а общото водопотребление на общината за 2022г. е 8 628 куб. м.

Изводи и препоръки

- Динамиката на разходите свързани с опазване на околната среда показва тенденция на нарастване на същите през последните години, като през 2022г. се наблюдава ръст от 58 %, спрямо 2019г.
- Разходите за опазване на околната среда в община Долни чифлик са с относителен дял между 6 и 16 % (2020г.) от общите бюджетни разходи на общината.
- В община Долни чифлик извършените разходи свързани с опазване на околната среда средно на жител са много по-малки, в сравнение със средните за страната.
- Разходите за управление на отпадъците имат най-висок дял в общите разходи за опазване на околната среда в община Долни чифлик.
- Динамиката на приходите показва тенденция за увеличаване в бюджета на общината, като постъпленията в приходната част са основно от такса битови отпадъци. Приходите в общинския бюджет през 2022г. са се увеличили с 22 %, спрямо 2019г.
- Разходите по управление на отпадъците се финансират от приходите от такса битови отпадъци, като за периода от 2019г. до 2022г. община Долни чифлик е разходвала повече средства отколкото са постъпленията от такса битови отпадъци. Община Долни чифлик до финансира дейностите с отпадъци със средства от други общински приходи.
- В структурата на разходите за управление на отпадъците през 2022г. най-висок дял имат разходите за експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци, следвани от разходите за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване.
- Разходите за управление на отпадъците на един жител в община Долни чифлик надвишават средното за страната (95,91 лв./жител)
- Разходите на 1 тон отпадък в община Долни чифлик надвишават средното за страната (143,97 лв./тон отпадък)
- С оглед на измененията в ЗМДТ и въвеждането на принципа „замърсителят плаща“ е необходимо да бъдат разработени подходящи схеми за заплащане на такса битови отпадъци, отчитайки спецификите на населените места в общината и прага на социална поносимост. Такса битови отпадъци е икономически инструмент, който трябва да материализира прилагането на принципа „Замърсителят плаща“ по отношение на домакинствата и фирмите, генериращи битови отпадъци.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

VII. АНАЛИЗ НА СИЛНИ И СЛАБИ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗАПЛАХИ (SWOT АНАЛИЗ)

SWOT анализът изхожда от идеята за разделянето на обекта на стратегическия анализ от средата, в която той функционира. Обектът на стратегически анализ се разглежда откъм неговите "силни страни" и "слаби страни". Средата, в която функционира обектът на стратегически анализ, се диференцира на "възможности" и "заплахи".

Силни страни. Силните страни са ресурс, умение или друго преимущество, които дават сравнително предимство.

Слаби страни. Слабите страни представляват ограниченията или недостиг на ресурси, умения и способности, които сериозно възпрепятстват развитието на сектора.

Възможности. Възможностите представляват най-благоприятните елементи на външната среда. Това са благоприятни външни фактори, от които секторът се възползва или би могъл да се възползва.

Заплахи. Заплахите са най-неблагоприятните сегменти на външната среда. Те поставят най-големи бариери пред настоящото или бъдещото (желаното) състояние.

Направеният SWOT анализ в общината показва посочените по-долу резултати.

1. Достижения и силни страни

- Разработени са планове, програми и нормативни документи, които се фокусират върху бъдещи действия с цел решаване на съществуващите проблеми.
- Липсват големи промишлени замърсители на въздуха, почвите и водите.
- Наличие на находище на минерални води със специфични балнео-профилактични свойства, като предпоставка за развитие на балнеотуризма.
- Висок относителен дял на горски ресурси, като предпоставка за развитие на ловен туризъм и дърводобивна и дървопреработваща промишленост.
- Наличие на защитени територии и защитени зони от Мрежата Натура 2000, като предпоставка за развитие на екологичен и познавателен туризъм.
- Богато биологично разнообразие.
- Съхранена природна среда.
- Наличие на ценни растителни и животински видове.
- Липса на шумни производства и нормална акустична обстановка.
- Липса на радиационно замърсяване.
- Въведено организирано събиране и извозване на битовите отпадъци от всички населени места на територията на общината.
- Наличие на подземни природни богатства.

2. Проблеми и слаби страни

- Недостиг на финансови ресурси за развитие на алтернативни видове туризъм, и рационално използване на природните ресурси и екологичната инфраструктура.
- Непречистени отпадъчни води от населени места, дифузно замърсяване от земеделието, нерегламентираните сметища и индустриални източници.
- Ограничени бюджетни възможности за решаване на екологични проблеми.

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

- Не са въведени социални механизми за защита на социално слабите слоеве от населението, което ограничава увеличаването на размера на таксите и осигуряване на собствен финансов ресурс за инвестиции в сектора.
- Недостатъчно добро ниво на информационно обезпечаване на процесите, свързани с вземането на управленски решения.
- Ограничени човешки ресурси по въпросите, свързани с опазване на околната среда.
- Липса на целенасочени мерки и стимули, които да допринесат за развитието на алтернативни видове туризъм и рационално използване на природните ресурси.

3. Възможности

- Използване на фондовете на ЕС за устойчив растеж и осигуряване на по-високо качество на обитаване и благосъстояние на населението.
- Промяна на обществените нагласи в полза на рационално използване на природните ресурси.
- Екологосъобразно планиране и развитие.
- Повишаване на екологичната култура и съзнание на населението.
- Стимулиране на екологичната и социална отговорност на бизнеса.

4. Заплахи

- Необходимите инвестиции и оперативни разходи, съобразно нормативните изисквания и достигане на набелязаните цели са значителни.
- Невъзможност на населението да заплаща ТБО в случай на преминаването към нови модели за определяне на такса битови отпадъци при спазване на принципа замърсителят плаща.
- Влошаване на здравословното състояние на населението в резултат от замърсяване на водните тела, използвани като източници на питейни води и води за напояване.
- Засилена честота на климатичните неблагоприятни явления, като по-дълги суши, горещи вълни, силни валежи, наводнения.
- Негативни въздействия от климатичните промени върху биологичното разнообразие на видовете и местообитанията от Националната екологична мрежа, на територията на общината.

VIII. ВИЗИЯ, ПРИОРИТЕТИ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Програмата за опазване на околната среда на община Долни чифлик гарантира постигането на балансирано и устойчиво социално и икономическо развитие на общината и осигуряването на високо качество на живот на гражданите.

Визията за околната среда описва перспективите в следващите 7 години и дава общата представа за характеристиките на околната среда в общината в контекста на концепцията за устойчиво развитие. Формулирането на визия е ключов елемент от разработването на Програмата за опазване на околната среда на община Долни чифлик. Визията е обобщената представа за развитието на

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

общината в бъдеще време. Тя представя желаното и възможно състояние на средата, която общината изгражда, поддържа и развива в дългосрочен период.

До 2030 г. Община Долни чифлик развива и утвърждава модел на устойчив растеж в границите на природния си потенциал, който гарантира здравословни условия за живот на населението и възможности за развитие на алтернативни видове туризъм, рационално използване на природните ресурси и осигуряване на по-високо качество на обитаване и повишаване благосъстояние на населението.

Отправна точка за определяне на визията, приоритетите и стратегическите цели на Програмата, са направените изводи от прилаганата политика за опазване на околната среда на територията на община Долни чифлик, препоръките и SWOT анализа, както и целите и предвижданията на националната политика за опазване на околната среда и ефективното използване на ресурсите. В съответствие с това са идентифицирани три приоритета, за всеки от които са дефинирани стратегически цели, които чрез мерките, включени в тях, водят до изпълнението както на приоритетите, така и на стратегическите цели.

Настоящата Програма представя рамка, въз основа на която се управляват и използват наличните ресурси така, че общината да подобри икономическата си жизнеспособност, да надгради постигнатото в областта на опазване на средата и да създаде предпоставки за подобряване на качеството на живот и повишаване благосъстояние на населението.

В настоящата Програма са формулирани следните **три приоритета**:

- Приоритет 1: Развитие в границите на природния потенциал. Ресурсна ефективност и нулево замърсяване
- Приоритет 2: Ограничаване на изменението на климата и адаптация към климатичните промени
- Приоритет 3: Управление за ускорено постигане на целите за околната среда

Тези приоритети са в синхрон с Националната стратегия за околна среда до 2030г. В Тази връзка в рамките на Програмата за опазване на околната среда на община Долни чифлик си поставя следните стратегически цели.

Таблица 46 Приоритети и цели на програмата за опазване на околната среда

Приоритет	Стратегическа цел
Приоритет 1: Развитие в границите на природния потенциал. Ресурсна ефективност и нулево замърсяване	■ СЦ 1: Утвърждаване на модел на икономически растеж, който създава стойност интегриран в дейностите на стопанските отрасли на местно ниво ■ СЦ 2: Трансформация на икономиката и модела на поведение към нулево замърсяване

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Приоритет	Стратегическа цел
	■ СЦ 3: Ефективно прилагане на йерархията на управление на отпадъците
Приоритет 2: Ограничаване на изменението на климата и адаптация към климатичните промени	■ СЦ 1: Постигане на устойчиво към изменението на климата общество ■ СЦ 2: Ограничаване на емисиите ПГ
Приоритет 3: Управление за ускорено постигане на целите за околната среда	■ СЦ 1: Информираност, образование и отговорност за околна среда ■ СЦ 2: Изграждане на капацитет за управление на околната среда

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-S01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

IX. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Заложените в Плана за действие конкретни мерките могат да се групират като инвестиционни мерки и неинвестиционни мерки, или както се наричат често "меки" мерки.

Инвестиционните мерки са ограничени на брой, тъй като голяма част от тях са свързани и с ограничените финансовите възможности на общината. В рамките на времеви период на Програмата трябва да се изпълнят няколко приоритетни обекта, започнати по време на предходната програма за опазване на околната среда. Ето защо при разработването на Плана за действие е възприет подходът с индикативен размер на финансовите средства, както и да не се посочва размер на средства за изцяло нови инвестиционни мерки и проекти, за които все още няма проектна готовност и не е получено одобрение с източник на финансиране от Програми съфинансирани от ЕС.

Възможни са и някои неголеми инвестиционни мерки, както и мерки за доразвитие на системите за управление на отпадъците.

Неинвестиционните мерки включват разнообразна палитра от дейности, в т.ч.: организационни дейности, информационни кампании, развитие на административен капацитет и др. За една част от мерките не е предвиден бюджет, тъй като те се финансират в рамките на обичайния бюджет на общината за съответната година. Основно, това са мерки от организационен, процедурен и нормативен характер.

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Таблица 47 План за действие

№	Приоритети, Стратегически цели и мерки за достигане на целите	Отговорник за изпълнение на мярката	Необходими средства в лева	Източник на финансиране	Срок за прилагане
1	2	3	4	5	6
Приоритет 1: Развитие в границите на природния потенциал. Ресурсна ефективност и нулево замърсяване					
СЦ 1: Утвърждаване на модел на икономически растеж, който създава стойност интегриран в дейностите на стопанските отрасли на местно ниво					
1	Популяризиране на туристическия потенциал на общината (за научен, ловен, природосъобразен, балнеологичен и др. видове туризъм) посредством разработване на програма за представяне на възможните обекти за посещения, изготвяне на брошури, провеждане на медийни мероприятия и др.	Община Долни чифлик	10 000	Общински бюджет Програми съфинансирани от ЕС	2023-2030
2	Популяризиране на природния потенциал на защитените територии и защитените зони от Мрежата Натура 2000.	Община Долни чифлик	необходимите средства ще бъдат конкретизирани в зависимост от проектите.	Програми съфинансирани от ЕС	2023-2030
3	Съставяне на потенциални екомаршрути и изграждане на екопътеки.	Община Долни чифлик	100 000	Оперативни програми	2023-2025

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-S01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

№	Приоритети, Стратегически цели и мерки за достигане на целите	Отговорник за изпълнение на мярката	Необходими средства в лева	Източник на финансиране	Срок за прилагане
4	Организиране и провеждане на информационни кампании за насърчаване на устойчиви земеделски практики на територията на общината	Община Долни чифлик	Необходимите средства са свързани с изплащането на заплати на лица от общинската администрация	Общински бюджет Програми съфинансирани от ЕС	2023-2030
5	Повишаване информираността за достъп и наблюдение на редки и застрашени видове	Община Долни чифлик	10 000	Общински бюджет Програми съфинансирани от ЕС Общински бюджет	2023-2030
6	Използване на потенциала на минералните води за различни по вид цели и стопански дейности от находище № 99 район „Долна Камчия“ - йодо - бромни води“. Изпълнение на програма и мероприятия за бъдещото развитие на балнеотуризма на територията на общината.	Община Долни чифлик	необходимите средства ще бъдат предвидени след приключване на хидрогеоложките проучвания за определяне на експлоатационните ресурси на минералната вода	Частни инвестиции Общински бюджет	2023-2026

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско обличаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

№	Приоритети, Стратегически цели и мерки за достигане на целите	Отговорник за изпълнение на мярката	Необходими средства в лева	Източник на финансиране	Срок за прилагане
СЦ 2: Трансформация на икономиката и модела на поведение към нулево замърсяване					
1	Изграждане на ПСОВ на с. Шкорпиловци и довеждащи канализационни колектори	Община Долни чифлик ВиК Варна	2 000 000	Общински бюджет Програми съфинансирани от ЕС ПУДООС	2023-2025
2	Изграждане на ПСОВ Долни чифлик - Старо Оряхово	Община Долни чифлик ВиК Варна	8 846 350	Общински бюджет Програми съфинансирани от ЕС ПУДООС	2023-2025
3	Рехабилитация на вътрешно разпределителна водоснабдителна мрежа с. Шкорпиловци	Община Долни чифлик ВиК Варна	2 639 224	Общински бюджет Програми съфинансирани от ЕС	2023-2025
4	Интегрирано управление на водите чрез реконструкция на водопроводната и канализационни системи	Община Долни чифлик ВиК Варна	необходимите средства ще бъдат контретизирани след изготвяне на инвестиционните проекти	Общински бюджет Програми съфинансирани от ЕС	2023-2030

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-S01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

№	Приоритети, Стратегически цели и мерки за достигане на целите	Отговорник за изпълнение на мярката	Необходими средства в лева	Източник на финансиране	Срок за прилагане
5	Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна - с. Гроздъово, с. Дъбравино	Община Долни чифлик	необходимите средства ще бъдат контретизирани в зависимост от предвидените дейности по почистване	Общински бюджет МКВП	ежегодно
6	Почистване на участък от р. Камчия, местност "Пода" при моста на пътя Варна - Бургас (преди с. Старо Оряхово, при установяване на влошена проводимост	Община Долни чифлик	средствата ще бъдат детайлизирани в зависимост от предвидените дейности	Общински бюджет МКВП	постоянен
7	Почистване на участък от р. Камчия при мост преди с. Дъбравино и участък около мост след с. Гроздъово при установяване на намалена проводимост	Община Долни чифлик	средствата ще бъдат детайлизирани в зависимост от предвидените дейности	Общински бюджет МКВП	постоянен
8	Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия	Община Долни чифлик	средствата ще бъдат детайлизирани в зависимост от предвидените дейности	Общински бюджет МКВП	постоянен

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

№	Приоритети, Стратегически цели и мерки за достигане на целите	Отговорник за изпълнение на мярката	Необходими средства в лева	Източник на финансиране	Срок за прилагане
9	Реконструкция и ремонт на язовири, при установена необходимост	Община Долни чифлик собственици на язовири	необходимите средства ще бъдат контретизирани в зависимост от необходимите дейности	Общински бюджет частни инвестиции	постоянен
10	Предотвратяване и ограничаване на деградационните процеси на почвите, включително борба с ерозията, възстановяване и съхраняване функциите на почвите, при установена необходимост	Община Долни чифлик собственици на земеделски земи	необходимите средства ще бъдат контретизирани в зависимост от необходимите мерки	СПРЗСР 2023-2027г., Държавен бюджет Общински бюджет частни инвестиции	постоянен
11	Провеждане на залесителни мероприятия върху неземеделски земи и нископродуктивни или изоставени земеделски земи общинска собственост	Община Долни чифлик	10 000	Общински бюджет Програми съфинансирани от ЕС	ежегодно
12	Почистване на установени замърсявания и нарушения на земите и почвената покривка	Община Долни чифлик	средствата ще бъдат детайлизирани в зависимост от предвидените дейности	Общински бюджет, външно финансиране	ежегодно

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

№	Приоритети, Стратегически цели и мерки за достигане на целите	Отговорник за изпълнение на мярката	Необходими средства в лева	Източник на финансиране	Срок за прилагане
13	Ликвидиране на предизвиканите ерозийни процеси	Община Долни чифлик	20 000	Общински бюджет, външно финансиране	ежегодно
14	Ликвидиране на предизвиканите ерозийни процеси	Община Долни чифлик	необходимите средства ще бъдат контретизирани в зависимост от необходимите мерки	Общински бюджет, Програми съфинансирани от ЕС	постоянен
15	Реализиране на проекти за доизграждане на зелената система на общината	Община Долни чифлик, специалисти по озеленяване	10 000 лв. за проектиране. За залесяване необходимите средства ще бъдат предвидени в проектите.	Общински бюджет, Европейско финансиране – Оперативни програми.	2023-2030
16	Периодично почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване	Община Долни чифлик	Необходимите средства са свързани с изплащането на заплати на лицата, извършващи почистването	Общински бюджет	постоянен

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-S01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско обличаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

№	Приоритети, Стратегически цели и мерки за достигане на целите	Отговорник за изпълнение на мярката	Необходими средства в лева	Източник на финансиране	Срок за прилагане
17	Изграждане на нови, обновяване и обезопасяване на съществуващи детски и спортни площадки и други спортни съоръжения в община Долни чифлик.	Община Долни чифлик	100 000	Общински бюджет, ПУДООС, Европейско финансиране – Оперативни програми	2023-2030
18	Действия за подобряване качеството на атмосферния въздух по отношение концентрацията на фините прахови частици - системно почистване на уличната мрежа	Община Долни чифлик	Необходимите средства са свързани с изплащането на заплати на лицата, извършващи почистването на уличната мрежа	Общински бюджет	постоянен
19	Ограничаване и прилагане на засилен контрол/санкции при замърсяване на атмосферния въздух от изгаряне на нерегламентирани горива (включително отпадъци) за отопление	Община Долни чифлик	Необходимите средства са свързани с изплащането на заплати на лицата, извършващи контролна дейност	Общински бюджет	постоянен

СЦЗ: Ефективно прилагане на йерархията на управление на отпадъците

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-S01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

№	Приоритети, Стратегически цели и мерки за достигане на целите	Отговорник за изпълнение на мярката	Необходими средства в лева	Източник на финансиране	Срок за прилагане
1	Биологична рекултивация на общинското депо за битови отпадъци в гр. Долни чифлик	Община Долни чифлик	55 000	Общински бюджет	2023-2024
2	Проектиране и изграждане на площадки, свързани с дейностите по управление на отпадъците - центрове за подготовка за повторна употреба на отпадъци от домакинствата	Община Долни чифлик	100 000	Общински бюджет ПОС 2021-2027	2023-2027
3	Почистване на нерегламентирани сметища	Община Долни чифлик	10 000	Общински бюджет	постоянен
4	Прединвестиционно проучване за изграждане на регионален принцип на инсталация за третиране на биоразградими отпадъци	РСУО - Провадия	200 000	Общински бюджет ПОС 2021-2027	2023-2025
5	Проектиране и изграждане инсталация за третиране на биоразградими отпадъци	РСУО - Провадия	необходимите средства ще бъдат контретизирани след изготвяне на прединвестиционните	ПОС 2021-2027	2025-2027

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

№	Приоритети, Стратегически цели и мерки за достигане на целите	Отговорник за изпълнение на мярката	Необходими средства в лева	Източник на финансиране	Срок за прилагане
6	Изграждане на нови и разширяване на съществуващите системи за разделно събиране на битови отпадъци от домакинства	Община Долни чифлик ООп Други лица притежаващи разрешение за дейности с отпадъци по ЗУО		Общински бюджет сътрудничество с ООп Други лица	2023-2030
7	Предоставяне безплатно на съдове за домашно компостиране на желаещи домакинства	Община Долни чифлик	150 000	ПОС 2021-2027	2023-2030
8	Въвеждане на модел на система за управление на отпадъците на общинско ниво, базиран на принципа "замърсителят плаща"	Община Долни чифлик			2025-2027
9	Провеждане на тематични обучения на отговорните за контролната дейност по управление на отпадъците служители в общината	Община Долни чифлик	1 000	Програми съфинансирани от ЕС Общински бюджет	ежегодно
10	Разработване и изпълнение на демонстрационен проект за предотвратяване образуването на хранителни отпадъци	РСУО - Провадия Община Долни чифлик	1 000 000	ПОС 2021-2027	2026

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

№	Приоритети, Стратегически цели и мерки за достигане на целите	Отговорник за изпълнение на мярката	Необходими средства в лева	Източник на финансиране	Срок за прилагане
11	Намаляване на отпадъците от дейността на администрацията на общината в резултат от въвеждане на електронно управление	Община Долни чифлик	10 000	Общински бюджет Програми съфинансирани от ЕС	2023
Приоритет 2: Ограничаване на изменението на климата и адаптация към климатичните промени					
СЦ 1: Ограничаване на емисиите парникови газове (ПГ)					
1	Въвеждане на мерки за енергийна ефективност в общински сгради	Община Долни чифлик	Бюджетът ще бъде определен на база предпроектни проучвания по конкретните проекти	Общински бюджет Национален план за възстановяване и устойчивост	постоянен
2	Рехабилитация и модернизация на системи за външно изкуствено осветление на община Долни чифлик	Община Долни чифлик	926 680	Общински бюджет Национален план за възстановяване и устойчивост	2023-2030
3	Проектиране, внедряване и развитие на нови технологии в енергетиката от възобновяеми енергийни източници	Община Долни чифлик	Бюджетът ще бъде определен на база предпроектни проучвания по конкретните проекти	Общински бюджет Национален план за възстановяване и устойчивост	постоянен

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

№	Приоритети, Стратегически цели и мерки за достигане на целите	Отговорник за изпълнение на мярката	Необходими средства в лева	Източник на финансиране	Срок за прилагане
4	Обновяване на улично осветление в населените места от общината с енергийно-ефективни лампи, въвеждане на система за енергиен мениджмънт и ВЕИ на уличното осветление	Община Долни чифлик	50 000 лв./год.	Собствени средства, ПУДООС, Оперативни програми Национален план за възстановяване и устойчивост	ежегодно
5	Оборудване на обществени и частни сгради с фотоволтаични системи за производство на енергия за собствена консумация. Монтаж на котли на биомаса/дървесни пелети.	Община Долни чифлик	1 500 000 лв./год.	Собствени средства, Оперативни програми, Частни инвестиции, Национален план за възстановяване и устойчивост	ежегодно
6	Подобряване на отоплението на частните жилища и замяна на отоплението с твърди горива	Община Долни чифлик	20 000 лв./год.	Частни инвестиции, ПУДООС, Оперативни програми	ежегодно
7	Организиране на кампании за повишаване на осведомеността по отношение прилагане на мерки за енергийна ефективност	Община Долни чифлик	5 000 лв./год.	Общински бюджет	ежегодно
8	Закупуване на електромобили за социални и комунално-битовите услуги предоставяни от общината	Община Долни чифлик	150 000	Оперативни програми, Национален план за възстановяване и устойчивост; НДЕФ	2025

СЦ 2: Постигане на устойчиво към изменението на климата общество

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

№	Приоритети, Стратегически цели и мерки за достигане на целите	Отговорник за изпълнение на мярката	Необходими средства в лева	Източник на финансиране	Срок за прилагане
1	Разработване и актуализиране на планове за защита при бедствия (наводнения; свлачища; пожари; екстремни температури и др.) за защита на населените места, вкл. системи за ранно предупреждаване	Община Долни чифлик	3 000	Общински бюджет	2023-2024
2	Създаване на база от данни и постоянната и актуализация за рисковите зони, изграждане на системи за ранно предупреждение за възникващи опасности от наводнения, пожари, свлачища	Община Долни чифлик	3 000	Общински бюджет, Европейско финансиране	Постоянен
3	Провеждане на залесителни мероприятия върху неземеделски земи и нископродуктивни или изоставени земеделски земи	Община Долни чифлик, ДЛС „ШЕРБА“ с. Старо оряхово	150 000	Общински бюджет, СПРЗСР 2023-2027г	Постоянен
4	Периодично почистване на речните корита и дерета общинска собственост с цел превенция от наводнения и предотвратяване на свлачищни процеси	Община Долни чифлик	50 000	Общински бюджет, външно финансиране	Постоянен
5	Изграждане на защитни съоръжения за борба с ерозията, наводненията и пожарите	Община Долни чифлик	5 000	Общински бюджет, външно финансиране	Постоянен

Приоритет 3: Управление за ускорено постигане на целите за околната среда

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

№	Приоритети, Стратегически цели и мерки за достигане на целите	Отговорник за изпълнение на мярката	Необходими средства в лева	Източник на финансиране	Срок за прилагане
СЦ 1: Информираност, образование и отговорност за околна среда					
1	Ежегодно информиране на населението за изпълнението на заложените мерки в Общинската програма за опазване на околната среда, както и за реализацията на различни други проекти с екологична насоченост, чрез интернет страницата на общината и социалните медии	Община Долни чифлик	Н/П	Н/П	ежегодно
2	Провеждане на кампании за почистване на населените места в общината	Община Долни чифлик	3 000 лв.	Общински бюджет	ежегодно
3	Провеждане на информационни кампании в рамките на Европейска седмица за намаляване на отпадъците	Община Долни чифлик	1 000 лв.	Общински бюджет, национални и международни програми	ежегодно

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-S01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско обличаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

№	Приоритети, Стратегически цели и мерки за достигане на целите	Отговорник за изпълнение на мярката	Необходими средства в лева	Източник на финансиране	Срок за прилагане
4	Въвеждане на наградни схеми за училища и детски градини на база предадени количества разделно събрани отпадъчни материали от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло	Община Долни чифлик ООп Други лица притежаващи разрешение за дейности с отпадъци по ЗУО	1 000 лв.	бюджет на ООп	ежегодно
5	Публикуване на обяви за консултации, провеждане на срещи, обществени обсъждания и други в процеса на вземане на решения по общински нормативни актове, ОВОС и ЕО на планове и програми в областта на отпадъците	Община Долни чифлик	Н/П	Н/П	Постоянен
7	Публикуване на актуална информация на интернет страницата на общината относно услуги за повторна употреба, предоставяни от МСП, както и добри практики за предотвратяване образуването на отпадъците и линкове към електронни сайтове за търговия и/или подаряване на стоки втора употреба	Община Долни чифлик	Н/П	Н/П	Постоянен

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

№	Приоритети, Стратегически цели и мерки за достигане на целите	Отговорник за изпълнение на мярката	Необходими средства в лева	Източник на финансиране	Срок за прилагане
8	Информирание на населението за местоположението и изискванията за изхвърляне на разделно събраните битови отпадъци, в т.ч. оповестяване на информация на интернет страницата на общината	Община Долни чифлик	Н/П	Н/П	Постоянен
9	Информирание на обществеността за възможностите за финансиране на проекти за развиване на биологично земеделие, селски и екотуризъм	Община Долни чифлик	Н/П	Н/П	Постоянен
СЦ 2: Изграждане на капацитет за управление на околната среда					
1	Назначаване на допълнителен персонал в общинската администрация за осъществяване на контролна дейност в общината	Община Долни чифлик	Според броя назначен персонал	Общински бюджет	Постоянен
2	Планиране и провеждане на периодични обучения за повишаване на квалификацията по изискванията за контрол и съставяне на констативни протоколи и наказателни постановления	Община Долни чифлик	Н/П	Н/П	ежегодно

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-S01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

№	Приоритети, Стратегически цели и мерки за достигане на целите	Отговорник за изпълнение на мярката	Необходими средства в лева	Източник на финансиране	Срок за прилагане
3	Изготвяне на годишни планове за специализирани обучения на служители в общинската администрация с функции за опазване на околната среда и управление на отпадъците	Община Долни чифлик	Н/П	Н/П	ежегодно
4	Осигуряване на отдалечен достъп до споделени ресурси, в т.ч. бази данни на служителите от общинската администрация	Община Долни чифлик	Н/П	Н/П	Постоянен
5	Приемане на промени в общинската нормативна уредба, съобразно развитието и изискванията на националното законодателство и местните политики за опазването на околната среда	Общински съвет - Долни чифлик Община Долни чифлик	Н/П	Н/П	Постоянен

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско обличаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Х. МОНИТОРИНГ И КОНТРОЛ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Орган за контрол по изпълнение на програмата за опазване на околната среда е общинският съвет. Кметът на общината ежегодно внася в общинския съвет отчет за изпълнението на програмата за околна среда, а при необходимост - и предложения за нейното допълване и актуализиране. Отчетът следва да се представя за информация и на РИОСВ - Варна. Целта на отчета за изпълнение на програмата е да се проследи напредъкът при изпълнението през предходната календарна година и да се идентифицират необходимите промени или адаптиране на програмата за текущата година на изпълнение. Отчетът се изготвя на достъпен език, използвайки общо приета и общо позната нотация, като се препоръчва да включва графики, фигури, таблици и др. елементи, чрез които да се илюстрират по леснодостъпен начин напредъка по изпълнение на мерките и поставените с програмата цели.

Контрола по изпълнението на програмата може да се осъществява чрез провеждане на мониторинг. Целта на мониторинга е да отбелязва отклоненията от плана за действие достатъчно рано, за да бъде възможно тяхното коригиране, преди последиците от тях да станат толкова сериозни, че да не могат да бъдат преодоляни. Определянето кога да се извършват наблюденията е процес, който следва да отчита много фактори свързани със същността на програмата, но и да се съобразява с икономическите и финансовите възможности.

Освен като финансова поносимост, предлаганата система на мониторинг трябва да отговаря и на други изисквания, като например:

- Системата трябва да бъде разбрана от хората, които ще я използват и ще получават информация от нея;
- Системата трябва да съобщава за отклоненията от плана през определени интервали от време така, че да бъде възможно предприемането на коригиращи действия преди последиците да са станали прекалено сериозни;
- Системата трябва да посочва характера на коригиращи действия, които да върнат проекта обратно към плана;
- Системата трябва да бъде представена в широко позната и лесно разбираема нотация;
- Системата за управленски контрол трябва да бъде разработена с активното участие на всички хора и групи, включени в дейностите по опазване на околната среда на община Долни чифлик.

РАЗДЕЛ „ЛЕЧЕБНИ РАСТЕНИЯ“

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият раздел „Лечебни растения“ (ЛР) към Програмата за опазване на околната среда на община Долни чифлик за периода от 2024-2030 г. е разработен на основание чл. 50, т. 3 и чл. 55 от Закона за лечебните растения (ЗЛР), и във връзка с разпоредбите на Наредба № 2 от 20 януари 2004 г. за привалата и изискванията за събиране на билки и генетичен материал от лечебни растения.

В раздела „Лечебни растения“ към ПООС се цели да се постигне ефективно използване на лечебните растения, опазване на естествените им находища, предотвратяване изчезването на отделни видове и свързаните с тях компоненти на околната среда, с цел задоволяване потребностите от лечебни растения на населението.

В последните години значително нараства интереса към лечебните растения. Те са били и си остават ефективно средство при лечението на редица заболяванията. Търсенето на растителни суровини за нуждите на парфюмерийно-козметичната, хранително-вкусовата и фармацевтичната промишленост, както у нас, така и в чужбина, нараства. Все повече хора започват да осъзнават необходимостта от избягването на химически синтезирани лекарствени средства, хранителни добавки и козметични продукти и се ориентират към такива с натурални съставки. Това дава оптимизъм за развитие на сектора на добив и търговия с билки.

Съгласно ЗЛР, лечебните растения на територията на Република България се използват съгласно принципите за устойчиво ползване и един от подходите, които позволява прилагането на този принцип е планиране и контролиране на ползването на полезна биомаса от диворастващите популации на лечебните растения.

Основните принципи при планиране на ползването на лечебни растения са: минимално ползване на проблемни видове, използване на щадящи способности и техники за събиране; сигурно и ефективно първично преработване на реализация и ползване на базата на разработен планов документ. В тази връзка раздел „Лечебни растения“ в ПООС на община Долни чифлик повишава своето значение като документ, осигуряващ устойчиво ползване на тези ценни природни ресурси.

ЦЕЛ:

Целта на настоящия раздел „Лечебни растения“ е запазване на ресурсите от съществуващите видове лечебни растения на територията на община Долни чифлик. Той урежда управлението на дейностите по опазването и устойчиво ползване на лечебните растения, включително събирането и изкупуването на получаваните от тях билки.

ЗАДАЧИ:

- Опазване на лечебните растения в естествените им находища;
- Поддържане и съхранение на екосистемите съдържащи лечебни растения;
- Опазване на естествените местообитания на лечебните растения.

При разработване на настоящия раздел са взети под внимание следните нормативни документи:

- Закон за лечебните растения;
- Наредба № 2 от 20.01.2004 г. за правилата и изискванията за събиране на билки и генетичен материал от лечебни растения, издадена от МОСВ;

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

• Наредба № 5 от 19 юли 2004 г. за изискванията, на които трябва да отговарят билкозаготовителните пунктове и складовете за билки, посл. Изм. ДВ бр. 66 жт 10.08.2018 г., издадена от Министерство на здравеопазването и Министерство на околната среда и водите.

Според ЗЛР разделът „Лечебни растения“ към ПООС е планов документ за опазване и устойчиво ползване на ресурсите от лечебни растения в общината.

Съгласно чл. 46 от ЗЛР кметът ръководи изпълнителната дейност на общината във връзка с ползването, опазването и култивирането на лечебните растения, като:

1. Организира изпълнението на дейностите по отношение на лечебните растения, включени в общинската програма за опазване на околната среда;
2. Издава разрешителни за ползване на лечебните растения от земи, води и водни обекти-общинска собственост;
3. Издава удостоверения за билките от култивираните лечебни растения;
4. Предоставя на Министъра на околната среда и водите информация за нуждите на наблюдението и оценката на лечебните растения и на създаването и поддържането на специализираните карти и регистър за тях.

Настоящият раздел „Лечебни растения“ включва информация за видовете лечебни растения, местообитанието им, разпространението им, режимът на тяхното ползване, прогнозните количества суровина, морфологичните части, предмет на събиране, на които може да разчита местната икономика. Разделът представя и информация за необходимите мерки за опазване на лечебните растения и техните местообитания и находища.

II. ОПИСАНИЕ НА МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО НА ЕСТЕСТВЕНИТЕ НАХОДИЩА НА ЛЕЧЕБНИ РАСТЕНИЯ, УСЛОВИЯ В МЕСТООБИТАНИЯТА, КОЛИЧЕСТВО И СЪСТОЯНИЕ НА РЕСУРСИТЕ.

Община Долни чифлик попада в териториалния обхват на Североизточно държавно предприятие-ДП-Шумен, Териториално поделение „Държавно горско стопанство“ – „Шерба“ с. Старо Оряхово. Горските територии на общината са 285 331 дка. Територията на община Долни чифлик е богата на горски ресурси и естествени находища на лечебни растения, диворастящи плодове и билки.

Находищата на лечебни растения са на групи, разпръснати, на петна или се срещат по единично и се използват за стопански и лични нужди.

През предходните години община Долни чифлик не е издала разрешителни за бране на билки.

Като цяло съвместното действие на биотичните и абиотични фактори определя условията в местообитанието на лечебните растения на територията като благоприятни за съществуването, размножаването, развитието и запазването им. На тази база е изготвен и приложен списък на по-важните видове лечебни растения в община Долни чифлик със стопанско и икономическо значение.

СПИСЪК

На лечебните растения, определени като такива с приложение към Закона за лечебните растения, срещащи се в земеделски земи, гори и в границите на населените места, собственост на община Долни чифлик

№ по ред	Вид	Местонахождение	Срещаемост	Ресурсно значение
1	Благун <i>Quercus frainetto</i> 	Общински гори	По единично	Без ресурсно значение.
2	Бреза обикновена <i>Betula pendula</i> 	В общински гори и всички населени места	По единично	Без ресурсно значение .
3	Бръшлян <i>Hedera helix</i> 	В населени места и общински гори	На групи	Използваем.

4	Бряст полски <i>Ulmus minor</i> 	Общински гори – всички населени места	По единично	Без ресурсно значение
6	Брекиня <i>Sorbus torinalis</i> 	Общински гори – всички населени места	По единично	Без ресурсно значение
7	Бъз нисък <i>Sambucus ebulus</i> 	Повсеместно – в населените места и пасищата в големи количества	На групи	Максимално използваем
8	Бъз черен <i>Sambucus nigra</i> 	В населените места и общинските гори	На петна	Без ресурсно значение

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

9	Върба бяла <i>Salix alba</i> 	Единични бройки в близост до реките	По единично	Използваем.
10	Ветрогон полски <i>Eryngium campestre</i> 	Сухи тревисти места, из храсталаци	Поединично или на групи	Използваеми
11	Ракита, Червена върба <i>Salix purpurea</i> 	Блата, потоци, влажни места и езера	Поединично	Ограничено използваем.
12	Габър обикновен <i>Carpinus betulus</i> 	В общински гори като компактни находища	На групи	Използваеми

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

13	Глог червен <i>Crataegus monogyna</i> 	Гористи местности, планински храсталаци	На петна	Максимално използваеми
14	Глухарче обекновено <i>Taraxacum officinale</i> 	Среща се в населените места и извън тях в големи количества	На петна	Максимално използваеми
15	Гърбач <i>Periploca graeca</i> 	Из крайречните храсталаци и гори	На петна	Без ресурсно значение.

16	Дрян обикновен <i>Cornus mas</i> 	Сраща се в големи количества във всички земи на общината		Максимално използваем.
17	Дъб летен <i>Quercus robur</i> 	Срещат се отделни представители в гори		Без ресурсно значение.
18	Еньовче същинско <i>Galium verum</i> 	Умерено сухи и умерено влажни поляни, ливади и пасища	На петна	Използваеми.

19	Живовлек голям <i>Plantago major</i> 	Тревисти и песъчливи места, покрай речни тераси	Повсеместно	максимално използван
20	Живовлек ланцитовиден <i>Plantago lanceolate</i> 	Обработваеми земи и пасища	Повсеместно	Ограничено използваем
21	Жълт кантарион лечебен <i>Hypericum perforatum</i> 	Покрай р. Камчия, пътищата и храсталаци	На петна	Максимално използваем

22	Здравец обекновен <i>Geranium macrorrhizum</i> 	Среща се в умерени количества в горите, влажни сенчести, скалисти и каменисти места	На петна	Използваем.
23	Иглика лечебна <i>Primula veris</i> 	Среща се в големи количества в населени места и извън тях	На групи	Максимално използваема
24	Камшик лечебен <i>Agrimonia eupatoria</i> 	Среща се около пътищата в населените места в храсталаци, ливади, пасища и горски пътеки,	На групи като бурен или плевел	Използваем. Без ресурсно значение.

25	Киселец <i>Rumex acetosa</i> 	Среща се често, както в населените места така и извън тях	На петна	Максимално използваем.
26	Комунига лечебна <i>Melilotus officinalis</i> 	Край пътища извън населени места	На петна	Без ресурсно значение .
27	Кукуряк миризлив <i>Helleborus odorus</i> 	Среща се в поляни и храсталаци	Поединично или на групи	Използваемо

28	Кучешко грозде черно <i>Solanum nigrum</i> 	Край селища и изоставени и буренияли места	Поединично или на групи	Без ресурсно значение
29	Къпина полска <i>Rubus caesius</i> 	Среща се в горски фонд, край реки и обработваеми площи	На групи	Използваема
30	Лайка <i>Matricaria chamomilla</i> 	По ливади, поляни, край пътищата из целия район	На петна	Без ресурсно значение

31	Липа сребролистна <i>Tilia tomentosa</i> 	среща се по-рядко в покрайнините на горите	По единично	Ограничено използваема
32	Лопен лечебен <i>Verbascum phlomoides</i> 	Гори, храсталаци, сечища Сухи и тревисти места, храсталаци, необработваеми места	Повсеместно	Без ресурсно значение
33	Магарешки бодил <i>Carduus acanthoides</i> 	Широко разпространен на територията на общината	На групи и на петна	Максимално използваем.

34	Малина <i>Rubus idaeus</i> 	Среща се в големи количества в покрайнините на горите	На групи	Максимално използваема
35	Машерка дългостъблена <i>Thymus longicaulis</i> 	Тревисти места, край пътища, храсталаци и разредени горички	На групи	Използваеми
36	Мента блатна <i>Mentha pulegium</i> 	Около заливаеми места	На петна	Без ресурсно значение

37	Мента водна <i>Mentha aquatic</i> 	Влажни места, покрай реки и канали	На петна	Без ресурсно значение
38	Минзухар пролетен <i>Crocus chrysanthus</i> 	Среща се в големи количества по пасещата	На групи	Използваем
39	Минзухар есенен <i>Crocus pallasii</i> 	Среща се често в умерени количества извън населените места	На групи	Ограничено използваем

40	Момина сълза <i>Convallaria majalis</i> 	Много рядко срещана в малки количества	Повсеместно	Без ресурсно значение
41	Овчарска торбичка обикновена <i>Capsella bursa-pastoris</i> 	Среща се в умерени количества около обработваемите площи	На групи	Използваема
42	Омайниче градско <i>Geum urbanum</i> 	Храсталаци, сенчести гори, край горски пътеки	Поединично или на групи	Без ресурсно значение

43	Пача трева обикновена <i>Polygonum aviculare</i> 	Сухи местообитания	На петна	Ограничено използваема
44	Пелин обикновен <i>Artemisia vulgaris</i> 	Из храсталаци, край пътища, необработваеми места	На групи	Използваем.
45	Обикновен повет <i>Clematis vitalba</i> 	Гористи зони край реки с наличие на пониски дървета и храсти	Поединично или на групи	Без ресурсно значение

46	Поветица обикновена <i>Convolvulus arvensis</i> 	Среща се в умерени количества в горите и по пасищата	На петна	Използваема
47	Подбел <i>Tussilago farfara</i> 	По поречието на реките	Поединично	Ограничено използваем
48	Подъбиче обикновено <i>Teucrium chamaedrys</i> 	Скалисти места, гори и храсталаци	Повсеместно	Без ресурсно значение

49	Равнец жълт <i>Achillea clypeolata</i> 	Рядко се среща в малки количества	На петна	Без ресурсно значение
50	Равнец бял <i>Achillea millefolium</i> 	Ливади и пасища, каменисти и тревисти места	На петна	Използваеми
51	Репей дребен <i>Arctium minus</i> 	Рядко срещан в малки количества	На групи	Без ресурсно значение

52	Синчец обикновен <i>Scilla bifolia</i> 	По пасища и храсталаци	По единично	Без ресурсно значение
53	Синя жлъчка <i>Cichoria intybus</i> 	Сухи тревисти места, обработваеми и необработваеми площи до 100 м.	Поединично или на групи	Без ресурсно значение
54	Слез горски <i>Malva sylvestris</i> 	В равнините, по тревисти места, край пътища и огради	Повсеместно	Без ресурсно значение

55	Теменуга миризлива <i>Viola odorata</i> 	Гористи местности и храсталаци	На петна	Без ресурсно значение
56	Ягода горска <i>Fragaria vesca</i> 	Гори, поляни и храсталаци	На групи	Максимално използваема

Съгласно чл. 5 от Наредба № 2 не се допуска събиране на билки в количества, надвишаващи стойностите определени, като процент от наличните в находището запаси:

- Корени, коренища, грудки и луковици от видовете, които лесно възстановяват ресурсите си – до 70 %;
- Корени, коренища, грудки и луковици от видовете, които трудно възстановяват ресурсите си или растът при специфични екологични условия – до 40 %;
- Кори, листа и стъблени пъпки – до 40 %;
- Листа – до 70 %;
- За стръкове – до 70 %;
- За цветни пъпки, цветове, съцветия и цветни кошнички, плодове и семена до 70 % за едногодишните и до 80 % за многогодишните видове.

Съгласно чл. 6, ал. 1 от Наредба № 2 експлоатация на находищата се редува с период на възстановяване на ресурсите. Съгласно чл. 6, ал. 2 продължителността на периода за възстановяване е следния:

- При събиране на корени и коренища при видове, които лесно възстановяват ресурсите си - 2 год.;
- При корени и коренища при видове, които трудно възстановяват ресурсите си или растат при специфични екологични условия – 3 год.;

- При събиране на грудки – 2 год.;
- При събиране на листа – 1 год.;
- При събиране на стръкове от видовете, които трудно възстановяват ресурсите си – 4 год.;

- При събиране на съцветия от иглика лечебна – 2 год.

Съгласно чл. 6, ал. 3 от Наредба № 2 не е необходим период за възстановяване при събиране на следните видове билки:

- Коренища от коприва и тряскот;
- Стръкове от видовете, които лесно възстановяват ресурсите си;
- Цветни пъпки, цветове и съцветия;
- Плодове и семена.

Съгласно Допълнителната разпоредба от Закона за лечебните растения ал. 1, т. 18 билки за лични нужди за билките в свежо състояние, събрани от едно лице в рамките на един ден, както следва:

- Корени, коренища, луковици или грудки – до 1 кг.;
- Стръкове – до 2 кг.;
- Листа – до 1 кг.;
- Кори – до 0,5 кг
- Цветове – до 0,5 кг.;
- Семена – до 0,1 кг.;
- Плодове – до 10 кг.;
- Пъпки – до 0,5 кг.;
- Талус – до 1 кг.

III.ДЕЙНОСТИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ЕКОСИСТЕМИТЕ, ВКЛЮЧВАЩИ ЛЕЧЕБНИ РАСТЕНИЯ, ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА УСТОЙЧИВОТО ИМ ПОЛЗВАНЕ И ОПАЗВАНЕ НА РЕСУРСИТЕ

Ползването на лечебните растения и опазването на техните ресурси включва:

1. Събирането на билки от диворастящи и култивирани лечебни растения;
2. Придобиването на билки за първична обработка или преработка;
3. Събирането на генетичен материал от диворастящи лечебни растения за култивиране, за опазване при условия извън естествената среда на лечебните растение или за възстановяване на други места в природата.

Събирането на билки от естествените находища на лечебните растения на територията на община Долни чифлик се извършва съобразно изискванията на Закона за лечебните растения и настоящата програма.

Ползването на лечебните растение, представляващо стопанска дейност, се извършва въз основа на разрешително за ползване, издадено по реда на Закон за лечебните растения. Разрешително не се изисква при събиране на билки за лични нужди от земи, гори и водни обекти – общинска собственост. Разрешително не се изисква и когато лечебните растения са култивирани от собственици или ползватели на земи, гори или водни обекти, освен когато са култивирани от общината. Разрешителното задължително придружава събраните билки до и в билко заготвителния пункт и складовити към него.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

Позволително за ползване на лечебните растения от земи общинска собственост се издава от кмета на общината, когато ползването е от:

1. Земеделски земи от поземления фонд и включените в строителните граници на населените места – общинска собственост, след заплащане на такса в общината;
2. От териториите и акваториите в строителните граници на населените места – общинска собственост, независимо от предназначението им, след заплащане на такса в общината;

Таксите за ползване на лечебни растения от земи, гори, води и водни обекти – общинска собственост, се определят от съответните общински съвети в размер не по-голям от размерана таксите за ползване на лечебни растения от земи държавен фонд. Таксите постъпват в бюджета на общината и се изразходват за:

1. Плановите документи;
2. Дейности по поддържането и възстановяването на лечебни растения и техните находища;
3. Научни изследвания и наблюдения на лечебните растения;
4. Изграждане и поддържане на специализираните карти, регистър и информационна система за лечебните растения;
5. Култивиране и преработка на лечебните растения;
6. Обучение, издаване на образователни материали, провеждане на конференции по лечебни растения;
7. Други дейности, свързани с управлението и контрола.

Позволителното за ползване се издава на билкозаготвил-юридическо лице или на физическо лице, което събира билки за продажба или генетичен материал от лечебни растения и определя:

1. Вида на ползването;
2. Разрешеното количество билки или генетичен материал по видове морфологични части;
3. Района или канкретното находище;
4. Начина на ползване;
5. Задължения на ползвателя.

При издаването на позволителни на територията на общината се осъществява контрол по отношение на:

- Уведомяване на РИОСВ-Варна за организираните билкозаготвителни пунктове и складове за билки до започване на дейността в тях от съответния билкозаготвител;
- Водене на книга за изкупените, реализираните и наличните количества билки, регистрирана в РИОСВ-Варна;
- Периодични проверки на наличните или намиращите се в процес на първична обработка билки и на необходимата документация;
- Спазване на законоустановения срок – до 20 януари за предоставяне в РИОСВ-Варна на обобщена информация за закупените, обработените и реализираните през предходната година билки, както и за складовете наличности;
- Водене на регистър на издаваните позволителни за ползване на лечебни растения на територията на община Долни чифлик;

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

- Изпълнение задълженията на всеки ползвател на лечебни растения след приключване и по време на ползването им;
- Отнемане на разрешителното за ползване със заповед на кмета на общината, при настъпило увреждане или унищожаване на находищата на лечебни растения в резултат от дейността на тетуляра на разрешителното за ползване.

IV. ПРИОРИТЕТНИ МЕРКИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА РЕСУРСИТЕ И РАЗНООБРАЗИЕТО НА ЛЕЧЕБНИТЕ РАСТЕНИЯ

Лечебните растения в естествените им находища се опазват от увреждане и унищожаване с цел осигуряване на устойчивото им ползване. Опазването на лечебните растения е система от мерки и дейности, целящи запазването на биологичното разнообразие на лечебните растения и на техните ресурси. То включва поддържането и съхраняването на екосистемите, съдържащи лечебни растения, на естествените им местоположения, както и поддържането и възстановяването на жизнеспособни популации на видовете.

Опазването на лечебните растения е насочено към биологичните ил ресурси в естествената им среда, включително към генетичните ресурси, отделните екземпляри растения, популациите на видовете и екосистемите, включващи популацията.

С раздела „лечебни растения“ към общинската програма по опазване на околната среда се цели да се постигне ефективно използване на лечебните растения, опазване на естествените им находища, предотвратяване изчезването на отделни видове и свързани с тях компоненти на околната среда, с цел задоволяване потребностите от лечебни растения на населението.

За изпълнение на целите на настоящия раздел „Лечебни растения“ ще бъдат предприети следните мерки:

- Осъществяване на контрол за недопускане на ползване на лечебни растения по начини и със средства, водещи до увреждане или унищожаване на находищата;
- Запознаване на жителите на общината чрез кметовете на кметства със заповед на Министъра на околната среда и водите, относно специалния режим на опазване и ползване на лечебните растения през съответната година и осъществяване на контрол по нейното изпълнение;
- Запознаване на ползвателите на лечебни растения с техните задължения и отговорности;
- Предоставяне на собствениците и ползвателите на земеделски земи наличната информация за лечебните растения на територията на общината, за пригодността на земята за отглеждането им, както и информация за задълженията и препоръките относно земеползването, включително използване на екологосъобразни технологии за отглеждане, свързани с лечебните растения в общината;
- Даване на указания, относно начина на ползване на лечебните растения на територията на община Долни чифлик, както и правилата и изискванията за събиране на билки или генетичен материал от лечебни растения, регламентирани с наредбата по чл. 27 от ЗЛР;
- Определяне на режим за ползване на находищата при наличие за увреждане на същите;

- Предписания към собствениците на земи, гори или водни обекти, около които има находища на лечебни растения, недопускане увреждането на естествените находища при използването на пестициди и минерални торове;
- Забраняване ползването на лечебните растения по начини и със средства, които водят до увреждане на находищата им, намаляване на техните ресурси, затруднено възстановяване на популациите им или намаляване на тяхното биологично разнообразие, както и в нарушение на наредбата по чл. 27 от ЗЛР;
- Участие на обществеността по вземането на решения, във връзка с опазването на лечебните растения на територията на общината;
- Съобразяване на издадените разрешителни за ползване, съгласно състоянието на ресурсите и плановите документи;
- Контрол върху дейността на лицата, събиращи билки от лечебни растения;
- Провеждане на информационна и разяснителна кампания сред населението, запознаването им с видовете лечебни растения, начина на събиране на билките и нормативната уредба;
- Изследване и картиране на лечебните растения на територията на общината;
- Ежегодно издаване на заповед на Кмета на Общината за забрана брането на ранноцъфтящи пролетни цветя от естествените им находища;
- Ежегодно издаване на заповед на Кмета на Общината за забрана на брането на липов цвят.

V. МЕСТНИ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА НАЧИНИТЕ НА ЗЕМЕПОЛЗВАНЕ СЪОБРАЗНО ИЗИСКВАНИЯТА НА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ И ПЛАНОВИТЕ ДОКУМЕНТИ ОТ ПО-ВИСОКА СТЕПЕН

Собствениците на гори, земи, води или водни обекти, в които има находища на лечебни растения са длъжни да прилагат мерките за опазване на лечебните растения, предвидени в Закона за лечебните растения и раздел „Лечебни растения“ в общинската програма за опазване на околната среда.

Разрешителните за събиране на лечебни растения в земи и гори общинска собственост се издават от Кмета на общината, въз основа на писмено заявление от заинтересованото лице, което трябва да е билкозаготвитель - юридическо лице, или физическо лице, което събира билки за продажба или генетичен материал от лечебни растения, съгласно Закона за лечебните растения.

Забранява се ползването на лечебни растения по начин и със средства, които водят до увреждане на местообитанията им, намаляване на техните ресурси, затруднено възстановяване на популациите им или намаляване на тяхното биологично разнообразие.

Забранява се събирането, изкупуването, първичната обработка и търговията с билки от лечебни растения под специален режим на опазване и ползване в нарушение на заповедта за обявяването им.

За защитените диворастящи лечебни растения се забранява:

- Сеченето, брането, изкореняването, хербаризирането, независимо от тяхното състояние и фаза на развитие;

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

- Унищожаването и увреждането на находищата им;
- Притежаването, пренасянето, търговията и изнасянето зад граница в свежо или изсушено състояние на цели растения или на части от тях;
- Събирането на семена, луковици, коренища и други репродуктивни органи;
- Пашата на селскостопански животни в гори и земи от горския фонд, когато тази дейност противоречи на предвижданията за опазването на определени видове лечебни растения;
- Ползването на лечебни растения, представлящо стопанска дейност, без необходимото разрешително за ползване, издадено по реда на Закона за лечебните растения.

В Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Долни чифлик, са определени таксите за събиране на части от лечебните растения. Всяка година според горепосочената наредба и Закона за лечебните растения се издават разрешителни за бране на лечебните растения. Всички дейности свързани с лечебните растения, които се извършват на територията на община Долни чифлик са в съответствие с приетото законодателство на Република България.

VI. ВИДОВЕ ПОД СПЕЦИАЛЕН РЕЖИМ

Определени видове диворастящи лечебни растения се поставят под специален режим на опазване и ползване, когато биологичното разнообразие или ресурсите им проявяват трайни тенденции към намаляване или има опасност от появяване на такива тенденции. Специалния режим се определя ежегодно до 10 февруари със заповед на Министъра на околната среда и водите, която се обнародва в държавен вестник. Специалния режим обхваща забрана за събиране на билки за определен период от естествените находища на видовете от територията на цялата страна, отделни райони или единични находища; определяне на годишно допустими за събиране количества билки по райони или находища; разработване и прилагане на мерки за възстановяване на популациите и на техните местообитания.

На основание чл. 10, ал. 1, 2 и 3 от Закона за лечебните растения (ЗЛР), министъра на околната среда и води издава ежегодно заповед за определяне на допустимите количества лечебни растения за събиране и забрана за събиране на определен вид билки от естествените им находища.

Съгласно последната Заповед № РД-63/25.01.2023г.⁷⁹ на министъра на министъра на околната среда и водите следните 11 вида лечебни растения са допустими за събиране от естествените находища извън територията на националните паркове, на следните лечебни растения:

- Божур червен (*Paeonia peregrina* Mill);
- Зърнастец елшовиден (*Frangula alnus* Mill);
- Иглика лечебна (*Primula veris* L.)
- Катраника, пелин бял (*Artemisia alba* Turra);

⁷⁹ Източник: <https://www.moew.government.bg/bg/priroda/zakonodatelstvo/nacionalno-zakonodatelstvo/zapovedi/>

- Лазаркия, еньовче ароматно (*Galium odoratum* (L.) Scop.)
- Лудо биле, старо биле (*Atropa belladonna* L.)
- Ранилист лечебен (*Betonica officinalis* L.)
- Решетка безстъблена (*Carlina acanthifolia* All.)
- Тлъстига лютивка, жълто прозориче (*Sedum acre* L.);
- Трън кисел (*Berberis vulgaris* L.);
- Шапиче (*Alchemilla vulgaris* complex);

2. Забранява се събирането на билки от естествените им находища на територията на цялата страна, от следните видове лечебни растения:

- Бенедиктински трън, пресечка (*Cnicus benedictus* L.)
- Волски език (*Phyllitis scolopendrium* (L.) Newm.)
- Горицвет, пролетен (*Adonis vernalis* L.)
- Дилянка лечебна, валериана (*Valeriana officinalis* L.)
- Залист бодлив (*Ruscus aculeatus* L.)
- Изтравниче, страшниче (*Asplenium trichomanes* L.)
- Исландски лишей (*Cetraria islandica* (L.) Ach.)
- Исоп лечебен (*Hyssopus officinalis* L. ssp. arisatus)
- Какула едрочветна (*Salvia tomentosa* Mill)
- Копитник (*Asarum europaeum* L.)
- Мечо грозде (*Arctostaphylos uva-ursi* (L.) Spreng)
- Момина сълза (*Convallaria majalis* L.)
- Оман бял (*Inula helenium* L.)
- Папаронка жълта, жълт мак (*Glaucium flavum* Crantz)
- Пелин сантонинов (*Artemisia antonicum* L.)
- Пирински (мурсалски алибушки) чай (*Sideritis scardica* Griseb.)
- Пищялка панчичева (*Angelica paniculata* Vand);
- Плаун бухалковиден (*Lycopodium clavatum* L.);
- Риган бял (*Origanum vulgare* L. Ssp. *Hirtum* (Link) Ietswaart)
- Ружа лечебна (*Althaea officinalis* L.);
- Салеп (*Orchis* sp. *diversa*);
- Смилен жълт (*Helichrysum arenarium* (L.) Moech.);
- Хуперция иглолистна, плаун обикновен (*Huperzia inundata* (L.) Bernh: L. s. elago);
- Цистозира (*Cystoseira barbata* (Good et Vood) Ag.)

Ограниченията и забраните по настоящата заповед не се отнасят за количествата билки, събирани за лични нужди. Изключението не се прилага за Пирински (мурсалски, алиботушки) чай (*Sideritis scardica* Griseb.).

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

При правилното прилагане на Закона за лечебните растения и на раздел „Лечебни растения” към общинската програма за Опазване на околната среда на Община Суворово, ще се постигне опазването на:

- Естествените им находища се опазват от увреждане и унищожаване с цел осигуряване на устойчивото им ползване като част от естествения растителен генетичен фон със сегашна или бъдеща ценност;
- Разработването на система от мерки и дейности, целящи запазването на биологичното разнообразие на лечебните растения и на техните ресурси;

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ”, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- Екосистемите, съдържащи лечебни растения, на естествените им местообитания, както и поддържането и възстановяването на жизнеспособни популации на видовете;
- Изменението на популациите им, при което се влошават биологичните им показатели или се затруднява естественото им възстановяване;
- Опазването на лечебните растения е насочено към биологичните им ресурси в естествената им среда, включително към генетичните ресурси, отделните екземпляри, популациите на видовете и екосистемите, включващи популациите.

VIII. ТЕРМИНИ И ДЕФИНИЦИИ

Стандартизирани термини и дефиниции за научни и управленски цели в областта на ресурсологията на лечебните растения в национален мащаб не са възприети. В РЛП са използвани легални термини и дефиниции от Закона за лечебните растения, и адаптирани дефиниции, като:

- **Лечебни растения** са тези, които могат да бъдат използвани за получаване на билки;
- **Билки** - отделни морфологични растителни части или цели растения, както и плодове и семена от тях, които в свежо или изсушено състояние са предназначени за лечебни и профилактични цели, за производство на лекарствени средства, за хранителни, козметични и технически цели;
- **Естествено находище** - местообитание заедно с популация от диворастящи лечебни растения;
- **Естествено местообитание** - пространствено ограничена територия, включваща всички компоненти на неживата и живата природа, които със своите параметри определят условията за съществуване на природните популации;
- **Условия на средата** - всички фактори на неживата и живата природа, характеризиращи местообитанието;
- **Популация** - териториално обособена съвкупност от индивиди от един и същи вид, които могат свободно да обменят помежду си генетичен материал;
- **Устойчиво ползване** - ползване на лечебните растения в количества, по начини и със средства, които не водят до трайно намаляване на генетичния им или ресурсния потенциал и позволяват дългосрочното задоволяване на нуждите на сегашните и бъдещите поколения;
- **Ресурси от лечебни растения** - съвкупността от лечебни растения, разгледани като природен продукт, използван от хората за задоволяване на сегашни или потенциални техни нужди;
- **Режим на ползване на находището** - система от мерки, включваща периоди на експлоатация и покой за възстановяване на ресурсите от лечебни растения;
- **Приоритетни типове природни местообитания** - местообитания на приоритетни видове лечебни растения или които са определени като такива по силата на международни споразумения, по които Република България е страна;
- **Морфологични части** - коренът, коренището, луковицата, грудката, стръкът, листът и цветът на растението;
- **Начин на ползване** - указания относно начина на събиране на билките (изкопаване, откъсване, изрязване, обелване), използваните инструменти и необходимите изисквания за възстановяване на находището;

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Програма за опазване на околната среда на община Долни чифлик (2024-2030г.)

- **Добив** – количеството полезна биомаса, добивано от единица площ;
- **Биологичен запас** – количеството полезна фитомаса, образувано от всички (използваеми и неизползваеми) екземпляри от даден вид върху всички подходящи или неподходящи за събиране участъци (находища);
- **Експлоатационен запас** – количеството полезна биомаса, образувано от всички използваеми или неизползваеми екземпляри от даден вид върху всички подходящи за събиране участъци (находища);
- **Оборот на добива** – период, включващ година на събиране и брой години необходими за възстановяване на запасите от биомаса.
- **Възможен годишен добив** - количеството полезна биомаса, което може да бъде събирано ежегодно на дадена територия без да се нанесат щети на стопански значимите находища.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-S01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

